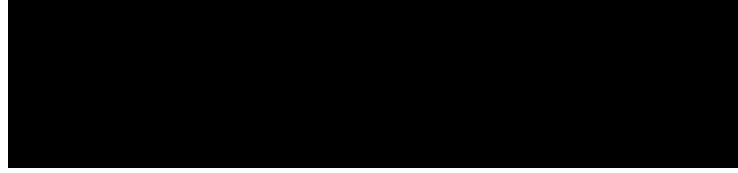

251 වන කාණ්ඩය - 13 වන කලාපය
தொகுதி 251 - இல. 13
Volume 251 - No. 13

2017 අප්‍රේල් 28වන සිකුරාදා
2017 ஏப்பிரல் 28, வெள்ளிக்கிழமை
Friday, 28th April, 2017

පාර්ලිමේන්තු විවාද
(හන්සාඩ්)

பாராளுமன்ற விவாதங்கள்
(ஹன்சாட்)

PARLIAMENTARY DEBATES
(HANSARD)

නිල වාර්තාව
அதிகார அறிக்கை
OFFICIAL REPORT

අන්තර්ගත ප්‍රධාන කරුණු

පාර්ලිමේන්තුව කැඳවීමේ ප්‍රකාශනය

ජනාධිපතිතුමාගෙන් ලත් සංදේශය:

ජන ජීවිතයට අත්‍යවශ්‍ය වන සේවාවන් පවත්වාගෙන යාම

නිවේදන:

කාන්තායකතුමාගේ සහතිකය

විදේශ විනිමය පනත් කෙටුම්පත: ශ්‍රේෂ්ඨාධිකරණයට පෙන්වීම

රජයේ මුදල් පිළිබඳ කාරක සභාවේ වාර්තාව

කල් කැබිනේට් යෝජනාව:

මිනෝරිටි කසළ කන්ද කඩා වැටීමෙන් සිදු වූ බේදවාචකය

පிரධාන දර්ශකය

පාර්ලිමේන්තුවේ දැනට පවතින ප්‍රධාන ප්‍රශ්න

ජනාධිපතිතුමාගේ වැදගත් කරුණු:

ජනතාවගේ ජීවිතයට අත්‍යවශ්‍ය වන සේවාවන් පවත්වාගෙන යාම

ප්‍රකාශනය

අනුමැතිය:

පාර්ලිමේන්තුවේ සාමාජිකයන්

වෙනත් රටවල් සමඟ සබඳතා: උදාහරණයක් ලෙස

මානව හිමිකම්

අරමුණු සහ අනාගත පියවරුන්

ඉතිහාසය සහ පිළිගැනීම:

මිනෝරිටි කසළ කන්ද කඩා වැටීමෙන් සිදු වූ බේදවාචකය

අනුමැතිය

PRINCIPAL CONTENTS

PROCLAMATION SUMMONING PARLIAMENT

MESSAGE FROM THE PRESIDENT:

Maintenance of Essential Services to Public Life

ANNOUNCEMENTS:

Speaker's Certificate

Foreign Exchange Bill: Petitions to the Supreme

Court

PUBLIC FINANCE COMMITTEE REPORT

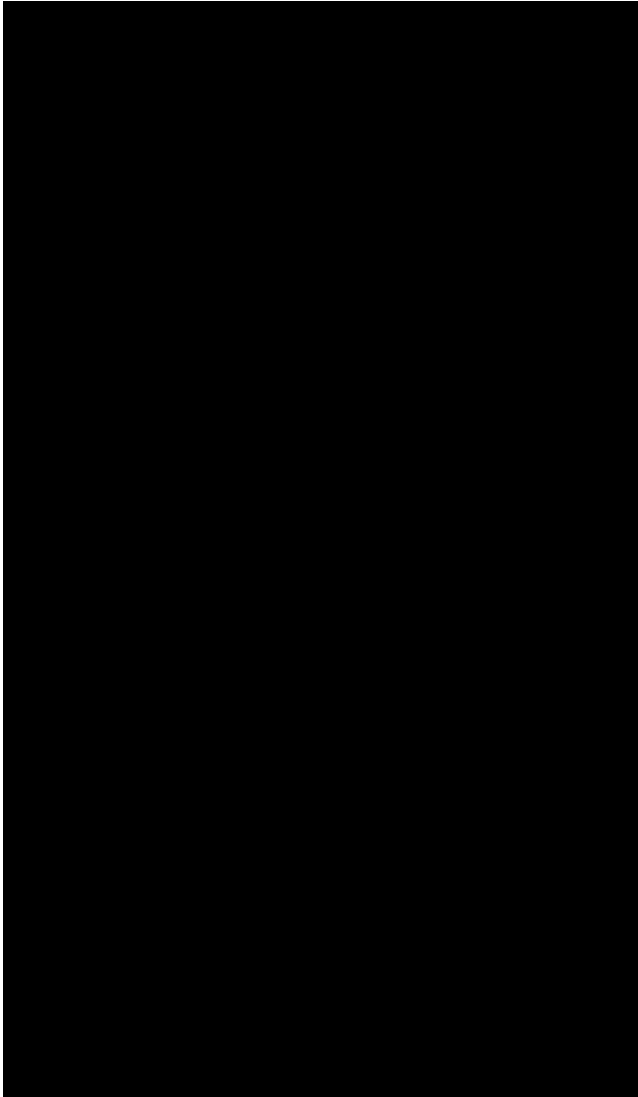
ADJOURNMENT MOTION:

Tragedy due to Collapse of Meethotamulla Garbage Dump

ජනාධිපතිතුමාගෙන් ලන් සන්දේශය
சனாதிபதியிடமிருந்து வந்த செய்தி
MESSAGE FROM THE PRESIDENT

ජන ජීවිතයට අත්‍යවශ්‍ය වන සේවාවන්
පවත්වාගෙන යාම
சனசமூகத்தின் வாழ்க்கைக்கு அத்தியாவசியமான
சேவைகளைப் பேணுதல்
MAINTENANCE OF ESSENTIAL SERVICES TO PUBLIC LIFE

ගරු කථානායකතුමා
 (மாண்புமிகு சபாநாயகர் அவர்கள்)
 (The Hon. Speaker)
 පහත සඳහන් සංදේශය අතිගරු ජනාධිපතිතුමාගෙන් මා වෙත ලැබී තිබෙනවා:

ගරු කථානායකතුමා
 (மாண்புமிகு சபாநாயகர் அவர்கள்)
 (The Hon. Speaker)
 ඉහත ආඥාවට අදාළ 2017 අප්‍රේල් මස 20 දිනැති අංක 2015/53 දරන අති විශේෂ ගැසට් පත්‍රයේ සහ මහ ලේකම්වරයා විසින් කියවන ලද පාර්ලිමේන්තුවේ රැස්වීම කැඳවීමේ ප්‍රකාශනයට

අදාළව 2017 අප්‍රේල් මස 25 දිනැති අංක 2016/30 දරන අති විශේෂ ගැසට් පත්‍රයේ පිටපත් සෑම මන්ත්‍රීවරයකුගේම සභා මේසය මත තබා ඇති බව දන්වනු කැමැත්තෙමි.

නිවේදන
அறிவிப்புக்கள்
ANNOUNCEMENTS

I

කථානායකතුමාගේ සහතිකය
சபாநாயகரது சான்றுரை
SPEAKER'S CERTIFICATE

ගරු කථානායකතුමා
 (மாண்புமிகு சபாநாயகர் அவர்கள்)
 (The Hon. Speaker)
 ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 79 ව්‍යවස්ථාවේ විධිවිධාන ප්‍රකාරව, 2017 අප්‍රේල් 07 දින මිසින “ජාතික ගමනාගමන කොමිෂන් සභා (සංශෝධන)” නමැති පනත් කෙටුම්පතෙහි සහතිකය සටහන් කරන ලද බව දැනුම් දීමට කැමැත්තෙමි.

II

විදේශ විනිමය පනත් කෙටුම්පත :
ශ්‍රේෂ්ඨාධිකරණයට පෙන්වීම
வெளிநாட்டுச் செலாவணிச் சட்டமூலம் : உயர்
நீதிமன்றத்துக்கு மனுக்கள்
FOREIGN EXCHANGE BILL: PETITIONS TO THE SUPREME COURT

ගරු කථානායකතුමා
 (மாண்புமிகு சபாநாயகர் அவர்கள்)
 (The Hon. Speaker)
 ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 121(1) ව්‍යවස්ථාවේ විධිවිධාන ප්‍රකාරව, “විදේශ විනිමය” නමැති පනත් කෙටුම්පත සම්බන්ධයෙන් ශ්‍රේෂ්ඨාධිකරණය වෙත ඉදිරිපත් කරන ලද පෙන්වීම් තුනක පිටපත් මා වෙත ලැබී ඇති බව පාර්ලිමේන්තුවට දැනුම් දීමට කැමැත්තෙමි.

රජයේ මුදල් පිළිබඳ කාරක සභාවේ වාර්තාව
அரசாங்க நிதி பற்றிய குழுவின் அறிக்கை
PUBLIC FINANCE COMMITTEE REPORT

ගරු එම්.ඒ. සුමන්තිරන් මහතා
 (மாண்புமிகு எம்.ஏ. சுமந்திரன்)
 (The Hon. M.A. Sumanthiran)
 Hon. Speaker, I present the Report of the Committee on Public Finance on “Economic Service Charge (Amendment) Bill”, “Orders under the Special Commodity Levy Act”, “Resolutions under the Customs Ordinance”, “Order under the Ports and Airports Development Levy Act” and “Orders under the Excise (Special Provisions) Act” which were referred to the said Committee.

[ගරු රාජවරෝදියම් සම්පත්දත් මහතා]

Sir, I want to submit a Motion to Parliament to enable the commencement of a Debate on this matter. Now, May I read to the House the Motion which I have submitted.

"On 14th April, 2017 when the country was celebrating the Sinhala and Tamil New Year, an enormous tragedy struck several residents of the Meethotamulla area.

A garbage dump, which had developed into a hill, collapsed on several houses. After many days of rescue work, 33 bodies were recovered, while several others could still be buried under the garbage.

This is a grave and an enormous national tragedy, for which all governments both past and present, must take responsibility.

Garbage disposal is a very important matter of governance today and all cities in the world have had to seriously deal with the issue and find suitable solutions.

Sri Lanka has failed to find solutions to this crucial problem which has now resulted in this tragedy.

While partaking in the despair and sorrow of the affected families, I urge the Government to take immediate steps to adequately compensate the victims and relocate the affected people and also as a matter of utmost urgency to come up with solutions to the growing garbage crisis in the country."

Having read my Motion, Sir, may I have your indulgence to say a few words.

Innocent people have been victims of this callous inaction on the part of authorities. This danger had prevailed for a considerable period of time of which the authorities were aware. However, no action was taken. It would be relevant to ask why no action was taken? This issue had become enmeshed in competitive politics and that truth must be stated.

The culture of politics in this country has become such that unfortunately no issue, however vitally important to the country and its people, can be addressed free of political influence and political meddling. When I refer, Sir, to political influence and political meddling, I refer to the methods and tactics employed by different political parties and political players to acquire and retain power and also to dislodge others legitimately installed in power. The political culture in this country is such that it is the view of such politicians that anything - irrespective of whether it is right or wrong, moral or immoral, legal or illegal - can be done to promote their political careers and to acquire and retain political power, the power to govern for their own convenience. We are, in fact, Sir, reaching a stage when such politicians are becoming increasingly unwilling or unable to accept and truly respect even the democratic verdicts of the people.

This political culture must change for the better. Those elected by the people are elected to serve the best interests of the country and its people and not to devise ways and means or tactics to subvert that trust placed in them by the people for their own political gains and benefits.

Meethotamulla, Sir, is just the tip of the iceberg. Our country could face many more even greater disasters in several spheres unless there is a radical change in this political culture.

Claims of alleged patriotism can never be a substitute for action that demonstrates a genuine commitment to honestly serve the best interests of the country and its people.

We would urge the Government to do all that it can, to alleviate the pain and suffering of the people in Meethotamulla.

Thank you, Sir.

[9.47a.m.]

ගරු එම්.ඒ. සුමන්තිරත් මහතා

(மாண்புமிகு எம்.ஏ. சுமந்திரன்)

(The Hon. M.A. Sumanthiran)

Thank you, Mr. Speaker.

Sir, I second the Adjournment Motion moved by the Hon. Leader of the Opposition. Before I say anything further, I am required to divulge the fact that I have, in a professional capacity, appeared as counsel for Hon. Vasudeva Nanayakkara when he was the Leader of the Opposition of the Colombo Municipal Council with several other Councillors in a Fundamental Rights Application to the Supreme Court in respect of this very subject matter almost ten years ago, when this garbage dump combusted by itself once before. In that matter, the court at that time went into all the surrounding circumstances, even looked at practices in other countries and urged the authorities to invite persons who have the expertise in converting garbage into energy. I distinctly remember one of the possible investors from Russia, presented himself to court one day and told the Supreme Court that he decided to flee this country - get out of this country- as fast as he could because his life had been threatened. Garbage had so much power.

Eventually, the proceedings in that case also had to be terminated because several of my clients could not agree with each other and I was given conflicting instructions with the result, that I had to go before the Supreme Court and say that I could not continue as their counsel because seven different petitioners were giving me seven different instructions on the matter and I withdrew as counsel. Then the matter ended, I think, there.

This is a reflection, as the Hon. Leader of the Opposition said, of the politics of the country and in imagery, very vividly shows what kind of "garbage" the politics of this country has also descended into. It is a shameful thing; it is shameful and I am not pointing fingers at anyone. I beg everyone's pardon, if I sound patronizing and accusatory - that is not my intension. I would like to see this as a self-criticism, particularly today's Debate not to slide into that "garbage", if I might use that term again with your permission, Sir, but for it to be a constructive one where all of us take responsibility for this great tragedy, for this shameful episode and discuss it in this highest forum in the country. We must recognize that we have descended to the lowest and see

how we, together, can come out of this and find meaningful solutions.

All the cities in the world have this problem. All developed countries have had to deal with this issue. It is not a new issue; it is not an unresolvable issue. There are many precedents around the world and there are many experts. The problem is that there is also a lot of money in garbage. But, if we cannot resolve this issue as a country together, then I am afraid we will have no hope of any kind of development for ourselves.

It is a sad event and I join the Hon. Leader of the Opposition in extending our condolences to the families who have lost their relatives, others who may have not yet found out what has happened to their relatives, those who have lost property and those who have had to be displaced as a result of this.

I hope the Government will act swiftly in meeting the needs of these people in a very generous manner and ensure that they are given the means to restart lives with dignity.

But, the issue itself is something I suppose, through this day's Debate, that must see some light. We must, through today's proceedings, agree on the way forward in dealing with this crisis and I do not want to propose any solutions. I want to end with that tone, hoping that we will have a constructive Debate today.

Thank you.

ගරු කථානායකතුමා

(மாண்புமிகு சபாநாயகர் அவர்கள்)

(The Hon. Speaker)

ගරු පාඨලී වම්පික රණවක මැතිතුමා.

[ප්‍ර.හ. 9.54]

ගරු පාඨලී වම්පික රණවක මහතා (මහනගර හා ඛණ්ඩාගාර සංවර්ධන අමාත්‍යතුමා)

(மாண்புமிகு பாட்டாளி சமூக ரணவக்க - மாநகர மற்றும் மேல் மாகாண அபிவிருத்தி அமைச்சர்)

(The Hon. Patali Champika Ranawaka - Minister of Megapolis and Western Development)

ගරු කථානායකතුමනි, මීතොටමුල්ල කසළ කන්ද කඩා වැටී ජීවිත 33ක් අහිමිවී පිළිබඳව ගරු විරුද්ධ පාර්ශ්වයේ නායකතුමා විසින් අද දින ගරු පාර්ලිමේන්තුවට ගෙන එන ලද යෝජනාව සම්බන්ධයෙන් අදහස් ප්‍රකාශ කරන්න මා බලාපොරොත්තු වනවා. ඒ වාගේම අතිගරු ජනාධිපතිතුමා විසින් කසළ කළමනාකරණය අත්‍යවශ්‍ය සේවාවක් බවට ප්‍රකාශයට පත් කිරීමත්, මේ සම්බන්ධයෙන් ඇති වුණු සංවාදමය අවස්ථාවලදී මෙන්ම බොහෝ දෙනෙකු මේ පිළිබඳව යම් යම් කරුණු විවිධ ආකාරයෙන් අර්ථ නිරූපණය කරන නිසාත්, මේ සම්බන්ධයෙන් තිබෙන විද්‍යාත්මක පසු බිමත්, අතීතයත්, අනාගතයත් පිළිබඳ අදහස් කිහිපයක් පළ කරන්නට මා අදහස් කරනවා.

පළමුව, ඇයි මේ කසළ කන්ද බිඳ වැටුණේ කියලා බලමු. මේ කසළ කන්ද බිඳ වැටීම විද්‍යාත්මකව විග්‍රහ කරන විට, ඉහළ සිට පහළට කන්ද කඩා වැටීමක් නොවෙයි සිද්ධ වුණේ කියලා ප්‍රකාශ

කරන්න පුළුවන්. මේ සිද්ධ වුණේ කන්දට යටින් තිබෙන විශාල වගුරු ජල පද්ධතියේ ඇති වුණු අධික පීඩනය නිසා කන්දට යටින්, ඒ ජනාවාසයට යටින් තිබෙන පීඩනය පුපුරා යාමයි. අපි මෙය හඳුන්වන්නේ "deep-seated collapse" කියලායි. සාමාන්‍ය බිඳ වැටීමක් නොවෙයි පත්ලෙන් ඇති වුණු ක්‍රියාවලියක් තමයි මෙතැන සිද්ධ වුණේ.

ඇයි මෙය සිදු වුණේ? මෙය සිදු වන්නට කරුණු කිහිපයක් බලපෑවා. එක කාරණයක් තමයි කාලයක් වගුරු බිමක්ව තිබුණු පොතු විල් කුඹුර නමින් හැඳින්වූ මෙම ප්‍රදේශයට අඛණ්ඩව කැළි කසළ ගෙනැවිත් බැහැර කිරීම. 1989 සිට කොළොන්නාව ප්‍රාදේශීය සභාව සහ ඒ අවට ප්‍රදේශයේ කැළි කසළ මෙහි ගෙනැවිත් දමා තිබෙනවා. 2008දී, මම පරිසර ඇමතිවරයාව සිටි කාලයේදී අප මෙහි කසළ කළමනාකරණ පද්ධතියක් ඉදි කළා. එය ඉදි කරන ලද අවස්ථාවේදී මෙහි කසළ ටොන් භාරලක්ෂයක් පමණ තිබුණා. නමුත් ඉන් පසුව, විශේෂයෙන්ම 2009දී, -මේ ඉඩම 2002 සිට අයත්ව තිබුණේ නාගරික සංවර්ධන අධිකාරියට- මාස 6ක් වැනි කෙටි කලකට මෙහි කසළ දමලා සිතල්ප ස්ථානයක් සොයා ගන්න කියලා කොළඹ නගර සභාවට ශ්‍රේෂ්ඨාධිකරණ තීන්දුවක් මගින් දැනුම්දීමක් කරලා තිබුණා. ඒ අනුව 2009 අප්‍රේල් මාසයේ සිට මේ ස්ථානයට කොළඹ නගර සභාවේ කැළි කසළ ගෙනාවා.

කාලයක් ටොන් 600ක් පමණ, අවසාන කාලයේදී ටොන් 800ක් පමණ මේ විධියට මෙම ස්ථානයට ගෙනැවිත් දැමීමා. ඊට අමතරව, කිසිම දැනුම්දීමකින්, විධිමත්භාවයකින් තොරව කඩුවෙල, බියගම, වත්තල සහ කෝට්ටේ ආදී ප්‍රදේශවල කැළි කසළත් මෙහි ගෙනැවිත් තිබෙනවා. මේ කසළ කන්දට කසළ දැමීම තහනම් කළාට පසුව තමයි හැමදෙනාටම පෙනී ගියේ, කොළඹ කුණු විතරක් නොවෙයි, කිසියම් ජාවාරම්කාර පිරිසක් අවට ප්‍රදේශවල කුණුත් මෙහි ගෙනවිත් දමා තිබෙන බව. ඒ අනුව 2009 සිට මේ දක්වා කාලය තුළ පමණක් කසළ ටොන් මිලියන 3ක් - ලක්ෂ 30ක් පමණ- මෙහි එක්රැස් වී තිබෙනවා. කාලයාගේ ඇවෑමෙන් දිරාපත් වීම සහ අනිකුත් කාරණා නිසා, පරිමාවක් ලෙස ගත්තොත් මේ කසළ ප්‍රමාණය අඩු වෙන්න පුළුවන්. නමුත්, එහි බර සහ ඒ පැවැත්ම ඊට ආසන්න ප්‍රමාණයක්. අඛණ්ඩව -එක දිගට- මේ ස්ථානයේ අක්කර 21ක් පිරි යන තෙක් මීටර් 48.5ක උසක් -කඩා වැටෙන අවස්ථාවේ කන්දේ තිබුණු ඉහළම උස, BBC වැනි සමහර ආයතන එම උස මීටර් 90ක් කියා වාර්තා කර තිබුණා- දක්වා කිසිම වගකීමකින් තොරව කසළ පුරවා තිබෙනවා. අඛණ්ඩවම මෙතැනට කසළ ගෙනැවිත් තිබෙනවා. ඒක තමයි පළමුවැනි හේතුව, ගරු කථානායකතුමනි.

දෙවැනි කාරණය මෙයයි. මේ ස්ථානයේ කළමනාකරණය සම්පූර්ණයෙන් භාරව තිබුණේ කොළඹ මහ නගර සභාවටයි. කොළඹ මහ නගර සභාවේ 70කට වැඩි ඉංජිනේරු මහත්වරු පිරිසක් ඉන්නවා. ඔවුන්ට මේ සම්බන්ධව විශේෂඥභාවයක් තිබෙනවා. නමුත්, මේ කසළ කන්දක් කළමනාකරණය කිරීමට අවශ්‍ය කරන ප්‍රමිතිය හෝ එය කළමනාකරණය කිරීමට සිදු කළ යුතු අවට ජල විද්‍යාත්මක හා භූ විද්‍යාත්මක ක්‍රියාවලි එකක්වත් මේ ස්ථානයේ අනුගමනය කර නැහැ. ඒක තමයි තිබෙන කනගාටුදායක කාරණය.

2014දී මේ ස්ථානයේ විශාල ප්‍රමාණයක් එක පැත්තකට කඩා වැටුණා. ඒ අවස්ථාවේදී ඒ පැත්තේ සිටි පවුල් 158ක් ඉවත් කිරීම පමණක් සිද්ධ වුණා. මෙවැනි කසළ කන්දක් විද්‍යාත්මකව කළමනාකරණය කිරීමේ ප්‍රමිතීන් තිබෙනවා. නමුත් ඒ එකක්වත් අනුගමනය කර නැති බව කනගාටුවෙන් කියන්න ඕනෑ. ඒ සම්බන්ධයෙන් නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය 2015දීත්, 2016දීත් විවිධ අවස්ථාවල ලබා දුන් අනතුරු ඇඟවීම්වලට හරිහැටි ප්‍රතිචාර ලබා නොදීම කනගාටුවට කාරණයක්.

[ගරු පායලි වම්පික රණවක මහතා]

ගරු කථානායකතුමනි, ලංකාවේ මෙවැනි කසළ කළ කිහිපයක් පවතිනවා. ගම්පොළ, කැලණිය, පැලියගොඩ, කරදියාන, භූභාගොඩ සහ කුරුණෑගල මේ හැම තැනකම මෙවැනි කසළ කළ පවතිනවා. මේවායින් ඇතැම් ඒවා, විශේෂයෙන්ම මහනුවර ප්‍රදේශයේ පවතින කසළ කළ දෙක දැන් මෙවැනි නාය යාමකට ඉතාම ආසන්නව හා නාය යමින් පවතිනවා. එයින් පොල්ගොල්ල ජලාශයට සහ මහවැලි ගඟට විශාල හානියක් ඇති වීමට නියමිතයි. ඒ නිසා මේ කසළ කළ විධිමත්ව කළමනාකරණය කිරීමට ප්‍රමිතිකරණයකින් යුතුව කටයුතු කිරීම අදාළ ප්‍රාදේශීය සභාවල සහ නගර සභාවල වගකීමක් වෙනවා. අතිගරු ජනාධිපතිතුමා ඒ සම්බන්ධයෙන් අවශ්‍ය කරන ප්‍රමිතිකරණ නියෝග පළාත් පාලන හා පළාත් සභා අමාත්‍යාංශය මගින් මේ මාසයේදී නිකුත් කරලා ඒ කටයුතු කරනවා ඇති. ඒක තමයි දෙවැනි හේතුව.

තුන්වැනි හේතුව පරිසර පද්ධතියේ ඇති වූ විශාල අස්ථාවරභාවයයි. ප්‍රධාන වශයෙන්ම 2014දී කසළ කන්දේ ඇති වුණු කඩා වැටීමත්, 2016 මැයි 16වැනි දා ඇති වුණු ගංවතුරත්, ඒ ගංවතුර නිසා මේ කසළ කන්දට යට තිබුණු ප්‍රදේශයේ විශාල ලෙස ඇති වුණු තෙත් ගති සහ ගොභොරු ගතියත්, ගංවතුර බැස යාම සඳහා ඒ අවස්ථාවේ අනුගමනය කළ උපක්‍රම සහ කලින් අනුගමනය කළ කානු කැපීම් වැනි අවිද්‍යාත්මක ක්‍රියාවලීන් තදින් තුඩු දුන්නා, මේ කසළ කන්ද යටින් කඩා බිඳ දමමින් ඉදිරියට ඒමට.

මේ පාරිසරික පද්ධතිවලට කසළ දැමීම, විශේෂයෙන්ම වගුරු බිම්වලට කසළ දැමීම කාරණා දෙකක් නිසා සිද්ධ කරනවා. එකක්, මේ කසළ පාරිසරික පද්ධතිවලට ගෙනිනින් දමන එක ඉතාම පහසුයි. මොකද, ඒවායේ හුඟක් වෙලාවට මිනිස්සු පදිංචි වෙලා නැහැ. දෙවැන්න, වගුරු බිම් කසළ දමා ගොඩ කරලා ඒවා වටිනා බිම් බවට පරිවර්තනය කර ගැනීමේ අවශ්‍යතාව සමහර ව්‍යාපාරිකයන්ට තිබීම. ඒ නිසා මින් ඉදිරියට පාරිසරික වශයෙන් අස්ථාවර ස්ථානවලට කසළ ගෙන යෑම පිළිබඳව දැඩි නීති-රීති රටට අත්‍යවශ්‍ය වෙලා තිබෙනවා.

මේ කසළ කන්ද ඉදිරි මාස 6-7 තුළ පුනරුත්ථාපනය කිරීමට අපේ අමාත්‍යාංශයත්, ශ්‍රී ලංකා ආරක්ෂක හමුදාවත් ක්‍රියා කරනවා. මේ ඉඩම අයිති නාගරික සංවර්ධන අධිකාරියටයි. ඒ සඳහා විද්‍යාත්මක දැනුම තිබෙන පිරිසක් අපට සහයෝගය ලබා දෙනවා. ඒ සඳහා මීට සම්බන්ධ සියලු විද්‍යාත්මක ආයතන එකට සම්බන්ධ කරලා තිබෙනවා. ආපදා කළමනාකරණ අමාත්‍යාංශය ඒ කටයුතු සම්පාදනය කරනවා. විශේෂයෙන්ම ඉදිරියේදී වැසි කාලය එළැඹෙන නිසා ඉදිරි මාස 5-6 ඇතුළත මෙවැනි කඩා වැටීමක්, නාය යෑමක් නැවත ඇති නොවන ආකරයට මේ කසළ කන්ද විධිමත්ව ස්ථාවර කරන්න අපි බලාපොරොත්තු වෙනවා. ඒ සඳහා අපට ජපානයේ සිට පැමිණි උපදේශකවරුන්ගේ විද්‍යාත්මක උපදේශනත් ලැබුණා. ඒ අනුව මේ කසළ කන්ද ස්ථාවර කිරීමට අපි කටයුතු කරන බව ප්‍රකාශ කරන්න කැමැතියි.

මේ කසළ කන්ද වටා සිටි පිරිස්වලින් දැනට පවුල් 98ට අලුත් නිවාස ලබා දීලා තිබෙනවා. දැන් එහි අනතුරුදායක ප්‍රදේශය නම් කරලා තිබෙන නිසා ඉතිරි පිරිස්වලටත් අලුත් නිවාස ලබාදීමට ඉදිරියේදී කටයුතු කරනවා.

ගරු කථානායකතුමනි, මේ කසළ එකතුවීමේ හරය මොකක්ද? නාගරිකකරණයේ ප්‍රතිඵලයක් හැටියටත්, වැඩි වැඩියෙන් ජනතාවගේ පරිභෝජනය වැඩිවීමේ ප්‍රතිඵලයක් හැටියටත් මේ කසළ ගොඩ ගැහෙනවා. ඒක තමයි මෙහි හරය.

ඇතැම් විට මේ සම්බන්ධයෙන් නිශ්චිත ප්‍රතිපත්ති මේ පාර්ලිමේන්තුවෙන් හඳුන්වා දුන්නත්, ඒවා ප්‍රායෝගිකව රට තුළ ක්‍රියාත්මක වීම පිළිබඳව බරපතළ ගැටලු අද අප හමුවේ පැන නැගී තිබෙනවා. අද රට පුරාම ඇති වියවුල් නාගරිකරණයේ ප්‍රතිඵලයක් හැටියට මේ කසළ කළමනාකරණයේ ප්‍රශ්නය මතු වෙලා තිබෙනවා.

අතීතය දිහා බැලුවාම, මේ ප්‍රශ්නයට බලපාන ප්‍රධාන හේතු කිහිපයක් අපට පෙනෙනවා. පළමුවැනි එක, නීතිමය වශයෙන් තිබෙන ගැටලු. මේ කසළ කළමනාකරණය කිරීමේ අයිතිය තිබෙන්නේ කාටද? නීතිය අනුව කපා කරනවා නම්, පළාත් පාලන ආයතනවලට තමයි කසළ කළමනාකරණයේ බලය තිබෙන්නේ. ප්‍රාදේශීය සභාවට, නගර සභාවට සහ මහ නගර සභාවට තමයි ඒ බලය තිබෙන්නේ. නමුත් කොළඹ මහ නගර සභාව, මහනුවර මහ නගර සභාව, ගාල්ල මහ නගර සභාව වැනි ස්ථාන ගන්නාම ඒවායේ එකතු වෙන කසළ, ඒ නාගරිකයන්ගේ කසළ පමණක් නොවෙයි. කොළඹ නගරයේ ජීවත් වෙන්නේ, හයලක්ෂ පනස්දහසයි. දිනකට දස ලක්ෂයක් කොළඹ නගරයට එනවා.

විශේෂයෙන්ම කොළඹ නගරයේ ජීවත් වෙන අඩු ආදායම්ලාභීන් ජනනය කරන කසළ ප්‍රමාණය ඉතා අඩු ප්‍රමාණයක්. වැඩි ආදායම් සහිත රාජ්‍ය ආයතන, පෞද්ගලික ආයතන, හෝටල්, කර්මාන්තශාලා, වරාය සහ රෝහල් ආදී සෑම තැනකින්ම අතිවිශාල කසළ ප්‍රමාණයක් ජනනය වෙනවා. මේවා මේ රටේම කසළ. කොළඹ මහ රෝහලෙන් ප්‍රතිකාර ගන්නේ කොළඹ නගරයේ ජීවත් වෙන පිරිස පමණක් නොවෙයි. කොළඹ හෝටල්වල, වරායේ, අනෙක් ස්ථානවල වැඩ කටයුතු කරන්නේ කොළඹ නගරයේ ජීවත් වෙන පිරිස පමණක් නොවෙයි. ඒ නිසා කොළඹ නගරයේ කසළ ජනනයට මුළු රටේම දායකත්වය බලපානවා. නීතිමය වශයෙන් කොළඹ මහ නගර සභාවට මේ කසළ කළමනාකරණය කිරීමේ බලය තිබුණත්, එසේ කිරීමට ඔවුන්ට හැකියාවක් නැහැ කියන කාරණය කොළඹ මහ නගර සභාව පෙන්වා දී තිබෙනවා.

රිළඟට, බස්නාහිර පළාත් සභාවත් ඇතුළුව ඇතැම් පළාත් සභා කසළ කළමනාකරණය පිළිබඳව යම් යම් රීති සම්මත කරලා කසළ කළමනාකරණ අධිකාරි පිහිටුවා තිබෙනවා. ඒ වාගේම මීට අදාළව අප 2008 වසරේදී පරිසර අමාත්‍යාංශය යටතේ "පිළිසරු" ව්‍යාපාරය ආරම්භ කළා. අප ඉතා සාර්ථකව එය ක්‍රියාත්මක කළා. අපට පුළුවන් වුණා, ආයතන 44ක එම ව්‍යාපාරය අලුතින් ආරම්භ කරන්න; ආයතන 29ක් තුළ ඒ සඳහා අවස්ථාව ඇති කරන්න.

තවත් ආයතන 13කට ආධාර උපකාර කරලා 2009 වසර අග භාගය වන විට කසළ කළමනාකරණ පද්ධති 86ක් ඇති කරන්න අපට පුළුවන් වුණා. ඒ අමාත්‍යාංශයත් මේ සඳහා මැදිහත් වෙලා තිබෙනවා. පළාත් සභා හා පළාත් පාලන අමාත්‍යාංශයත් විවිධ අවස්ථාවල විවිධ යෝජනා ක්‍රම හරහා මේ කාර්යයට මැදිහත් වෙලා තිබෙනවා; අදටත් මැදිහත් වෙනවා. නමුත් අද අත්‍යවශ්‍ය වෙලා තිබෙන්නේ එවැනි සාමාන්‍ය ආයතනයක් නොවෙයි. කොළඹ මහ නගර සභාව, මහනුවර මහ නගර සභාව, කෝට්ටේ මහ නගර සභාව, දෙහිවල-ගල්කිස්ස මහ නගර සභාව, මොරටුව මහ නගර සභාව, ගාල්ල මහ නගර සභාව, මාතර මහ නගර සභාව, කුරුණෑගල මහ නගර සභාව වැනි ආයතනවලට කසළ කළමනාකරණ කටයුතු කරගෙන යෑමේදී මධ්‍යගත කසළ කළමනාකරණ අධිකාරියක් -සෑම ආකාරයකම නීති-රීති ක්‍රියාත්මක කළ හැකි බලගතු ආයතනයක්- අවශ්‍ය වෙලා තිබෙනවා. එහෙම නැත්නම් මේ කටයුතුවලට අවසර ගන්න ගියාම, වෙනත් කටයුතුවලට ගියාම ප්‍රාදේශීය සභා, පළාත් සභා, රාජ්‍ය ආයතන, අමාත්‍යාංශ අතර ඇති වන ගැටීම් නිසා කසළ කළමනාකරණයේ ප්‍රශ්න උග්‍ර වෙනවා. එම නිසා කසළ

කළමනාකරණය සඳහා නව නීති-රීති පද්ධතියක් සමඟ ශක්තිමත් ආයතනයක් ඇති කර ගැනීමේ අවශ්‍යතාව අපට පෙනෙනවා.

දෙවනුව, මූල්‍ය ගැටලු පිළිබඳව බලමු. ගරු එම්.ඒ. සුමන්තිරත් මන්ත්‍රීතුමා ප්‍රශ්න කළා, "ඇයි මේ කසළවලින් බලශක්තිය නිපදවන්න බැරි?" කියලා. මේ රටේ විවිධ අවස්ථාවල, විවිධ සමාගම්වලට කසළවලින් විදුලිය නිපදවීමට අවස්ථා ගණනාවක් ලබා දීලා තිබෙනවා. එහෙම නැත්නම් කසළ ප්‍රතිචක්‍රීකරණයට විවිධ අවස්ථා ලබා දීලා තිබෙනවා. ඇයි, ඒවා අසාර්ථක වෙලා තිබෙන්නේ? ඒවා අසාර්ථක වෙන්න ප්‍රධානම හේතුව තමයි, අපේ රටේ තිබෙන තෙත සහිත කසළ ප්‍රතිචක්‍රීකරණය සඳහා ප්‍රමිතියකින් යුතුව පරිවර්තනය කිරීමට අධික මුදලක් වැය වීම. ගරු කථානායකතුමනි, මේ ආකාරයට විධිමත් පුනර්වක්‍රීකරණයක් කරනවා නම්, සෑම කසළ ටොන් එකකටම රුපියල් 7,000 සිට රුපියල් 10,000 දක්වා මුදලක් අවශ්‍යයි. මෙම කටයුත්ත කිරීමට සෑම කසළ කිලෝවකටම රුපියල් 7 සිට රුපියල් 10 දක්වා මුදලක් අවශ්‍යයි. කවුද මේ මුදල ගෙවන්නේ? ඒ මුදල ගෙවන්න කෙනෙක් නැහැ. ඒකත් ඉතාම ප්‍රබල ප්‍රශ්නයක් විධියට අප ඉදිරියේ තිබෙනවා. ඒ නිසා හුඟක් පෞද්ගලික ආයතනවලට ඒක ලබා දුන්නාට, ඒ පෞද්ගලික ආයතනවලට ඒක කරන්න හැකියාවක් ලැබී නැහැ.

විදුලිබල හා පුනර්ජනනීය බලශක්ති අමාත්‍යාංශයට අප ස්තූතිවන්ත වෙනවා, ඒ අය කසළවලින් විදුලිය නිපදවන අයට ඉතාම හොඳ අය ක්‍රමයක් -රුපියල් 36.20ක්- ලබා දීලා තිබීම ගැන. ඒක ආකර්ෂණීය මුදලක්. මේ ප්‍රශ්නය සඳහා ඒක ඉතාම හොඳ විසඳුමක්. ඒ වාගේම හුඟක් දෙනෙකු “මේ කසළ කන්දට අප පිළියමක් යොදන්න ආවා, අපට ඒකට ඉඩ දුන්නේ නැහැ” ආදී වශයෙන් සඳහන් කරමින් නොයෙකුත් ආකාරයේ මඩ ප්‍රචාර පතුරුවමින් ඉන්නවා.

අප කියන්න ඕනෑ, 2015 වසරේදී මේ රජය බලයට පත් වුණාට පස්සේ නාගරික සංවර්ධන අධිකාරියට වරමක් ලබා දුන්නා, කරදියාන, ගම්පහ, ඒ වාගේම මීනොටමුල්ල ප්‍රදේශවල කසළ කළමනාකරණය සඳහා මුළු ලෝකයෙන්ම අයදුම්පත් කැඳවන්න. මීනොටමුල්ල කසළ කළමනාකරණය සඳහා ඒ වන විටත් එක් ආයතනයක් තෝරා ගෙන තිබුණා. ඒ, 2012 වසරේ සිට. ඒ නිසා අප අනෙක් ආයතනවලට කැඳවීමක් කළා. කරදියාන කසළ අංගණය සඳහා 103 දෙනෙකුත්, ගම්පහ ප්‍රදේශයේ කසළ කළමනාකරණය සඳහා 91 දෙනෙකුත් ලෙස සමාගම් 194ක් ඉදිරිපත් වෙලා තිබෙනවා. ඒ වාගේම අමාත්‍යාංශ පහක ලේකම්වරුන්ගෙන් සමන්විත වූ ටෙන්ඩර් මණ්ඩලයක් මගින්, ඒ වාගේම තාක්ෂණික ඇගයීම් මණ්ඩලයක් මගින් තෝරලා අද ඒ ආයතනවලට ඒ සඳහා අවසර ලබා දීලා තිබෙනවා. පාරිසරික බලපත්‍රය ලැබී මසක් ඇතුළත ඒ වැඩ කටයුතු ආරම්භ කළේ නැත්නම්, ඒ ඇත්තෙන්ම කසළ කළමනාකරණ ක්‍රියාවලිය කරන්නේ නැතුව තවත් අයට බලපත්‍ර විකිණීමේ ක්‍රියාවලියක් බවට එය පරිවර්තනය කරනවා නම්, ඒවා සම්පූර්ණයෙන්ම තහනම් කරලා, රජය මැදිහත් වෙලා ඒ කටයුත්ත කරන්න දැන් රජය තීරණය කරලා තිබෙනවා.

අපේ වාගේ රටකට ඉතාම ලාභදායී, ගැළපෙන ක්‍රියාවලිය තමයි විද්‍යාත්මක කසළ රඳවනය. ගරු කථානායකතුමනි, 1997 වසරේ දී ඔබතුමා ලෝක බැංකු ආධාර යටතේ මිසේ ප්‍රදේශයේ කසළ රඳවනයක් හඳුන්වා ගිය බව අප දන්නවා. ඒකට විශාල විරෝධයක් එල්ල වුණා. පළාත් සභා මැතිවරණයේ දී ඔබතුමා මහ ඇමති ධුරය සඳහා තරග කරද්දී ඒ කසළ අංගණයට විරුද්ධ අයට ඡන්දය දෙන්න කියන අදහස ආවා. එදා ඔබතුමා ඒ පළාත් සභා ඡන්දයෙන් පැරදුණේ ඡන්ද 9,000කින්. එදා "කොළඹ කුණු අපට එපා" කියලා ගෙන ගිය ව්‍යාපාරයේ ප්‍රතිඵලයක් හැටියට තමයි

"බඳුමැන්ඩල්" ප්‍රදේශයේ යෝධ කුණු කන්දක් ගොඩ නැඟුණේ. ඊට පසුවත් නොයෙක් උත්සාහ දැරුවා, විද්‍යාත්මක කසළ අංගණයක් ඉදි කරන්න. පානදුරේ මාලමුල්ලේ, ඒ වාගේම මහර ප්‍රදේශයේ ගල් වළක, කඩුවෙල, ඒ වාගේම අරුවක්කාරු ප්‍රදේශයේ- ඒ අවස්ථාවේ දී අරුවක්කාරු ප්‍රදේශයේ එය ක්‍රියාත්මක කරන්න බැරි වුණා, පැවැති යුදමය තත්ත්වය නිසා. නමුත් නොයෙක් උත්සාහ දැරුවා. සමාජ විරෝධතා නිසා ඒ හැම උත්සාහයක්ම නිෂ්ඵල වුණා. දැන් අපි ඒ සඳහා අලුත් උත්සාහයක් දරමින් ඉන්නවා, විද්‍යාත්මක කසළ රඳවනයක් ඇති කරන්න. ඒක තමයි එකම විසඳුම. ඒ සඳහා ටොන් එකකට රුපියල් 3,000ක් පමණ තමයි වැය වෙන්නේ. අපි සියලුම අයගෙන් ඉල්ලා සිටිනවා, කරුණාකර මේ විද්‍යාත්මක කසළ රඳවනයට විරුද්ධ වෙන්න එපා කියලා. මීනොටමුල්ල ඇතුළු නාගරික ප්‍රදේශ විනාශ කරමින් කසළ කඳු ගොඩ ගැසීම වැළැක්වීමට විද්‍යාත්මක කසළ රඳවන එකක් නොවෙයි, කිහිපයක් අද මේ රටට අත්‍යවශ්‍ය වෙලා තිබෙනවා.

ගරු කථානායකතුමනි, ඒ සඳහා අතිවාරයෙන්ම නිර්මිත පියවර ගැනීමට සිදු වෙනවා. මම පරිසර අමාත්‍යාංශයේ සිටි කාලයේ දොළොස් ප්‍රදේශයේ, කිරිඳිවැල මෙම කසළ රඳවනය ඉදි කරන්න ගියාම විශාල විරෝධතාවක් ආවා. පාරවල්වල වාඩි වුණා, උපවාස කළා, නිලධාරීන්ට පහර දුන්නා. 2009 වසරේ පැවැති පළාත් සභා මැතිවරණයට ඉදිරිපත් වුණු අපේ පක්ෂයේ අපේක්ෂකයන්ට ඡන්දය දෙන්න එපා කිව්වා. එවැනි නොයෙක් දේවල් සිදු වුණා. නමුත්, අද මේ රටේ තිබෙන එකම විද්‍යාත්මක කසළ රඳවනය, කිරිඳිවැල පිහිටි කසළ රඳවනය පමණයි. කිරිඳිවැල පිහිටි කසළ රඳවනය හඳුන්වා එපා කියලා එදා පෙළපාළි ගිය අය, අපේ මේ කසළ රඳවනයට පිටතින් කසළ ගෙනෙන්න එපා කියලා දැන් පෙළපාළි යනවා. මේ රටේ බේදවාචකය ඒකයි. ඒ නිසා "කොළඹ කුණු අපට එපා" කියන මෙවැනි කසඩ දේශපාලනයෙන් ඇත් වෙලා, සියලු පක්ෂ නියෝජනය කරන පාර්ලිමේන්තුව විධියට මේ සඳහා විධිමත් විද්‍යාත්මක විසඳුමකට අප සියලු දෙනාම එකඟ විය යුතු අවස්ථාව උදාවෙලා තිබෙනවා. මුළු රටේම ස්ථාන ගණනාවක විධිමත් කසළ රඳවන ඇති කිරීමට දැන් අවස්ථාව එළඹිලා තිබෙන බව ප්‍රකාශ කරන්නට ඕනෑ.

ගරු කථානායකතුමනි, අපේ සමාජයට, අපේ පුද්ගලයන්ට මේ සම්බන්ධයෙන් විශාල වගකීමක් තිබෙනවා. පුද්ගලයන් හැටියට අප හැමෝම අපේ නිවෙස්වල කසළ නිර්මාණය කරනවා. ඒ කසළ ප්‍රමාණය අපට විධිමත් ක්‍රමවේදයක් මගින් අඩු කර ගන්න පුළුවන්. ඒ කසළ ප්‍රමාණය අපට විධිමත් ක්‍රමවේදයක් මගින් පරිවර්තනය කර ගන්න පුළුවන්. ඒ කසළවලින් ඇතැම් දේ අපට නැවත භාවිත කරන්න පුළුවන්. ඒ නිසා එවැනි ප්‍රතිපත්තින් අප අපේ නිවෙස්වලම අනුගමනය කරනවා නම්, කසළ පාරට පැමිණීම ඉතාම අඩු වෙනවා. අප කසළ වර්ගීකරණය කරලා අපේ නිවෙස්වලින්ම එම වගකීම ඉටු කරනවා නම් මේ ප්‍රශ්නයෙන් අතිවිශාල ප්‍රමාණයක් විසඳෙනවා.

මම දන්නවා, ඒ ආකාරයෙන් වැදගත් ආකාරයට ක්‍රියා කළ, අපට ආදර්ශවත් වන පළාත් පාලන ආයතන ගණනාවක් තිබෙනවා. ඒ අනුව, බලංගොඩ නගර සභාව, වැලිගම නගර සභාව වැනි පළාත් පාලන ආයතන ගණනාවක් අපට සිහි වෙනවා. අද වනවිට ප්‍රාදේශීය සභා 330ත් ආයතන 150ක් පමණ මෙය ක්‍රියාත්මක කරනවා. ඒවා සාර්ථකව ක්‍රියාත්මක කළ සෑම තැනකම පෙති ගිය දෙයක් තමයි කසළ වර්ගීකරණය කර තිබීම. එවැනි ආකාරයෙන් විධිමත් විධියට එය කරනවා නම්, සියයට 30කින් පමණ කසළ පාරට එන එක අඩු වෙන එක සිදු වනවා. මැනකදී පැමිණි ජපන් විද්වත් පිරිස අතිගරු ජනාධිපතිතුමාට සහ ගරු අගමැතිතුමාට පෙන්වා දුන්නා, ජපානයේ කසළ වර්ගීකරණය නිසා 1960 ජනනය වූණ කසළ ප්‍රමාණයට වඩා අද පාරට වැටෙන

[ගරු පාඩලී වම්පික රණවක මහතා]

කසළ ප්‍රමාණය හයෙන් එකකට අඩු වෙලා තිබෙනවා කියලා. එදා, ජපානයේ හය ගුණයක් කසළ තිබුණා නම්, විධිමත් නීති ක්‍රියාදාමයක් මගින් එම ප්‍රමාණය හයෙන් එකක් බවට පත් වෙලා තිබෙනවා. ඒ නිසා අපේ සමාජ වගකීම හා පෞද්ගලික වගකීම වන්නේ තමන්ගේ නිවෙස්වලම, රාජ්‍ය ආයතනවලම, පෞද්ගලික ආයතනවලම මෙම කටයුත්ත කිරීමයි.

ගරු කථානායකතුමනි, එතැනදී විශේෂයෙන්ම රජයේ රෝහල්වලින් බැහැර වන අපද්‍රව්‍ය සහ ඉලෙක්ට්‍රොනික කැළි කසළ පිළිබඳව අපේ අවධානය තරයේ යොමු වන්නට ඕනෑ. මේ කාරණය පිළිබඳව අපි ඉතා කනගාටුවෙන් කියන්න ඕනෑ. බේරේ වැව කුණු ගඳ ගහනවාය කියලා සමහර අවස්ථාවල වෝද්දා එල්ල වනවා. බේරේ වැවට අද තිබෙන ලොකුම ප්‍රශ්නය කොළඹ මහ රෝහලයි. ඒ වාගේම මහනුවර කැළි කසළ මහවැලි ගඟට ගෙන යන්නේ මැද ඇළයි. මේ මැද ඇළට තමයි මහනුවර මහ රෝහලේ කැළි කසළ නිකුත් වන්නේ. ඒක සාහසික අපරාධයක්. රෝහල්වල තිබෙන සායනික අපද්‍රව්‍ය සම්බන්ධයෙන් විධිමත් විද්‍යාත්මක ක්‍රමයක් ඒ රෝහල් විසින්ම ක්‍රියාත්මක කළ යුතුයි. ඒවා බැහැරට ගෙන යන්න කිසිසේත්ම ඉඩ දෙන්න බැහැ.

ඒ විතරක් නොවෙයි. අද වන විට ඉලෙක්ට්‍රොනික කැළි කසළ විශාල වශයෙන් ජනනය වනවා. අපි එදා 2008 දී "පිළිසරු" ව්‍යාපාරය යටතේ ඉලෙක්ට්‍රොනික කැළි කසළ එකතු කරන්න, ඒවා ප්‍රතිවක්‍රීයකරණය කරන්න යොමු කළා. දැන් මෙය එදාට වඩා ප්‍රබල ප්‍රශ්නයක් වනවා. අනාගතයේ දී මීටත් වඩා ප්‍රබල ප්‍රශ්නයක් වනවා. මොකද, අනාගතය කියන්නේ තනිකරම ඉලෙක්ට්‍රොනික යුගයක්. විශේෂයෙන්ම නිකල්, කැඩ්මියම් වැනි බැර ලෝහ මගින් තමයි අපේ ජංගම දුරකථන ආදී සෑම දෙයකම උෂ්ණත්වය පාලනය කරන්නේ. මේවා සාමාන්‍ය පරිසරයට නිකුත් වුණොත්, අනිවාර්යයෙන්ම අපේ වකුගඩු රෝග ඇතුළු රෝගාබාධවලට හයානක ආකාරයට බලපාන්න ඉඩ තිබෙනවා. දැනුත් බලපාමින් තිබෙනවා. එම නිසා විශේෂයෙන්ම ඉලෙක්ට්‍රොනික අපද්‍රව්‍ය සාමාන්‍ය කසළ ගොඩට නොගිනිත් ඒවා වෙනම ප්‍රතිවක්‍රීයකරණය කිරීම ඉතාම අත්‍යවශ්‍ය කාරණයක් බව කියන්න ඕනෑ. ඒ අනුව සායනික අපද්‍රව්‍ය, ඉලෙක්ට්‍රොනික අපද්‍රව්‍ය නගර සභාවල කසළවලට එකතු වෙන්න කිසිසේත්ම ඉඩ දෙන්න බැහැ. ඒවා වෙනම පරිවර්තනය කිරීමට අපි සියලුදෙනාගේම කැප වීම අත්‍යවශ්‍යයි.

ගරු කථානායකතුමනි, මේ කසළවලින් විදුලිය නිපද වුවත්, වෙන මොනවා කළත්, අවසානයේ කසළ බැහැර කිරීමේ ස්ථානයක් අවශ්‍යයි කියලා අපි මතක තබා ගත යුතුයි. විදුලිය නිපද වුවත්, අවසානයේ සියයට 20ක් ඉතිරි වනවා. ඒ සියයට 20 තැන්පත් කිරීමට අප විධිමත් ස්ථානයක් සකස් කිරීම කළ යුතුයි. පානදුරේ මාලමුල්ලේ මේ කටයුත්ත කරන්න ගියා. ඒ වාගේම අවිස්සාවේල්ලේ මේ කටයුත්ත කරන්න ගිය අවස්ථා දෙකකදීම ඉඩකඩ ලබා දුන්නේ නැහැ. ඒ වාගේම තවත් නොයෙක් ප්‍රදේශවල මේ කටයුත්ත කරන්න ගියත් ඒ සඳහා ඉඩකඩ ලබා දුන්නේ නැහැ. නමුත් යුද්ධයෙන් පස්සේ, ත්‍රස්තවාදය පරාජය කිරීමෙන් පස්සේ එදා සිට අදහස් කර ගෙන තිබුණු තැනක් වන, සිමෙන්ති සංස්ථාව සතු පුත්තලමේ අරුවක්කාලු ප්‍රදේශයේ හිරිගල් කැඩීම නිසා ඇති වී තිබෙන වළවල් සහිත ප්‍රදේශය තෝරා ගත්තා. මේ සඳහා 2014 අගෝස්තු මාසයේ කැබිනට් අනුමැතියක් ලබා ගෙන විද්‍යාත්මක වශයෙන් වෙනම අධ්‍යයනයක් කළා; පාරිසරික අධ්‍යයනයක් කළා. 1960 ගණන්වල හිරිගල් කඩපු, ගඟේවාඩිය ප්‍රදේශයේ ස්ථානයක් ඒ සඳහා තෝරා ගත්තා. නමුත් වනජීවී දෙපාර්තමේන්තුව 2016 ජනවාරි මාසයේ 15වන දා දැනුම් දුන්නා, ඒ ස්ථානයේ විල්පත්තුවේ ප්‍රේෂණ කලාපයේ තිබෙන්නේ, විද්‍යාත්මක ක්‍රමයකට හෝ එතැනට කැළි කසළ බැහැර කරන්න ඉඩ දෙන්න බැහැයි කියලා.

ඒ අනුව, -අපේ පාරිසරික හේතු මත- එම ව්‍යාපෘතිය සඳහා තෝරාගත් ස්ථානය අපට අහිමි වුණා. නමුත්, අපි ඒකෙන් අද්‍රෝශ්‍යවත් වෙලා නැහැ. අපි එම ව්‍යාපෘතිය සඳහා වෙනත් ස්ථානයක් තෝරා ගෙන තිබෙනවා; පරිසර අධ්‍යයනයක් කරගෙන යනවා; ඉංජිනේරුමය අධ්‍යයනයක් කරගෙන යනවා. එය සාර්ථක වුණොත්, ඉදිරි මාස දෙකේදී එහි වැඩ කටයුතු ආරම්භ කරන්න රජය කැපවීමෙන් සිටින බව අප ප්‍රකාශ කරන්න ඕනෑ.

ගරු කථානායකතුමනි, සෑම වසරකම හිරිගල් ටොන් දහතුන් ලක්ෂයක් කඩනවා. එම හිරිගල් කඩන සෑම වළක්ම නැවත පිරවිය යුතුයි. කොළඹ ඇතුළු එම ප්‍රදේශයේ අවුරුද්දකට නිර්මාණය වෙන්නේ ටොන් හාරලක්ෂයකට ආසන්න කසළ ප්‍රමාණයක්. ඒ අනුව ඉතාම පහසුවෙන් එම හිරිගල් කඩන සෑම වළක්ම නැවත පිරවිය හැකියි. කසළවල තිබෙන අපජලය විද්‍යාත්මක ක්‍රමවේදයකට අනුව ඉවත් කරන්න වැඩ පිළිවෙළක් හදලා, ඒ තුළ ගැබ් වෙන මීනේන්, කාබන් මොනොක්සයිඩ් වැනි වායුන් ඉවත් කරන්න වැඩ පිළිවෙළක් හදලා, විද්‍යාත්මක ක්‍රමවේදයකට කසළ රඳවනයන් ඇති කළ හැකියි. අද දොමිපේ ප්‍රදේශයේ තිබෙනවා වාගේ කසළ රඳවනයක් හෝ ඊට වඩා මහා පරිමාණයේ කසළ රඳවනයක් අපට එහි රැඳවිය හැකියි. එය ගොඩ නැඟීම සඳහා මුලින්ම තෝරාගත් ස්ථානය -පසු ගිය රජය විසින් යෝජනා කරලා කටයුතු කරපු ඒ ස්ථානය- පාරිසරික ඇගයීමෙන් අපට අහිමි වුණත්, අලුත් ස්ථානයක එම කටයුත්ත කරගෙන යන්න රජය ක්‍රියා කරන බව ප්‍රකාශ කරන්න ඕනෑ. ඒ අනුව ඉදිරි කාලයේදී අපි පියවර ගණනාවක් ළඟා කරගත යුතුයි.

පළමුව සෑම නිවසකම කැළි කසළ කළමනාකරණයකට සෑම කෙනෙකුගේම පෞද්ගලික දායකත්වය ලැබිය යුතුයි. ඒ වාගේම සමාජයේ දායකත්වය ලැබිය යුතුයි. ප්‍රාදේශීය සභා, නගර සභා තමන්ගේ කැළි කසළ මධ්‍යස්ථාන වග කීමෙන් යුතුව හා - මිනොටමුල්ලේ කළා වාගේ, වගකීම් විරහිතව නොවෙයි.- ප්‍රමිතියකින් යුතුව නඩත්තු කළ යුතුයි. ඒ වාගේම අනාගතය සඳහා රට පුරාම අත්‍යවශ්‍ය ස්ථානවල විද්‍යාත්මක කසළ රැඳවුම්කරණ, විද්‍යාත්මක කසළ බහලුම්කරණ නිර්මාණය කළ යුතුයි. අලුතින් ගොඩ නැගෙන අපේ වරාය නගරය, තාක්ෂණ නගරය වැනි ඉහළ ගණයේ ස්ථාන සඳහා කසළවලින් විදුලිය නිපදවන ඉහළ ගණයේ කසළ ප්‍රතිවක්‍රීයකරණ මධ්‍යස්ථාන ඉදිකිරීමට අප ක්‍රියා කරන බවත් ප්‍රකාශ කරනවා. මිනොටමුල්ල බේදවාටකයෙන් මිය ගිය පිරිස්වලට සිදු කරන ලොකුම ගෞරවය තමයි, මේ රටේ පවතින කැළි කසළ ප්‍රශ්නය විසඳීම සඳහාත්, අනාගතයේ ගොඩ නැගෙන කැළි කසළ ප්‍රශ්නය විසඳීම සඳහාත් ශක්තිමත්ව හා නිර්භීතව ඉදිරි පියවර තැබීම. ඒ සඳහා අද මේ පාර්ලිමේන්තුව සම්මත කළ යෝජනාව පදනම් කරගෙන අපි කටයුතු කළ යුතුයි. මෙම යෝජනාව ගෙන එන්නේ කිසිසේත්ම ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී උද්ඝෝෂණ මර්දනය කරන්න, එහෙම නැත්නම් ඒ ආකාරයට එන ජනතාවගේ විරෝධතා මර්දනය කරන්න නොවෙයි. සමස්ත ජනතාවගේ සුවසෙත සඳහා අවශ්‍ය කරන ඉදිරි පියවර විද්‍යාත්මකව තැබීමට අවශ්‍ය කරන අත්‍යවශ්‍ය නීති ක්‍රියාවලියක් බවට පරිවර්තනය කර ගන්නයි. ඒ සඳහා අපි සියලු දෙනාගේම එකඟතාව ඇති කර ගත යුතුයි. එය තමයි ඒ මිය ගිය පිරිස්වලට කරන ලොකුම ගෞරවය කියන එක ප්‍රකාශ කරමින්, අතීතයෙන් පාඩම් ඉගෙන ගෙන අපි අනාගතය ගොඩනඟා ගනිමු කියන යෝජනාවක් ඔබ වෙත කරමින්, මම නිහඩ වනවා.

ගරු කථානායකතුමා

(மாண்புமிகு சபாநாயகர் அவர்கள்)

(The Hon. Speaker)

බොහොම ස්තූතියි.

මිළඟට ගරු විජිත හේරත් මන්ත්‍රීතුමා.

[ප්‍ර.හ. 10.19]

ගරු විජිත හේරත් මහතා
(மாண்புமிகு விஜித ஹேரத்)
(The Hon. Vijitha Herath)

ගරු කථානායකතුමනි, මීනොටමුල්ල කුණු කන්ද නාය යැමෙන් ජීවිත හානි වූ ඒ 33 දෙනා පිළිබඳවත්, ඉන් විවිධ පීඩාවන්ට ලක් වූ එම ප්‍රදේශයේ ජනතාව පිළිබඳවත් අපේ ශෝකය මුලින්ම ප්‍රකාශ කරනවා.

ගරු කථානායකතුමනි, "කුණු ප්‍රශ්නය" ජාතික ප්‍රශ්නයක්. ජාතික ප්‍රශ්නයක් සේ සලකා ඒ ප්‍රශ්නය විසඳිය යුතුව තිබෙනවා. නමුත්, අවාසනාවකට අවුරුදු 69ක් තිස්සේ මාරුවෙන් මාරුවට මේ රට පාලනය කළ කිසිදු ආණ්ඩුවක් මේ ප්‍රශ්නය ජාතික ප්‍රශ්නයක් සේ සලකා විසඳුම් ලබා දෙන්න සමත් වුණේ නැහැ. එම නිසා තමයි මීනොටමුල්ල බේදවාඩකය වැනි බේදවාඩකයකට අපට මුහුණ දෙන්න සිද්ධ වුණේ.

අප විවිධ ව්‍යාපෘති සඳහා මුදල් වෙන් කරනවා. මහා මාර්ග, වරායවල්, ගුවන් තොටුපොළවල් ආදී විවිධ ව්‍යාපෘති සඳහා රුපියල් කෝටි ගණන්, මිලියන ගණන්, බිලියන ගණන් අපි මුදල් වියදම් කරනවා. නමුත්, රටේ මහ ජනතාවගේ තැවෙන ජාතික ප්‍රශ්නයක් වුණ "කසළ කළමනාකරණය" වෙනුවෙන් අප මුදල් වෙන් කිරීම් කරලා නැහැ; ඒ සඳහා අවධානය යොමු කරලා නැහැ; ඒ සඳහා ව්‍යාපෘති සකස් කරලා ක්‍රියාත්මක කරලා නැහැ. විවිධ අවස්ථාවලදී අපට අහන්න ලැබුණා, "මේවාට විද්‍යාත්මක විසඳුම් තිබෙනවා. මේක විසඳන්නේ මෙහෙමයි. ඒක තමයි මේකට තිබෙන නියම විසඳුම" කියලා. එවැනි කථා අපි ඕනෑ තරම් අහලා තිබෙනවා. අපට අදත් අහන්න ලැබෙනවා. හැබැයි, ඒ කථාවලින් කිසි වැඩක් වෙලා නැහැ. මොකද, රටක් විධියට ගත්තොත් අපි අසමත් වෙලා තිබෙනවා "කසළ කළමනාකරණය" කියන ප්‍රශ්නයට සැබෑ විසඳුමක් ලබා දෙන්න. ඒකට ප්‍රධාන හේතු කිහිපයක් තිබෙනවා. එකක් මේකට වුවමනාවක් නැතිකම. බලයට පත්වන ආණ්ඩු කිසිවකට මේ කුණු ප්‍රශ්නය විසඳීම සඳහා වෙච්ච සැබෑ අවංක වුවමනාවක් තිබුණු බවක් ඉතිහාසය පුරාවට පේන්නේ නැහැ.

දෙවන කාරණාව තමයි, මේ කුණු කියන්නේ, ඇත්තටම සල්ලි හම්බ කරන එක්තරා මාර්ගයක්. මේ මාර්ගයට මේ රටේ විවිධ දේශපාලනඥයෝත් සම්බන්ධයි. ඒ වාගේම සමහර නිලධාරී කණ්ඩායමකුත් මේවාට සම්බන්ධයි. ජාතික වශයෙන්ම එහෙමයි; ප්‍රාදේශීය වශයෙන්ම එහෙමයි. මේ කුණුවලින් සල්ලි හම්බ කරන දේශපාලනයක් ඒ වාගේම කුණුවලින් සල්ලි හම්බ කරන නිලධාරී පැලැන්තියක් අපේ රටේ බිහි වෙලා තිබෙනවා. ඒ නිසාමත් මේ ප්‍රශ්නය විවිධ පැතිවලට ඇදෙනවා.

අනෙක් පැත්තට මේ කුණු ඉවත් කිරීම හා කුණු කළමනාකරණය පිළිබඳව විධිමත් යාන්ත්‍රණයක් සකස් කර නැහැ. අද මධ්‍යම ආණ්ඩුව එකක් කියනවා; පළාත් සභාව තව එකක් කියනවා; නගර සභා, ප්‍රාදේශීය සභා තව එකක් කියනවා. මීනොටමුල්ල කුණු කන්ද ගත්තොත් දැන් සමහරු කියනවා, "මේක අපට අයිති නැහැ, මේක අයිති පළාත් සභාවට" කියා. පළාත් සභාවෙන් කියනවා, "මේ ප්‍රශ්නය විසඳන්න අපි මැදිහත් වෙන්න උත්සාහ කළා. හැබැයි, පරිසර අධිකාරියෙන් අපට ඒවාට ඉඩ දුන්නේ නැහැ, නාගරික සංවර්ධන අධිකාරියෙන් අපට ඉඩ දුන්නේ නැහැ" කියා. මේ විධියට විවිධ කථා ඇහෙනවා. එයින් පෙන්නුම් කරනවා, මෙතැන කඹ ඇදිල්ලක් තිබෙන බව. ආයතන - ආයතන අතර, මහජන - නියෝජිතායතන අතර, ඒ වාගේම නිලධාරීන් අතර මේ පිළිබඳව කඹ ඇදිල්ලක් තිබෙනවා. මේ කියන සියලු හේතු මත තමයි ගරු කථානායකතුමනි, අද වෙනකොට මේ ප්‍රශ්නය මහා දැවෙන, ඔඩු දුවන ප්‍රශ්නයක් බවට

පත් වෙලා තිබෙන්නේ. මේ මාර්ගයට පරාද කරන්න කිසිදු දේශපාලන අධිකාරියකට බැරි වුණා; කිසිදු ආණ්ඩුවකට බැරි වුණා. එම නිසා මොනතරම් කඩිනමින් ගැහුවත්, මොනතරම් විද්‍යාත්මක පැහැදිලි කිරීම් කළත්, ඇත්ත හේතුව, ඇත්ත කාරණාව මේ කුණු එක්ක සම්බන්ධ වුණ මේ "කුණු මාර්ගය" පරදවන්න මේ වෙනතෙක් කිසිදු ආණ්ඩුවක් සමත් වෙලා නැති වීමයි. එම නිසා තමයි, මේ කුණු කළ මේ තරම් ගොඩ ගැහෙන්න ප්‍රධාන හේතුවක් වෙලා තිබෙන්නේ.

අද මේ ජාවාරම හෙළිදරවු කිරීම, මෙතැන තිබෙන මේ බඩගෝස්තරවාදී දේශපාලනය හෙළිදරවු කිරීම නිවැරදිව සිද්ධ වෙන්නේ නැහැ. ඒ වෙනුවට සිද්ධ කරන්නේ මොකක්ද? මේ කුණු තැන් තැන්වලට ගෙන ගිහින් දැමීමයි. එයින් මහජනතාව පීඩාවට පත් වෙනවා. ඒ පීඩාවට පත් වෙන ජනතාව තමන්ගේ අභිසංක විරෝධය දක්වනකොට, ඒ විරෝධය දක්වන ජනතාව මර්දනය කරන්නට අණපනත් ගේනවා; ගැසට් නිවේදන ගේනවා; වෙනම බලකා හඳුන්වා හඳුනවා. මේ ප්‍රශ්නයට සැබෑ විසඳුම දෙනවා වෙනුවට මෙය මතුපිටින් අල්ලා ගෙන මෙයින් පැන නැඟුණු මහජන පීඩාව නිසා ඇති වුණ තත්ත්වය පාලනය කරන්න දැඩි මර්දනකාරී නීති-රීති ගේන්න උත්සාහ කරනවා. ඒක තමයි අද ජනාධිපතිතුමා මේ කර තිබෙන්නේ. ජනාධිපතිතුමා මේ විශේෂ ගැසට් නිවේදනය නිකුත් කළේ මේ විරෝධතාවන් දක්වන, ඇත්තටම පීඩාවට පත්වන ජනතාව "තමන්ගේ ප්‍රදේශවලට කුණු ගෙනැල්ලා තවත් මීනොටමුල්ලක් කරන්න එපා" කියා තමන්ගේ අභිසංක විරෝධය දක්වනකොට ඒවා යටපත් කරන්න, පාලනය කරන්න තමයි මේ නීති-රීති අද ගෙනැවිත් තිබෙන්නේ. එම නිසා මේක නොවෙයි සැබෑ උත්තරය. මේ ප්‍රශ්නය හරියට පැහැදිලිව, හරයෙන් තේරුම් අරගෙන ආණ්ඩුවක් විධියට ඒ සඳහා ජාතික මැදිහත් වීමක් වහාම කළ යුතුව තිබෙනවා. දැනුත් එහෙම උත්තරයක් තිබෙනවාය කියා අපට පේන්නේ නැහැ. විවිධ ඇමතිවරුන්ගේ ප්‍රකාශ අපට ඇහෙනවා. විවිධ ඇමතිවරුන්ගේ ඊනියා විසඳුම් අපට ඇහෙනවා. හැබැයි ඒවා ප්‍රායෝගික තලයට ගේන්න ගියාම කොහොමද ඒවා කරන්නේ කියන එක පිළිබඳව නිශ්චිත මැදිහත් වීමක් මේ වනතෙක් සිද්ධ වෙලා නැහැ.

කසළ බැහැර කිරීමට අදාළව කටයුතු කරන රජයේ ආයතනවලින් මොනවාද දැන් පටන් ගෙන තිබෙන ව්‍යාපෘති, මොනවාද දී තිබෙන විසඳුම් කියා සොයා බැලුවාම, තවම හරියට පැහැදිලිව මේ සඳහා වුණ ස්ථිරසාර විසඳුමක් ආරම්භ කර නැති බව පෙනෙනවා. තවමත් කරන්නේ කොළඹ තැන් තැන්වල එකතු වෙන කුණු ටික තව කොතැනකට හෝ ගෙන ගිහින් දමන එක. අදත් මුතුරාජවෙල, කෙරවලපිටියේ ලීටරෝ ගැස් ආයතනයේ එහා පැත්තට උදේ සිට රැ වෙනතුරු කුණු ගෙන ගිහින් දමනවා. එව්වරයි. මොකක්ද පටන් ගත් ව්‍යාපෘතිය? කොහේද පටන් ගෙන තිබෙන්නේ? එහෙම පටන් ගත් බවක් අපට පේන්නේ නැහැ. කතාවක් තිබෙනවා. හැබැයි ඒ කතාවලින් වැඩක්නැහැ. ඒවා ක්‍රියාවට නැගිලා නැහැ.

අපට මතකයි ඉතිහාසය. එදා බ්‍රිටිෂ් ඉන්දියානු කන්ද අහස උසට නගිනකොට බ්‍රිටිෂ් ඉන්දියානු කන්ද පාලනය ගිහින් කිව්වේ, "අපි වසර දෙකක් ඇතුළත මේ කන්ද සමතලා කරනවා" කියායි. මිනිස්සු අත්පුඩි ගහලා බලා ගෙන ගිවියා බ්‍රිටිෂ් ඉන්දියානු කන්ද සමතලා වෙනතුරු. හැබැයි අවුරුදු දෙකක් නොවෙයි දැන් අවුරුදු දහයක් ගත වෙලා තිබෙනවා. අද වෙනතුරු බ්‍රිටිෂ් ඉන්දියානු කන්ද සමතලා කළේ නැහැ. ඉතිහාසයේදීත් එහෙම කථා කිව්වා. අදත් අපට එහෙම කථා ඇහෙනවා. මීනොටමුල්ල කුණු කන්ද මාස 6ක් ඇතුළත ඉවත් කරනවා කියලා කියනවා. කොහොමද ඉවත් කරන්නේ? අපි දන්නවා, සාමාන්‍යයෙන් දවසකට කුණු මෙට්‍රික් ටොන් 800ක් විතර එකතු වෙන බව. අවුරුද්දකට දවස් 365යි.

ගරු පායලි වම්පික රණවක මහතා

(மாண்புமிகு பாட்டளி சம்பிக ரணவக்க)

(The Hon. Patali Champika Ranawaka)

පැහැදිලි කිරීමක් කරන්න මට පොඩි අවස්ථාවක් දෙන්න. මීනොටමුල්ල කුණු කන්ද මාස රකිත් ඉවත් කරනවා කියලා කිසි කෙනෙක් කියලා නැහැ. අපි තමයි කියලා තිබෙන්නේ, මාස 5ක් ඇතුළත ඒ කුණු කන්ද ස්ථාවර කරනවා කියලා. ඒ කුණු කන්ද තවත් දියවෙලා බිඳ වැටෙන්න නොදී - කඩා වැටෙන්න නොදී - ස්ථාවර කරනවා. ඊළඟ පියවර හැටියට මොකක්ද කරන්නේ කියලා අපි මාස 5කට පස්සේ බලනවා.

ගරු විජිත හේරත් මහතා

(மாண்புமிகு விஜித ஹேரத்)

(The Hon. Vijitha Herath)

ස්ථාවර කරනවා කියන එකෙන් ඔබතුමා අදහස් කළේ මොකක්ද?

ගරු පායලි වම්පික රණවක මහතා

(மாண்புமிகு பாட்டளி சம்பிக ரணவக்க)

(The Hon. Patali Champika Ranawaka)

ගරු මන්ත්‍රීතුමනි, ස්ථාවර කරනවා කියන්නේ මේකයි. දැනට එය කඩා වැටීමේ තර්ජනයක් තිබෙනවා. ඒ වාගේම ඒ අවට ප්‍රදේශය සම්පූර්ණයෙන්ම වගුරක් බවට පත්වෙලා තිබෙනවා. මැයි මාසයේ වැසි ආවට පස්සේ ඒ ප්‍රදේශ තවදුරටත් යටවීමේ තර්ජනයක් තිබෙනවා. එම කුණු කන්දෙන් අවට ප්‍රදේශයට තර්ජනයක් එල්ල නොවන ආකාරයට එම කුණු කන්ද යම් පාලිත තත්ත්වයකට පත් කිරීම තමයි එහි අදහස වන්නේ.

ගරු විජිත හේරත් මහතා

(மாண்புமிகு விஜித ஹேரத்)

(The Hon. Vijitha Herath)

ඒ කියන්නේ එම කුණු කන්ද මාස 6ක් ඇතුළත එතැනින් ඉවත් කරනවා කියලා ඔබතුමන්ලා කියන්නේ නැද්ද?

ගරු පායලි වම්පික රණවක මහතා

(மாண்புமிகு பாட்டளி சம்பிக ரணவக்க)

(The Hon. Patali Champika Ranawaka)

අපි කවුරුවත් එහෙම කියලා නැහැ.

ගරු විජිත හේරත් මහතා

(மாண்புமிகு விஜித ஹேரத்)

(The Hon. Vijitha Herath)

එහෙම නම් හොඳයි. එතකොට පැහැදිලියිනේ. ඒ කියන්නේ, ඒ වැඩේ කෙරෙන්නේ නැහැ. මේ තරම් වාසනයක් වුණු ඒ කුණු කන්ද එතැනින් ඉවත් කරන්න කියායි ඒ ප්‍රදේශයේ ජනතාව කියන්නේ. මෙතුමාම පිළිගන්නවා, මේ ආණ්ඩුවට ඒ කුණු කන්ද ඉවත් කරන්න වැඩ පිළිවෙළක් නැහැ කියලා. ඒක තමයි දැන් ඔප්පු වෙලා තිබෙන්නේ. [බාධා කිරීමක්] දැන් මගේ වෙලාව. ඒක පැහැදිලිව ඔප්පුවෙලා තිබෙනවා.

ගරු පායලි වම්පික රණවක මහතා

(மாண்புமிகு பாட்டளி சம்பிக ரணவக்க)

(The Hon. Patali Champika Ranawaka)

ඒ කථාව වැරදියි. ඒක ඔබතුමාට නොවෙයි කාටවත් කරන්න බැහැ. එතැනට වාහනයක්වත් යන්න බැහැ.

ගරු විජිත හේරත් මහතා

(மாண்புமிகு விஜித ஹேரத்)

(The Hon. Vijitha Herath)

කුණු කන්ද ස්ථාවර කරනවා කියන්නේ, ඒ කුණු කන්ද මහ කන්දක් හැටියට එතැනම සවි කරනවා කියන එකයි. ස්ථාවර

කරනවා කියලා කියන්නේ, ඒ කුණු කන්ද එතැනම ගල් කරනවා කියන එකයි. ඒක එතැනම තමයි තිබෙන්නේ. ඒක ඉවත් කිරීම සඳහා වැඩ පිළිවෙළක් නැහැ. ඒක තමයි ප්‍රශ්නය. අලුතින් කුණු දාන්නේ නැහැයි කියන එක හරි. ඒ මිනිස්සු කුණු දාන්න දෙන්නෙත් නැහැ. එතැනට කුණු ගෙනැල්ලා දාන්න දෙන්නේ නැහැ. නමුත්, ඒ කුණු කන්ද එතැනම ගල් කරනවා; ස්ථාවර කරනවා. ඒක නොවෙයි විය යුත්තේ. එහෙම නම්, ඒ කුණු ටික එතැනම ප්‍රතිවක්‍රියාකරණය කිරීමේ වැඩ පිළිවෙළක් ආණ්ඩුවට තිබිය යුතුයි. ඒ වැඩ පිළිවෙළ මොකක්ද? ස්ථාවර කරනවා කියලා ඒ කුණු කන්ද එතැනම ගල් කරන එක නොවෙයි උත්තරය. දැන් ඉදිරිපත් කළ ජපාන නියෝජිතයන්ගේ වාර්තාවෙන් පැහැදිලිව කියනවා, එම කුණු කන්දෙන් මීනේන් වායුව කොපමණ ප්‍රමාණයක් නිකුත් වෙනවාද කියලා. ඒක ඒ ජනතාවගේ සෞඛ්‍යයට කොයි තරම් හානිකරද කියලා ඒකේ කියනවා. එහෙම නම් ඒ කුණු කන්ද ගල් කරලා හරියන්නේ නැහැනේ. එහෙම කළොත් මීනේන් වායුව නිකුත් වීම නතර වෙන්නේ කොහොමද? ඒ නිසා දැන් අත්‍යවශ්‍ය වන්නේ ඒ කුණු ටික ප්‍රතිවක්‍රියාකරණය කිරීම සඳහා වුණු වැඩ පිළිවෙළක්. ඒ සඳහා තමයි ආණ්ඩුව වහාම මැදිහත් විය යුත්තේ. එහෙම නැතුව ඒ කුණු ටික ගිනිත් දාලා, එසේ දමන තැන්වලට ගල් කළොත්, ඒ තැන්වල ජනතාවත් විරුද්ධ වෙනවා. මොකද, අනෙක් ජනතාව තැන් තැන්වල කියන්නේ, "අපේ තැන්වලට මේ විධියට කුණු ගෙනැල්ලා දානකොට, ඒක තාවකාලිකව කරන දෙයක් විතරයි කියලා ආණ්ඩුව කියනවා" කියායි. වසරකට, දෙකකට විතරයි කියලා කියනවා. මීනොටමුල්ලට කුණු දානකොටත් කිව්වේ එහෙම තමයි. හැබැයි, ඒක එහෙම වුණේ නැහැ. අන්තිමට කියනවා, මේක තමයි ස්ථිර උත්තරය කියලා. ඊට පස්සේ කියනවා, ඒ කුණු කන්ද එතැනම ස්ථාවර කරනවා කියලා. ඒ කියන්නේ ආනාගතයේත් එතැන කුණු කන්දක්. ඒකද උත්තරය? රටේ ජනතාව බලාපොරොත්තු වෙන්නේ, ඒ කුණු ප්‍රතිවක්‍රියාකරණය කිරීම සඳහා වූ කඩිනම් මැදිහත්වීමක්. එහෙම එකක් තමයි කළ යුතු වෙන්නේ.

මීනොටමුල්ලට කුණු ගිනිත් දාපු ඉතිහාසය අරගෙන බලමු. 2009දී බලමැන්ඩල් කුණු කන්ද තවත් විශාල කරන්න එපා කියලා උසාවි තීන්දුව ආවට පස්සේ ඒ මොහොතේ තිබුණු ආණ්ඩුවට ඒ සඳහා උත්තරයක් තිබුණේ නැහැ. ඒ මොහොතේ තිබුණු ආණ්ඩුව ක්ෂණිකව කළේ, කොලොන්නාවේ කුණු විතරක් දමමින් තිබුණු මීනොටමුල්ලට මුළු බස්නාහිර පළාතේම කුණු ටික දාන්න තීන්දු කිරීමයි. එදා කොලොන්නාවේ මීනොටමුල්ල ප්‍රදේශයේ ජනතාව කිව්වා, "මෙතැනට කුණු ගෙනැල්ලා දාන්න එපා. මේක ජනාකීර්ණ ප්‍රදේශයක්. මෙතැන මිනිස්සු දහස් ගණනක් ජීවත් වෙනවා. අපේ ගෙවල් දොරවල් තිබෙන්නේ මෙතැන. අපි ආශ්වාස, ප්‍රශ්වාස කරන්න ඕනෑ. අපේ ජීවිත ගැටගැහිලා තිබෙන්නේ මේ මහ පොළොවත් එක්ක. ඒ නිසා මෙතැනට කුණු ගෙනැල්ලා දාන්න එපා." කියලා. හැබැයි, එදා තිබුණු ආණ්ඩුව මොකක්ද කළේ? අද ගැසට් නිවේදන ගහලා, බලකායවල් හදලා, බලහත්කාරය පාවිච්චි කරනවා. අද diplomatic විධියට බලහත්කාරය පාවිච්චි කරනවා. හැබැයි, එදා මැදමුලනේ විධියට බලහත්කාරය පාවිච්චි කළා. එව්වරයි වෙනස. එදා ගෝඨාභය රාජපක්ෂලාගේ නියෝග මත පොලිසිය, හමුදාව දාලා, ප්‍රදේශයේ ජනතාවගේ විරෝධය නොතකා බලහත්කාරයෙන් තමයි එතැනට ගිහිල්ලා කුණු ටික පිරව්වේ.

"මෙතැනට කුණු දාන්න එපා" කියලා ගම්වාසීන් සාමකාමීව, සාධාරණව විරෝධය දැක්වුවේ ඒ නිසයි. හැබැයි, අන්තිමට මොකද කළේ? පොරොන්දු දුන්නා; සාකච්ඡා පැවැත්වුවා. සාකච්ඡාවලදී කිව්වා, "නැහැ. අපි මේ කුණු දැමීම නතර කරනවා. කුණු ටික ඉවත් කරනවා"ය කියලා. නමුත් ඒ කිසිවක් කළේ නැහැ. අන්තිමට ප්‍රදේශයේ ජනතාව උසාවි ගියා; ශ්‍රේෂ්ඨාධිකරණයට ගියා. ශ්‍රේෂ්ඨාධිකරණයට ගිහිල්ලා තීන්දු ගන්න තත්ත්වයට පවා

ආවා. එදා ගම්වාසීන් සාමකාමීව කළ උද්ඝෝෂණයට, උපවාසයට, සත්‍යග්‍රහයට කොළොන්නාව නගර සභාවේ හිටපු නගරාධිපතිතුමන්ලා ඇතුළු මැර කණ්ඩායම් - කුණුවලින් සල්ලි හම්බ කරන මාගියාව- ගිහිල්ලා අමාත්‍යමය ලෙස පහර දුන්නා. ඒ තිබුණු සත්‍යග්‍රහයේ අට්ටාලය කඩා බිඳ සුණු විසුණු කළා. එහෙම කරලා තමයි කුණු කන්ද නැවත පිරව්වේ. එහෙත් ඒ ප්‍රදේශයේ ජනතාව දිගින් දිගට විරෝධය දැක්වුවා. විරෝධය නොතකා මේ ආණ්ඩුවත් බලයට පත් වුණාට පස්සේ ඒ කුණු කන්දම කරේ නියාගෙන ගියා. "මේ කුණු කන්ද ගොඩ ගැහුවේ රාජපක්ෂ පාලනය. අපි මේ කුණු කන්ද ඉවත් කරනවා." කියලා එදා මැතිවරණ වේලාවේදීත් සහතික වුණා; පොරොන්දු වුණා. කොළොන්නාව ප්‍රදේශයේ දේශපාලන නියෝජිතයෝ ජනතාව ඉස්සරහට ගිහිල්ලා ප්‍රතිඥා දුන්නා අපට මතකයි. අන්තිමට අද ඒ මහජන නියෝජිතයන්ට මුහුණ දෙන්න බැරි තත්ත්වයක් ඇතිවෙලා තිබෙනවා.

මේ ආණ්ඩුව කිව්වා, "මේ ප්‍රශ්නය විසඳනවා"ය කියලා. ඒ නිසා තමයි ආණ්ඩුවෙම මන්ත්‍රීවරු ගිහිල්ලා, මිනිසුන් ඉස්සරහා ඒ වාගේ ප්‍රතිඥා දුන්නේ. අන්තිමට මොකද වුණේ? ඒ මහජන නියෝජිතයන්ට අද ඒ පැත්ත පළාතේ යන්න බැරි තත්ත්වයක් ඇති වෙලා තිබෙනවා. ඔබතුමන්ලා කළේත් එදා ගෝඨාභය රාජපක්ෂලා බලහත්කාරයෙන් ගිහිල්ලා දාපු කුණු කන්දම ආපසු කරේ නියාගෙන යන එකයි. ඒ කුණු කන්ද ඉවත් කළේ නැහැ. අදත් ඔබතුමන්ලා කියන්නේ "කුණු කන්ද ඉවත් කරන්නේ නැහැ." කියලායි. එතකොට මේ ප්‍රශ්නයට තිබෙන විසඳුම මොකක්ද? විසඳුමක් එතැන නැහැ. ඒ නිසා කපා නොවෙයි අවශ්‍ය වෙන්නේ. එදා බලහත්කාරකම් පාවිච්චි කරලා, ඒ කරපු දේ අද වෙනත් විධියකට කරනවා නම් ඒකත් වැරදියි. දැන් ඔබතුමන්ලා මොකක්ද කරන්නේ? තමන්ගේ වත්තේ කුණු ටික පිරෙන කොට එතැන ගද ගහනවා. එතැන ජීවත් වෙන්න බැරි තත්ත්වයක් මතු වනවා. එම නිසා ඒ කුණු ටික අල්ලපු ඉඩමට ගෙනිහිල්ලා දානවා. එතකොට තමන්ගේ වත්තේ ප්‍රශ්නය ඉවරයි. අල්ලපු ඉඩමේ කුණු ගොඩ, ගොඩ ගැහෙනවා. එතකොට අල්ලපු වත්තේ මනුස්සයා කැ ගහනවා, "අපේ වත්තට කුණු දාන්න එපා." කියලා. ඒක තමයි මේ තිබෙන්නේ. ඒක තමයි ජා-ඇල, ඒකල ඔතේකැලේ ජනතාව කියන්නේ; ඒක තමයි දොම්පේ ජනතාව කියන්නේ; ඒක තමයි මුතුරාජවෙල අභය භූමිය - රක්ෂිතය - ආශ්‍රිතව ජීවත් වන ජනතාව කියන්නේ. ඒ මිනිසුන්ගේ ජන ජීවිතයට හානි කරන විධියට මේ කුණු ටික ගෙනැල්ලා දමන්න එපා.

"Open dumping" කියන එක ලෝකය වැරදියි කියලා පිළිගත් ක්‍රමයක්. ඒක කරන්න එපා කියන එක මුළු ලෝකය පුරාම සම්මත වුණ මතයක්. ලෝක සෞඛ්‍ය සංවිධානය, ලෝක පරිසර සංවිධාන ඇතුළු සියලු සංවිධාන කියලා තිබෙනවා, "open dumping කියන එක පසු ගිය කාලයේ ලෝකය පුරාම සිදු වුණා. හැබැයි, ඒක වැරදියි. ඒ නිසා බරපතල සෞඛ්‍ය ප්‍රශ්න ඇති වනවා විතරක් නොවෙයි, පාරිසරික ප්‍රශ්න ඇති වනවා; සමාජමය ප්‍රශ්න ඇති වෙනවා. ඒ නිසා මේක නතර කරන්න." කියලා. නමුත් ඔබතුමන්ලා තවම කරන්නේ open dumping. කුණු ටික ගෙනිහිල්ලා දානවා. මිනිසුන්ට කියනවා, "මැස්සෝ එනවාට අපි පස් ටිකක් දාලා වහන්නම්." කියලා. අඩුම තරමින් පස් ටිකක් දාන්නේත් නැහැ. අද කරන්නේත් ඒක. ඒ නිසා තමයි මහ ජනතාව ඒකට විරුද්ධ වෙන්නේ. කසළ කළමනාකරණ ප්‍රතිවික්‍රියකරණ යන්ත්‍රෝපකරණ සවි කරලා, විධිමත් යන්ත්‍රණයක් ඇති කළාට පස්සේ කුණු ගෙනැල්ලා දමනවාට කිසි කෙනෙකු විරුද්ධ වෙන්නේ නැහැ. කිසි කෙනෙකුට විරුද්ධ වෙන්න බැහැ. හැමෝම කියන්නේ නිකම්ම ගෙනැල්ලා කුණු දාන්න එපා කියලායි. එක්කෝ එතැන recycle කරන්න. නැත්නම් එතැන බලශක්ති උත්පාදනය කරන්න.

මාතර කබුරුපිටියේ පුද්ගලයෙකුට අවුරුදු දෙකකට පස්සේ අවසර ලබා දුන්නා, ජීව වායුව - bio gas - උත්පාදනය කරන ඒ කසළ ව්‍යාපෘතිය ආරම්භ කරන්න. අවුරුදු දෙකක් තිස්සේ මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය ඒකට අවශ්‍ය කරන අනුමැතිය ලබා දුන්නේ නැහැ. තව මාසයක් විතර යනකොට තමයි ඒ කටයුතු පටන් ගන්න වෙන්නේ. එහෙම ඕනෑ තරම් ව්‍යාපෘති, යෝජනා ඉදිරිපත් කරන ශ්‍රී ලාංකිකයන් සිටිනවා.

ත්‍රිනාතා සමාගම්, කොරියන් සමාගම්, ජපන් සමාගම් විතරක් නොව ඔය 193 ඇතුළේ ලංකාවේ සමාගම් කොපමණ තිබෙනවාද? මේ ප්‍රශ්නයට විසඳුම් හොයන්න පුළුවන් කියලා තමන්ගේ නිර්මාණ ඉදිරිපත් කළ ලංකාවේ කී දෙනෙකු ඉන්නවාද? ඒ කිසිවකට ඇහුම් කන් දුන්නේ නැහැ. පළාත් පාලන අමාත්‍යාංශයෙන්, පරිසර අමාත්‍යාංශයෙන්, අතික් පැත්තට නාගරික සංවර්ධන අමාත්‍යාංශයෙන්, පළාත් සභාව කියන මේ කිසිවකින් කිසිදු යෝජනාවක් සැලකිල්ලට අරගෙන ක්‍රියාවට නැඟුවේ නැහැ. ඒ නිසා තමයි අද මේ ප්‍රශ්නය මේ තරම් බරපතල වෙලා තිබෙන්නේ. ඒ නිසා දැන් මේ ප්‍රශ්නය නඟයටත් උඩට හිරවෙන තැනට තමයි ඇවිල්ලා තිබෙන්නේ. දැන් මේ කටයුත්ත කරන්න අමාරුයි කියන එක බොහොම පැහැදිලිව පෙනෙන්න තිබෙනවා.

හැබැයි අපි එක දෙයක් කියනවා. මේ කුණු තැන්තැන්වලට ගෙන ගොස් දමන එක නොවෙයි උත්තරය. ඒවා තැන්තැන්වලට ගෙන ගිහින් දැමීමාම තවත් ප්‍රශ්න ගොඩක් එනවා. මීතොටමුල්ල එක ප්‍රශ්නයක්. ඒ වාගේ ප්‍රශ්න රාශියක් බිහි වෙනවා; ප්‍රශ්න ගොඩකට හේතු හදනවා. මොකද, ඒ ප්‍රදේශවල ජනතාව තමන්ගේ පරම්පරාවෙන් එන ඉඩම්වලයි ජීවත් වන්නේ. ඔවුන් ජීවත් වන, පරම්පරාවෙන් එන ඒ ඉඩම්, නිවාස අසලට කුණු කන්ද ගිහින් දැමීමාම අර කියපු පීඩාවට ඔවුන් නිකම්ම පත් වෙනවා. ඒ නිසා ඒ ජනතාව ඒකට විරුද්ධයි. ඒකට විරෝධතා එන කොට සමහර අය කියනවා අපි දැක්කා, "මේ විරෝධතා පිටුපස දේශපාලන හස්ත තිබෙනවා. මේ, දේශපාලන අවස්ථාවාදයයි. දේශපාලන අවස්ථාවාදය මත තමයි මේවාට විරුද්ධ වන්නේ." කියා. මේවා හැම දාම කියන කතා නේ. ඒ ගම්වල ජීවත් වන්නේ එක දේශපාලන පක්ෂයකට අයිති මිනිසුන් නොවෙයි. ඒවායේ ජීවත් වන්නේ යුඑන්පී, ශ්‍රී ලංකා, ජේටීපී කියන හැම පක්ෂයකම මිනිසුන්. ඒ විරෝධය දක්වන්නේ හැම පක්ෂයකම ජනතාවයි.

මීතොටමුල්ලේ කුණු කන්ද නිසා මැරුණු 33දෙනාගෙන් බහුතරයක් මේ ආණ්ඩුව නියෝජනය කරන ප්‍රධාන පක්ෂ දෙකේ ජනතාවයි. මේ ප්‍රශ්නයට උත්තර නැති වුණාම, ප්‍රශ්නයට විසඳුමක් ඉදිරිපත් කර ගන්න බැරි වුණාම, ඒ බැරිකම කියන්නේ නැතිව, ඒ ගැන ස්වයං විවේචනයක් කරලා 'අපට වැරදුණා. අපට මේකට උත්තර දිගන්න බැරි වුණා' කියා අවංකව පිළිගන්නේ නැතිව, මිනිසුන්ට -ජනතාවට- නිකරුණේ බණිනවා. ජනතාවට කියනවා, "කුලප්පු වෙනවා" කියලා. "ජනතාවට වලිප්පුව හැදිලා" ආදී වචන පාවිච්චි කරනවා. වලිප්පුව හැදිලා තිබෙන්නේ ජනතාවට නොවෙයි; ආණ්ඩුවටයි. වලිප්පුව හැදිලා තිබෙන්නේ ආණ්ඩුවට! ඒ නිසා තමයි මේ ගැසට් නිවේදන ගෙනෙන්නේ. ඒ නිසා තමයි මේ වාගේ මර්දනකාරී බලකායවල් හදන්න යන්නේ. දැන් ආණ්ඩුවට වලිප්පුව හැදිලා මර්දනකාරී බලකායවල් හදලා, මර්දනකාරී ගැසට් නිවේදන ගෙනැල්ලා සැබෑ ප්‍රශ්නය යට ගහනවා. ඒක නොවෙයි විය යුත්තේ.

ඇත්ත ප්‍රශ්නයට උත්තරය දෙන්න. මහ ජනතාව විරෝධය දක්වන්නේ දේශපාලන පටු වුවමනාවට නොවෙයි. ගෞරවනීය හාමුදුරුවන් වහන්සේලා, කතෝලික පියතුමන්ලා -ඒ ප්‍රදේශ නියෝජනය කරන ආගමික නායකයෝ- ප්‍රදේශයේ ජනතාවත් එක්ක ඇවිල්ලායි විරුද්ධ වන්නේ. ඇයි ඒ? "තමන්ගේ ප්‍රදේශයට

[ගරු විජිත හේරත් මහතා]

මේ කුණු කන්ද ගෙනැල්ලා දාලා තවත් ව්‍යසනයක් ඇති කරන්න එපා. මෙව්වර සල්ලි නාස්ති කරනවා. කෝටි ගණන්වල වාහන ගන්නවා. දෙකෝටි එකොළොස් ලක්ෂයක් වියදම් කරලා කෘෂිකර්ම අමාත්‍යාංශයේ building එකට දිගින් දිගට වාරිකය ගෙවනවා. මෙව්වර සල්ලි නාස්ති කරද්දීන් මේ කුණු ටික කළමනාකරණය කරන්න, එය recycle කරන්න machine එකක් ගන්න සල්ලි වියදම් කරන්න මේ ආණ්ඩුවට බැරිද්?" කියන එක තමයි මිනිසුන් අහන්නේ. ඒක තමයි ජනතාවගේ ප්‍රශ්නය. ජනතාව විරුද්ධ වන්නේ ඒ නිසායි.

ඒ නිසා මේ කාරණය පටු තැනකට උෂ්ණත්වය කරලා මේ ප්‍රශ්නයෙන් පැනලා යන්න හදන්න එපා. මේ ප්‍රශ්නයට ඇත්ත විසඳුම දෙන්න. මුතුරාජවෙල කියන්නේ මේ ආණ්ඩුව විසින්ම නම් කරන ලද අභය භූමියක්; මේ ආණ්ඩුව විසින්ම, පරිසර අමාත්‍යාංශය විසින්ම නම් කරන ලද ආරක්ෂක කලාපයක්. එවැනි කලාපයකට කුණු ගෙන ගිහින් දමන කොට මිනිසුන්ම ප්‍රශ්න අහනවා. කුණු ඉවත් කිරීම අත්‍යවශ්‍ය සේවාවක් කියා ගැසට් නිවේදන ගන්නවා. හැබැයි ආණ්ඩුවම රක්ෂිත වනයට, අභය භූමියට කුණු ගෙන ගිහින් හලනවා. එහෙම නම්, ගැසට් නිවේදනය අනුව ඉස්සර වෙලාම ක්‍රියාමත වන්න ඕනෑ කා වෙනුවෙන්ද? එයට අනුව නීතිය ක්‍රියාත්මක වන්න ඕනෑ කොළඹ නගර සභාව වෙනුවෙන්ද. එයට අනුව නීතිය ක්‍රියාත්මක වන්න ඕනෑ කුණු ගිහින් දමන අය සම්බන්ධයෙනුයි. ඇයි ඒ? පළමුවෙන්ම ඒ ගැසට් නිවේදනය උල්ලංඝනය කරන්නේ ඔවුන්. 'කුණු ඉවත් කිරීම අත්‍යවශ්‍ය සේවාවක්' කියන එක ඇත්ත. හැබැයි එය මර්දනය කරන්න මේ ගැසට් පාවිච්චි කරන්න එපා. ඒ වෙනුවට ඔබතුමන්ලා කරන්න ඕනෑ මොකක්ද? පළමුවන කාරණාව, ඒ සඳහා වූ යන්ත්‍රණයක් හැදීම. ලෝකයේ රටවල් ඊට අදාළ කටයුතු ආරම්භ කර තිබෙන්නේ එහෙමයි. අපි මේවා නිකම් කියනවා නොවෙයි.

ගරු කථානායකතුමා

(மாண்புமிகு சபாநாயகர் அவர்கள்)
(The Hon. Speaker)

ගරු මන්ත්‍රීතුමනි, ඔබතුමාට තවත් විනාඩි තුනක කාලයක් තිබෙනවා.

ගරු විජිත හේරත් මහතා

(மாண்புமிகு விஜித ஹேரத்)
(The Hon. Vijitha Herath)
ඒ, විනාඩි 40න් ද?

ගරු කථානායකතුමා

(மாண்புமிகு சபாநாயகர் அவர்கள்)
(The Hon. Speaker)

පෙර වරු 10.43 වන තෙක් විනාඩි 24ක් දී තිබෙනවා.

ගරු විජිත හේරත් මහතා

(மாண்புமிகு விஜித ஹேரத்)
(The Hon. Vijitha Herath)
විනාඩි 40ක් තිබෙනවා, අපට.

ගරු කථානායකතුමනි, එදා 2002දී තිස්සමහාරාම ප්‍රාදේශීය සභාව ජනතා විමුක්ති පෙරමුණේ පාලනය යටතට ගන්නා. එදා තිස්ස මහ ජනතාව ඒ බලය දුන්නා. එදා අපි ඉස්සර වෙලාම ආරම්භ කළා ව්‍යාපෘති 10ක්. ඒවායෙන් එක ව්‍යාපෘතියක් තමයි, "උඩුගම් බලා" කියන ව්‍යාපෘතිය. එය පරිසර සංරක්ෂණ ව්‍යාපෘතියක්.

තිස්සමහාරාමය කියන්නේ, සාමාන්‍ය ජනතාව ජීවත් වන, නාගරික ප්‍රදේශයකුත් ඇතුළත් වන ප්‍රදේශයක්. කතරගම වන්දනාවේ යන ලක්ෂ ගණනක් ජනතාව තිස්ස වැව ආශ්‍රිතව සංචාරයේ නිරත වනවා. ඒ ප්‍රදේශයේ කැළි කසළ එකතු වනවා.

හැබැයි, අපි එදා ප්‍රාදේශීය සභාව භාර ගත්ත මොහොතේම පළමුවැනි ව්‍යාපෘතියක් විධියට ඒ කැළි කසළ කළමනාකරණය කිරීම කරන්න කටයුතු ආරම්භ කළා. අපි තෝරා ගත්තා, අක්කර 10ක් තිබෙන උද්දකන්දර ඉඩමක්. ඒ ප්‍රදේශයට අලි එනවා. ඉස්සෙල්ලාම කළේ ඒ ඉඩම වට කරලා අලින්ට එන්න බැරි වෙන්න විදුලි වැට ගහපු එක. නැත්නම්, කුණු ටික කන්න අලි එනවා. විදුලි වැට ගහලා ඊට පස්සේ "දිරාපත් වෙන කුණු", "දිරන්නේ නැති කුණු" විධියට ඒ කුණු වෙන් කිරීම සඳහා වෙනම කුටි සකස් කළා. ඒ සඳහා ප්‍රාදේශීය සභාවේ සේවකයන් වෙන් කළා. ඒ කසළ වෙන් කිරීම සඳහා සේවකයන් වෙන් කරලා, ටැංකි හතරක් හදලා ඒ වෙන් කළ කසළ එතැනට දාලා කසළ කළමනාකරණය අපි පටන් ගත්තා. වසරක් යනකොට ඒ ව්‍යාපෘතිය අවසන් කරලා තිස්සමහාරාම ප්‍රදේශයේ හැම ගොවියෙකුට රුපියල් 25ක සහන මිලට කාබනික පොහොර පැකට්ටුවක් අපි දුන්නා. ඒ ව්‍යාපෘතිය අපි ප්‍රාදේශීය සභාවෙන් ආරම්භ කළේ 2002 වර්ෂයේ.

මුළු ලංකාවේම ප්‍රාදේශීය සභාවල, නගර සභාවල නියෝජිතයන් ගෙන්වලා මේ ආදර්ශය පෙන්වුවා, අනෙකුත් ප්‍රාදේශීය සභාවල පටන් ගන්න කියලා; නගර සභාවල පටන් ගන්න කියලා. තිස්සමහාරාම ප්‍රාදේශීය සභාව ලංකාවේ හොඳම ප්‍රාදේශීය සභාව බවට පළමුවෙන්ම පත් වුණේ එහෙම. අපි ආදර්ශයෙන් එය ඔප්පු කළා. අද ලංකාවේ බොහෝ නගර සභාවල, ප්‍රාදේශීය සභාවල ඊටත් වඩා දියුණු තාක්ෂණයන් එක්ක කසළ කළමනාකරණ ව්‍යාපෘති තිබෙනවා. ඒ ඊට අවුරුදු ගණනකට පසුවයි. ඒක හොඳයි. ඇයි, මේ මධ්‍යම ආණ්ඩුවට ඒක කරන්න බැරි? ප්‍රාදේශීය සභාවන්, සමහර නගර සභාවන් පටන් ගත්තු ව්‍යාපෘතිවත් මහ ආණ්ඩුවට කරන්න බැරි වෙලා තිබෙනවා. එහෙම නම් මෙතැන තිබෙනවා, ප්‍රශ්නයක්. මේ ප්‍රශ්නය අර මම කියපු මාර්ගයටත් එක්ක බැලුණු ප්‍රශ්නයක්.

ගරු කථානායකතුමනි, ඒ විතරක් නොවෙයි. මේකට ඉඩ දෙන්නේ නැති වෙන්න බලපාන සමහර කඩ ඇදිලිවල තිබෙන ගැටලුත් තිබෙනවා. ඒ සියල්ලම නිසා තමයි මේ ප්‍රශ්නය මෙව්වර දුර දිග යන්නේ. ඒ නිසා දැන්වත් හරියට, පැහැදිලිව, කඩිනම මේ ප්‍රශ්නය විසඳන්න අවශ්‍ය කරන මැදිහත් වීම කළ යුතුව තිබෙනවා.

කසළ කරදියානට ගෙනගොස් දමන්න තීරණය කළා. කරදියානට දමන්න පුළුවන් කසළ මෙට්‍රික් ටොන් ප්‍රමාණය ඉතා පැහැදිලිව, නිශ්චිතව විද්‍යාත්මකව පෙන්වලා තිබෙනවා. එහෙම තිබෙද්දී තවත් ටොන් 350ක් ගිහින් දාන කොට මොකක්ද වෙන්නේ? ඒ ආශ්‍රිතව තිබෙනවා, බොල්ගොඩ ජලාශය. එහා පැත්තේ තිබෙන්නේ ඒ ජලාශය. මෙහා පැත්තේ තිබෙන්නේ නිවාස. එතකොට එතැන ඉන්න ජනතාව හීතියට පත් වෙනවා. ඇයි? කුණු ටික ගිහින් දමනවා විතරයි. එතැන ප්‍රතිවක්‍රීකරණයක් නැහැ. ඒ නිසා තමයි කරදියාන ජනතාව උසාවි ගියේ. උසාවියෙන් තීන්දුවක් දුන්නා, "අද -28වැනි දා- දක්වා විතරක් කුණු දමන්න. ඒ දිනයෙන් එහාට එතැන කුණු දමන්න බැහැ." කියලා. දැන් මොකක්ද ඔබතුමන්ලාගේ උත්තරය? ආණ්ඩුවට දැන් උත්තරයක් නැහැ. දැන් තිබෙන්නේ කොහොට් හෝ ගිහිල්ලා ඒ කුණු හලන එකයි.

අනෙක් පැත්තෙන්, මෙහේ හැමතැනම ගෙවල්වල කුණු ගොඩගැහිලා. කුණු ගෙන යන්නේ නැහැ. කොලොන්නාවේ නගර සභාවෙන් ප්‍රසිද්ධියේ මහ දවාලේ ත්‍රිරෝද රථයේ loudspeaker එකක් ගැට ගහගෙන announce කරගෙන යනවා, "අපි කුණු ඉවත් කරන්නේ නැහැ; කුණු එකතු කරන්නේ නැහැ; තම තමන්ගේ කුණු තම තමන්ම ඉවත් කර ගන්න" කියලා. නගර සභාවට ජනතාව බදු ගෙවනවා. ඒ බදු ගෙවන්නේ මේ කුණු ඉවත් කරන්න. ඒ මහජන සේවය සඳහා. කොළඹ නගර සභාවට බදු ගෙවනවා,

පළාත් පාලන ආයතනවලට බදු ගෙවනවා. බදු ගෙවන්නේ ඒ සේවය ලබා ගන්න. හැබැයි, ඒ සේවය ලබා දෙන්න ඔබතුමන්ලා සමත් වෙලා නැහැ. කරදියානට හෝ මුතුරාජවෙලට හෝ තවත් කොහොට් හෝ කුණු ගිහින් දමන එක නොවෙයි, මේකට උත්තරය. කසළ පුත්තලමට ගිහින් දමන ව්‍යාපෘතියක් ගැන කථා වුණා. ඒ ව්‍යාපෘතිය පිළිබඳ ගැටලු මතු වෙනවා. එය කොපමණ ප්‍රමාණයකින් කරන්න පුළුවන්ද කියන එක පිළිබඳ ප්‍රශ්නාර්ථයක් තිබෙනවා.

අප මිනොට්‍රිල්ල කුණු කන්ද ඉවත් කරනවා කියලා කිව්වත්, දැනට අවුරුදු අටක් තිස්සේ දවසකට මෙට්‍රික් ටොන් 800 ගණනේ එතැනට කුණු දමනවා. අවුරුද්දකට දවස් 365යි. ඒ වාගේ අවුරුදු අටක් ගත්තොත් මෙට්‍රික් ටොන් 23,00,000 දැන් එතැන කුණු එකතු වෙලා තිබෙනවා. ඒ කුණු කන්ද ඉවත් කරන්න, දවසකට මෙට්‍රික් ටොන් 5,000 ගණනේ ඉවත් කළත් දවස් 467ක් ගත වෙනවා. මාස පහෙන් ඒ කුණු කන්ද ඉවත් කරන්න බැහැ. ඒ කුණු කන්ද ඉවත් කරන්න අවුරුද්දකටත් වැඩි කාලයක් ගත වෙනවා. දවසකට මෙට්‍රික් ටොන් 5,000ක් ඉවත් කිරීම ලෙහෙසි නැහැ. කරදියානට මෙට්‍රික් ටොන් 350 ගෙනගොස් දමන්න ලොරි 200ක් යනවා. මෙට්‍රික් ටොන් 5,000ක් ඉවත් කිරීමට ලොරි 3,000ක් විතර දවසකට එතැන ක්‍රියාත්මක වෙන්න ඕනෑ. එක ලොරියකට කුණු පටවන කොට අනෙක් ලොරිය තිබෙන්න ඕනෑ පුත්තලම කෙළවරේයි. එහෙම නම්, එතැන කුණු පුත්තලමට ගෙන යන්න බැහැ. ගෙන යන්න පුළුවන්, හැබැයි, ඒ කාර්යය අවසන් කිරීමට අවුරුදු ගණනක් ගත වෙනවා.

එතැනට recycling project එකක් එන්න ඕනෑ. ඒකට සල්ලි වෙන් කරන්න. ඒක කඩිනම් කරන්න. කොළොන්නාවේ තිබෙන කුණු ටිකට recycling project එකක් ආරම්භ කිරීම තමයි උත්තරය. අලුතින් එකතු වන කුණු ගිහින් දමන්න අලුත් තැනක් තෝරා ගන්න පුළුවන්. එවැනි තැන් ඕනෑ තරම් තිබෙනවා. හලාවත, පුත්තලම ප්‍රදේශයේ පොල් වතු තිබෙන ජනතාව, පොල් ඉඩම් හිමියන් කියනවා, " කුණු අපට ගෙනැත් දෙන්න. පොල් වගාවට ලොකු ප්‍රශ්නයක් තමයි පොහොර නැතිකම. අපි වළවල් කපලා අපේ වත්තේ කුණු ටික දමා ගන්නම්. කොළඹ නගර සභාවට කියන්න අපට කුණු ටික දෙන්න කියලා. අපි ගිහිල්ලාත් ගෙනෙන්නම්" කියලා. ඒ දිරාපත් වන කුණු ටික තාවකාලිකව එතැනට දමන්න පුළුවන්. නමුත් ඒක ස්ථිර විසඳුමක් නොවෙයි. එවැනි ආකාරයේ විසඳුම් තිබෙනවා. එවැනි විසඳුම් නැති නිසා නොවෙයි, මේ වෙනුවෙන් දක්වන මැදිහත්වීමේ අඩුකම නිසා තමයි මේ ප්‍රශ්නය ඇති වෙලා තිබෙන්නේ.

ගරු කථානායකතුමනි, ඒ වාගේම තමයි, e-waste. පරිගණකවල - computersවල - සහ telephonesවල බැටරි වැනි දේවල් recycle කරන ව්‍යාපෘති තිබෙනවා. ඒකට වෙනම යන්ත්‍රණයක් අවශ්‍යයි. දැනට පෞද්ගලික අංශය තැන් තැන්වල සුළු වශයෙන් ඒ කාර්යය පටන් අරගෙන තිබෙනවා. නමුත්, ඒවායේ ගැටලු තිබෙනවා. හෝමාගම එහෙම ව්‍යාපෘතියක් තිබෙනවා මම දැක්කා. නමුත්, ඒ ව්‍යාපෘතිය කරන පෞද්ගලික අංශය ඒක විධිමත්ව කරන්නේ නැහැ. අද වන විට හෝමාගම ප්‍රදේශයේ ජනතාවට එය ලොකු ප්‍රශ්නයක් වෙලා තිබෙනවා. එවැනි ආකාරයට පෞද්ගලික අංශය පටන් ගන්න ව්‍යාපෘති විධිමත් කිරීම සඳහා රජයේ මැදිහත්වීමක් අවශ්‍යයි. එහෙම මැදිහත්වීමකුත් නැහැ.

ගරු කථානායකතුමනි, කුණු ප්‍රශ්නය විසඳීම සඳහා ලෝකය විසඳුම් හොයා ගෙන තිබෙනවා. ඒ වෙනුවෙන් රජය මගින් මෙහෙයවන යන්ත්‍රණයක් අත්‍යවශ්‍ය වනවා වාගේම, ජනතාව දැනුවත් කිරීමේ දැවැන්ත අධ්‍යාපනික වැඩසටහනකුත් අවශ්‍යයි. ජනතාව මේ සම්බන්ධයෙන් දැනුවත් විය යුතුයි. " දිරාපත් වන කුණු වෙන් කරන්නේ කොහොමද? ප්ලාස්ටික්, ඉටි කොළ වාගේ

ඒවා වෙනම දමන්නේ කොහොමද? බෝතල්, වීදුරු වැනි දේවල් වෙන් කරලා දමන්නේ කොහොමද? ඒ buckets තුනට වෙන වෙනම කුණු දමන්නේ කොහොමද? "කියන කාරණය සම්බන්ධයෙන් ජනතාව දැනුවත් කරන්න ඕනෑ ජනතාව ඒකට පුරුදු- පුහුණු කරන්න ඕනෑ. ඒක එකවර බලහත්කාරයෙන් නොවෙයි කරන්න ඕනෑ. ලෝකයේ රටවල් මෙය කර තිබෙන්නේ පු-වි කාලේ ඉඳලා, ළදරු පාසලේ - Montessori එකේ - ඉඳලා ළමයින්ට උගන්වනවා," කුණු වෙන් කරලා දමන්නේ කොහොමද?" කියලා. එවැනි ආකාරයට Montessori අධ්‍යාපනයේ ඉඳලා, පාසල් අධ්‍යාපනයත් එක්ක සම්බන්ධ වුණු අධ්‍යාපන ක්‍රමවේදයක් අත්‍යවශ්‍ය වෙනවා. අද වෙන කල් අපි එහෙම එකක් ආරම්භ කරලා නැහැ. ජනතාවගේ පැත්තෙනුත් අඩු පාඩු සිද්ධ වෙන බව මම පිළිගන්නවා. එහෙම කුණු වෙන් කරලා දමන්නේ නැහැ. හැබැයි, එහෙම කුණු වෙන් කරලා දමපු තැන් තිබෙනවා.

බොරැස්ගමුව ප්‍රාදේශීය සභාවේ මේ ක්‍රමවේදය ක්‍රියාත්මක වෙනවා. එතැන කුණු buckets තුන වෙන වෙනම තිබෙනවා. ජනතාවට නීති පනවලා තිබෙනවා. ජනතාව දැනුවත් කරලා තිබෙනවා. දැනුවත් කිරීමයි, නීති පැනවීමයි, යන්ත්‍රණයයි තුනම එකතු වුණාම වැඩේ හරියට කෙරෙනවා. වැරදියට කටයුතු කළොත්, කුණු වෙන් කරලා දුන්නේ නැතිනම් ඒ ට්‍රැක්ටරයේ, ලොරියේ එන සේවකයා ඒ ගෙදරින් කුණු ටික ගත්තේ නැහැ. අනෙක් අතට, buckets තුනක් දීලා තිබෙනවා. ඒ වාගේම, ජනතාව දැනුවත් කරලා තිබෙනවා. එතකොට අධ්‍යාපන වැඩේ හරි; යන්ත්‍රණය හරි; නීතිය තිබෙනවා; හොඳට ක්‍රියාත්මක වෙනවා. ඒ නිසා මේ කාරණයේදී මේ කරුණු තුනම අත්‍යවශ්‍යයි.

කුණු එකතු කිරීම සහ කළමනාකරණය කිරීම සඳහා රජය මගින් යන්ත්‍රණයක් අවශ්‍යයි. දෙවනුව, ඒ සම්බන්ධයෙන් විධිමත් දැනුවත් කිරීමක් අත්‍යවශ්‍යයි. තුන්වනුව, එවැනි යන්ත්‍රණයක් සහ දැනුවත් කිරීමක් තිබියදී, ඒකටත් එරෙහිව ජනතාව කටයුතු කරනවා නම් ඒවා පාලනය කිරීම සඳහා -වෙනස් කිරීම සඳහා- නීතිරීති ක්‍රියාත්මක කිරීම අවශ්‍යයි. ඒ කියන්නේ, ගැසට් නිවේදන නිකුත් කරලා බල කායවල් හඳුනා එක නොවෙයි. මා කලින් සඳහන් කළ ආකාරයේ වැඩ පිළිවෙළක් ඇතුළත මේ දේ ක්‍රියාත්මක වෙනවා නම් මේ ප්‍රශ්නය විසඳන්න බැරි නැහැ. ගරු කථානායකතුමනි. විසඳන්න පුළුවන්. අවුරුදු 69ක් තිස්සේ මේක කර ගන්න බැරි වුණා. මහා ලොකු පුරාපේරා කථාවලින් දැන් වැඩක් නැහැ. දැන් මේ ජනතාවට බැණලා වැඩක් නැහැ. මේ වෙනුවෙන් මිනිස්සු තැන් තැන්වල උද්ඝෝෂණ කරනවා.

මම දැක්කා සමහර තැන්වල කියලා තිබුණා, "ඔය හැත්ත බුරුන්ත දැන් ගෙවල් ඉල්ලා ගෙන එයි. උන්ට එහෙම ගෙවල් දෙන්න ඕනෑ නැහැ" කියලා. ඇමතිවරුන්ගේ එවැනි ප්‍රකාශ අපි දැක්කා. මෙහෙම කියන්නේ ජනතාවටයි. මිනොට්‍රිල්ලේ ජනතාවට 'හැත්ත බුරුන්ත' කියන කොට, මිනොට්‍රිල්ලේ ප්‍රදේශයේ තමන්ගේ ඉඩමේ, තමන්ගේ ගෙදර ජීවත් වුණ ජනතාවට ඇති වෙන කම්පාව මොකක්ද?

ජනතාව අද ඇමතිවරුන්ට බණින්නේ; ආණ්ඩුවට බණින්නේ එම නිසායි. ඒ තත්ත්වය ඇති කර ගන්න එපා. මේ ප්‍රශ්නය ඇති වූ වෙලාවේ කලබල වෙලා එක එක ප්‍රකාශ නිකුත් කරලා, මේ ප්‍රශ්නයට විසඳුමක් දෙන්න බැරි වුණු නිසා ආපහු ඒක ජනතාව පිට පටවා ජනතාව මේකේ වගඋත්තරකරුවන් කරලා ආණ්ඩුව අත සෝදා ගන්න හැදූ උත්සාහයෙන් ආණ්ඩුව තවත් අප්‍රසාදයට පත් වුණා. ජනතාව බලාපොරොත්තු වන්නේ ඒක නොවෙයි.

දැන්වත් මේ ප්‍රශ්නයට කඩිනම්, ස්ථිරසාර අධ්‍යාපන වැඩසටහනක්, ඒ වාගේම විධිමත් යන්ත්‍රණයක් අවශ්‍යයි. ඒ වාගේම ඒ ජනතාවට කුණු වෙන් කිරීම සඳහා වූ විධිමත් නීති පද්ධතියක් සකස් කිරීම වැනි ක්‍රියාවලියක් තුළින් මේ ප්‍රශ්නය වහා විසඳිය යුතුව තිබෙනවා. නමුත්, අද මේ ආණ්ඩුව කරන්න

[ගරු විජිත හේරත් මහතා]

හදන්නේ මොකක්ද? විරෝධතා මතු වනකොට, ඒ විරෝධතාවට එහා ගිහිල්ලා රටේ ජාතික සම්පත් විකුණන්න හදන කොට වෘත්තීය සම්මිති රටේ සම්පත් ආරක්ෂා කරන්න මැදිහත් වනකොට ඒවා පාලනය කරන්න වෙනම බලකායන් හදන්න යනවා. ඒ කටයුත්ත මෙහෙයවන්න ත්‍රිවිධ හමුදාවට වෙනම බලයක් දෙන්න වෙනම ඒකකයක් හදන්න යනවා. මේක යහ පාලනයට එකඟ වන්නේ කොහොමද? සරත් ෆොන්සේකා මහත්මයා මේ බලකායේ ප්‍රධානියා කරලා හමුදාව මෙහෙයවන්න පුළුවන් බලයක් එතුමාට දෙන්න යෝජනා කළාය කියලා රජයේ කැබිනට් මාධ්‍ය ප්‍රකාශක වන රාජිත සේනාරත්න ඇමතිවරයා කියනවා. අතිගරු ජනාධිපතිතුමා තමයි ඒ යෝජනාව කළේ කියලාත් එතුමා කියනවා. මේ කරුණ සම්බන්ධයෙන් අපට කතාගාටුයි. දැන් වෙන වෙන ඇමතිවරු එක එක ඒවා කියනවා. හැබැයි, රාජිත සේනාරත්න ඇමතිවරයා කියන්නේ රජයේ කැබිනට් මාධ්‍ය ප්‍රකාශක; ආණ්ඩුවේ නිල මාධ්‍ය ප්‍රකාශක.

ආණ්ඩුවේ නිල මාධ්‍ය ප්‍රකාශක කිව්වා, "ඔව්, එහෙම තීන්දුවක් ගන්නා ජනාධිපතිතුමා තමයි ඒක යෝජනා කළේ. ත්‍රිවිධ හමුදාවට මූලිකත්වය දීලා වෙනම නීතියක් හදලා මේක ක්‍රියාත්මක කරන්න අප සූදානම්." කියලා. දැන් මේ ආණ්ඩුව කොහොමද යන්න හදන්නේ? දැන් මේ ආණ්ඩුව යන්න හදන්නේ හමුදාමය පාලනයකටද? මිලිටරිමය පාලනයකටද?

ගරු කර්මාන්තකරු

(மாண்புமிகு சபாநாயகர் அவர்கள்)

(The Hon. Speaker)

ගරු මන්ත්‍රීතුමනි, ඔබතුමාට තව විනාඩි 5ක කාලයක් තිබෙනවා.

ගරු විජිත හේරත් මහතා

(மாண்புமிகு விஜித ஹேரத்)

(The Hon. Vijitha Herath)

මේ ආණ්ඩුව විධායක ජනාධිපති බලතල අඩු කරලා, විධායක ජනාධිපති ක්‍රමය අහෝසි කරලා මේ රටේ ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය, යහ පාලනය ඇති කරනවා කිව්වා. හැබැයි, දැන් මේ කරන්න හදන්නේ මොකක්ද? දැන් මේ ආණ්ඩුව කරන්න හදන්නේ ජනතා විරෝධයන් එනකොට, ඒවාට විසඳුම් දෙන්න බැරි වනකොට ඒවා පාලනය කරන්න, ඒවා යටපත් කරන්න වෙනම බලකායන් හැදීමයි. ඒ බලකායන් නීතිගත කරන්න වෙනම නීති ගෙනවා කියලාත් රජයේ කැබිනට් මාධ්‍ය ප්‍රකාශක කියනවා. මේක ඉතාම හයානක තත්ත්වයක්. රටේ දැවෙන ආර්ථික ප්‍රශ්න විශාල ප්‍රමාණයක් තියෙද්දී ඒවාට උත්තර දෙන්න -විසඳුම් දෙන්න- ආණ්ඩුව අසමත් වනකොට ඒ බැරිකම වෙනුවට මර්දනය තෝරා ගන්නා තැනට දැන් ආණ්ඩුව ඇවිල්ලා තිබෙනවා; බලහත්කාරය තෝරා ගන්න තැනට දැන් ආණ්ඩුව ඇවිල්ලා තිබෙනවා. ඒකට තමයි ඒ බලකායන් හදන්න යන්නේ. මෙහිදී වැදගත් වන්නේ පුද්ගලයා නොවෙයි. පුද්ගලයා කවුද කියන එක අපට අදාළ නැහැ. මේ ප්‍රතිපත්තිය වැරදියි. ඒක යහ පාලනයට එකඟ වන්නේ කොහොමද? ඒක ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදයට එකඟ වන්නේ කොහොමද? විධායක බලය අහෝසි කරලා, ස්වාධීන කොමිෂන් සභා ස්ථාපිත කරලා ඒ බලතල කොමිෂන් සභාවලට දීලා ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය තවත් ශක්තිමත් කරන්න ඕනෑය කියලා කතිකාවක් තිබෙන වෙලාවක නැවත ත්‍රිවිධ හමුදාවේ නායකත්වය වෙනම පුද්ගලයෙකුට දීලා, එය මෙහෙයවීමේ බලයත් ඒ පුද්ගලයාට දීලා, ඒ සඳහා නීතියකුත් හදලා ආණ්ඩුව මේ බලහත්කාරය පාවිච්චි කරන්න හදනවා. මේක කිසිසේත්ම ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදයට අනුකූල නැහැ. එම නිසා ඒ වාගේ අමනෝඥ තීන්දු ගන්න හදන්න එපා. කවුරු යෝජනා කළත්, මේ තීන්දුව පැහැදිලිවම අමනෝඥ තීන්දුවක්. රජයේ කැබිනට් මාධ්‍ය

ප්‍රකාශක වන රාජිත සේනාරත්න මහත්මයා කියන විධියට මේ යෝජනාව කළේ මෙමුනිපාල සිරිසේන ජනාධිපතිතුමා නම්, විධායක ජනාධිපති ක්‍රමය අහෝසි කරලා ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය ගෙනවා කියලා එදා පොරොන්දු දුන්නේත් එතුමාමයි. එම නිසා මෙහි ප්‍රධාන වගඋත්තරකරු එතුමායි. ඒකට අනුමැතිය දීපු, ඒකට එකඟ වුණු, අත් උස්සපු කැබිනට් මණ්ඩලයම මේකේ ඊළඟ වගඋත්තරකරුවන් වනවා.

ගෝයාහය රාජපක්ෂලාගේ වාගේ මර්දනකාරී මිලිටරි පාලනයකට නැවත රට ආපස්සට ගෙන යන්න ජනතාව සූදානම් නැහැ. ජනතාව මේ පාලනය වෙනස් කළේ මහා කැප කිරීමක් කරලායි. ඒ, ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය වෙනුවෙන්, නිදහස වෙනුවෙන්. හැබැයි, ඉතිහාසයේ පැවැති හැම ආණ්ඩුවක්ම මේ ප්‍රශ්නවලට විසඳුම් දිගන්න බැරිකම නිසා අර්බුදය උග්‍ර වන්න - උග්‍ර වන්න අවසානයේ තෝරා ගන්නේ ටිකෙන් ටික - ටිකෙන් ටික බලහත්කාරය; මර්දනය. අද මේ ආණ්ඩුවත් තෝරා ගන්න හදන්නේ ඒක.

ආණ්ඩුව දැන් ජනතාව බියවද්දන්න හදනවා. ජනතාව බිය වද්දා, පීඩනයට එරෙහිව ජනතාව නැගිටින එක වළක්වන්න හදනවා. එම නිසා අපි ඉතා පැහැදිලිව කියනවා, මේ රටේ ජනතාව ඒකට ඉඩ තියන්නේ නැහැයි කියලා.

හැම පක්ෂයකම ජනතාව මේකට විරුද්ධයි. මේ කාරණයට පක්ෂ හේදයක් නැහැ. කුණු ප්‍රශ්නය, ජාතික ප්‍රශ්නයක් සේ ජනතාව දකිනවා වාගේම, මේ බලහත්කාරයත් ජනතාව දකින්නේ ජාතික ප්‍රශ්නයක් විධියටයි. ලෝක ඉතිහාසයේ කොහේවත් බලහත්කාරයෙන් ප්‍රශ්න විසඳුවේ නැහැ. එහෙම ප්‍රශ්න විසඳන්න බැහැ. ජනතා කැමැත්තක් නැතුව එහෙම ප්‍රශ්න විසඳන්න බැහැ. ඒ නිසා ප්‍රශ්නයෙන් පැනලා ගිහිල්ලා එවැනි මර්දනකාරී ක්‍රියා මාර්ගවලින් ප්‍රශ්නය විසඳන්න බලහත්කාරය පාවිච්චි කරන්න එපා. ඒකට ජනතාව විරුද්ධයි; ජනතාව ඒක ආපස්සට හරවනවා. ඉතිහාසයේ එහෙම පාලකයන් හිටියා.

තමන්ගේ පුතාලාගේ පුතාලට, ඒ කියන්නේ මුණුබුරන්ටත් රජකම දෙන්න සිහින මවපු පාලකයන් මේ රටේ මහජනතාව එකතු වෙලා ගෙදර යැව්වා. ඒ නිසා මිලිටරි - හමුදාමය - පාලනයක් ඇති කරන්න කවුරු හරි යෝජනා කරනවා නම්, එවැනි දේවල් ක්‍රියාත්මක කරනවා නම් එවැනි ආණ්ඩු ගෙදර යවන එක වැඩි ඇතක නොවෙයි. ඒ තත්ත්වයට පත් වෙන්නේ නැතුව ජාතික ප්‍රශ්නයක් වෙච්ච මේ කුණු ප්‍රශ්නය, රටේ ජාතික විපතක් බවට පත්වෙච්ච මේ ප්‍රශ්නය රටේ ජාතික සම්පතක් බවට පත් කර ගන්න ඕනෑ.

කුණු කියන්නේ ඇත්තටම විපතක් නොවෙයි. එය සම්පතක් කර ගන්න පුළුවන්. ලෝකය පුරා විවිධ රටවල් කුණු ප්‍රශ්නය විසඳලා, කුණුවලින් ලාභ උපයනවා. රාජ්‍ය සහ පෞද්ගලික සමාගම් කුණුවලින් ලාභ උපයනවා. ඒ නිසා මේක ජාතික සම්පතක්. ජාතික සම්පතක් බවට පත් කර ගන්න පුළුවන් මේ කුණු, ජාතික ව්‍යවසායයක්, විපතක් කරලා, බලහත්කාරය පාවිච්චි කරන මර්දනකාරී තත්ත්වයට රට ගෙනයන්න හදන්න එපා. මේ රටේ ජනතාව ඒකට ඉඩ තියන්නේ නැහැ. මේ රටේ ජනතාව කියන්නේ තමන්ගේ ඉඩමට, තමන්ගේ ගමට කුණු ගෙනැත් දාන්න කියලා නොවෙයි. ඔවුන් ආණ්ඩුවට බල කර කියා සිටින්නේ ඒ සඳහා ස්ථිරසාර විසඳුමක්, විධිමත් අධ්‍යාපනික විසඳුමක්, නීතිමය විසඳුමක් සහ ඒ සඳහා වූ යාන්ත්‍රණයක්, මුදල් වෙන් කිරීමක් තුළින් මේ ප්‍රශ්නය වහාම විසඳන්න කියන එකයි.

බොහොම ස්තූතියි.

[ප්‍ර.හා. 10.59]

ගරු දිනේෂ් ගුණවර්ධන මහතා

(மாண்புமிகு தினேஷ் குணவர்தன)

(The Hon. Dinesh Gunawardena)

ගරු කථානායකතුමනි, මහජන ආරක්ෂක ආඥා පනත යටතේ විශේෂ විධිවිධාන පැනවීම නිසා අද පාර්ලිමේන්තුව කැඳවීමට සිදුවෙලා තිබෙනවා. ජනාධිපතිතුමා මහජන ආරක්ෂක ආඥා පනත ක්‍රියාත්මක කරන හේතු සාධකය ලෙස ප්‍රකාශයට පත් කළේ, රටපුරා කුණු ඉවත් කිරීම, එක්රස් කරලීම, ප්‍රවාහනය කිරීම ආදී කටයුතු සඳහා සියලු ආයතන, සේවකයන් සක්‍රීය කිරීම කියන කාරණයයි. ඒ කියන්නේ ඒවා ගැන සක්‍රීය වෙලා ඉඳලා නැහැ කියන එකයි. ඒ වාගේම ඒ කටයුතුවලට බාධා වෙන මහජනතාවක් සිටිනවා නම් ඒ අයට දඩුවම් කිරීම මෙහි අරමුණයි. ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී ආණ්ඩුවක් ලෙස පෙනී ගිටපු ආණ්ඩුවේ සැබෑ වියරුව මේ මගින් ප්‍රකාශයට පත් කරලා තිබෙනවා.

ගරු කථානායකතුමනි, මීතොටමුල්ලේ බේදවාහකය හේතුකොටගෙන මහජන ආරක්ෂක ආඥා පනත යටතේ මුළු රටටම - ඇත එපිට ගම් නියම්ගම්වලට - බලපාන ලෙස කසළ කළමනාකරණ කටයුතු අත්‍යවශ්‍ය සේවාවක් බවට ප්‍රකාශයට පත් කිරීම සාධාරණ නැහැ කියන එක පළමුවෙන්ම සඳහන් කරන්නට ඕනෑ. යම් යම් ප්‍රදේශවල ඇති වන ප්‍රශ්නයකදී අත්‍යවශ්‍ය සේවාවක් ගෙනෙන්න පුළුවන්. නමුත් මුළු මහත් රටේ මර්දනයකට සැරසෙන ක්‍රියාවලිය තමයි අද මේ ඇති වී තිබෙන්නේ. කුණු ප්‍රශ්නය නිසා මීතොටමුල්ලේ ඇති වුණු බේදවාහකයෙන් දැනට මරණ 32ක් වාර්තා වී තිබෙනවා. තවත් මිය ගිය අය සොයාගෙන නැහැ. ඒ සොයා ගන්න බැරිවීම පිළිබඳව රජයේ පැහැදිලි ප්‍රකාශයකුත් නැහැ. ඒ වාගේම නිවාස විනාශ වෙලා තිබෙනවා. ඒ ජනතාවගේ ජීවිතය සම්පූර්ණයෙන් විනාශයට පත් වුණා. එම නිසා මහ ජනයාට සැකයක් බියක් ඇතිවීම, විශ්වාසය නැතිවීම පුද්ගලයාට කාරණයක් නොවෙයි. මෙතෙක් කුණු ගෙනාවේ නැති තමන්ගේ බල ප්‍රදේශවලට කුණු ගෙනෙනවා නම් ඒ පිළිබඳව විරෝධය ප්‍රකාශ කිරීම දේශපාලන ක්‍රියාවලියක් නොවෙයි, මහජන විරෝධයක්. මේ රටේ කාදිනල්තුමා පවා ප්‍රකාශ කළා එතුමන්ලාගේ එකඟතාවක් නැතිව කුණු ගෙනෙන්න එපා කියලා. එහෙම නම් එතුමන් දේශපාලන ප්‍රකාශයක්ද කරලා තිබෙන්නේ? මම මේ කාරණාව කියන්නේ රජය මීට වඩා වගකීමෙන් හැසිරිය යුතු නිසායි.

විශේෂයෙන්ම ගරු කථානායකතුමා දන්නවා, ඒකාබද්ධ විපක්ෂය හැටියට අපි මේ බේදවාහකයේදී ජීවිතක්ෂයට පත් වුණු හැම දෙනාට සහ ජීවිතක්ෂයට පත් වුණු අයගේ පවුල්වලට ශෝකය ප්‍රකාශ කළ බව. ඒ අයගේ ගෙවල් දොරවල් වාගේම ජන ජීවිතය යළි සකස් කර ගැනීමට අවශ්‍ය හදිසි ක්‍රියාමාර්ග රාශියක් ඒකාබද්ධ විපක්ෂය විධියට අපි යෝජනා කළා. ඒ බේදවාහකයට ලක් වුණු අයගේ ජන ජීවිතය බේරා ගන්නට හමුදාවට සහයෝගය දෙන්න, ස්වේච්ඡා බළකායන්ට සහයෝග දෙන්න කියලා අපි වගකීමෙන් ඉල්ලා සිටියා.

ගරු කථානායකතුමනි, සාලාව කඳවුරේ බෝම්බ පුපුරා ගිහිත් අවුරුද්දක් ගත වුණා. විසඳුමක් දෙන බව රජය ප්‍රකාශ කළත් තවම සම්පූර්ණ විසඳුමක් දෙන්නට බැරි වුණා. අරණයක නාය ගියා. නමුත් තවම ඊට සම්පූර්ණ විසඳුමක් දී ගන්න රජයට බැරිව ගියා. බෙරගල වතු කම්කරු ජනතාවගේ ප්‍රශ්නයට විසඳුමක් දීලා අවසන් කර ගන්නට ගත වූ කාලය කොපමණද? එම නිසා මීතොටමුල්ලත් එසේ විය යුතු නැති බව අපි ඉතා ඕනෑකමින් අවධාරණය කරනවා. ජීවිතක්ෂයට පත් වූ ජනතාව ගැන සොයා බැලීම පමණක් නොවෙයි, ඇති විය හැකි තවත් බේදවාහක වළක්වා ගැනීමට අපි මැදිහත් විය යුතුයි.

කොළඹ දිස්ත්‍රික්කයේ මන්ත්‍රීවරයකු හැටියට මම ආරක්ෂක අමාත්‍යාංශයේ ලේකම්වරයාට කථා කළා. ඒ වෙලාවේ ආරක්ෂක අමාත්‍යාංශයේ ලේකම්තුමා කිව්වා ඉතා ඉක්මනින් හමුදා සේනාංක එතැනට යවනවා කියලා. එක ප්‍රශ්නයක් තිබෙනවා. කනගාටුවෙන් වුණත් ආපදා කළමනාකරණ අමාත්‍යාංශය ගැන කියන්න ඕනෑ. ආපදා කළමනාකරණය ගමන් කරන්නේ බොහෝම හෙමින්. ඒ අයට වැඩ පිළිවෙළක් නැහැ. මට ඒක ප්‍රකාශ කරන්න සිදු වීම ගැන කනගාටුයි. ඒ අය ඒ ස්ථානයට යන එක ඇත්ත. නමුත් මේ වාගේ කටයුතුවලදී ක්ෂණිකව ක්‍රියාත්මක වන flying squad එකක්, පැය විසිහතරම අවදියෙන් සිටින flying squad එකක් තිබෙන්න ඕනෑ. මොකක්ද වෙන්නේ කියලා අපි දන්නේ නැහැ. ලෝකයේ නොයෙකුත් ප්‍රචණ්ඩ තිබෙනවා. කොළඹ නගර සභාවේ නාගරික කොමසාරිස් කියනවා, සතියකට කලින් මේ පිළිබඳ විවිධ සැක මතු වුණා කියලා. සැක මතු වුණා නම්, what was the Disaster Management Ministry doing? Were they sleeping on New Year Day? Yes, on New Year Day, we normally enjoy. The something happened during Christmas also, the Hon. Sarath Amunugama will remember. ගරු පායළි වම්පික රණවක ඇමතිතුමනි, සුනාමිය පැමිණි වෙලාවේ සිද්ධ වුණු දේ ඔබතුමාට මතක ඇති. එදා අපේ ඒ ප්‍රධාන මධ්‍යස්ථානයේ වාර්තාව භොයන කොට, ඒ මහත්මයා නත්තල සමරලා නිදාගෙනයි හිටියේ. ඒ නිසා මෙවැනි ප්‍රශ්න විසඳන්න අපි දැන්වත් බරපතල ලෙස පියවර ගත යුතුයි. The Disaster Management Ministry should have flying squads prepared to immediately attend to disasters that may occur at any time in any part of the country.

ගරු කථානායකතුමනි, මේ ව්‍යසනය පිළිබඳව කරුණු ඉදිරිපත් කරන්න පාර්ලිමේන්තුවේ විවාදයක් ලබාදෙන ලෙස අප ඉල්ලා සිටියා. ඔබතුමාත් එම විවාදය ලබාගැනීමට උත්සාහයක් දැරුවා. ඒකාබද්ධ විපක්ෂය ලෙස මම ගරු අග්‍රාමාත්‍යතුමාගෙන් මේ විවාදය ලබාදෙන ලෙස ඉල්ලා සිටියා. ඊට ලැබුණු පිළිතුර මෙන්න මේකයි.

"ගරු දිනේෂ් ගුණවර්ධන මැතිතුමා,

පාර්ලිමේන්තු මන්ත්‍රී.

ඔබතුමා විසින් මා වෙත එවන ලද ලිපිය හා සම්බන්ධවයි.

කොළොන්නාව, මීතොටමුල්ල කුණු කන්ද නාය යාම හේතුවෙන් විශාල ජීවිත හා දේපළ හානියක් සිදුවී ඇති අතර, තවත් පිරිසක් අවතැන්ව ඇත. මෙම සිදුවීමෙන් අනතුරුව රජය විසින් ගනු ලැබූ පියවර පහත පරිදි වේ.

කඩිනමින් ආපදා සහන සැලසීම, අවතැන්වූවන්ට පහසුකම් සැලසීම, අවතැන්වූවන්ට නිවාස සොයා දීම, ජීවිත, දේපළ හානි සඳහා මූල්‍යමය වන්දි ගෙවීම, අවදානම් කලාපය ඇති කිරීම, කසළ කළමනාකරණය පිළිබඳ නව නීති රීති හඳුන්වා දීම පිළිබඳ සොයා බැලීම.

2017 අප්‍රේල් 25වන දින සිට 29වන දින දක්වා මා ඉන්දියාවේ නිල සංචාරයක නිරත වීමට අපේක්ෂා කරන අතර, 2017 අප්‍රේල් 26වැනි දින ඉන්දීය අග්‍රාමාත්‍ය නරේන්ද්‍ර මෝදි මැතිතුමා සමඟ පැවැත්වෙන සාකච්ඡාව සඳහා ආපදා කළමනාකරණ ගරු ඇමතිතුමාද එක්වීමට නියමිතයි. එබැවින් මීතොටමුල්ල සිද්ධිය පිළිබඳව පාර්ලිමේන්තුවේදී සාකච්ඡා කිරීම 2017 මැයි මස පළමුවැනි සතියේ සිදු කළ හැකි බව ඔබතුමා වෙත කාරුණිකව දැනුම් දෙමි.

අග්‍රාමාත්‍ය, ගරු රනිල් වික්‍රමසිංහ"

[ගරු දිනේෂ් ගුණවර්ධන මහතා]

ඒක නමයි, අගමැතිතුමා එවන ලද පිළිතුර. ඒ කියන්නේ, විවාදයක් කරන්න වෙලාවක් නැහැ කියන එක. අගමැතිතුමා තවම ඉන්දියාවේ. නමුත්, අද ඒ පිළිබඳ විවාදයක් පැවැත්වෙනවා.

ගරු (ආචාර්ය) සරත් අමුණුගම මහතා (විශේෂ කාර්යභාර අමාත්‍යතුමා)

(மாண்புமிகு (கலாநிதி) சரத் அமுனுகம- விசேட பணிப்பொறுப்புக்களுக்கான அமைச்சர்)

(The Hon. (Dr.) Sarath Amunugama - Minister of Special Assignment)

හොඳයි නේ.

ගරු දිනේෂ් ගුණවර්ධන මහතා

(மாண்புமிகு தினேஷ் குணவர்தன)

(The Hon. Dinesh Gunawardena)

හොඳයි, ගරු ඇමතිතුමනි. නමුත්, මේ විවාදය ලැබී තිබෙන්නේ ඔබතුමන්ලාට දවස් 10ක පාර්ලිමේන්තු නිවාඩුවක් දී තිබෙන නිසායි. පාර්ලිමේන්තුව රැස් වන්නේ නැතිව දවස් දහයක් ඉක්මවුවොත් ගරු කථානායකතුමනි, this Proclamation made under Public Security Ordinance lapses; වලංගුවාය නැති වෙනවා. මම කියන්නේ මේ කාරණයයි. රට යම්කිසි බරපතළ සිද්ධියකට මුහුණ දුන්නාම, දේශපාලන පක්ෂ හේදයෙන් තොරව ඒ ගැන කල්පනා කර බලා පාර්ලිමේන්තුව රැස්වීම තමයි වැදගත්ම දෙය වන්නේ. ඒ සඳහායි ගරු අග්‍රාමාත්‍යතුමාට අදාළව ස්ථාවර නියෝගවල මේ වගන්තිය ඇතුළත් කර තිබෙන්නේ. ගරු කථානායකතුමාත්, අගමැතිතුමා සමඟ මේ ගැන සාකච්ඡා කළා. නමුත් මට කියන්න කනගාටුයි, ඒ විවාදය ලැබුණේ නැහැ.

ගරු කථානායකතුමනි, අද අපි මුහුණ දී තිබෙන තත්ත්වය අර ගෙන බලමු. කොලොන්නාවේ, මීනොටමුල්ල සිද්ධිය සම්බන්ධයෙන් කටයුතු කිරීමේදී අනුගමනය කළ යුතු පියවර කිහිපයක් තිබෙන බව මම ඉතා ඕනෑකමින් කියන්න කැමැතියි. අපි කවුරුත් පිළිගන්නා එක් පියවරක් තමයි නිවසේ ඉවත් කරන කුණු ගෙන යන වැඩ පිළිවෙළක් රට පුරාම ක්‍රියාත්මක කිරීම අවශ්‍යයි කියන එක. ගරු පාඨලී වම්පික රණවක ඇමතිතුමා කියපු කාරණය සමඟ මමත් එකඟ වෙනවා. අපි ජලය දෙනවා. ඒ වාගේම අපවිත්‍ර ජලය ගෙන යෑමට අප නීතියෙන් බැඳී සිටිනවා. That is the law of the land. Waste water has to be collected by the municipalities or the other authorities. Secondly, sewerage. That is why we develop good sewerage systems and drainage systems, because it cannot be just put here and there in today's society.

ගරු කථානායකතුමනි, අද අපි මුහුණ දී තිබෙන ආහාර අර්බුදය, විවෘත ආර්ථිකය නිසා ඇති වී තිබෙන පාරිභෝජන රටාවේ වෙනස් වීම හේතුවෙන් පොලිතීන්, ප්ලාස්ටික් බෝතල්, ප්ලාස්ටික් පෙට්ටි පිළිබඳ ප්‍රශ්නයට; කුඩා දරුවා පාසල් යන්නට පටන් ගත් දිනයේ සිට සිදු වන මේ පාරිභෝජන රටාව නිසා ඇති වී තිබෙන ප්‍රශ්නයට පැහැදිලි විසඳුමක් නැති නිසා තමයි මේ කුණු එකතු වන්නේ. අපි මේ සඳහා නගරයේ සිට ගම දක්වාත්, ගමේ ප්‍රාදේශීය සභාව දක්වාත් අනුගමනය කරන ක්‍රියා මාර්ගවලදී, the three "R"s mentioned by the scientists are "Reduce, Recycle and Reuse." That is one aspect. භාවිතය අඩු කිරීම, ප්‍රතිචක්‍රීයකරණය, යළි පාවිච්චිය එක ක්‍රියා මාර්ගයක්. අපේ කුණුවල වැඩිපුර තිබෙන්නේ ජලය. ඒ ජලය ඉවත් කර ගන්න පුළුවන්.

අපේ දේශීය ඉංජිනේරුවරයෙක් වන ඊලියන් සිල්වා මහතා විසින් නිර්මාණය කරන ලද කුණු එකතු කර ප්‍රතිචක්‍රීයකරණය

කළ හැකි කසළ බඳුන් හැම නිවසකටම ලබා දිය යුතුයි. එම bin එකක් හැම නිවසකටම ලබා දෙන්න පුළුවන්. ඒක කළ යුතුමයි. ඒ පළමුවැනි ආරම්භයට රටම සුදානම් කරන්න ඕනෑ. කුණු ගොඩවල් එකතු කරලා, ඒවා ගිනිත් දමලා මේ ප්‍රශ්නය විසඳන්න පුළුවන් කියලා යෝජනා රාශියක් ආවා. මමත් පසුගිය රජයේ ඇමතිවරයෙක් හැටියට හිටියා. ඒ කාලයේ එවැනි යෝජනා 14ක් ආවා, මට මතකයි. BOI එක තමයි ඒ යෝජනා භාර ගත්තේ. ඒවා අනුමත කර ගන්නා අය සමඟර වීට යනවා, ආපසු එන්නේ නැහැ. Carbon credit එක ගන්න UN එකට යනවා.

ගරු කථානායකතුමා

(மாண்புமிகு சபாநாயகர் அவர்கள்)

(The Hon. Speaker)

ඔබතුමාට තව විනාඩි පහක කාලයක් තිබෙනවා.

ගරු දිනේෂ් ගුණවර්ධන මහතා

(மாண்புமிகு தினேஷ் குணவர்தன)

(The Hon. Dinesh Gunawardena)

හොඳයි, ගරු කථානායකතුමනි.

මම කියන්නේ අපි ස්ථාවර වැඩ පිළිවෙළකට අවතීර්ණ වෙන්න ඕනෑ කියන එකයි. මෙය රජයේ වගකීමක් හැටියට ගත යුතුයි. රජයේ වගකීම පළාත් පාලන ආයතනවලට පවරන්න පුළුවන්. මා හිතනවා, එවැනි ආයතනයක් බිහි වුණොත් මේ ප්‍රශ්නයට බොහෝ විසඳුම් ඇති කර ගන්න පුළුවන් වෙයි කියලා. මොකද, මම කලින් කීවා වාගේ පානික ජලසම්පාදන මණ්ඩලයෙන් තමයි වතුර දෙන්නේ. කුණු වතුර අරගෙන යාම සඳහාත් drainage systems ඇති වෙන්නේ නීති යටතේමයි. මේ කුණු කසළවලට එවැනි විශේෂ නීති පද්ධතියක් හා ප්‍රධානතම ආයතනයක් බිහි කළ යුතුයි. ඒ ප්‍රධාන ආයතනය මගින් ගන්නා ක්‍රියා මාර්ගයන් විද්‍යාඥයන් සමඟ සාකච්ඡාවට ලක් කරලා ඒ හරහා ක්‍රියාත්මකවීමට අපි අවතීර්ණ වෙන්න ඕනෑ. නමුත්, මහජනයාත් මේකට සම්බන්ධ වෙන්න ඕනෑ.

මගේ මිත්‍ර පළාත් සභා හා පළාත් පාලන ඇමතිතුමා දැන් ගරු සභාවේ ඉන්නවා. එතුමා මගෙන් එක්ක හැමදාම උණුසුම් විවාදවල යෙදුණා. පසුගිය අවුරුදු එකහමාර තුළ පළාත් පාලන ඡන්දය තිබ්බේ නැහැ. Fifty members in the Colombo Municipality are missing today. At any moment, you had 50 members in the Colombo Municipality helping you. Hon. Speaker, you were the Mayor of the Colombo Municipality. Always the Mayor had 50 members for his assistance. Kolonnawa is an Urban Council. Where were the members? You have dissolved it to hold the election. Can a Commissioner handle this? No. The Commissioner was continuing to dump garbage in Meethotamulla while all the red alarms were ringing. The Commissioner is responsible for this act. He could have started reducing the garbage that was dumped in Meethotamulla. Warnings were coming, but they were ignored.

කොළඹ කුණු ටික අරගෙන ගිහිල්ලා මීනොටමුල්ලට දැමීමෙන් එයට මහජන විරෝධය, ප්‍රජා විරෝධය ඇති වුණා. ඒ සම්බන්ධයෙන් මහජනතාව සමඟ සාකච්ඡාවක් නැති වුණාම විවිධ විරෝධතා ඇති වුණා. එම නිසා මේ සම්බන්ධයෙන් මහජන සහභාගීත්වය ඇති සාකච්ඡාමය ක්‍රියා මාර්ගයක් අවශ්‍ය බව මම විශේෂයෙන්ම මේ අවස්ථාවේදී සඳහන් කරන්න කැමැතියි.

ටොන් 100කට, 1,000කට කිව්වු වෙන්න එකතු වෙන මහා විශාල කුණු කන්ද අපි කොටස් වශයෙන් බෙදන්නේ කොහොමද?

එම ප්‍රමාණය අඩු කරගෙන කොටස් කරලා, අපට විසඳාගන්න බැරි කසළ ප්‍රමාණය බැහැර කිරීම සඳහා පමණයි අපේ ඉලක්කය තිබෙන්න ඕනෑ. ප්‍රදේශයෙන් ප්‍රදේශයේ එවැනි වැඩ පිළිවෙළවල් සාර්ථක වෙලා තිබෙනවා. ඒ ගැන කලින් කිව්ව නිසා මම ඒ ගැන කියන්න කාල වේලාව ගන්නේ නැහැ. වැලිගම, තිස්සමහරාමය, බලංගොඩ, දොම්පේ, බණ්ඩාරවෙල, බණ්ඩාරගම, හම්බන්තොට ආදී ප්‍රදේශවල ප්‍රාදේශීය සභාවල්වලට රජය ලබා දෙන සහයෝගය නිසා ඒ වැඩ කටයුතු ඉතාම සාර්ථකව කරගෙන යනවා. අමතාප වුණත් කිව යුතු තව කාරණයක් තිබෙනවා. පසුගිය කාලයේ බස්නාහිර පළාත් මහ ඇමතිතුමාත්, මෙගාපොලිස් ඇමතිතුමාත් අතර සටනක් ඇති වුණා, මීතොටමුල්ල කුණු ප්‍රශ්නය සම්බන්ධව.

ගරු කර්තෘයකතූමා

(මාණ්ඩුමුතු පාඨාඥායකර් අමාත්‍යවරයා)
(The Hon. Speaker)

ගරු මන්ත්‍රීතුමනි, දැන් ඔබතුමාගේ කථාව අවසාන කිරීමට කාලය පැමිණ තිබෙනවා.

ගරු දිනේෂ් ගුණවර්ධන මහතා

(මාණ්ඩුමුතු තිඤ්ඤානු උණවත්ත)
(The Hon. Dinesh Gunawardena)

හොඳයි, ගරු කර්තෘයකතූමනි.

මෙවැනි ප්‍රශ්නයක් මතු වුණේ ඇයි? මීතොටමුල්ලේ ගොඩ ගැසුණු කුණුවල බරපතළකම තේරුම් නොගැනීම නිසායි එවැනි ප්‍රශ්නයක් මතු වුණේ. කොළඹ නගරයේ කුණු ගෙනයන්නේ කොහේටද කියලා කියන්න, පළාත් සභා පනත යටතේ පළාත් සභාවලට මෙය කර ගන්න පුළුවන් දෙයක් නොවෙයි කියලා මම හිතනවා. මේක ජාතික ප්‍රශ්නයක් ලෙස සැලකිය යුතු විෂයක්. ඒ නිසා ජාතික වශයෙන් ක්‍රියාත්මක වෙන නීතියක් සම්පාදනය කළොත් පමණයි, මෙම ප්‍රශ්න විසඳා ගන්න පුළුවන් වෙන්නේ.

ගරු ඇමතිතුමනි, බ්‍රිටිෂ් ඩේලිවලත් කුණු ගොඩක් තිබුණා. බ්‍රිටිෂ් ඩේලි කුණු ගොඩට කුණු දැමීම උසාවියෙන් තහනම් කළා. I would like to refer to an article written by Dr. M.W.N. Dharmawardene which appears in the centre page of today's "The Island" newspaper. It says that the court order is being violated. බ්‍රිටිෂ් ඩේලි කුණු ගොඩට කුණු දැමීම නවත්වන්න සිද්ධ වුණා. බ්‍රිටිෂ් ඩේලි කුණු ගොඩට කුණු දැමීම නවත්වන්න සිද්ධ වුණාට පස්සේ, තාවකාලිකව තමයි මීතොටමුල්ලට කුණු දමන්න ගියේ. ඉතාම තාවකාලිකව. පසුගිය අපේ ආණ්ඩුවෙන් වෙනත් වැඩ පිළිවෙළක් ඇති කිරීමට යෝජනා කළා.

ගරු කර්තෘයකතූමා

(මාණ්ඩුමුතු පාඨාඥායකර් අමාත්‍යවරයා)
(The Hon. Speaker)

ගරු මන්ත්‍රීතුමනි, ඔබතුමාට ලබා දී තිබෙන කාලය අවසානයයි.

ගරු දිනේෂ් ගුණවර්ධන මහතා

(මාණ්ඩුමුතු තිඤ්ඤානු උණවත්ත)
(The Hon. Dinesh Gunawardena)

ගරු කර්තෘයකතූමනි, මම මගේ කථාව අවසන් කරනවා.

එක විකල්ප වැඩ පිළිවෙළක් විධියට පුත්තලම දක්වා කුණු ගෙන යාමේ වැඩ පිළිවෙළක් යෝජනා වුණා. ඒ සම්බන්ධව අපේ ආණ්ඩුව සාකච්ඡා කරලා එම යෝජනාව ක්‍රියාත්මක කිරීම සුදුසුයි කියලා තීරණය කළා. අද ගෝඨාභය රාජපක්ෂ මහතාට බණිනවා; මහින්ද රාජපක්ෂ මහතාට බණිනවා. මේ දෙන ගෙවල් ඔක්කෝම හැදුවේ අපේ ආණ්ඩුවෙන්. ඔක්කෝම ගෙවල් ටික හැදුවේ, අපේ ආණ්ඩුවෙන්. [බාධා කිරීම්] එහෙම නැත්නම් මේ අයට යන්න ගෙවල් පවා නැහැ.

ගරු කර්තෘයකතූමා

(මාණ්ඩුමුතු පාඨාඥායකර් අමාත්‍යවරයා)
(The Hon. Speaker)

හොඳයි. ගරු මන්ත්‍රීතුමනි. මම ඊළඟ කමිකයාට අවස්ථාව දෙන්න ඕනෑ.

ගරු දිනේෂ් ගුණවර්ධන මහතා

(මාණ්ඩුමුතු තිඤ්ඤානු උණවත්ත)
(The Hon. Dinesh Gunawardena)

ගරු කර්තෘයකතූමනි, මට තව විනාඩි දෙකක් -

ගරු කර්තෘයකතූමා

(මාණ්ඩුමුතු පාඨාඥායකර් අමාත්‍යවරයා)
(The Hon. Speaker)

මට එම කාලය අඩු කරන්න වෙනවා.

ගරු දිනේෂ් ගුණවර්ධන මහතා

(මාණ්ඩුමුතු තිඤ්ඤානු උණවත්ත)
(The Hon. Dinesh Gunawardena)

ගරු කර්තෘයකතූමනි, අපේ මන්ත්‍රීවරුන්ගේ කාලයෙන් මට තව විනාඩි දෙකක් ලබා දෙන්න.

ගරු කර්තෘයකතූමා

(මාණ්ඩුමුතු පාඨාඥායකර් අමාත්‍යවරයා)
(The Hon. Speaker)

මම කාගේ වේලාවෙන්ද අඩු කරන්නේ?

ගරු දිනේෂ් ගුණවර්ධන මහතා

(මාණ්ඩුමුතු තිඤ්ඤානු උණවත්ත)
(The Hon. Dinesh Gunawardena)

Sir, I will tell you. Please give me just two more minutes.

ගරු කර්තෘයකතූමා

(මාණ්ඩුමුතු පාඨාඥායකර් අමාත්‍යවරයා)
(The Hon. Speaker)

Okay, I will allocate you two more minutes.

ගරු දිනේෂ් ගුණවර්ධන මහතා

(මාණ්ඩුමුතු තිඤ්ඤානු උණවත්ත)
(The Hon. Dinesh Gunawardena)

We have eight speakers. I want two minutes to conclude my speech. මේ ගෙවල් සෑදීම සම්බන්ධ ව්‍යාපෘතිය හැදුවේ අපේ ආණ්ඩුවෙන්. [බාධා කිරීම්] ඒ හදපු ව්‍යාපෘතියේ වැඩ අවුරුදු දෙකක් නවත්වා තිබුණා. ආණ්ඩුවක වැඩ නොකිරීම නිසා ඇති වන ප්‍රශ්නවලට වග කිව යුත්තේ, දැන් බලයේ සිටින ආණ්ඩුවයි.

ගරු මන්ත්‍රීවරයෙක්

(මාණ්ඩුමුතු උණුආරාධිපති ඉරුමා)
(An Hon. Member)

නැහැ, නැහැ.

ගරු දිනේෂ් ගුණවර්ධන මහතා

(මාණ්ඩුමුතු තිඤ්ඤානු උණවත්ත)
(The Hon. Dinesh Gunawardena)

ඔව්. දෙවැන්න තමයි, මේ සිද්ධිය වුණාම කොළඹ නාගරික කොමසාරිස්තුමා කිව්වා, "මම කොළඹ නගර සභාවේ සල්ලිවලින් රුපියල් මිලියන 400ක් ගෙවනවා" කියලා. ඔය කථාව කලින් කියලා ගෙවල් ටිකේ ප්‍රශ්නය විසඳවා නම්, කුණු කන්ද කඩා වැටුණත් මිනිසුන් මැරෙන්නේ නැහැ. මෙන්න ප්‍රශ්නය. ඊළඟට, කොළඹ නාගරික කොමසාරිස්තුමාගේ පාලනය අන්ත දුෂ්කරයි. විශේෂ කොමිසමක් -බලධාරියෙක්- පත් කිරීම ගැන මම

[ගරු දිනේෂ් ගුණවර්ධන මහතා]

ජනාධිපතිතුමාට ස්තූතිවන්ත වෙනවා. මේ භොරකම, වංචාව කෝටි ගණනින් - I would like to bring to the notice of the Minister that the fraud that is being committed by the Commissioner using garbage, amounts to millions of rupees. It is high time you stop all these. The death toll has been 32 and we do not know whether it will rise in the future. කරදියානට කොටසක් ගෙන යන්න ගරු මන්ත්‍රීතුමායි, අපි පිටි එකක වුණා. එම නිසා දෙහිවල, මොරටුව ආදී ප්‍රදේශවලට යම් කිසි බරක්අඩු වුණා. එම නිසා මම අවසාන වශයෙන් කියන්නේ වැඩ පිළිවෙළක් අවශ්‍යයි කියලායි. ඉතා පැහැදිලිව නිවසේ සිටම කුණු ඉවත් කිරීම පිළිබඳ නීති-රීති හා සහභාගීත්වය ඇති වැඩ පිළිවෙළකට අපි ගමන් කළ යුතුයි.

ගරු කථානායකතුමා

(மாண்புமிகு சபாநாயகர் அவர்கள்)

(The Hon. Speaker)

ස්තූතියි, ගරු මන්ත්‍රීතුමා.

ගරු දිනේෂ් ගුණවර්ධන මහතා

(மாண்புமிகு திணைந் குணவர்தன)

(The Hon. Dinesh Gunawardena)

ජපානයේ විශේෂඥයින් ඇවිත් කිව්ව දේ ප්‍රතික්ෂේප කරන්න එපා. කොයි වේලාවේ හෝ යලිත් මිනිසුන්ට මුල්ල කුණු කන්ද පුපුරා යනවා කියලා ඔවුන් කියනවා. එම කරුණ ප්‍රතික්ෂේප කරන්න එපා කියමින් දූෂණයෙන් තොරව මේ ප්‍රශ්නය විසඳීම සඳහා කටයුතු කරන්න.

ගරු කථානායකතුමා

(மாண்புமிகு சபாநாயகர் அவர்கள்)

(The Hon. Speaker)

මිළහට, ගරු පායලි වම්පික රණවක මැතිතුමා.

ගරු පායලි වම්පික රණවක මහතා

(மாண்புமிகு பாட்டளி சம்பிக ரணவக்க)

(The Hon. Patali Champika Ranawaka)

ගරු කථානායකතුමනි, ගරු දිනේෂ් ගුණවර්ධන මන්ත්‍රීතුමා කිව්ව කාරණා කිහිපයක් පිළිබඳ පැහැදිලි කිරීමක් කරන්න ඕනෑ. පළමුවෙන්ම අපි බොහොම වගකීමෙන් කියනවා, ජපාන උපදේශකයන් ලබා දුන් උපදේශනයන්ට අනුකූලව මිනිසුන්ට මුල්ල කුණු කන්ද පුපුරා යාමේ තර්ජනයක් දැනට නැහැ කියලා. ඒ සඳහා මිනිස් වායු ප්‍රතිශතය සියයට 5 ඉක්මවා තිබිය යුතුයි. නමුත් මෙතැන තිබෙන මිනිස් වායු ප්‍රතිශතය සියයට දෙකයි. ඒ වාගේම එතුමා කිව්වා, "මෙගාපොලිස්" ඇමැති, පළාත් සභාවේ මහ ඇමැති සමඟ ගැටුමක් තිබෙනවා කියලා. එහෙම ගැටුමක් ඇති වෙන්න හේතුවක් නැහැ. මොකද, කැළි කසළ පිළිබඳ අපේ අමාත්‍යාංශයට වගකීමක් නැහැ.

අපට දිපු එකම වගකීම තමයි 2015 වසරේ අන්තර් ජාතිකව ටෙන්ඩර් කැඳවලා කරදියානටත්, ගම්පහටත් පුද්ගලික අංශයේ කසළ ප්‍රතිචක්‍රීකරණ නිෂ්පාදකයෙක් තෝරා ගැනීම. ඒ සඳහා 194 දෙනෙක් ආවා. නොයෙක් දෙනාට නොයෙක් විධියට එළියට ගිහින් කථා කරන්න පුළුවන්. පැමිණි 194 දෙනා ඉදිරිපත් කළ යෝජනා සම්බන්ධයෙන් නිසි ප්‍රසම්පාදන ක්‍රියාවලියකට අනුකූලව කටයුතු කරලා තමයි දැන් ඒවා අදාළ සමාගම්වලට භාර දීලා තිබෙන්නේ. එම සමාගම්වල කටයුත්ත පළාත් සභාවේ කසළ කළමනාකරණ අධිකාරියට භාර දීලා තිබෙන්නේ. ඒ වාගේම ගරු දිනේෂ් ගුණවර්ධන මන්ත්‍රීතුමා කිව්වා මහින්ද රාජපක්ෂ මහත්මයාගේ කාලයේ සකස් කරපු නිවාස සෑදීමේ වැඩසටහන සහ අරුවක්කාරු වැඩ පිළිවෙළ අවුරුදු දෙකක් අඩපණ වෙලා තිබුණා කියලා.

ඇත්තටම එම නිවාස සෑදීමට ගත්ත ක්‍රියා මාර්ගය තිරසර එකක් නොවෙයි. බිලියන 10ක debenture එකක් issue කරලා, රුපියල් බිලියන 210ක ව්‍යාපෘතියක් කරන්න ගියා. [බාධා කිරීමක්] නැහැ. එතැන කිසිම භොරකමක් නැහැ. ඒක කියන්න ඕනෑ. රුපියල් බිලියන 210ක ව්‍යාපෘතියක් කරන්න ගියා. රුපියල් බිලියන 210ක ඒ ව්‍යාපෘතිය කර ගන්න බැරි නිසා නාගරික සංවර්ධන අධිකාරියට විශාල අර්බුදයකට මුහුණ දෙන්න සිදු වෙලා තිබෙනවා. අපි දැන් ඒක යම් කිසි තිරසර මට්ටමකට පත් කරලා, පළමුවන පියවරේදී නිවාස 20,000ක් නිම කරන්න ක්‍රියා කරලා තිබෙනවා. ඇත්තටම අපි මේ නිවාස ලබා දුන්නේ- කොළඹ මහ නගර සභාවට අදාළ ප්‍රදේශවල ඇළ මාර්ග ප්‍රතිසංස්කරණය කිරීම සඳහා යම් වැඩ පිළිවෙළක් ක්‍රියාත්මක වෙනවා. ඒ ප්‍රදේශවල ජනතාවට අපි නිවාස 72ක් දෙන්න ඕනෑ. ඒ ව්‍යාපෘතිය මදක් පස්සට අරගෙන තමයි අපි මිනිසුන්ට මුල්ලේ ජනතාවට නිවාස ලබා දුන්නේ. ඒ වාගේම ගෝඨාභය රාජපක්ෂ මහත්මයා රාජ්‍ය ආරක්ෂක හා නාගරික සංවර්ධන අමාත්‍යාංශයේ ලේකම්වරයා හැටියට හිටපු කාලයේදී, මහින්ද රාජපක්ෂ මහත්මයා ඇමතිවරයා හැටියට හිටපු කාලයේදී-2014 වසරේදී- නිවාස 158ක් ලබා දීලා තිබෙනවා. ඒ වාගේම ඒ පිරිසෙන් තවත් 79 දෙනෙකුට ඉවත් වෙන්න කියන්න කියලා නාගරික සංවර්ධන අධිකාරියෙන් කොළඹ නාගරික කොමසාරිස්තුමාට දැනුම් දීලා තිබෙනවා. ඒකයි සත්‍ය කථාව. ඒ සත්‍යය දේශපාලනික වශයෙන් වෙනස් කරන්න යන්න එපා.

මම මගේ කථාවේදීත් කිව්වා, පසුගිය පාලන සමයේදී අරුවක්කාරු ප්‍රදේශයේ තෝරා ගත් ස්ථානය ප්‍රතික්ෂේප කළේ වන ජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවත්, මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියත්. ඒ අයගේ පරිසර ඇගයීමෙන් තමයි ඒක ප්‍රතික්ෂේප වුණේ. දැන් අපි ඉදිරි මාස දෙකේදී ඒ ව්‍යාපෘතිය අලුත් තැනකට ගෙන යන්න ක්‍රියා කරනවා.

ගරු කථානායකතුමා

(மாண்புமிகு சபாநாயகர் அவர்கள்)

(The Hon. Speaker)

හොඳයි, බොහොම ස්තූතියි.

මිළහට, ගරු එස්.එම්. මරික්කාර් මැතිතුමා.

[පු.හා. 11.19]

ගරු එස්.එම්. මරික්කාර් මහතා

(மாண்புமிகு எஸ்.எம். மரிக்கார்)

(The Hon. S.M. Marikkar)

ගරු කථානායකතුමනි, අප්‍රමාදව කටයුතු කළා නම් කසළ කන්දේ බරට යට නොවී ඒ මිනිසුන්ට තවමත් ජීවත් වෙන්න වාසනාව තිබෙන්න තිබුණා. අද ඒ ජනතාවට ජීවත් වීමේ නිදහස වෙනුවට මරණය උරුම කර දීලා තිබෙනවා. ඒ නිසා කොළොන්නාව ආසනය නියෝජනය කරන මන්ත්‍රීවරයෙක් හැටියට ඒ ජනතාව වෙනුවෙන් මම මගේ බලවත් ශෝකය ප්‍රකාශ කරන්න ඕනෑ.

රටම අවුරුදු සමරද්දී කොළොන්නාව මිනිසුන්ට මුල්ලේ ජනතාවට මේ වාගේ විපතක් සිදු වීම පිළිබඳව විශේෂයෙන්ම පසුගිය ආණ්ඩුවත්, මේ ආණ්ඩුවත් දෙකම වගකියන්න ඕනෑ. ඒ එක්කම වත්මන් රජයේ මන්ත්‍රීවරයෙක් හැටියට ඒ වගකීමේ කොටසක් මටත් භාර ගන්න සිදු වෙනවා. පසු ගිය කාලයේ කළ විවිධ පුරෝකථනවලට, ලබා දුන් සංඥාවලට අනුමත දුන්නා නම් මේ බේදවාචකය වළක්වා ගන්න තිබුණාය කියන එක තමයි අපේ අදහස. මේක ගංවතුර වාගේ ස්වභාවික වාසනයක්වත්, එහෙම නැත්නම් සාලාව අවි ගබඩාවේ වාගේ අත් වැරදීමක් නිසා සිදු වුණු වාසනයක්වත් නොවෙයි. තීන්දු තීරණ ගන්න ප්‍රමාද වීම

නිසා සහ විවිධ කඩ ඇදිලි නිසා තමයි මිනොටමුල්ලේ ජනතාවට වන්දි ගෙවන්න සිදු වුණේ කියන එක ඉතා පැහැදිලිව කියන්න ඕනෑ. මේ රජය බලයට පත් වෙන්න කලින් මිනොටමුල්ල පොතුවිල්ලකුඹුර කියන වගුරු බිමට කොළොන්නාව නගර සභාව මගින් කාලයක් තිස්සේ කුණු දමමින් හිටියා. පසුගිය රජය කාලයේදී ලබාදුන් අධිකරණ තීන්දුවක් මගින් අක්කර දෙකක භූමියක තමයි මේ කුණු දමන්න පටන් ගත්තේ. අද වන විට ඒක අක්කර 18ක් දක්වා වර්ධනය වෙලා තිබෙනවා.

අද අපි දකිනවා, විවිධ ප්‍රදේශවලට කැළි කසළ එකතු කරන්න ගියාම මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය විවිධ ක්‍රියා පටිපාටි අනුගමනය කරනවා; විවිධ නියෝග ලබා දෙනවා. එදා උසාවි තීන්දුවක් ලබා දෙද්දී සනීපාරක්ෂක ක්‍රමයකට කසළ රඳවන්න ප්‍රභව නැත්නම් කසළ දවන්න කියලා මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය තීන්දුවක් දුන්නේ නැහැ. ඒ විතරක් නොවෙයි, පුරා අවුරුදු දහයෙන් එක දවසක්වත් මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ එක නිලධාරියෙක් එතැනට ආවෙත් නැහැ. ඒ ගොල්ලන්ට පා-ඇල හරි ඒකල හරි අරුවක්කාරු හරි ඉන්න පණුවොයි, කුරුල්ලොයි ලොකු වුණා, මිනොටමුල්ලේ ජනතාවට වඩා. ඒක අපි දිගින් දිගටම කිව්වා.

ගරු කථානායකතුමනි, පසුගිය ජනාධිපතිවරණ සමයේදී අතිගරු ජනාධිපතිතුමාත්, ගරු අග්‍රාමාත්‍යතුමාත් අපට පොරොන්දුවක් දුන්නා. ඒ පොරොන්දුව තමයි මම ගමට අරගෙන ගියේ. ඒ තමයි මේ කුණු කන්ද ඉවත් කරනවා කියන පොරොන්දුව. නමුත් දින 100 ආණ්ඩුව පත් වුණාට පසුව මට මතක විධියට 2015 මැයි 19 වනදා මිනොටමුල්ලේ ජනතාව සමඟ මම අරලියගහ මන්දිරයේදී ගරු අග්‍රාමාත්‍යතුමා එක්ක සාකච්ඡා කළා. ඒ සාකච්ඡාවේදී තමයි එතුමා උපදෙස් දුන්නේ, ප්‍රතිවක්‍රීකරණ වැඩ පිළිවෙළකට යන්න කියලා. පාඨලී වම්පික රණවක ඇමතිතුමා කියපු ආකාරයට ප්‍රසම්පාදන ක්‍රියාවලිය හරහා ඒ ප්‍රතිවක්‍රීකරණ වැඩ පිළිවෙළට යනකොට, විවිධ නීතිමය රාමු තුළින් ඒක කරන්න යනකොට දිනෙන් දින ඒ කුණු කන්දේ බර වැඩි වෙන බව අපට තේරුණා. වගුරු බිමක තිබෙන කුණු කන්දේ බර වැඩි වෙන නිසා මම 2016 අප්‍රේල් මාසයේ 07 වනදා -ගිය අවුරුද්දේ- පාර්ලිමේන්තුවේදී මේ සම්බන්ධයෙන් ප්‍රශ්නයක් ඇහුවාම අපේ නියෝජ්‍ය ඇමතිතුමා පිළිතුරු දුන්නා, ඒ වැඩ පිළිවෙළ ක්‍රියාත්මක වෙනවා කියලා. නමුත් ඒ වැඩ පිළිවෙළ ක්‍රියාත්මක වෙනකොට මේ බේදවාටකය වෙයි කියලා අපි කිව්වා. ඒ නිසා මම විශේෂයෙන්ම පසු ගිය අවුරුද්දේ ජූලි මාසයේ 20 වනදා අතිගරු ජනාධිපතිතුමාටත්, පාඨලී වම්පික රණවක ඇමතිතුමාටත්, අග්‍රාමාත්‍ය රනිල් වික්‍රමසිංහ මැතිතුමාටත් පිටපත් සහිතව කොළඹ මහ නගර සභාවේ කොමසාරිස්තුමාට ලිපියක් යැව්වා, මේ කුණු වෙනත් ස්ථානයකට ගෙන යන්න කියලා. මොකද, මේකේ ප්‍රතිවක්‍රීකරණ වැඩ පිළිවෙළ තවත් ප්‍රමාද වෙනවා නම්, වැස්ස කාලය ආවාම මෙම කුණු කන්ද කඩාගෙන වැටෙනවා. ඒ පිළිබඳව කොළඹ මහනගර සභාවේ නාගරික කොමසාරිස්තුමාට ලිඛිතව දැනුම් දුන්නා. මම එම ලිපිය -ඇමුණුම් අංක 07- සභාගත* කරනවා.

ගරු කථානායකතුමනි, ඊට පසුව ඒකට පිළිතුරක් වශයෙන් කොළඹ මහනගර සභාවේ නාගරික කොමසාරිස්තුමා ලිපියක් එව්වා මහනගර හා බස්නාහිර සංවර්ධන අමාත්‍යාංශයේ ලේකම්තුමාට, මේ පිළිබඳව කටයුතු කරන්න වෙනත් ඉඩමක් ඉල්ලා. මම ඒ ලිපියත් -ඇමුණුම් අංක 09- සභාගත* කරනවා.

ඊට පසුව 8 වෙනි මාසේ 2වෙනිදා නැවත මම මේ පිළිබඳව ලිඛිතව දැනුම් දුන්නා, මෙම කුණු කන්ද දිනෙන් දින කඩා වැටීමේ අවදානමක් තිබෙනවා, එම නිසා කුණු ගෙන ඒම ඉක්මනින් නතර කරන්න කියලා. ගරු කථානායකතුමනි, එයට හේතුව වන්නේ, කොළඹ නගර සභාවෙන් මේ ස්ථානයට දළ වශයෙන් දවසකට ටොන් 900කට ආසන්න කුණු ප්‍රමාණයක් ගෙනත් දානවා. කොළොන්නාව නගර සභාවෙන් ටොන් 40කට ආසන්න කුණු ප්‍රමාණයක් දානවා. ඊට අමතරව මෙම කුණු කන්දට විවිධ පළාත්වලින්, විවිධ පෞද්ගලික ආයතනවලින් හොරාට කුණු ගෙනැල්ලා දානවා. මේ පිළිබඳව පසු ගිය ජනවාරි මාසයේදී පැවැති සම්බන්ධීකරණ කමිටුවේදී කොළොන්නාව නගර සභාවේ ලේකම්වරයාට අපි තීන්දුවක් දුන්නා, මුදල් අය කරගෙන මෙතැනට කුණු ගෙනෙන එක නතර කරන්න කියලා. ඒ අනුව ඔහු අපට ලිපියක් එවා තිබෙනවා, එය නතර කිරීමේ බලයක් සම්බන්ධීකරණ කමිටුවට නැහැ, මෙතැන ස්වයං රැකියාවක් හැටියට පිට අයට ටිකට් කඩලා කුණු ගෙනෙන්න ඉඩදීලා තිබෙනවා කියලා. එතුමාගේ ලියුමේ පැහැදිලි ලෙස මෙසේ සඳහන් වෙනවා. "කොළඹ නගර සභාව මෙම අංගණයට කසල බැහැරලීමටත් පෙර සිට ස්වයං රැකියා ලෙස කොළොන්නාව නගර සීමාවේ අයට ද, 2009ත් පසු කොළඹ නගර සීමාවේ කසල එකතු කරන අයට ද මෙම ස්ථානයේ කසල බැහැර කිරීමට අවසර ලබා දී තිබුණි" කියලා. පිටතැන්වල කුණු ගෙනැල්ලා දාන්න ඉඩ දීලා තිබෙන්නේ, "ස්වයං රැකියාවක්" කියලා. ගරු කථානායකතුමනි, එතැනදී කොළොන්නාව නගර සභාවේ ලේකම්ට කිසිදු වුවමනාවක් තිබුණේ නැහැ ටිකට් කඩලා කුණු ගෙනෙන එක නතර කරන්න. මම ඒ පිළිබඳව සඳහන්ව ඇති ලිපියත් - ඇමුණුම් අංක 18 - සභාගත* කරනවා.

ගරු කථානායකතුමනි, ඊට පසුව මම මේ පිළිබඳව නාගරික සංවර්ධන අධිකාරියට ලිඛිතව දැනුම් දුන්නා. ඒ අනුව, නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය 2017 ජනවාරි මස 17 දිනැති ලිපිය මගින් මෙතැනට කුණු දාන්න එපා කියලා කොළොන්නාව නගර සභාවට නියෝගයක් නිකුත් කළා. එම නියෝගය පිළිගන්නේ නැතිව දිගින් දිගටම මෙය සිදු කළා. ගරු කථානායකතුමනි, මහනගර හා බස්නාහිර සංවර්ධන අමාත්‍යාංශය මගින් කොළොන්නාව නගර සභාවට 2017 ජනවාරි මස 17 වන දින යවන ලද ලිපිය - ඇමුණුම් අංක 21- සභාගත* කරනවා.

ගරු කථානායකතුමනි, ඊට පසුව එයට පිළිතුරක් ලෙස අපි පොලිසිය මාර්ගයෙන් එහි කුණු දැමීම නැවැත්වුවාම කොළොන්නාව නගර සභාවේ ලේකම් විසින් නැවත වතාවක් ලිපියක් මගින් දැනුම් දුන්නා, මේක නතර කරන්න සම්බන්ධීකරණ කමිටුවකට අයිති නැහැ කියලා.

ගරු කථානායකතුමනි, පළාත් සභාවේ ප්‍රධාන ඇමතිතුමා තමයි මෙම පළාත් පාලන ආයතන පාලනය කරන්නේ. එතුමා මේ පිළිබඳව ලිඛිතව දැනුම් දීලා තිබෙනවා, ඒ අනුව අපි කටයුතු කරනවා, දිගටම කුණු දානවා කියලා. ඒ නිසා ගරු කථානායකතුමනි, මතු ප්‍රයෝජනය සඳහා මම එම ලිපියත් - ඇමුණුම් අංක 28 - සභාගත* කරනවා.

ගරු කථානායකතුමනි, අවසානයේදී නැවත වතාවක් නාගරික සංවර්ධන අධිකාරියේ සභාපතිතුමා මගින් කොළඹ නගර සභාවේ නගරාධිපතිටත්, කොමසාරිස්ටත් කොළොන්නාවේ ලේකම්ටත් පිටු 2කින් සමන්විතව නියෝගයක් එව්වා, මෙතැනට කුණු දාන්න

* ප්‍රස්තකාලයේ තබා ඇත.

* நூலிணையத்தில் வைக்கப்பட்டுள்ளது.

* Placed in the Library.

* ප්‍රස්තකාලයේ තබා ඇත.

* நூலிணையத்தில் வைக்கப்பட்டுள்ளது.

* Placed in the Library.

[ගරු එස්.එම්. මරික්කාර් මහතා]

එපා කියලා. ඒක ඇහුවේත් නැහැ. ඒකත් අහන්නේ නැතිවයි මේ කටයුතු කළේ. ඉතින් මේ ආකාරයෙන් කටයුතු කරගෙන යද්දී කොළඹ නගර සභාව කිසියම් උත්සාහයක් ගන්නා වෙනත් ස්ථානයක කුණු දාන්න ඕනෑ කියලා. අවසානයේදී පසු ගිය ජනවාරි මාසයේ 08 වෙනිදා පාර්ලිමේන්තුවේ කමිටු ශාලා අංක 3 දී අතිගරු ජනාධිපතිතුමාගේ ප්‍රධානත්වයෙන් පැවැති සාකච්ඡාවේදී මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියට නියෝගයක් දුන්නා, "වෙනත් ස්ථානයකට බැහැර කිරීම සඳහා අවශ්‍ය අනුමැතිය ලබා දෙන්න" කියලා. නමුත්, මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ සභාපතිවරයාට සහ නිලධාරී මණ්ඩලයට කොළොන්නාවේ ජනතාවට වඩා වෙනත් ස්ථානවල තිබෙන කුරුල්ලොයි, පණුවොයි ගැන හිතලා ජනාධිපතිතුමාගේ නියෝගය අනුව ඒක ලබා දුන්නේ නැහැ. ඊට පසුව නැවත මම ජනාධිපතිතුමා සමඟ සාකච්ඡා කරලා, ජනවාරි මාසයේ 18 වෙනිදා ඔවුන්ව කැඳවලා ජනාධිපතිතුමා ඒ රැස්වීමේදී ලබා දුන් නියෝගය අනුව ජනවාරි මාසයේ 23 වෙනිදා මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය කොන්දේසි 15කට යටත්ව කොළඹ නගර සභාවේ කුණු වෙනත් ස්ථානයකට ගෙන යන්න අවසර ලබා දුන්නා. මම එම ලිපියක් - ඇමුණුම් අංක 24 - සභාගත* කරනවා. එම නියෝගයවත් ක්‍රියාත්මක කරන්න කොළඹ මහ නගර සභාවට වුවමනාවක් තිබුණේ නැහැ. මොකද හේතුව, මේ කුණු ඇදීමේදී රුපියල් බිලියනයකට වැඩිය අවුරුද්දකට කොළඹ මහ නගර සභාව වියදම් කරනවා. මේකෙන් සියලු දෙනාටම පහා යනවා; හැම එක්කෙනාම හොරා කනවා. ඒ නිසා අපි ඒ ගණන් හිලවු ඔක්කෝම දන්නවා. ඒ නිසාම ඒ අයට මෙම මිනීමැරුම් කියන කුණු කන්ද තුළ මැණික් සහ රත්තරන් තමයි තිබුණේ. අපට කුණු වුණාට, අපේ ජීවිත පිළිබඳව අවදානමක් තිබුණාට, අපේ ජීවිතවලින් අපට වන්දි ගෙවන්න සිදු වුණාට ඒ ගොල්ලන්ට මේක මුදල් හම්බ කිරීමේ මාර්ගයක්. අවසානයේදී, මාර්තු මාසයේ 6 වෙනිදා ප්‍රදේශයේ සංඝයා වහන්සේලාත්, ජනතාවත් එක්ක අපි පාරට බැස්සේ ඒ නිසයි. කොළඹ low level මාර්ගය වහලා අපි විරෝධතාවක් කළා. ඉන් පසු අපිට පළාත් පාලන අමාත්‍යතුමා සාකච්ඡාවකට එන්න කියලා, එතුමා ඒ සාකච්ඡාවේදී ලබා දුන් පොරොන්දු ප්‍රකාරව ඒ උද්ඝෝෂණ තාවකාලිකව නතර කළා. උද්ඝෝෂණය නතර කළේ නැත්නම් අපි අඛණ්ඩ උපවාසයක් කරා යන්නයි සිටියේ.

ගරු කථානායකතුමනි, ගිය අවුරුද්දේ ජූලි මාසයේ 20වන දා කොළඹ මහනගර සභාවට ලිඛිතව දැනුම් දුන් පරිදි ඔවුන් මෙය තේරුම් ගන්නා නම්, ඒ වෙනුවට සක්‍රීයව ක්‍රියා කළා නම්, ඔවුන්ට සැබෑ වුවමනාවක් තිබුණා නම් මාස දෙකක් ඇතුළත විකල්පයක් සොයා ගන්න තිබුණා. සාමාන්‍යයෙන් දවසකට කුණු ටොන් 1,000කට වැඩිය එනවා. එනකොට ඔක්තෝබර් මාසයේ සිට මේ දක්වා වූ මාස 6 තුළ කුණු ටොන් 1,80,000කට වැඩි ප්‍රමාණයක් අමුතුවෙන් මෙතැනට ඇවිල්ලා තිබෙනවා. ඒ නිසා තමයි ඒ බර දරා ගන්න බැරි වුණේ. විද්‍යාඥයින් කියන පරිදි ඒ බර දරා ගන්න බැරි වෙන්න හේතුව තමයි මේ බර වැඩි වීමත් එක්ක වැස්ස පැමිණීම. ගිය මාසයේ මේ කුණු කන්දේ ගිනි ගැනීමකුත් සිද්ධ වුණා. ඒ වෙලාවේත් මේ සම්බන්ධයෙන් ඉතා පැහැදිලිව කිව්වා. ඊට අමතරව මේ ප්‍රදේශයේ ජනතාවගේ ඉල්ලීම පරිදි, සියලුම ජනතාව අත්සන් කරලා, පසුගිය පෙබරවාරි මාසයේ 20වන දා කොළඹ නගර සභාවේ කොමසාරිස්තුමාට ලේඛනයක් යැව්වා, මේ කුණු කන්ද පිපිරිලා තිබෙනවාය කියලා. ඒ ලිපියේ පොඩි කොටසක් මා කියවන්නම්.

* ප්‍රස්තකාලයේ තබා ඇත.

* நூலகத்தில் வைக்கப்பட்டுள்ளது.

* Placed in the Library.

"දිනපතා මෙම ස්ථානයට එකතු වන කසළ ප්‍රමාණය වැඩි වීම නිසා මෙම කසළ කන්ද කඩා වැටීමට ලක්වන අතර නිවාස පවා යට වේ. කසළ කන්දේ ඉසිලිය නොහැකි බර හේතුවෙන් අවට නිවාසවල බිත්ති පුපුරා ඉරිතැලී ගොස් ඇති අතර තාප්පවලද පිපිරීම්, ඉරිතැලීම් දක්නට ලැබේ. කිසියම් හෝ මොහොතක මෙම ගොඩනැගිලි හිස මත කඩා වැටේ යයි හිතේ, සැකයෙන් යුතු ජීවිතයක් ගෙවන මෙම අසරණ ජනතාවගේ සියලු දුක්ගැහැට ගැටලුවට ප්‍රධානතම හේතුව වී ඇත්තේ මෙම කසළ කන්දයි. කසළ කන්ද නිසා හානියට පත්වී ඇති මෙම නිවැසියන් ඉල්ලා සිටින්නේ මේ සම්බන්ධව සොයා බලා සාධාරණයක් ඉටු කර දෙන මෙන්ය. එබැවින් ඔවුන් මුහුණ පා ඇති ගැටලුව පිළිබඳව මානුෂිකව සලකා කසළ කන්ද හේතුවෙන් විනාශ වී ඇති නිවාස සඳහා වන්දි ලබා දීමට අවශ්‍ය කඩිනම් පියවර ගන්නා මෙන් ඉල්ලා සිටිමි."

මේ ලිපිය යැව්වේ පෙබරවාරි 20වන දායි. හැබැයි, ඒ ගොල්ලන්ට ඒ වෙනුවෙන් කිසි දෙයක් කර ගන්න හම්බ වුණේ නැහැ. ඒ නිසා තමයි මා කියන්නේ, මෙය ස්වාභාවික ආපදාවක්වත්, එහෙම නැත්නම් අත් වැරදීමක්වත් නොව තීරණය ගැනීමේ ප්‍රමාදය සහ කඩ ඇදිලි නිසාත්, මෙම කුණු කන්ද තවත් අයට ආදායම් මාර්ගයක් බවට පත් කර ගන්න වුවමනාවක් තිබුණු නිසාත් තමයි මෙම සිද්ධිය සිදු වුණේ කියලායි. මේ සාක්ෂි හොඳටම ඇති. ගෙවුණු අවුරුදු දෙකේදී වුණත් මේ ප්‍රශ්නය විසඳන්න කොළඹ මහනගර සභාවට කිසිම වුවමනාවක් තිබුණේ නැහැ. ඒ වාගේම මේ හරහා විවිධ පාරාමිවලින් මුදල් උපයන කණ්ඩායම්වලටත් වුවමනාවක් තිබුණේ නැහැ, මේ කුණු කන්ද මෙතැනින් අයිත් කරන්න. අපි මේ කසළ කන්දට විරුද්ධව සටන් කරද්දී අපට විවිධ බාධක තිබුණාය; විවිධ තර්ජන තිබුණාය කියලා මා පැහැදිලිව කියනවා. ඒ තර්ජන ඔක්කොම තිබුණේ කාගෙන්ද? වෙන කාගෙන්වත් නොවෙයි, මේ කසළ කන්ද ආදායම් මාර්ගයක් බවට පත් කර ගත් උදවියගෙනයි.

විශේෂයෙන්ම මා මේ වෙලාවේදී කියන්න ඕනෑ, කසළ කන්ද කඩා වැටීම පිළිබඳව ආණ්ඩුව හැටියට අපට වගකීමක් තිබෙනවාය කියලා. මේ ජනතාවට ඉතා ඉක්මනින් සාධාරණය ඉෂ්ට කිරීමේ වග කීමත් ආණ්ඩුවට තිබෙනවා. මා මේ මොහොතේදී අතිගරු ජනාධිපතිතුමාටත්, ගරු අග්‍රාමාත්‍යතුමාටත්, සාගල රත්නායක ඇමතිතුමාටත්, ගරු කථානායකතුමාටත් ස්තූතිවන්ත වනවා. මේ සිද්ධිය සිදු වුණු වෙලාවේ ඉඳලා එතුමන්ලා අපට කථා කළා; පහසුකම් පිළිබඳව සොයා බැලුවා. විශේෂයෙන් සාගල රත්නායක ඇමතිතුමාගේ නම කියන්න හේතුව තමයි, ඒ ප්‍රදේශයේ ජනතාව තමන් නොකළ වරදකට දඬුවම් විදීම නිසා ඔවුන්ගේ මානසික මට්ටම කෝපයක් බවට පරිවර්තනය කර තිබුණු වෙලාවේ එතුමා හය නැතුව එනැනට ඇවිල්ලා ඒ පිළිබඳව සොයා බැලීම. එතුමා මාවත් අඛණ්ඩව ගිහිල්ලා, ජනතාවගේ අවශ්‍යතාවන් සොයා බලා, ත්‍රිවිධ හමුදාව යොදවා, පොලීසිය යොදවා, රජයේ නිලධාරීන් යොදවා ඒ පිළිබඳව මැදිහත් වීම සම්බන්ධව එතුමාට විශේෂ ස්තූතියක් කළ යුතුමයි.

ඒ විතරක් නොවෙයි. ඉතාම ඉක්මනින් ආපදා කළමනාකරණ අමාත්‍යාංශය වෙත සාකච්ඡාවක් කැඳවා, කොළඹ දිස්ත්‍රික්කයේ මැති ඇමතිතුමන්ලා සමඟ අතිගරු ජනාධිපතිතුමා පැමිණිලා, කුණු කන්දේ ප්‍රශ්නය විසඳන්න බැරි වීම නිසා සිදු වූ විපතට අවශ්‍ය සහන ලබා දීමට අතිගරු ජනාධිපතිතුමා ලබා දුන් නායකත්වය පිළිබඳව එතුමාටත් ස්තූතිවන්ත වනවා. ඒ එක්කම අපි කියන්න ඕනෑ, ත්‍රිවිධ හමුදාව නොසිටින්නට, ශ්‍රී ලංකා පොලීසියේ සහයෝගය නොලැබෙන්නට, තමන් නොකළ වරදකට ජීවිතයෙන් වන්දි ගෙවූ ජනතාවගේ මරණය පවා, එහෙම නැත්නම් දේහයන් පවා සොයා ගන්න බැරි වන තත්ත්වයක් තමයි

නිවුණේ කියලා. මෙහි තිබෙන වඩා බේදනීය ගැටලුව තමයි, මේ සිද්ධිය වුණාට පස්සේත් අපේ රට සිංගප්පූරුවට එහාට දියුණු කරන්න හදන එක; දියුණු වෙමින් පවතින තැනක ඉඳලා දියුණු රටක් බවට පත් කරන්න කපා කරන එක. හැබැයි, කසළ පිළිබඳව බලයක් තිබෙන එකදු අමාත්‍යාංශයක්වත් අපට නැහැ; එකදු අධිකාරියක්වත් අපට නැහැ. ඒවා නැති නිසා තමයි එම බෝල පාස් කිරීම සිද්ධ වුණේ.

ගරු කපාන්තයකුමනි, මා විශේෂයෙන්ම මේ කාරණය කියන්න කැමැතියි. 2016.07.05වැනි දා පළාත් සභා හා පළාත් පාලන අමාත්‍යාංශයාගෙන් මේ සම්බන්ධව මම ප්‍රශ්නයක් ඇහුවා. එතුමාට එම ප්‍රශ්නයට උත්තරයක් දෙන්න බැහැ. හේතුව, එතුමාට එම විෂය සම්බන්ධව බලයක් නැහැ. එතුමාට උත්තර දෙන්න බැරි වුණ නිසා, 2016.08.25වැනි දා පාර්ලිමේන්තුවේදී නැවත වතාවක් මහානගර හා බස්නාහිර සංවර්ධන අමාත්‍යාංශයාගෙන් එම ප්‍රශ්න ඇහුවාම, ගරු නියෝජ්‍ය ඇමතිතුමා එයට අදාළ පිළිතුර සභාගත කළා. ඇත්ත වශයෙන්ම මේ සම්බන්ධව මහානගර හා බස්නාහිර සංවර්ධන අමාත්‍යාංශයටවත්, පළාත් සභා හා පළාත් පාලන අමාත්‍යාංශයටවත් සෘජු වග කීමක් නැති නිසා ඔවුන්ට වගකීම භාර ගන්නත් බැහැ. එම නිසා මා විශ්වාස කරනවා තමන් නොකළ වරදකට ජීවිතයෙන් වන්දි ගෙවපු එම ජනතාවට කරන්න පුළුවන් ලොකුම ගෞරවය තමයි, මේ දැන් තිබෙන කසළවලින් හෝ ඉදිරියට ගොඩ නැගෙන කසළවලින් හෝ කිසිදු ශ්‍රී ලාංකික පුරවැසියෙකු එවැනි ආපදාවකට ලක් නොවීමට අවශ්‍ය මූලික පියවර ගැනීම. ඒක තමයි එම ජනතාවට කරන්න පුළුවන් ලොකුම ගෞරවය වන්නේ.

මහානගර හා බස්නාහිර සංවර්ධන අමාත්‍යාංශය පසුගිය මාසයේ 10වැනි දා කසළ ප්‍රතිවක්‍රියකරණ වැඩ පිළිවෙළ ආරම්භ කළා. මා දන්න ආකාරයට එම වැඩසටහන පටන් ගන්න තව අවුරුදු එකහමාරක්, දෙකක් විතර යනවා. එතෙක් එකතු වන කුණු ටික රඳවා තබා ගන්න විධිමත් ක්‍රමයක් ආරම්භ කරන්න කියලා, මම රජයෙන් ඉල්ලා සිටිනවා.

දැන් හැමෝම කියනවා, "කොළඹ කුණු එපා. කොළඹ කුණු එපා." කියලා. ගරු කපාන්තයකුමනි, ඔබතුමා කොළඹ නගරාධිපතිවරයාට සිටි කාලයේ තමයි කුණු බැහැර කිරීමේ ප්‍රශ්නයට විසඳුමක් දෙන්න හදුවේ. එදා එම විසඳුම දුන්නා නම් බ්‍රිලිଆන්ඩ්ල් කුණු කන්ද හැදෙන්නේ නැහැ; ඕනෑම මුල්ලේ කුණු කන්ද හැදෙන්නේ නැහැ; මේ බේදවාටකය සිදු වෙන්නේ නැහැ. එදා සිට අද දක්වාම, "කොළඹ කුණු අපට එපා." කියනවා. හැබැයි, දළ වශයෙන් ගත්තාම දවසකට කොළඹට ලක්ෂ 20ක පමණ ජනතාවක් එනවා. ඒ එන හැම කෙනාම වාගේ බත් පැකට එකක් අරගෙනයි එන්නේ. ඒ lunch sheet එක කවුරුවත් නැවත ගෙදර ගෙනියනවාද? ගෙනියන්නේ නැහැ. අර ප්‍රසිද්ධ කියමනක් තිබෙන්නේ, "ටොරිය ඒගොල්ලන්ට - කොළය අපට" කියලා. ඒ කොළය නිසා තමයි ඕනෑම මුල්ලේ ජනතාවට වන්දි ගෙවන්න සිදු වුණේ. "කොළඹ කුණු අපට එපා." කියලා කියනවා. නමුත්, ඕනෑම මුල්ලේ ජනතාව අවුරුදු 10ක් මුළු ලංකාවේම කුණු ටික දරාගෙන ඉඳලා, 33දෙනෙක් ජීවිතවලින් වන්දි ගෙව්වා. තවත් 140කට ආසන්න ප්‍රමාණයකට එම අවදානම් කලාපයෙන් ඉවත් වෙන්න සිද්ධ වෙලා තිබෙනවා. එම ජනතාවට ඉවත් වෙන්න සිද්ධ වෙලා තිබෙන්නේ කොහෙන්ද? තමන්ගේ පාරම්පරික ගම්බිම්වලින්. ඉතා සුළු කොටසක් අනවසරයෙන් ඉන්න පුළුවන්. හැබැයි බහුතරයක් ඉන්නේ, තමන්ගේ පාරම්පරික ඉඩම්වල; ඔප්පු තිබෙන ජනතාව. ඔවුන්ගේ නිවාස අද නැහැ. ඔවුන් ජීවිත කාලය පුරාම හම්බ කරපු දේවල් අයින් කරගෙන යන්න වෙලා තිබෙනවා. ඕනෑම මුල්ලේ ජනතාවට එහෙම කැප කිරීමක් කරන්න සිද්ධ වුණා නම්, එම ජනතාවට එවැනි බේදවාටකයක් සිද්ධ වුණා නම්, මේ පිළිබඳව විධිමත් හා ජාතික වැඩ පිළිවෙළක් දැන්වත්

ගෙන ඒමේ අවශ්‍යතාව සියලුදෙනා තේරුම් ගනිමින් කියලා අපි විශ්වාස කරනවා.

ඒ එක්කම අපි මේ කාරණයත් කියන්න ඕනැ. පසුගිය කාලයේ වෙනත් ස්ථානවලට කුණු ගෙන ගොස් දමන්න හදන කොට "කුණු ගෙනෙන්න එපා." කියලා උද්ඝෝෂණය කරපු කට්ටිය කොළොන්නාව ජනතාව තම ජීවිතවලින් වන්දි ගෙවපු එක ගැන අඩුම තරමින් ශෝක ප්‍රකාශයක් නිකුත් කළේ නැහැ. "කුණු ගෙනෙන්න එපා." කියලා උද්ඝෝෂණය කරපු එක්කෙනෙක්වත් අඩුම තරමේ ශෝක ප්‍රකාශයක් නිකුත් කළේ නැහැ.

ඇත්තටම දවසකට ටොන් 35 ගණනේ කොළොන්නාවේ කුණු ටික විතරක් එතැනට දැමීමා නම් ඕනෑම මුල්ලේ කුණු කන්දක් හැදෙන්නේ නැහැ. ටොන් 1,000 ගණනේ ගෙනත් දමපු නිසා තමයි එතැන කුණු කන්දක් ඇති වුණේ. ඒ ගෙනාවේ මුළු ලංකාවේම කුණු. එම නිසා උද්ඝෝෂණය කරපු ජනතාව ඕනෑම මුල්ලේ බේදවාටකය පිළිබඳව ශෝක ප්‍රකාශයක් නොකිරීම පිළිබඳව අපේ බලවත් විරෝධය සහ කනගාටුව ප්‍රකාශ කරන්න ඕනැ.

ඕනෑම මුල්ලේ ජනතාවට තමන්ගේ ජීවිතවලින් වන්දි ගෙවන්න සිද්ධ වුණේ, යම් ප්‍රමාණයක් අවතැන් වුණේ සහ උපන් ගම්බිම්වලින් යන්න සිද්ධ වුණේ, ඔවුන් නොකළ වරදකටයි. අපි කළ ඉල්ලීම් අනුව අතිගරු ජනාධිපතිතුමාත්, ගරු අග්‍රාමාත්‍යතුමාත් නියෝග ලබා දීලා තිබෙනවා. ඒ ලබා දුන් හදිසි ප්‍රතිචාර අනුව කරපු කොටසක් තිබෙනවා; තව කරන්න කොටසක් තිබෙනවා. ගරු දිනේෂ් ගුණවර්ධන මන්ත්‍රීතුමා කිව්වා, "එම ජනතාවට ලබා දෙන්නේ පසු ගිය ආණ්ඩුව කාලයේ හදපු ගෙවල්." කියලා. පසුගිය ආණ්ඩුව කාලයේ හදුවත්, වත්මන් ආණ්ඩුව කාලයේ හදුවත් ඒ කාගේවත් පෞද්ගලික මුදල්වලින් හදපු ගෙවල් නොවෙයි. ඒ නාගරික සංවර්ධන අධිකාරියෙන් හදපු ගෙවල්. වෙනත් ව්‍යාපෘතීන් සඳහා නාගරික සංවර්ධන අධිකාරියෙන් හදපු ගෙවල් ඕනෑම මුල්ලේ අවතැන් ජනතාවට දෙන්න කියලා අපි ජනාධිපතිතුමාගෙන් ඉල්ලුවාම, ඒකට මුදල් වෙන් කරලා ඒ ගෙවල් ලබා දෙන්න එකඟ වුණා. ඒ ගෙවල් පසු ගිය ආණ්ඩුව කාලයේ හදපුවා කියලා එම ජනතාවට නොදී ඉන්න බැහැ. එතුමා ඒ කළ ප්‍රකාශය වැරදියි කියලා මම කියනවා. මම දන්න තරමට එම ව්‍යාපෘති මේ ආණ්ඩුව කාලයේදීසි ආරම්භ කළේ. මා වැරදි නම්, ගරු වම්පික රණවක ඇමතිතුමා ඒක නිවැරදි කරාට් කියලා මා විශ්වාස කරනවා. මණ්ඩවෙල නිවාස ව්‍යාපෘතිය ආරම්භ කළේ, මේ ආණ්ඩුව කාලයේ. සාලමුල්ලේ නිවාස ව්‍යාපෘතියේ දෙවැනි කොටස ආරම්භ කළේ, මේ ආණ්ඩුව කාලයේ. මේ ආණ්ඩුවෙන් කළාද, පසුගිය ආණ්ඩුවෙන් කළාද කියන එක වැඩක් නැහැ. මොකද, ජනතාව වන්දි ගෙවලා ඉවරයි. දැන් අපට ඒ සම්බන්ධව කපා කරන්න පුළුවන්. දැන් අපට ඕනැ දෙයක් කියන්න පුළුවන්. නමුත්, එම බේදවාටකයෙන් බේර ගන්න කී දෙනෙක් ඉදිරිපත් වුණාද?

කොළොන්නාව ජනතාවගේ ඡන්දයෙන් පත් වුණු මන්ත්‍රීවරු කී දෙනෙක් ඉන්නවාද? එක්සත් ජාතික පක්ෂයෙන් අපේක්ෂකයන් 22දෙනෙක් ඡන්දය ඉල්ලුවා. එක්සත් ජනතා නිදහස් සන්ධානයෙන් අපේක්ෂකයන් 22දෙනෙක් ඡන්දය ඉල්ලුවා. ජනතා විමුක්ති පෙරමුණෙන් අපේක්ෂකයන් 22දෙනෙක් ඡන්දය ඉල්ලුවා. මේ සියලුදෙනාටම කොළොන්නාවෙන් මනාප හම්බ වුණා. කොළොන්නාවේ එක්ලක්ෂ විසිදෙදහක් සිටින ඡන්දදායකයන්ගෙන් මට ලැබුණේ ඡන්ද විසිතුන්දහයි. අනෙක් සියලුම දෙනාටමත් මනාප ලැබුණා. කී දෙනෙක් එක දවසක් මේ වෙනුවෙන් කපා කළාද, කී දෙනෙක් එක දවසක් මේ වෙනුවෙන් උපවාස කළාද, කී දෙනෙක් එක දවසක් මේ වෙනුවෙන් විවාද කළාද, කී දෙනෙක් මේ වෙනුවෙන් සටන් කළාද කියා දැන් අපට පෙනෙනවා.

ගරු කථානායකතුමා

(மாண்புமிகு சபாநாயகர் அவர்கள்)

(The Hon. Speaker)

ගරු මන්ත්‍රීතුමා ඔබතුමාට නියමිත වෙලාව අවසාන වෙලා තිබෙනවා. කථාව අවසාන කරන්න.

ගරු එස්.එම්. මරික්කාර් මහතා

(மாண்புமிகு எஸ்.எம். மரிக்கார்)

(The Hon. S.M. Marikkar)

මම කථාව අවසාන කරනවා, ගරු කථානායකතුමනි.

ඒ සිද්ධියෙන් පසුවත් කොළොන්නාවේ ජනතාවට සාධාරණය ඉෂ්ට කරන්නාය කියායි අප ඉල්ලා සිටින්නේ. ඒ අනුව අපේ ඉල්ලීම කිහිපයක් ඉදිරිපත් කර තිබෙනවා. නැවත කවදාවත් මිනොටමුල්ලට කුණු ගෙනෙන්න එපාය කියන එකයි පළමුවන ඉල්ලීම. ඒ ඉල්ලීම පිළිගෙන තිබෙනවා. ඒක සදාතනික තීන්දුවක් වෙයි කියා අපි හිතනවා.

මේ කුණු කන්ද තිබෙන භූමියට කොළඹ වරායේ සිට කිලෝමීටර් දෙකක්වත් දුර නැහැ; කටුනායක අධිවේගී මාර්ගයේ සිට කිලෝමීටරයක්වත් දුර නැහැ; රේගු බහාලුම් මෙහෙයුම් මධ්‍යස්ථානයේ සිට මීටර් 500ක්වත් දුර නැහැ. ආර්ථික මර්මස්ථානයක් බවට පත් කළ යුතු තැනක් තමයි කුණු කන්දක් බවට පත් කළේ. එම නිසා ඒකට ආණ්ඩුව වන්දි ගෙවන්න ඕනෑ. ඊට වන්දි වශයෙන් මෙතැන අලුත් නගරයක් හදා එය ආර්ථික කලාපයක් බවට පත් කර, කොළොන්නාවේ වාණිජ වටිනාකම වැඩි කර දෙන්න කියා ඉල්ලනවා. එයයි අපේ ඊළඟ ඉල්ලීම. ඒ කටයුත්ත ඉෂ්ට කර දේවි කියා අපි බලාපොරොත්තු වෙනවා.

ගරු කථානායකතුමනි, අවසාන වශයෙන් මා ඔබතුමාගේ අවධානය තවත් කාරණයක් කෙරෙහි යොමු කරවන්න කැමතියි. මේ පාර්ලිමේන්තුවේ ඉන්න මන්ත්‍රීවරුන් දෙසිය විසිපස් දෙනාගෙන් ඇමතිවරුන් ඇරුණාම මේ පාර්ලිමේන්තුවේ ඉන්න අනෙක් මන්ත්‍රීවරුන්ට කරන්න පුළුවන් දෙය තමයි, ප්‍රශ්න අහන එක; වාදිවාදවලදී කථා කරන එක. අපි ප්‍රශ්න ඇහුවාම ඇමතිවරු උත්තර දෙනවා. ඇමතිවරු උත්තර දුන්නාම, ඒ දෙන උත්තර ක්‍රියාත්මක වෙනවාද කියන එක පිළිබඳව සොයා බැලීමේ වැඩ පිළිවෙළක් ඇති කරන්නාය කියා මම ඔබතුමාගෙන් ඉල්ලා සිටිනවා. එහෙම සොයා බැලීමේ වැඩ පිළිවෙළක් තිබුණා නම් - පසු විපරම් කිරීමේ වැඩ පිළිවෙළක් තිබුණා නම් - මේ සඳහා මීට වඩා සාර්ථක විසඳුමක් සොයා ගන්න තිබුණා. මේ පිළිබඳව විතරක් නොවෙයි, තවත් ප්‍රශ්න ගණනාවක් පිළිබඳව අපි මේ පාර්ලිමේන්තුවේ කථා කර තිබෙනවා. උදාහරණයක් වශයෙන් කියනවා නම්, කොළොන්නාවේ හැම දාම දවසකට පැය දෙකක් වතුර කපනවා. මේ සිදුවන්නේ, කොළඹ නගරය ආශ්‍රිතවයි. ඒ පිළිබඳව අපි කථා කර තිබෙනවා. නමුත් අදටත් උත්තරයක් නැහැ. ලැබුණු උත්තරය මොකක්ද? පැය දෙකක් වතුර කැපීම වෙනුවට මුළු දවසම වතුර එන speed එක අඩු කිරීමයි කළේ. එම නිසා මේ මන්ත්‍රීවරුන් අහන ප්‍රශ්නවලට ලබා දෙන උත්තරවලට වගකීමක් තිබෙනවාද, ඒ වගකීම වගේමක් බවට පත් වෙලා තිබෙනවාද, ඒ සම්බන්ධයෙන් මොකක්ද වෙන්නේ කියන එක පිළිබඳව සොයා බැලීමේ වැඩ පිළිවෙළක් ඇති කරන්නාය කියා මම ඔබතුමාගෙන් ගෞරවයෙන් ඉල්ලා සිටිනවා. මොකද, ඡන්දයෙන් අපව පත් කළ ජනතාවට අපි වග කියන්න ඕනෑ. අපි ඇමතිවරු නොවුණාය කියා අපෙන් ජනතාවට විය යුතු වගකීම පැහැර හරින්න බැහැ.

විශේෂයෙන් මම අධිකාරී බලයක් තිබෙන ඇමතිවරයෙක් හෝ කැබිනට් මණ්ඩලයේ සාමාජිකයෙක් හෝ නොවෙයි. නමුත් මගේ ප්‍රදේශයේ තිබෙන කුණු කන්ද කඩා වැටීමේ වගකීම මට

හාර ගන්න වෙනවා. ගරු කථානායකතුමනි, ඒ වෙනුවෙන් මට කළ හැක්කේ මොකක්ද? කළ හැක්කේ ඒ ගැන මේ පාර්ලිමේන්තුවේ ප්‍රශ්න කරන එක; මේ පාර්ලිමේන්තුවේ විවාද කරන එක; නිලධාරීන් දැනුවත් කරන එක; නායකයන් දැනුවත් කරන එක; සාකච්ඡා කරන එක; බැරිම වූණෙන් විරෝධතා ව්‍යාපාර කරන එක. [බාධා කිරීමක්]එම නිසා එම වැඩ පිළිවෙළ අත්‍යවශ්‍ය බව මතක් කරනවා.

ගරු කථානායකතුමනි, අවසාන වශයෙන් මේ සිද්ධිය මුල් කරගෙන මා මේ කාරණය කියන්න ඕනෑ. මගේ අත් දෙකම පිරිසිදුයි. මගේ ඇඟිලි දහයම පිරිසිදුයි. ගත පහක කුණු නැහැ. එම නිසා මට කුඩුකාරයා කියන්න බැහැ; කොමිස්කාරයා කියන්න බැහැ; හොරා කියන්න බැහැ; තක්කඩියා කියන්න බැහැ; ඉඩම් ගොඩ කළා කියන්න බැහැ; වැලි සෝදලා හම්බ කළා කියන්න බැහැ. එම නිසා එක්තරා කුඩු මාධ්‍යයකුත්, සමහර පුද්ගලයෙකුත් මේ අවස්ථාවේදී, රහසින්වත් කවදාවත් ජාතිවාදී හැඟීමක් නැති මට ජාතිවාදය එල්ල කිරීම පිළිබඳව මගේ විරෝධතාව ප්‍රකාශ කරන්නත් මෙය අවස්ථාවක් කර ගන්නවා. ඒ විරෝධය තුළ, ඔවුන්ගේ ඒ වෝදනාවලින් අළු මත යළි නැඟිටිනවා කියමින් මගේ කථාව අවසන් කරනවා. බොහොම ස්තූතියි.

ගරු කථානායකතුමා

(மாண்புமிகு சபாநாயகர் அவர்கள்)

(The Hon. Speaker)

බොහොම ස්තූතියි. The next speaker is the Hon. Faiszer Musthapha. You have 15 minutes.

[11.41a.m.]

ගරු ෆයිසර් මුස්තාපා මහතා (පළාත් සභා හා පළාත් පාලන අමාත්‍යතුමා)

(மாண்புமிகு பைசர் முஸ்தபா - மாகாண சபைகள் மற்றும் உள்ளூராட்சி அமைச்சர்)

(The Hon. Faiszer Musthapha - Minister of Provincial Councils and Local Government)

Hon. Speaker, firstly I share the grief with the families who were subjected to the incident which happened in Meethotamulla. The Hon. S.M. Marikkar made a very emotional speech about what has not been done and what could have been done. But, today, we should not play a blame game.

ගරු කථානායකතුමා

(மாண்புமிகு சபாநாயகர் அவர்கள்)

(The Hon. Speaker)

Order, please! මේ අවස්ථාවේ ගරු නියෝජ්‍ය කථානායකතුමා මූලාසනයට පැමිණෙනවා ඇති.

අනතුරුව ගරු කථානායකතුමා මූලාසනයෙන් ඉවත් වූයෙන්, නියෝජ්‍ය කථානායකතුමා [ගරු තිලංග සුමතිපාල මහතා/ මූලාසනාරූඪ විය.

அதன்பிறகு, மாண்புமிகு சபாநாயகர் அவர்கள் அக்கிராசனத்தினின்று அகலவே, பிரதிச் சபாநாயகர் அவர்கள் [மாண்புமிகு திவங்க சுமதிபால] தலைமை வகித்தார்கள்.

Whereupon THE HON. SPEAKER left the Chair, and DEPUTY SPEAKER [THE HON. THILANGA SUMATHIPALA] took the Chair.

ගරු ෆයිසර් මුස්තාපා මහතා

(மாண்புமிகு பைசர் முஸ்தபா)

(The Hon. Faiszer Musthapha)

We know from the time this incident occurred, politicians from various parties tried to exploit this situation and tried to make the Meethotamulla tragedy

their political stage. So, one should refrain from making use of such a tragedy for their political benefit, because instead of addressing the issue and collectively helping the people of Meethotamulla, what we saw was various politicians playing the blame game saying that the people who are involved in collecting garbage are as dirty as garbage.

The Hon. Dinesh Gunawardena pointed out it is not due to the officials who are running the local body. The Hon. Dinesh Gunawardena may know how corrupt the local bodies are today - with or without the politicians are running it. So, I do not think it is fair to point the finger to the fact that only because the politicians are running it that this incident occurred, because the Colombo Municipal Council and the Western Provincial Council have to take the responsibility to a great extent with regard to the tragedy.

I would also like to read a letter regarding this. The Hon. Patali Champika Ranawaka put a Cabinet Paper where he took a decision that Meethotamulla dump should not continue. But, I being the Minister of Provincial Councils and Local Government had no option; I could not allow the dirt lying on the streets and I was compelled to ask the Cabinet that Meethotamulla dump be continued to be used until another location was found. But, consequent to my taking over, the Cabinet gave me the responsibility to carry out matters in relation to the Meethotamulla dump yard. I summoned the Colombo Municipal Council, not twice but thrice. I knew that there was a dangerous situation and I requested the Colombo Municipal Council to carry out a proper administration with regard to the manner in which the Meethotamulla dump yard was run. I requested that drones be used to see whether there was a danger.

Then, with regard to the collection of garbage, you know that the Colombo Municipal Council has outsourced the collection of garbage to two companies - Careklean (Pvt.) Limited and Abans Environmental Services (Pvt.) Limited - for a period of four years. I asked the Commissioner of the CMC why they outsourced it for a period of four years. He had no answer. The Careklean and the Abans use disabled employees who are over 75 years old. I will, with the help of the Cabinet and all quarters, take steps to see that this agreement is amended or to send those two companies away, because the collection of garbage is equally a part of this problem.

I gave a directive that from the 01st of November last year, all local bodies must segregate waste. What happened in Colombo was, the employees of those two companies got an additional bonus by going to households and saying, "Do not segregate the waste. Pay us something". So, there is corruption at all quarters with regard to the collection of garbage and whoever is responsible for the Meethotamulla incident should be dealt with criminal liability. That is why His Excellency the President has appointed retired High Court Judge Chandradasa Nanayakkara to go into this incident. I am sure, like in many other issues, we would see large-scale corruption in this too. I agree with the Hon. Dinesh

Gunawardena except on one fact - politicians were equally culpable. Like you said, had 50 members of the local body been there, they would have been more supportive in a situation like this, I agree with you. But, I always keep on telling you that the delay is not mine - මම පෙර පව්වලට දුක් විඳිනවා.

With regard to the Local Government Elections also, I would like to say that I have already placed all the amendments before the Cabinet. I have done my part with regard to the election so that nobody can point a finger at me.

ගරු දිනේෂ් ගුණවර්ධන මහතා
(மாண்புமிகு திணைக்கூறு குணவர்தன)
(The Hon. Dinesh Gunawardena)

But, when are you going to hold the Local Government Elections?

ගරු ෆයිසර් මුස්තාපා මහතා
(மாண்புமிகு பைசர் முஸ்தபா)
(The Hon. Faiszer Musthapha)

Hon. Member, that responsibility lies with the Election Commission. I have to facilitate the forum for holding the election and I have already done so. The only delay on my part, if at all, was with regard to the amendments. But now, I am happy to inform this House that I have placed all the amendments before the Cabinet and the Cabinet will have to take the responsibility with regard to that. Some Hon. Members in this House had continuously said that I am purposely delaying this election; I have no intention of doing so. I am a democrat as much as the Hon. Dinesh Gunawardena is, and I see the need for the Local Government Elections.

As regards to the Proclamation by His Excellency the President, the Hon. Dinesh Gunawardena pointed out various issues. Why was this Gazette Notification brought about? We saw certain politicians going and obstructing garbage from being dumped. Garbage is not a local issue. Today, we see religious leaders and politicians trying to take political mileage by saying, "පිට කුණු අපට එපා." මේවා රටේ කුණු. If there a densely populated area, you cannot dump garbage there. We, as a Government, have to dump garbage somewhere. That is why during the previous regime, there was a proposal to dump garbage in Puttalam. Why was that? Because there is a national need to dump garbage somewhere. However, we see people playing cheap politics.

අද මේ සභාවෙන් හුඟක් උදවිය ඇඟිල්ල දිගු කරනවා, ආණ්ඩුව වැරදියි, අරයා වැරදියි, මෙයා වැරදියි කියලා. හැබැයි, මිනෝට්ටුල්ල සිදුවීම වුණු අවස්ථාවේ එහාට කී දෙනෙක් ආවාද? සමහරු "හු කියනවාට හයයි, ගුවිකන්න හයයි" කියලා යන්නේ නැතුව හිටියා. හැබැයි, එවැනි විපතක් සිදුවුණු අවස්ථාවකදී ඇඟිල්ල දිගු කරන දේශපාලනය කරන්න එපා කියලා මම මේ සභාවේ මන්ත්‍රීවරුන්ගෙන් ඉල්ලා සිටිනවා. හැබැයි, ඇඟිල්ල දිගු කළ යුතු උදවියට ඇඟිල්ල දිගු කරන්න ඕනෑ. මම හොඳ උදාහරණයක් දෙන්නම්.

මිනෝට්ටුල්ලට පිට කුණු ගෙනැල්ලා දාන්න එපා කියලා මම බස්නාහිර පළාත් සභාවේ පළාත් පාලන කොමසාරිස්තුමාට ලියුමක් ලිව්වා. ඒ සම්බන්ධයෙන් මම කොලොන්නාවේ

[ගරු ෆයිසර් මුස්තාපා මහතා]

ප්‍රාදේශීය ලේකම්තුමාටත් කිව්වා. එතුමා කිව්වා, මහ ඇමතිතුමාගෙන් අවසර ගන්න ඕනෑ කියලා. මම ඒ ලිපිය සභාගත* කරනවා.

එය, 2017.03.09 වැනි දින පළාත් පාලන කොමසාරිස්, බස්නාහිර පළාත වෙත ජාතික සන අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ සභායක මධ්‍යස්ථානයේ අධ්‍යක්ෂ විසින් ලියපු ලිපියක්. "වහාම ක්‍රියාත්මක වන පරිදි කොලොන්නාව ප්‍රාදේශීය සභා බල ප්‍රදේශයට අයත් නොවන කැළි කසළ මිනීමැරුම් බැහැරලීම සම්බන්ධව පරීක්ෂා කර බලා කඩිනම් ක්‍රියා මාර්ග ගෙන, ඒ සම්බන්ධ වාර්තාවක් මෙම අමාත්‍යාංශය වෙත ලබා දීමට කටයුතු කරන ලෙස කාරුණිකව දන්වා සිටිමි" යනුවෙන් එම ලිපියේ සඳහන් කර තිබෙනවා. ඒ වාගේම පිට කුණු ගෙනැල්ලා දාන්න එපා කියන කාරණයත් එහි සඳහන් කර තිබෙනවා. එතැන කරලා තිබෙන්නේ වංචාවක්. කොළඹ කුණු විතරක් නොවෙයි, පෞද්ගලික අංශයේ කුණු ගෙනැල්ලා ඒ වෙනුවෙන් ටිකට් කඩනවා. ඒ විධියට ටිකට් කඩලා අමතර මුදලකුත් හම්බ කළා. කුණුවලින් හම්බ කරපු උදවිය ඕනෑ තරම් ඉන්න බව අපි දන්නවා. හැබැයි, ඒ උදවිය නීතිය ඉදිරියට ගෙනයෑම අප සියලු දෙනාගේම වග කීමක් හැටියට මා දකිනවා.

Sir, then I would also like to quote from the Proclamation made by His Excellency the President in the Gazette Extraordinary No. 2016/30 of 25th April, 2017. It states:

"WHEREAS an Order under Section 17 of the Public Security Ordinance (Chapter 40) has been made declaring the following services specified in the Schedule hereto to be essential services since it has been decided that the maintenance of such services specified in the said Schedule is essential to the life of the community and is necessary in the public interest, and whereas it is directed that the Parliament be apprised of the said declaration in terms of Section 21(2) of the Public Security Ordinance read with Section 2(3) thereof,

And whereas the Parliament remained adjourned for a period not exceeding ten days on the date the said declaration was issued,"

The Schedule of the Proclamation states, I quote:

"All services, work or labour of any description whatsoever, necessary or required to be done in connection with any undertaking performed or maintained by any local authority or for and on behalf of any such local authority, for the clearance, collection, transportation, temporary storage, processing, separation, treatment, disposal and sale of street refuse, house refuse or other similar matter."

Hon. Dinesh Gunawardena, this Gazette Notification is not to muscle anybody in the manner you stated. You said that there are various protests and this Proclamation is used to muscle those protests. But, there is no such intention by this Proclamation. This Proclamation is to see that the collection of garbage is declared an essential service and if anybody interferes with that service, he would be dealt with according to the law. The reason why that was brought about, Hon. Dinesh Gunawardena, you

may know, was that certain politicians try to go to those areas and stop garbage being dumped there, with the intention of building up their political stature. I know a person of your stature will never do that. But, unfortunately, you see various Members running to where garbage is being dumped and trying to take political mileage from that.

In a recent article I read that there are only two types of people who object to garbage being dumped: one type are the fools and the other are the politicians. Today, the general public have also come to realize that garbage has to be dumped somewhere and I would ask every Hon. Member of Parliament to help us in that exercise. Please, do not look at it locally. Today, you look at the Western world. You see garbage being recycled in major cities and there is no stench. But, unfortunately, here, people look at garbage issue from the point of view of Meethotamulla and the manner in which Meethotamulla garbage dump was administered. So, we have to create an awareness among the people. I have put up a Cabinet Paper, through which I am seeking all media institutions to come on board to create an awareness with regard to garbage, garbage recycling and also to take away the mindset of our people that garbage is a local issue.

Also, we have a problem with regard to the collection of garbage. I am thankful to the Cabinet for they have approved the purchase of 100 compactors. If you take any local body, they are unable to collect garbage because they do not have the necessary machinery. In most local bodies, you see the labourers are also performing the task of the driver or the operator because there is a shortage of such employees. So, I think, today, garbage disposal should be the number one priority for both the Government and the Parliament. We have to collectively work towards solving this problem.

If you look at the history of the Meethotamulla garbage dump site, first, it was a paddy-field and then they started to dump the garbage of the people of Kolonnawa there. Then, there was a court case against dumping garbage at Bloemendhal. After that, they started dumping garbage in two acres at Meethotamulla and today it has extended to 18 acres. I share the grief of the people of Meethotamulla - I went there once or twice - and I do not think any Government can justify allowing the people of Meethotamulla to live in the state they have been living close to the garbage dumping site. But, unfortunately, continuously the governments have taken the shortcut of not looking at the other options of garbage disposal. There has never been a conscious effort with regard to dealing with garbage disposal.

I thank the Hon. Champika Ranawaka as he has arranged for two companies to come in and in two years' time they would be recycling garbage - a genuine effort. There are RFPs called from 100 odd companies under a transparent mechanism. So, for once, something is actually happening. In the past - [Interruption.] I do not want to talk about my Chief Minister. With regard to my Cabinet Colleague, I will talk and deal with him. But with regard to the Chief Minister, I do not wish to say anything except when I am asked a Question in Parliament. Then I will answer.

* ප්‍රස්තූතකාලයේ තබා ඇත.

* நூலகத்தில் வைக்கப்பட்டுள்ளது.

* Placed in the Library.

ගරු දිනේෂ් ගුණවර්ධන මහතා
(மாண்புமிகு தினேஷ் குணவர்தன)
(The Hon. Dinesh Gunawardena)
He is from the SLFP.

ගරු ෆයිසර් මුස්තාපා මහතා
(மாண்புமிகு பைசர் முஸ்தபா)
(The Hon. Faiszer Musthapha)

He is from the SLFP. I am not trying to criticize him. I do not see a need in dealing with his conduct here, except for the fact that when I told to stop taking outside refuse to Meethotamulla, the Secretary of the Kolonnawa Urban Council told me that he has to get the concurrence of the Chief Minister. I have to inform that to this House as well.

The country will know once the Commission sits. I believe that a lot of things will come out. Definitely, somebody is responsible for the loss of lives. It is not an accident. I have been to the Meethotamulla dump site twice or thrice and if the Colombo Municipal Council had told me that there was this imminent danger, I would have agreed with the Hon. Champika Ranawaka and stopped it then and there. I had no option being the Minister of Local Government. The Minister of Megapolis can take a decision and say, "Look! Stop it!" But I have a bigger picture to look at. The dumping of garbage is a function of the local body. Unfortunately, in terms of the law, I have a certain mandate over local bodies. Therefore, I have to take the responsibility in asking the Cabinet to permit Meethotamulla to continue. I am sure even the Hon. Champika Ranawaka will agree with me that until you find an alternative, it is not prudent to stop dumping at Meethotamulla.

I am starting a landfill within forty days in Muthurajawela. I will take all precautions to see that it is environmentally friendly. We are trying to start compost plants in the nine Provinces to deal with 450 metric tonnes of garbage. We are working with commitment to solve the garbage issue. I also ask the Hon. Members of the Opposition to look at this as a national issue. We have to work together because when I decide to start a plant or landfill somewhere, anybody could say, "Do not do it."

ගරු මහින්ද යාපා අබේවර්ධන මහතා
(மாண்புமிகு மஹிந்த யாப்பா அபேவர்தன)
(The Hon. Mahinda Yapa Abeywardena)

Hon. Minister, when I was the Chief Minister, I helped the Chairman of Weligama Urban Council to start a garbage recycling project which was functioning very well. Now it has been neglected. There is a big problem. So, it is better if you could look at it and see what you could do about it.

ගරු ෆයිසර් මුස්තාපා මහතා
(மாண்புமிகு பைசர் முஸ்தபா)
(The Hon. Faiszer Musthapha)
I will definitely do that.

ගරු මහින්ද යාපා අබේවර්ධන මහතා
(மாண்புமிகு மஹிந்த யாப்பா அபேவர்தன)
(The Hon. Mahinda Yapa Abeywardena)

Mr. Mohamed who was the Chairman of the Council had been doing a very good job. Now you all have

dissolved the Council and you are not holding elections. There is no administration, nothing is happening. It is collapsing.

ගරු ෆයිසර් මුස්තාපා මහතා
(மாண்புமிகு பைசர் முஸ்தபா)
(The Hon. Faiszer Musthapha)

Hon. Member, we should not make the grief of the people of Meethotamulla a political stage. You mentioned to me that the plant in Weligama has to be looked at. I will come with you, we will go together and see to it. We do not need to take a political approach to this. We will address this issue and solve it. If it was running properly when you were the Chief Minister, and now if it has failed; we should get together and put things right without saying that this is happening because the elections were not held.

පෙර පවිලට තමයි මම දුක් විදින්නේ, මේ පළාත් පාලන ඡන්දය පැවැත්වීම සම්බන්ධයෙන්. [බාධා කිරීමක්] බැසිල් රාජපක්ෂ මැතිතුමා, -

ගරු නියෝජ්‍ය කථානායකතුමා
(மாண்புமிகு பிரதிச் சபாநாயகர் அவர்கள்)
(The Hon. Deputy Speaker)

Hon. Minister, your time is up. Please wind up.

ගරු රවුෆ් හකීම් මහතා (නගර සැලසුම් හා ජල සම්පාදන අමාත්‍යතුමා)

(மாண்புமிகு றவுப் ஹகீம் - நகரத் திட்டமிடல் மற்றும் நீர்வழங்கல் அமைச்சர்)
(The Hon. Rauff Hakeem - Minister of City Planning and Water Supply)

Hon. Deputy Speaker, I need a clarification from the Hon. Minister. He said that he has a certain mandate over local bodies. This is an issue that we are debating all the time. Under the Thirteenth Amendment, the Provincial Councils have powers over the local bodies.

ගරු නියෝජ්‍ය කථානායකතුමා
(மாண்புமிகு பிரதிச் சபாநாயகர் அவர்கள்)
(The Hon. Deputy Speaker)

You were in charge of this Ministry before. You are fully aware of this.

ගරු රවුෆ් හකීම් මහතා
(மாண்புமிகு றவுப் ஹகீம்)
(The Hon. Rauff Hakeem)
Yes.

Now the problem is, the line Ministry trying to meddle with the local bodies, has to be done through the Chief Ministers only. These issues have to be clearly outlined.

ගරු නියෝජ්‍ය කථානායකතුමා
(மாண்புமிகு பிரதிச் சபாநாயகர் அவர்கள்)
(The Hon. Deputy Speaker)

Two eminent lawyers are engaged in a legal battle.

ගරු ෆයිසර් මුස්තාපා මහතා
(மாண்புமிகு பைசர் முஸ்தபா)
(The Hon. Faiszer Musthapha)

Hon. Rauff Hakeem is trying to play regional politics in the East.

ගරු නියෝජ්‍ය කථානායකතුමා

(மாண்புமிகு பிரதிச் சபாநாயகர் அவர்கள்)

(The Hon. Deputy Speaker)

Hon. Minister, your time is up.

ගරු ෆයිසර් මුස්තාපා මහතා

(மாண்புமிகு பைசர் முஸ்தபா)

(The Hon. Faiszer Musthapha)

Sir, I want one more minute. - [Interruption.] Listen! I have always respected - [Interruption.] Hon. Deputy Speaker, can I have one more minute?

ගරු නියෝජ්‍ය කථානායකතුමා

(மாண்புமிகு பிரதிச் சபாநாயகர் அவர்கள்)

(The Hon. Deputy Speaker)

Yes.

ගරු ෆයිසර් මුස්තාපා මහතා

(மாண்புமிகு பைசர் முஸ்தபா)

(The Hon. Faiszer Musthapha)

Hon. Rauff Hakeem has a problem.

ගරු නියෝජ්‍ය කථානායකතුමා

(மாண்புமிகு பிரதிச் சபாநாயகர் அவர்கள்)

(The Hon. Deputy Speaker)

He asked a very pertinent question.

ගරු ෆයිසර් මුස්තාපා මහතා

(மாண்புமிகு பைசர் முஸ்தபா)

(The Hon. Faiszer Musthapha)

He is one politician who without doing any work for the masses, tries to criticize others and get votes. I am very clear about that. I respect the Thirteenth Amendment. As the line Minister, I am responsible to Parliament for all funds given to local bodies and Provincial Councils. In carrying out my functions, I see that they use money for the best of the people. I have never interfered. My Cabinet Colleague, the Hon Rauff Hakeem has a problem. His Party is diminishing. So, he tries to use at least Parliament to create a momentum for himself.

Thank you.

[අ.හා. 12.02]

ගරු ගාමිණී ලොකුගේ මහතා

(மாண்புமிகு காமினி லொக்குகே)

(The Hon. Gamini Lokuge)

ගරු නියෝජ්‍ය කථානායකතුමානි, අද මේ විවාදයට සහභාගි වෙන්න ලැබීම මම අගය කොට සලකනවා. මොකද, මම මීනොටමුල්ල කුණු කන්ද නිසා භානියට පත් වෙච්ච ප්‍රදේශයක් නියෝජනය කරන මන්ත්‍රීවරයෙක් නිසා. මගේ ප්‍රදේශයේ තිබෙන කරදියානු කුණු කන්දට ප්‍රමිතියක් නැතිව කුණු ටොන් 300ක් දවසකට දානවා. මම අද මේ මොහොතේ සතුටු වෙනවා, අද ඉඳලා එතැනට කුණු දැමීම අධිකරණයෙන් තහනම් කිරීම ගැන. අද අධිකරණයේදී ඒ නඩුව තිබුණා. ඒ පළාතේ පරිසර සංවිධාන එතැනට කුණු දැමීමට විරුද්ධව අභියාචනයක් ඉදිරිපත් කළා. මේ මොහොත වනකොට මට දැනගන්න ලැබුණා, මින් පස්සේ එතැනට කුණු දමන එක තහනම් කළාය කියලා. පරිසර බලපත්‍රයක් නැතිව, කිසිම ක්‍රමවේදයක් නැතිව නිකම්ම ගිහිල්ලා එතැනට කුණු දානවා.

අද මේ කුණු ප්‍රශ්නය ගැන කථා කරන කොට හැමෝම කියනවා ඒකට සැලසුම් තිබුණාය කියලා. මේක දේශපාලන ප්‍රශ්නයක් නොවෙයි. මේක ජාතික ප්‍රශ්නයක්. මේ ජාතික ප්‍රශ්නය ආරම්භ වුණේ කොළඹ නගර සභාවෙන්. කොළඹ නගර සභාව හැම දාම පාලනය කළේ එක්සත් ජාතික පක්ෂය. අපේ කථානායකතුමා නගරාධිපති වශයෙන් හිටපු කාලයේ තමයි පෞද්ගලික අංශයට - අබාන්ස් සමාගමට සහ තවත් සමාගමකට - කුණු ඉවත් කරන්න අවසර දුන්නේ. ඒ අය ඒ ඉල්ලුම් පත්‍රයේ දාලා තිබුණා, "අපට කුණු ප්‍රතිවක්‍රීයකරණය කරන්න පුළුවන්. කුණු ඉවත් කරන්න පුළුවන්" කියලා. ඒ සියලු කටයුතු කරන්න තමයි ඔවුන්ට දුන්නේ. නමුත් ඒගොල්ලන් කළේ කුණු අරගෙන ගිහිල්ලා, තවත් කාගේ හෝ තැනක ගොඩ කරන එක විතරයි. නමුත් ඒගොල්ලන්ට මුදල් ගෙව්වා. මේ මොහොත වනතුරු ඒ මුදල් ගෙවනවා. සමහර උදවිය කියනවා, මහින්ද රාජපක්ෂ මැතිතුමාගෙනුත් ඒ කටයුත්ත සිදු වුණාය කියලා. නමුත් ඊට පස්සේ මොකද වුණේ? කොළඹ නගර සභාවට මේ කටයුත්ත කරන්න බැරි නිසා මේකට මැදිහත් වෙන්න කියලා නාගරික සංවර්ධන අධිකාරියට ආරාධනා කළා. ඊට පස්සේ ගෝඨාභය රාජපක්ෂ මැතිතුමා ඊට මැදිහත් වුණා. ඊට මැදිහත් වුණා පමණක් නොවෙයි, ඒ කටයුතු කළමනාකරණය කරන ගමන් විකල්ප වැඩ පිළිවෙළක් ඇති කළා. මගේ ළඟ ඒ Cabinet Paper එක තිබෙනවා. ඒ Cabinet Paper එකෙන් ඒ සියල්ල අනුමත කළා. මේ ඉන්න ඇමතිවරු ඔක්කොම ඒ කැබිනට් මණ්ඩලයේ හිටියා. 2015දී එය අනුමත කරලා, ඒකට අවශ්‍ය මුදල් හදල් දීලා ක්‍රියාත්මක කරන්න පටන් ගත්තා. 2015 අපේ රජය පැරදුණාට පස්සේ ඒ කටයුත්ත ක්‍රියාත්මක නොකිරීමේ වරද නිසා තමයි මේ තත්ත්වය ඇති වුණේ.

පාඨලී වම්පික රණවක ඇමතිතුමා කියනවා මම අහගෙන හිටියා, "අරුවක්කාලු ප්‍රදේශයට මේ කුණු ගෙනයන්නේ නැහැ. අපි වෙනත් වළකට ගෙන යනවා"ය කියලා. නමුත් ඒ අපේ සැලැස්ම හරියට ක්‍රියාත්මක වුණා නම් මේ මොහොත වනකොට කරදියානේයි මීනොටමුල්ලේයි කුණු ප්‍රශ්නය අවසන් වෙලා. [බාධා කිරීමක්] නැහැ. පුත්තලමේ අරුවක්කාලු කියන්නේ ජනශූන්‍ය ප්‍රදේශයක්. අරුවක්කාලු ප්‍රදේශයට මම ගිහිල්ලා තිබෙනවා. ඒ ප්‍රදේශයේ තිබෙන්නේ ඔක්කොම Limestone භාරපු වළවල්. හරිද?

ගරු මොහොමඩ් නවවි මහතා

(மாண்புமிகு முஹமட் நவவி)

(The Hon. Mohamed Navavi)

තව මාස හයක් ගත වුණාට පස්සේ මීනොටමුල්ලට වාගේ පුත්තලමටත් වෙයි.

ගරු ගාමිණී ලොකුගේ මහතා

(மாண்புமிகு காமினி லொக்குகே)

(The Hon. Gamini Lokuge)

පුත්තලමට වෙන එක ගැන තමුන්නාන්සේ බලා ගන්න. දැන් පාඨලී වම්පික රණවක ඇමතිතුමා කියනවා නේ කුණු ගෙනගිහිල්ලා එතැනට දානවා කියලා. එතුමා ප්‍රසිද්ධියේ මෙනැන ඒක කිව්වා නේ. ඒ නිසා දේශපාලනයක් නැතිව නිවැරදි තීන්දු නොදන්නාතේ මේ ප්‍රශ්නය විසඳන්න පුළුවන්කමක් නැහැ. මේ පාර්ලිමේන්තුවේ ඉන්න මැති ඇමතිවරු ඔක්කොම එදා ඒ කැබිනට් මණ්ඩලයේ හිටියා. ඒ කැබිනට් මණ්ඩලයේ ඉඳලා තමයි මේ Cabinet Paper එක සම්මත කළේ. Cabinet Paper එක සම්මත කරලා ක්‍රියාත්මක කරන්න Railways Department එකට මුදල් දුන්නා; අනෙක් ආයතනවලට මුදල් දුන්නා. ඒ කටයුතු ක්‍රියාත්මක කරන්න ඔක්කොම කටයුතු කරලායි තිබුණේ. 2016දී ඒ ක්‍රියාදාමය අවලංගු කරන කොට ඒකට විකල්පයක් ඇති කළේ නැති නිසායි අද මේ ප්‍රශ්නය ඇතිවෙලා තිබෙන්නේ. අද මේ ප්‍රශ්නයට විසඳුමක් නැති තැනට පත්වෙලා තිබෙනවා.

මේ කුණු මුතුරාජවෙලට ගෙනිතිල්ලා දානවා. ඒක ජලාශයක්. ඒ ජලාශයට කුණු ගෙනිතිල්ලා දමනකොට කතෝලික පූජකතුමන්ලා, කාදිනල්වරු විරුද්ධ වනවා. එතුමන්ලා දේශපාලනඥයෝ නොවෙයි. මේ ප්‍රශ්නයට තිබෙන්නේ දේශපාලන පසු බිමක් නොවෙයි. නමුත් ආණ්ඩුව ඒවා එකක්වත් ගණන් ගත්තේ නැතිව අද මේ පාර්ලිමේන්තුවට ගැසට් පත්‍රයක් ඉදිරිපත් කළා, හදිසි නීතිය තිබෙන අවස්ථාවකදී වාගේ මේ කටයුතු ක්‍රියාත්මක කරන්න.

ගරු නියෝජ්‍ය කථානායකතුමනි, මා එම ගැසට් නිවේදන සභාගත* කරනවා.

අද කැස්බෑව ප්‍රදේශයට කුණු ටොන් 350ක් දමනවා. බස්නාහිර පළාතේ අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ අධිකාරිය කියනවා, "අපට අපද්‍රව්‍ය මීට වඩා ගන්න බැහැ" කියා. අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ අධිකාරියේ අධ්‍යක්ෂ නලින් මාන්නප්පෙරුම මහතා විසින් "නාගරික කොමසාරිස්, කොළඹ මහනගර සභාව" වෙත 2017.04.26 දින දරන ලිපිය යවා තිබෙනවා. එම ලිපියෙහි ශීර්ෂ පාඨය ලෙස "කරදියාන කසළ අංගනයට තාවකාලිකව කසළ බැහැර කිරීම සඳහා අවසර ලබා ගැනීම" යනුවෙන් සඳහන් වෙනවා. තවදුරටත් එම ලිපියෙහි මෙසේ සඳහන් වනවා:

"උක්ක මැයෙන් ඔබ විසින් යොමු කරන ලද අංක නාකො/පාලන/2017 දරණ සහ 2017.04.25 වන දිනැති ලිපිය හා බැඳේ.

02. 2017 අප්‍රේල් මස 14 වන දින ඔබ පළාත් පාලන ආයතන බල ප්‍රදේශයේ කසළ බැහැර කරමින් සිටි මීනොටමුල්ල විවෘත කසළ රඳවනයේ ඇතිවූ හදිසි තත්ත්වය සැලකිල්ලට ගනිමින්, කසළ ඉවත් නොකිරීම හේතුවෙන් කොළඹ නගරයේ ජීවත්වන ජනතාවට සිදුවන අපහසුතාවය සැලකිල්ලට ගනිමින්, කොළඹ නගරයේ ජනනය වන අපද්‍රව්‍ය වලින් මෙ.ටො.350 ක් පමණ සති දෙකක කාලයක් සඳහා කරදියාන පාළුක බිම් පිරවීම වෙත භාර ගැනීමට කැමැත්ත පළ කරන ලදී. ...

...මේ සම්බන්ධයෙන් පවත්වන ලද විවාදයෙන් අනතුරුව ගන්නා ලද තීරණය අනුව කරදියාන කසළ අංගනය වෙත 2017 අප්‍රේල් මස 28 වන දිනෙන් පසු ඔබ නගර සභා බල ප්‍රදේශයේ ජනනය වන අපද්‍රව්‍ය බාර ගැනීමට කටයුතු සිදු නොකරන බව මෙයින් කාරුණිකව දැනුම් දෙමි."

ගරු නියෝජ්‍ය කථානායකතුමනි, අද සිදු වෙලා තිබෙන්නේ මොකක්ද? අද කතා කරනවා මිස ආණ්ඩුවට කිසිදු සැලැස්මක් නැහැ. අපේ පළාත් පාලන අමාත්‍යතුමා මට පෙර කථා කළා. අද පළාත් පාලන ආයතනවල නියෝජිතයන් නැහැ. නිලධාරීන්ට එය පවත්වාගෙන යන්න බැහැ. එතුමා යැවූ ලියුමට කොමසාරිස්තුමා උත්තර දෙන්නේ එහෙමයි. බස්නාහිර පළාතේ මහ ඇමතිතුමා කියනවා, "වම්පික ඇමතිතුමා හින්දායි මට මෙය විසඳන්න බැරි වුණේ. මුදල් වංචාවක් හින්දායි මේක වුණේ" කියා. වම්පික රණවක ඇමතිතුමා මේ කාරණාවලදී වගකීම භාරගන්න ඕනෑ. කොළඹ නගර සභාවේ කුණු දැමීමේ තොට ළඟටයි. ඒ සම්බන්ධයෙන් අධිකරණයට ගිහින් තහනමක් ගන්නා. තහනමක් ගන්නාම, අධිකරණය ඇහුවා, "මේ කුණු දමන්නේ කොහේද?" කියා. එවිට UDA එක භාර ඇමතිතුමා හැටියට සිටියේ වම්පික රණවක ඇමතිතුමායි. UDA එකෙන් ගිහින් කිව්වා, "මීනොටමුල්ලේ ස්ථානයක් තිබෙනවා. ඒ බිමට දමන්න පුළුවන්" කියා. එතැන් සිට තමයි එහි කුණු දැමීම ආරම්භ කළේ. එතුමා දැනුවත්ව තමයි එය කළේ. කුණු දැමීමට පසුව එහි පාලනයක් ඇති කළේ නැහැ. මිනිස්සු කැරලි ගහන්න පටන්ගත්තා; කෝලාහල කරන්න පටන් ගත්තා; විරෝධය පාත්‍ර පටන් ගත්තා.

* ප්‍රස්තකාලයේ තබා ඇත.
* *நானியையுத்தில் வைக்கப்பட்டுள்ளது.*
* *Placed in the Library.*

ඒ වෙලාවේ කොළඹ නගර සභාව තමයි ගෝඨාභය රාජපක්ෂ මැතිතුමාට ආරාධනා කළේ, "මේ ගැන සොයා බලා මොකක් හෝ බේරුමක් කරන්න" කියා. එතුමා හමුදාව දාලා එය කළමනාකරණය කළා. ඇළ වේලි ශුද්ධ කළා. නමුත් එතැන පැවැති අපහසුතාව නැති වුණේ නැහැ. ඒ නිසා එතුමා 2015දී කැබිනට් මණ්ඩලයට යෝජනාවක් ඉදිරිපත් කළා. මෙයට ස්ථිර සාර විසඳුමක් ඇති වෙන්න ඕනෑ. 2013 ඉඳලා විවිධ සංවාදවලට ගිහින් ලෝක බැංකුවත් එක්ක සාකච්ඡා කරලා අවසානයේ තීන්දුවක් ගෙන තිබුණා, මෙය පුත්තලමේ සිමෙන්ති කර්මාන්තශාලාවට අයත් Limestone ලබාගත් නිධිවලට ගෙනයොස් දමන්න. කැබිනට් මණ්ඩලය එය අනුමත කළා. එය අනුමත කරන කොට වම්පික රණවක අමාත්‍යතුමාත් ඒ කැබිනට් මණ්ඩලයේ සිටියා. මේ සිටින හුඟක් ඇමතිවරුන් ඒ කැබිනට් මණ්ඩලයේ සිටියා.

ගරු මොහොමඩ් නවව් මහතා
(மாண்புமிகு முஹமட் நவவி)
(The Hon. Mohamed Navavi)
ඒක ඉදිරිපත් කළේ ඔබතුමන්ලාගේ ආණ්ඩුවෙන් නේද?

ගරු ගාමිණී ලොකුගේ මහතා
(மாண்புமிகு காமினி லொக்குகே)
(The Hon. Gamini Lokuge)
අපේ ආණ්ඩුවෙන් තමයි. ඒ ආණ්ඩුවේ ඇමතිවරුන් තමයි මෙහි ඉන්නේ.

ගරු මොහොමඩ් නවව් මහතා
(மாண்புமிகு முஹமட் நவவி)
(The Hon. Mohamed Navavi)
ඔබතුමන්ලාගේ ආණ්ඩුවද?

ගරු ගාමිණී ලොකුගේ මහතා
(மாண்புமிகு காமினி லொக்குகே)
(The Hon. Gamini Lokuge)
ඔව්, අපේ ආණ්ඩුව තමයි අනුමත කළේ.

ගරු එස්.එම්. මරික්කාර් මහතා
(மாண்புமிகு எஸ்.எம். மரிக்காரர்)
(The Hon. S.M. Marikkar)
ඔබතුමන්ලාගේ ආණ්ඩුව තමයි පුත්තලම නැති කරන්න බැලුවේ.

ගරු ගාමිණී ලොකුගේ මහතා
(மாண்புமிகு காமினி லொக்குகே)
(The Hon. Gamini Lokuge)
පුත්තලම නැති කරන්න නොවෙයි. තමුන්නාන්සේලාගේ ආණ්ඩුව නේ නගර සභාව පාලනය කළේ? නමුත් බැරි වුණා නේ කුණු දමන එක අඩු කරගන්න.

ගරු මොහොමඩ් නවව් මහතා
(மாண்புமிகு முஹமட் நவவி)
(The Hon. Mohamed Navavi)
ඔබතුමන්ලාගේ ආණ්ඩුව තමයි ඒ තීරණය ගත්තේ. අපි විරුද්ධ වුණා.

ගරු ගාමිණී ලොකුගේ මහතා
(மாண்புமிகு காமினி லொக்குகே)
(The Hon. Gamini Lokuge)
විරුද්ධ වුණාට ඒ තීන්දුව ගන්නා. තමුන්නාන්සේ එහිදී විරුද්ධ වන්න ඇති. නමුත් තීන්දුවක් ගන්නා. ඒ තීන්දුව ක්‍රියාත්මක කරන්න කටයුතු කළා. ඒ සඳහා අවශ්‍ය කටයුතු සියල්ල සම්පාදනය කළා. කැස්බෑව භාර මන්ත්‍රීවරයා හැටියට මම එහිදී

[ගරු ගාමිණී ලොකුගේ මහතා]

කිවිවා, කරදියානත් මෙයට ඇතුළත් කරන්න කියා. කැබිනට් මණ්ඩලය එයත් අනුමත කළා. එය අද ක්‍රියාත්මක වුණා නම් මේ ප්‍රශ්නය නැහැ. අද වම්පික රණවක ඇමතිතුමා පිළිගන්නවා, "එතැන හොඳ නැහැ. ඊට එහායින් තිබෙන වළකට තමයි දැන් යවන්නේ" කියා. කුමන වළකට හෝ දාලා මේ ප්‍රශ්නය ඉවර වන්න ඕනෑ කියන මතයේයි අප ඉන්නේ. ජාත්‍යන්තර ප්‍රමිතීන් අනුව, සෞඛ්‍ය ආරක්ෂා වන විධියට තමයි මෙය ක්‍රියාත්මක කරන්න කටයුතු කළේ. නමුත් පසු ගිය 2015 ඉඳලා අද වන කල් ඒවා පිළිබඳව කථා කළා, ගහගන්නා මිස, එක එක ඇමතිවරුන් බැණ ගන්නා මිස ඒ පිළිබඳව කිසිදු ක්‍රියා මාර්ගයක් ගත්තේ නැහැ. අවසානයේ දී කුණු කන්ද විකුණා ජන්දය ගන්නා. කුණු කන්ද කඩා වැටෙන කොට කවුරුවත් නැහැ. දිනේෂ් ගුණවර්ධන මැතිතුමා විතරයි එතැනට ගිහින්, ශෝකය ප්‍රකාශ කරලා, රජයට කිව්වේ, "ඕනෑම ක්‍රියා මාර්ගයක් ගන්න. අපි ඒකාබද්ධ විපක්ෂය හැටියට සහයෝගය දෙනවා" කියා. මොකද, ඒකාබද්ධ විපක්ෂය හැටියට අපි මෙයින් දේශපාලන වාසියක් ගන්න යන්නේ නැහැ.

රටේ ජනතාවගේ ප්‍රශ්න පිළිබඳව රජයක් නිවැරදි කටයුත්තක යෙදෙනවා නම් අපි ඒකට සහයෝග දෙනවා. මොහොමඩ් නව්ව් මන්ත්‍රීතුමා වගේ විරුද්ධත්වය ප්‍රකාශ කරන්න යන්නේ නැහැ. මේ ප්‍රශ්නයට විද්‍යාත්මක විසඳුමක් ලබාගන්න ඕනෑ. මෙතැන විද්‍යාත්මක ප්‍රශ්නයක් තිබෙන්නේ.

ගරු මොහොමඩ් නව්ව් මහතා

(மாண்புமிகு முஹமட் நவவி)

(The Hon. Mohamed Navavi)

මීතොටමුල්ල ජනතාවට විරුද්ධ අදහසක් නොවෙයි මම ප්‍රකාශ කළේ. මගේ පළාතේ ඉන්න ජනතාවගේ -

ගරු ගාමිණී ලොකුගේ මහතා

(மாண்புமிகு காமிணி லொக்குகே)

(The Hon. Gamini Lokuge)

තමුන්නාන්සේ ඒක ගැන මා එක්ක කථා කරන්න එපා. ඒක ක්‍රියාත්මක කරන ඇමතිතුමාත් එක්ක කථා කරලා බේරාගන්න; ආණ්ඩුවත් එක්ක කථා කරලා බේරාගන්න. මගේ කථාවට බාධා කරන්න එපා. මම කිව්වේ යථාර්ථය; සිද්ධ වන දේ. තමුන්නාන්සේ ඒකට විරුද්ධ නම්, එම විෂය භාර ඇමතිතුමාට, ජනාධිපතිතුමාට කථා කරලා බේරාගන්න.

ගරු මොහොමඩ් නව්ව් මහතා

(மாண்புமிகு முஹமட் நவவி)

(The Hon. Mohamed Navavi)

මම මගේ පළාතේ මිනිස්සු බලාගන්න ඕනෑ.

ගරු ගාමිණී ලොකුගේ මහතා

(மாண்புமிகு காமிணி லொக்குகே)

(The Hon. Gamini Lokuge)

ඔව්, ඒ අයට බලාගන්න. ඒක ප්‍රශ්නයක් නැහැ. අද විශාල ප්‍රශ්නයක් තිබෙනවා. කැස්බෑවට කුණු ටොන් 350ක් ගෙනැල්ලා දමනවා. මහජනයා විරුද්ධත්වය පළ කරලා කැරලි කෝලාහල කරනවා. දැන් අධිකරණ තීන්දුවක් ලබා දී තිබෙනවා. මම අධිකරණයට ස්තූතිවන්ත වෙනවා. අද ඉඳලා කුණු දාන කටයුත්ත තහනම් කරලා අධිකරණය විසින් නියෝගයක් දීලා තිබෙනවා. හැබැයි, ඒ නිසාම මේ ප්‍රශ්නය අවසන් වෙන්නේ නැහැ. මේ ගත් තීන්දු ක්‍රියාත්මක කරන්න නිසි වැඩ පිළිවෙළක් ඇති කරන්න කියායි අපි ආණ්ඩුවට කියන්නේ. අවිධිමත් විධියට කොතැනකටවත් කුණු ගෙනැල්ලා දමන එකට මහජනයා කැමති වෙන්නේ නැහැ මෙතුමා වගේ. ඒ සඳහා විධිමත් වැඩ පිළිවෙළක් ඇති කරන්න ඕනෑ.

ගරු දිනේෂ් ගුණවර්ධන මැතිතුමා කිව්වා වගේ ඒ සඳහා තිබෙන පළමුවැනි විසඳුම තමයි පාරට එන කුණු ප්‍රමාණය අඩු කරන එක. පාරට එන කුණු ප්‍රමාණය අඩු කරන්න නම් අපි හැම ගෙදරකටම කුණු කසළ දැමීම සඳහා අලුත් තාක්ෂණයෙන් යුත් කොම්පෝස්ට පොහොර බැරල් එකක්, නැත්නම් දෙකක් ලබාදෙන්න ඕනෑ. ඒ වගේ කොම්පෝස්ට බැරල් එකක් දෙකක් දුන්නොත් පාරට එන කුණු ප්‍රමාණය විශාල වශයෙන් අඩු කරගන්න පුළුවන්කම ලැබෙනවා. අපේ පළාත්වල නම් පාරට එන කුණු ප්‍රමාණය සියයට 75ක් විතර අඩුකර ගන්න පුළුවන්. මොකද, අපේ පළාත්වල ජනතාවට තිබෙන්නේ පර්චස් 8ක, 10ක ඉඩම්. ඔවුන්ට එකතු වෙන්නේ තමන්ගේ නිවසේ කසළ ටික විතරයි. ඒ විධියට කළොත් ඒ කසළ ටික කළමනාකරණය කරගන්න පුළුවන් වෙනවා. මම බොහොම කාලයක ඉඳලා අපේ ගෙදර ඒ කටයුත්ත කරනවා. අපේ ගෙදර කසළ කවදාවත් පාරට වැටෙන්නේ නැහැ. අපේ ගෙදර bins දෙකක් තිබෙනවා, ඒ bins දෙකට තමයි ඔක්කෝම කසළ දමන්නේ. වත්තේ විවිධ වැඩවලට ඒවා පාවිච්චි කරනවා. අපේ පළාත්වල අක්කර 10, 15 ඉඩම් නැහැ. පර්චස් 8, 10, 15 ඉඩම් තමයි තිබෙන්නේ. එහෙම වුණොත් තමන්ගේ කසළ ටික කළමනාකරණය කරගන්න පුළුවන් වෙනවා. එහෙම වුණොත් Central Environmental Authority එකට කසළ කළමනාකරණය කරගන්න පුළුවන් වෙනවා. හැම නිවසකටම නොමිලයේ බැරල් එකක් දුන්නොත් පාරට එන කසළවලින් සියයට 50ක් විතර නවත්වන්න පුළුවන් වෙනවා. එතකොට වාණිජ ස්ථානවලින් එන කසළ ටික විතරයි ඉතිරි වෙන්නේ. එසේ වාණිජ ස්ථානවලින් එන කසළ කළමනාකරණය කිරීම සඳහා වැඩ පිළිවෙළක් සම්පාදනය කළාම ඒ ප්‍රශ්නයත් ඉවර වෙනවා. ඒ කසළ ටිකත් තෝරා වෙන් කරගෙන ගෙනාවොත් ඒවායින් කොම්පෝස්ට පොහොර හදන්න පුළුවන් වෙනවා. ඒ නිසා වාණිජ ආයතනවලට නියෝග කරන්න පුළුවන්, එම ආයතනවලින් බැහැර කරන කසළ තෝරලා එවන්න කියලා.

කොළඹ flats වාගේ පොදු ස්ථානවලයක කසළ බදුන් තිබ්බොත්, ඒ ගොල්ලන්ට පොලිතින් බැන්වලට දාලා එහේ මෙහේ දාන්නේ නැතුව ඒ කසළ බදුන්වලටම ඒ කුණු දාන්න පුළුවන්. මේවාට ඉක්මන් -කඩිනම්- වැඩ පිළිවෙළක් ආරම්භ කරන්න කියලායි අපි රජයට කියන්නේ. එහෙම නැතුව මේ කසළ ටොන් ගණන් ගෙන ගිහිල්ලා එක එක වළවල්වලටයි, ඇළවල්වලටයි, මුතුරාජවෙලටයි දාලා මේ ප්‍රශ්නයට විසඳුමක් ලබා දෙන්න පුළුවන්කමක් නැහැ. ඒ නිසා මේකට නිසි වැඩ පිළිවෙළක් ආරම්භ කරන්න ඕනෑ. නමුත්, අපට කනගාටුයි, මේ රජය එහෙම වැඩපිළිවෙළකට ලැහැස්ති නැහැ. එහෙම වැඩ පිළිවෙළක් ආරම්භ කරන්න තිබුණා මේ පළාත් පාලන ආයතන සියල්ලම ක්‍රියාත්මක වෙලා තිබුණා නම්.

මහජන නියෝජිතයෝ පළාත් පාලන ආයතනවල හිටියා නම් තමන්ගේ කොට්ඨාසවලට -ගම්වලට- ගිහිල්ලා ඒ අයට කථා කරලා, ඒ කටයුත්ත කරන්න තිබුණා. නාගරික කොමසාරිස්වරු ඉන්නේ රජය කියන දේ කරන්නයි. ඒ මිසක් හිතලා යමක් කරන්න කිසිම තැනක කවුරුවත් ඇත්තේ නැහැ. ප්‍රාදේශීය සභා තිබුණා නම් මෙහෙම වෙන්නේ නැහැ. සෑම ප්‍රාදේශීය සභාවකම මන්ත්‍රීවරුන් 25ක්, 30ක් හිටියා. එහෙම නම්, තමන්ගේ කොට්ඨාස බෙදාගෙන මේ කටයුත්ත කරන්න තිබුණා. මේ රජය ප්‍රාදේශීය සභා විසුරුවා හැර තිබුණු නිසා මේ කිසිම ප්‍රශ්නයකට විසඳුමක් නැති ආණ්ඩුවක් බවට අද මේ රජය පත් වෙලා තිබෙනවා. ඒ හින්දා කරුණාකරලා මේවා ගැන කල්පනා කරලා රටේ ජනතාවගේ ප්‍රශ්නවලට විසඳුම් ලබා දෙන්න කියමින් මගේ වචන ස්වල්පය අවසන් කරනවා.

ගරු නියෝජ්‍ය කථානායකතුමනි, මා විසින් සභාගත කරන ලද ලියවිලි හැන්සාඩ් වාර්තාවට ඇතුළත් කරන්න කියලා ඉල්ලා සිටිනවා. බොහොම ස්තූතියි.

ගරු නියෝජ්‍ය කථානායකතුමා

(மாண்புமிகு பிரதிச் சபாநாயகர் அவர்கள்)
(The Hon. Deputy Speaker)

ගරු ගාමිණී ලොකුගේ මැතිතුමාගේ කථාවේදී සභාගත කරපු ලියවිලි හැන්සාඩ් වාර්තාවට ඇතුළත් කිරීම සඳහා අවසර දෙනවා.

මිළහට, ගරු අනුරාධ ජයරත්න නියෝජ්‍ය අමාත්‍යතුමා.

[අ.හා. 12.16]

ගරු අනුරාධ ජයරත්න මහතා (මහවැලි සංවර්ධන හා පරිසර නියෝජ්‍ය අමාත්‍යතුමා)

(மாண்புமிகு அநுராத ஜயரத்ன - மகாவலி அபிவிருத்தி மற்றும் சுற்றுடல் பிரதி அமைச்சர்)

(The Hon. Anuradha Jayaratne- Deputy Minister of Mahaweli Development and Environment)

ගරු නියෝජ්‍ය කථානායකතුමනි, අද මේ වැදගත් විවාදයේදී අවස්ථාව ලබා දීම පිළිබඳව මා ඔබතුමාට ස්තූතියෙන් වෙනවා. මේ කුණු බැහැර කිරීම අත්‍යවශ්‍ය සේවාවක් හැටියට ගැසට් පත්‍රයක් නිකුත් කිරීමත් සමඟ විවිධ අදහස්, මතවාද පළ වුණා, මේ කාරණාව ඉටු කිරීම හරිද කියන එක පිළිබඳව. හැබැයි, අපි සියලු දෙනා අවධානය යොමු කළ යුතු කාරණාව වෙන්නේ අද කුණු බැහැර කිරීමේ කටයුත්ත අත්‍යවශ්‍ය සේවාවක් කිරීම පිළිබඳව නොවෙයි. එතැනින් ආපස්සට ගිහිල්ලා ඇයි මේ අත්‍යවශ්‍ය සේවාවක් බවට ප්‍රකාශයට පත් කරන්න සිදු වුණේ කියන කාරණාව පිළිබඳවයි අපි සියලුදෙනාම අවධානය යොමු කළ යුතුව තිබෙන්නේ. මේ කාරණාව පිළිබඳව කථා කරන කොට විවිධ මන්ත්‍රීතුමන්ලා, විවිධ අමාත්‍යවරු මතවාද, අදහස් පළ කළා, "මේ කාරණාව එක එක කණ්ඩායම් බොහොම හොඳට ක්‍රියාත්මක කළා. හැබැයි, ඒ ක්‍රියාත්මක කරපු කාරණා පසු කාලීන ක්‍රියාත්මක වුණේ නැහැ." කියලා.

ගරු නියෝජ්‍ය කථානායකතුමනි, අපි බොහොම පැහැදිලිව දන්නවා, මිනිසාටමුල්ල සිදු වුණ ඒ සිද්ධිය සම්බන්ධයෙන් ඒ වග කීම පැහැර හරින්න කිසිම ආයතනයකටවත්, රජයටවත්, අපි කිසිම කෙනෙකුටවත් පුළුවන්කමක් නැහැ. විශේෂයෙන්ම මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය, පරිසර අමාත්‍යාංශය යටතේ තිබෙන නියාමන ආයතනයක් හැටියට කටයුතු කරන වෙලාවක අපට කියන්න පුළුවන්කමක් නැහැ, අපට බැහැර කරන්න පුළුවන් කමක් නැහැ, අපට තිබෙන වගකීම. හැබැයි, අපේ ගාමිණී ලොකුගේ අපේ මන්ත්‍රීතුමන් ප්‍රකාශ කළා, පසු ගිය කාලයේ කරගෙන ආපු වැඩ පිළිවෙළ තරම වුණා කියලා. ගරු නියෝජ්‍ය කථානායකතුමනි, පසුගිය කාලයේ කරගෙන ආපු වැඩ පිළිවෙළ තරම වුණා කියලා කියනවා නම් මේ කාරණය ගැනත් කියන්න ඕනෑ.

අපි බොහොම පැහැදිලිව දන්නවා, මිනිසාටමුල්ලට කුණු බැහැර කරන්න ආරම්භ කළේ 2009 වර්ෂයේදී බව. 2009 වර්ෂයේදී ආරම්භ කරපු එක 2015 වර්ෂය වෙත කල් වෙනත් ස්ථානයකට අපට අරගෙන යන්න පුළුවන්කමක් ලැබුණේ නැහැ. මෙවිට කුණු ටොන් ප්‍රමාණයක් බැහැර කරන තැන සම්බන්ධයෙන් හරි වැඩ පිළිවෙළක් ක්‍රියාත්මක වුණේ නැහැ. අවුරුදු හයකට පස්සේ අපට වෝද්නා කරන්නවත්, ඇඟිල්ල දික් කරන්නවත් පුළුවන්කමක් නැහැ, එදා කරපු වැඩ පිළිවෙළ අද හරියට ක්‍රියාත්මක වුණේ නැහැ කියලා. හරියට ක්‍රියාත්මක නොවුණු එකේ ප්‍රතිඵලයක් හැටියට තමයි, මිනිසාටමුල්ල ඉන්න ඒ ජනතාවට අද අවාසනාවන්ත ඉරණමකට මුහුණ දෙන්න සිදු වුණේ.

ගරු නියෝජ්‍ය කථානායකතුමනි, අනෙක් පැත්තෙන් මේ කාරණය ගන්න. අපි ඉන්න මහනුවර ප්‍රදේශයේ ගොභාගොඩ

කුණු බැහැර කරන අංගණය තිබෙනවා. අවුරුදු 40කට විතර එහා ගිය කුණු බැහැර කරන අංගණයක්. අද වෙන කොට ටොන් 160ක් ගොභාගොඩ කුණු බැහැර කරන අංගණයට එකතු කරනවා. එතකොට අවුරුදු 40ක කාලයක් මොනවාද කළේ? මේ වග කීම එක්කෙනෙකුට, දෙන්නෙකුට පවරලා මහහරින්න පුළුවන් කාරණාවක් නොවෙයි. අවුරුදු 40ක කාලයක් මේ කුණු ටොන් 160 වෙනුවෙන් කිසිම කෙනෙක් විසඳුමක් ගෙනෙන්න කටයුතු කරලා නැහැ. එදා 2009 අවුරුද්දේ EcoTech Lanka Limited කියලා ආයතනයක් අරගෙන, ඒ ආයතනයට ඒ සියලු වගකීම් හාර දීලා මොකක්ද කළේ? 2015 වෙනකල් ඒ ආයතනය ඒ විධියටම කරගෙන ගියා. මොකක්ද කළේ? මැෂින් දෙක තුනක් දැමුවා. තව සුළු තාක්ෂණ ක්‍රමවේදයක් ගෙනාවා. ඒ සුළු තාක්ෂණ ක්‍රමවේදය තුළ ඒ කුණු එතැනට බැහැර කිරීම ඒ විධියටම කරගෙන ගියා. හැබැයි, එතැනින් එහා විසඳුමකට කිසිම කෙනෙක් ඉදිරිපත් වුණේ නැහැ. අද ගොභාගොඩ ඉන්න ජනතාවට ඒකට වන්දි ගෙවන්න සිදු වෙලා තිබෙනවා.

ඒ ප්‍රදේශයට යන කොට අපට බලා ගන්න පුළුවන් එහි තිබෙන තත්ත්වය. නමුත්, පසු ගිය අවුරුදු හතළිහක කාලය තුළ අපි කාටද වෝද්නා කළේ? මේක සියලු දෙනාට පැවරෙන වගකීමක්. දේශපාලන අධිකාරිය හැටියට ඒ නායකත්වය දීපු සියලු දෙනා මේකට වග කියන්න ඕනෑ. පළාත් පාලන ආයතන නියෝජනය කරපු අමාත්‍යවරු වේවා, එහෙමත් නැත්නම් මහා අමාත්‍යවරු වේවා, අනෙක් පැත්තෙන් නගර සභා නියෝජනය කරන අය වේවා ඒ සියලු දෙනා මේ කාරණාවේදී වගකීම ගත යුතුව තිබෙනවා.

අපි මිනිසාටමුල්ල ගැන කථා කරන කොට, හිටපු ආරක්ෂක ලේකම්තුමා වැඩ පිළිවෙළක් කළා කියනවා. අවුරුදු හයක කාලයක් තිබුණා එවැනි ක්‍රමවේදයක් කරන්න.

කොරියාවේ සෝල් නගරයේ ටොන් 500ක - 600ක විතර ප්‍රමාණයක කුණු දාහකයක් -කුණු පුළුවන යන්ත්‍රයක්- සවි කරලා තිබෙනවා. ඒ දාහකයේ උඩට යන කොට ඒකේ restaurant එකකුත් තිබෙනවා. ඒකේ කැම-බීම ගන්න පුළුවන් තත්ත්වයට තිබෙනවා. ගරු නියෝජ්‍ය කථානායකතුමනි, ඔබතුමා මේවා ගැන බොහොම පැහැදිලිව දන්නවා.

කොළඹ නගරයේ කුණු ටොන් දහසක් විතර කොළොන්නාව ප්‍රදේශයට බැහැර කිරීමේදී අපි මොකක්ද ගෙනැල්ලා තිබෙන විසඳුම? මේ අවස්ථාවේ එක් එක්කෙනාට ඇඟිල්ල දිගු කර ගෙන මේ ප්‍රශ්නයෙන් ඉවත් වෙන්න අපි කාටවත් පුළුවන්කමක් නැහැ. මොකක්ද පසු ගිය කාලය පුරාවටම කළේ? නගර සභාවේ තිබෙන කුණු ටික ට්‍රැක්ටරයක අරගෙන ගිහින් ගොභාගොඩට දමන කොට, ඒකෙන් මුදල් ප්‍රමාණයක් ගන්නවා. ට්‍රැක්ටරයකින් රුපියල් අටදහස ගණනේ අරගෙන ජීවත් වුණු කණ්ඩායම් හිටියා. Excavator එකක් දමන කොට, excavator එකෙන් පැයකට රුපියල් අටදහසක් හම්බ කරලා ජීවත් වුණු කණ්ඩායම් හිටියා. එයින් කොටසක් හිටපු සියලු නායකයන්ට ගිහිල්ලා තිබෙනවා. ඒවාට වග කියපු, නීත්‍යානුකූල අයිතිය දීපු සියලු දෙනාට එයින් මුදල් ගිහිල්ලා තිබෙනවා. ඒ නිසා තමයි මේ බැරෑරුම් තත්ත්වයට අද මුහුණ දෙන්න සිද්ධ වුණේ.

ගරු නියෝජ්‍ය කථානායකතුමනි, අතිගරු ජනාධිපතිතුමාට මේ කාරණාව ඉදිරිපත් කළාම, එතුමා සම්පූර්ණයෙන් ඒකට අවශ්‍ය පසු බිම සකස් කරලා අද ගොභාගොඩ කුණු ප්‍රශ්නය සඳහා අපි විසඳුමක් අරගෙන ආවා. ඒ විසඳුම අරගෙන එන කොට කොහොමද කටටිය ක්‍රියා කරපු ආකාරය? ඒ විසඳුම අනුව මේ වෙන කොට ඒ වැඩ කොටසෙන් සියයට අසූවකට වැඩි ප්‍රමාණයක් අපි අවසන් කරලා තිබෙනවා. මේ කාරණා ඉදිරිපත් වෙන කොට මොකක්ද අවසානයේ වෙන්නේ කියලා අපි බොහොම පැහැදිලිව දන්නවා.

[ගරු අනුරාධ ජයරත්න මහතා]

අද කුණුවලට අයිතිවාසිකම් කියන කණ්ඩායම් වැඩියි. කුණුවලට අයිතිවාසිකම් කියන බොහෝ කණ්ඩායම් ඉන්නවා. පළාත් සභාව ගන්නාම, පළාත් සභාව කියනවා "පළාත් සභාවට කුණු අයිතියි" කියලා. පළාත් පාලන ආයතන ටික කියනවා, "පළාත් පාලන ආයතනවලට කුණු අයිතියි" කියලා. අනෙකුත් අමාත්‍යාංශවලට ආප්වාම; නගර සභා සහ නගර සංවර්ධන ආයතනවලට ආප්වාම ඒ කට්ටියට කුණු අයිතියි කියනවා. හැබැයි, - [බාධා කිරීමක්]

ගරු මහින්ද යාපා අබේවර්ධන මහතා

(மாண்புமிகு மஹிந்த யாப்பா அபேயவர்தன)
(The Hon. Mahinda Yapa Abeywardena)

ඒ ගැන කථා කරලා වැඩක් නැහැ. දැන් මොකක්ද කරන්නේ කියලා ඒ විසඳුම කරුණාකර සභාවට කියන්න.

ගරු අනුරාධ ජයරත්න මහතා

(மாண்புமிகு அநුராத ஜயரத்ன)
(The Hon. Anuradha Jayaratne)

ගරු මන්ත්‍රීතුමනි, ඒක තමයි මම මේ කියන්නේ. අද වෙන කොට ගොහොගොඩ සඳහා සියයට අසූවක විතර විසඳුමකට ගිහිල්ලා, මේක භාර දීලා තිබෙනවා. ඒ සඳහා අද වෙන කොට ආයතනයක් තෝරා ගෙන තිබෙනවා. මෙහි තිබෙන ඇදීල්ල දැන් හෝ අපි නතර කරන්න ඕනෑ. ඒ කාර්යය මේ ආණ්ඩු සියල්ලටම කරන්න බැරි වුණේ ඇයි? ඔබතුමන්ලාත් බොහොම පැහැදිලිව දන්නවා. කුණු සඳහා විසඳුම් ගෙනාපු ආයතන ආවේ නැද්ද? මේ සඳහා ආයතන ඉදිරිපත් වුණේ නැද්ද? මේ සඳහා දහස් ගණනක කැබිනට් පත්‍රිකා, - [බාධා කිරීමක්]

ගරු මහින්ද යාපා අබේවර්ධන මහතා

(மாண்புமிகு மஹிந்த யாப்பா அபேயவர்தன)
(The Hon. Mahinda Yapa Abeywardena)

ස්ථානයක් තිබෙනවා මේ වැඩේ කරන්න කියලා, අඩු ගණනේ ඒ වාගේ වැඩ පිළිවෙළකට ඔබතුමන්ලා යනවාද කියලායි මම අහන්නේ. [බාධා කිරීමක්]

ගරු අනුරාධ ජයරත්න මහතා

(மாண்புமிகு அநுராத ஜயரத்ன)
(The Hon. Anuradha Jayaratne)

ගරු නියෝජ්‍ය කථානායකතුමනි, අපේ මන්ත්‍රීතුමා දන්නේ නැහැ, දැනට කොළඹ නගරය සඳහා පමණක් ආයතන දෙකක් තෝරා ගෙන තිබෙන බව. ඒ ආයතන දෙකට මේ වෙන කොට ඒ කටයුත්ත ලබා දීලා තිබෙනවා. නමුත්, ගරු මන්ත්‍රීතුමනි, දහසයක් සවි කරන්න අවම වශයෙන් අවුරුදු දෙකක, අවුරුදු දෙක හමාරක කාලයක් ගත වෙනවා. ඒක තමයි දීර්ඝ කාලීන විසඳුම. ඒ දීර්ඝ කාලීන විසඳුමට යන තෙක් මිනිසුන්ට මුල්ලේ ඉන්න ජනතාවට මොකක්ද කරන්නේ කියන කඩිනම් විසඳුම් අප තුළ තිබිය යුතුයි. ඒ දීර්ඝ කාලීන විසඳුම් ක්‍රියාත්මක වෙනවා හා සමානව අද ක්ෂණිකව ක්‍රියාත්මක කළ යුත්තේ කොහොමද කියන කාරණා පිළිබඳව අපි කථා කළ යුතුව තිබෙනවා. මම ඒ කාරණායි සඳහන් කරමින් සිටියේ.

මේ කාරණා ක්‍රියාත්මක කරන කොට හෙට දවසේත් විවිධ කණ්ඩායම් එකතු වෙන්න පුළුවන්; විවිධ කණ්ඩායම් මේවාට විරුද්ධව කථා කරන්න පුළුවන්. [බාධා කිරීමක්] විවිධ කණ්ඩායම් විවිධ අදහස්; යෝජනා ඉදිරිපත් කරන්න පුළුවන්.

ගරු නියෝජ්‍ය කථානායකතුමා

(மாண்புமிகு பிரதிச் சபாநாயகர் அவர்கள்)
(The Hon. Deputy Speaker)

ගරු නියෝජ්‍ය අමාත්‍යතුමනි, ඔබතුමාට තව විනාඩි දෙකක කාලයක් තිබෙනවා; you have only two more minutes.

ගරු අනුරාධ ජයරත්න මහතා

(மாண்புமிகு அநுராத ஜயரத்ன)
(The Hon. Anuradha Jayaratne)

ගරු නියෝජ්‍ය කථානායකතුමනි, අපි බොහොම පැහැදිලිව දන්නවා, මෙහි වගකීම එහාට මෙහාට තල්ලු කරමින් මේ කටයුතු කරන්න එක එක්කෙනාට පුළුවන්කමක් නැහැ කියා. පාර්ලිමේන්තුවේ සිටින 225දෙනා මිනිසුන්ටම ගිහිල්ලා, එතැන දේශපාලන ප්‍රශ්නයක් කර ගෙන ලකුණු දමා ගන්නා කාරණාව වෙනුවට, සියලු දෙනා එකට ඉඳගෙන මේ ප්‍රශ්නය හරියාකාරව විසඳන්න අපි කටයුතු කළ යුතුව තිබෙනවා. 20ක්, 30ක් අරගෙන කසළ බැහැර කරන ස්ථානයකට ගිහිල්ලා, උද්ඝෝෂණ කරලා දේශපාලන වාසියක් ගන්න එක නොවෙයිද, ගරු මන්ත්‍රීතුමා අද කරන්නේ? එහෙම කළාම මේ ප්‍රශ්නයට විසඳුමක් එනවාද? එහෙම විසඳුම් එන්නේ නැහැ. අද ජනතාව කුපිත කරන්න පුළුවන්කම ලැබීලා තිබෙන්නේත් වෙන මොනවාටත් නිසා නොවෙයි. අපි හැම දාම කසළ ප්‍රතිවක්‍රීයකරණය කරන වැඩ පිළිවෙළක් කියලා කරලා තිබෙන්නේ, ට්‍රැක්ටර්වලින් ගිහිල්ලා කසළ ඒ තැනට හලන එක විතරයි. ඒක සියලු දෙනා දන්නවා. ඒ ප්‍රශ්නය නිසා තමයි ඒක අර්බුදයක් වෙලා තිබෙන්නේ. හැබැයි හරියාකාරව වැඩ පිළිවෙළක් ක්‍රියාත්මක කරනවා නම්; අපට හරියාකාර වැඩ පිළිවෙළක් පෙන්වන්න පුළුවන්කම තිබෙනවා නම්, අපට ජනතාව එකතු කරන්න පුළුවන්කම තිබෙනවා. [බාධා කිරීමක්] ගරු මහින්ද යාපා අබේවර්ධන මන්ත්‍රීතුමනි, මම මේ කියන්නේ පළාත් පාලන ආයතනවල තිබෙන ඔය ටොන් දෙකක, ටොන් තුනක කුණු බැහැර කිරීම සම්බන්ධයෙන් නොවෙයි. අපි මේ කථා කරන්නේ කොළඹ නගරයේ තිබෙන ටොන් දහසක කුණු ගැනයි; අපි කථා කරන්නේ ගොහොගොඩ නගරයේ දමන ටොන් 240ක කුණු ප්‍රමාණය ගැනයි. මෙවැනි විශාල, ටොන් ගණනක කුණු කන්දක් ගැනයි අපි කථා කරන්නේ. ඔබතුමන්ලාත් සුළු සුළු දේවල් කරන්න ඇති. හැබැයි එහෙම කළා කියලා මේ ප්‍රශ්නයට විසඳුමක් හම්බ වෙන්නේ නැහැ.

ගරු නියෝජ්‍ය කථානායකතුමනි, මා තවත් එක කාරණාවක් අද මේ පාර්ලිමේන්තුවේදී ඉදිරිපත් කරනවා. අද අප සියලු දෙනා කථා කරන්නේ Municipal solid waste පිළිබඳවයි; නගර සභාවලින් ගෙන යන කුණු පිළිබඳවයි. ගරු නියෝජ්‍ය කථානායකතුමනි, විද්‍යුත් අපද්‍රව්‍ය පිළිබඳව අද කවුරුවත් කථා කරනවාද? සායනික අපද්‍රව්‍ය පිළිබඳව කවුරුවත් කථා කරනවාද? කාර්මික අපද්‍රව්‍ය පිළිබඳව කවුරුවත් කථා කරනවාද? මේවා පිළිබඳව අපි කවුරුවත් කථා කරන්නේ නැහැ. හැබැයි, අද ඉවතලන කසළ ටොන් ප්‍රමාණය පිළිබඳව බලන්න. අද කාර්මික අපද්‍රව්‍යවල hazardous waste ප්‍රමාණය පමණක් ටොන් 200ක් තිබෙනවා. මේ ප්‍රශ්නයට කාලයෙන් කාලයට අවශ්‍ය විසඳුම් ලබා දුන්නා නම්, මේක දැවැන්ත ප්‍රශ්නයක් බවට පත් වන්නේ නැහැ. අසූ ගණන්වල යුද්ධය ආරම්භ වුණත්, අපි යුද්ධය අවසන් කළේ කවදාද? අවුරුදු 30කට පස්සේ. අද තිබෙන කුණු ප්‍රමාණය දකින්න පුළුවන්, ටොන් 200යි, ටොන් 20යි කියලා. හැබැයි, මේවාට වැඩ පිළිවෙළවල් ක්‍රියාත්මක කිරීමයි වැදගත් වන්නේ.

මේ නියෝගය නිකුත් කිරීම සම්බන්ධයෙන් අපි අතිගරු ජනාධිපතිතුමාට ස්තූතිවන්ත වනවා. මොකද, අද වනකොට ජ්‍යෙෂ්ඨත්වය, ඒ වාගේම කාර්මික අපද්‍රව්‍ය සඳහා වූ විවිධ ව්‍යාපෘතීන් රට තුළ ක්‍රියාත්මක වනවා. මේ ක්‍රියාත්මක වන ව්‍යාපෘතීන් සමහරු දකින්නේ නැතිවන්න පුළුවන්. මේවා අගය කරන්නේ නැතිවන්න පුළුවන්. හැබැයි, තවත් අවුරුදු 5ක්, 10ක් යනකොට දැවැන්ත අර්බුදයක් බවට පත් වන ව්‍යාපෘතීන් තමයි මේවා. හැබැයි, අතිගරු ජනාධිපතිතුමාගේ මැදිහත් වීමෙන් පරිසර අධිකාරිය හරහා මේවාට විසඳුම් ලබා දෙන්න අපට පුළුවන්කම ලැබීලා තිබෙනවා, ගරු නියෝජ්‍ය කථානායකතුමනි.

ගරු නියෝජ්‍ය කථානායකතුමනි, මා මීට වැඩිය දීර්ඝ වශයෙන් කථා කරන්න බලාපොරොත්තු වන්නේ නැහැ. එම නිසා නැවත වරක් මා සිහිපත් කරන්නේ මෙයයි. මේ කාරණාවේදී අපි එහෙට මෙහෙට; දෙපැත්තට ගත ගැනීම නොවෙයි කළ යුතුව තිබෙන්නේ. මේකෙන් විවිධ මතවාද, අර්බුද ගොඩ නඟා දේශපාලන වාසි ලබා ගැනීම නොවෙයි අපි කළ යුතුව තිබෙන්නේ. අප තුළ පැහැදිලි ව්‍යාපෘතීන් තිබෙනවා. ඒ ව්‍යාපෘතීන් ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා දේශපාලන අධිකාරිය තුළ සියලු දෙනා එකට අත්වැල් බැඳගෙන කටයුතු කිරීමයි අප කළ යුතුව තිබෙන්නේ. අද අතිගරු ජනාධිපතිතුමාට මෙය අත්‍යවශ්‍ය සේවාවක් හැටියට සලකා ගැසට් කරන්න සිදු වුණේ ඇයි කියන කාරණාව නොවෙයි අපි කථා කළ යුත්තේ. එසේ කරන්න සිදු වුණේ කුමක් නිසාද කියන කාරණාවටයි අපි විසඳුම් සෙවිය යුත්තේ කියන එකක් මතක් කරමින්, ගරු නියෝජ්‍ය කථානායකතුමනි, වෙලාව ලබා දීම පිළිබඳව නැවත වාරයක් ඔබතුමාට ස්තූතිවන්ත වෙමින් මා නිහඬ වනවා. ස්තූතියි.

ගරු නියෝජ්‍ය කථානායකතුමා

(மாண்புமிகு பிரதிச் சபாநாயகர் அவர்கள்)

(The Hon. Deputy Speaker)

දිවා ආහාරයට තවත් විනාඩි 4ක පමණ කාලයක් ඉතිරිව ඇති නිසා දිවා ආහාරයට පෙර ගරු මනුෂ නානායක්කාර නියෝජ්‍ය අමාත්‍යතුමාට පමණයි කථා කරන්න අවස්ථාව තිබෙන්නේ.

[අ.හා. 12.26]

ගරු මනුෂ නානායක්කාර මහතා (විදේශ රැකියා නියෝජ්‍ය අමාත්‍යතුමා)

(மாண்புமிகு மனுஷ நானாயக்கார - வெளிநாட்டுத் தொழில்வாய்ப்புப் பிரதி அமைச்சர்)

(The Hon. Manusha Nanayakkara - Deputy Minister of Foreign Employment)

මීනොටමුල්ලේ කුණු කන්දත්, රටේම කුණු පිළිබඳ ප්‍රශ්නයන් පා පන්දුවක් බවට පත් කර ගෙන පසුගිය දවස්වල මාධ්‍ය හරහා කරුණු කාරණා එහාට මෙහාට හුවමාරු කළා වාගේම, අද පාර්ලිමේන්තුව ඇතුළත් කුණු පිළිබඳ ප්‍රශ්නයේදී අපට දකින්න ලැබෙන්නේ කාගේද කුණු, කවුද ගෙනාවේ, කවුද විසඳුම් නුදුන්නේ කියන ප්‍රශ්නය මූලික කර ගෙන ඇඟ බේරා ගැනීමේ න්‍යායකට හැමෝම යන්න සුදානම් වන ආකාරයයි. අපි ඉතාම කනගාටුවෙන් කියනවා, 1989 සිට කුණු දමන්න පටන් ගෙන 2009 අවුරුද්දේදී බ්‍රිලියන්ඩ්ස් කුණු කන්ද සම්බන්ධයෙන් වූ අධිකරණ නියෝගය නිසාම මීනොටමුල්ලට කුණු ගෙන යන්න සිද්ධ වුණේ කියන කාරණය. ඒ අනුව මේ කාල වකවානුවේදීම සිදු වූ මේ සිද්ධියට පක්ෂ හේදයෙන් තොරව අප සියලු දෙනාටම වග කියන්න සිද්ධ වනවා. එම නිසා මේ කාගේවත් කුණු, කවුරුවත් මේක කළාය කියලා ඇඟ බේරා ගන්න කවුරුවත් සුදානම් විය යුතු නැහැයි කියන තැන තමයි විශේෂයෙන්ම මා ඉන්නේ.

අද මරික්කාර් මන්ත්‍රීතුමා තමන්ගේ කරුණු කාරණා සංවේදී ආකාරයෙන් ඉදිරිපත් කළාම අපටත් හිතුණා, අපෙන් යම් වැරද්දක් සිද්ධ වෙලා තිබෙනවාද, තීන්දු තීරණ ක්‍රියාත්මක නොවීමේ වැරද්දක්, අඩු පාඩුවක් සිද්ධ වෙලා තිබෙනවාද කියලා. මහජන විරෝධතා ඇවිල්ලා මේ තීන්දු තීරණ ක්‍රියාත්මක කරන්න නොදෙන තැනට පත් කිරීම පිටුපස දේශපාලනඥයෝ විධියට මේවායේ කඹ ඇදීම් ඇති කරලා තිබෙනවාද, එහෙම නම් අවසාන වශයෙන් මේවාට වග කියන්න ඕනෑ කවුද? මේ ප්‍රශ්නයට විසඳුම වන්නේ මේක කාටවත් එහාට මෙහාට යවන එක නොවෙයි, නිවැරදි තීන්දු තීරණ ගන්න එකයි. මේ වනකොට මීනොටමුල්ලේ කුණු කන්ද කඩා වැටීමේ සිද්ධිය නිසා මිනිස් ජීවිත 33ක් අහිමි වෙලා, තවත් පවුල් ගණනාවක් අවතැන් වෙලා ඉන්න කොට මේ සම්බන්ධයෙන් මීට කලින් ගන්න තිබුණු තීන්දු තීරණ

නොගැනීමේ වරද අපි විශාල වශයෙන් දකිනවා. අද අතිගරු ජනාධිපතිතුමන් මේ ගැසට් නිවේදනය නිකුත් කර මේ වාගේ තීන්දු තීරණ ක්‍රියාත්මක නොවී, අතර මග නැවතීම නතර කරන්න ක්‍රියාත්මක වීම පිළිබඳව අපි ජනාධිපතිතුමාට ස්තූතිවන්ත වනවා. මොකද, මීනොටමුල්ල කුණු කන්ද සම්බන්ධයෙන් මරික්කාර් මන්ත්‍රීතුමා මීට පෙර දිගින් දිගටම කරුණු ඉදිරිපත් කළ බව අපි දන්නවා. ඒ කරුණු කාරණා සඳහා ජනාධිපතිතුමා තීන්දු දීලා තිබෙනවා. අගමැතිතුමා තීන්දු දීලා තිබෙනවා. හැබැයි, ඒ තීන්දු ක්‍රියාත්මක කරලා නැහැ. එහෙම නම්, කාගේද වැරද්ද? තීන්දු ක්‍රියාත්මක නොකිරීමට මේ අයට තිබෙන හයිය මොකක්ද? මාසයකට කොළඹ නගර සභාවේ කුණුවලින් පමණක් රුපියල් මිලියන 300කට අධික මුදලක් කොළඹ නගර සභාව ආශ්‍රිතව නොයෙක් නොයෙක් පුද්ගලයන්ට කොමිස් විධියට බෙදනවා. මේ නිසා තමයි මේවා නතර වෙලා තිබෙන්නේ. එක එක් කෙනාගේ කොමිස්වලට යට වෙලා ජීවිත රාශියක් විනාශ වන තෙක් බලාගෙන ඉන්නේ නැතිව අද අපට මේ සම්බන්ධයෙන් තීන්දු තීරණ ගන්න සිද්ධ වෙලා තිබෙනවා. ඒ අනුව පක්ෂ හේදයෙන් තොරව අපට එකතු වන්න සිද්ධ වෙලා තිබෙනවා.

අද ගාල්ල ප්‍රදේශයේ දවසකට කසළ ටොන් 60ක්, 70ක් එකතු වනවා කියලා අපි දන්නවා. අද ඒක විශාල ප්‍රශ්නයක් බවට පත් වෙමින් යනවා. ඒ සඳහා විසඳුම් අපි අරගෙන ආවා. විසඳුම් අරගෙන ආවාම දේශපාලන කඹ ඇදීලි නිසා නොයෙක් නොයෙක් ක්‍රියාකාරකම්, විරෝධතා, උද්ඝෝෂණ ඇති කරලා කුණු ව්‍යාපෘති සියල්ල නතර කරලා දානවා. මේක තවදුරටත් සිද්ධ විය යුතුද? තවදුරටත් මේ ප්‍රශ්නය වඩාගෙන ඉස්සරහට යා යුතුද? නැහැ. මේක නතර කළ යුතුයි. අතිගරු මෙමුණිපාල සිරිසේන ජනාධිපතිතුමා මේ ගැසට් නිවේදනය ප්‍රකාශයට පත් කළේ අදින් පසුව බාධක ඇති නොවන ආකාරයට මේ තීන්දු තීරණ ක්‍රියාත්මක කිරීමටයි. අද විපක්ෂයේ මන්ත්‍රීවරු අහනවා විසඳුම මොකක්ද, ප්‍රතිවක්‍රීකරණ වැඩ පිළිවෙළ මොකක්ද කියලා. ඒ සඳහා වූ වැඩ පිළිවෙළ අද ගෙනැල්ලා තිබෙනවා. වැඩ පිළිවෙළ දෙකක් ක්‍රියාත්මක කරන්න නියමිතව තිබෙනවා. සමහර නගර සභා සඳහා අවශ්‍ය උපකරණත් ලබා දීලා තිබෙනවා. ඒ අනුව හැම තැනකම මේ ව්‍යාපෘති ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා අවශ්‍ය පරිසරය නිර්මාණය කරමින් තිබෙනවා. එසේ පරිසරය නිර්මාණය කරද්දී, කුණුවලට වැහිලා, දේශපාලන බලලෝභිකම්වලට මුවාවෙලා දේශපාලනික වශයෙන් මේ ප්‍රශ්නය එහාට මෙහාට ඇදලා, කුණු ප්‍රශ්නය ඉදිරියට දමා කටයුතු කරනවා. එම නිසා එසේ කටයුතු කරන්න නොදී, සෘජුව තීන්දු තීරණ ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා තමයි අද මේ නියෝගය ප්‍රකාශයට පත් කරන්න සිද්ධ වෙලා තිබෙන්නේ.

මේ නියෝගය කැමැත්තෙන් දමු එකක් නොවෙයි. අතිගරු ජනාධිපතිතුමාට සිද්ධ වුණා, මේ නියෝගය දමන්න. මේ නියෝගය නොදැමීමා නම්, හෙට දිනයේ කුණු ප්‍රශ්නය මීනොටමුල්ලට පමණක් නොව ගොභාගොඩට, කරදියානට, ඊට පසුව ගාල්ලට වෙන්න පුළුවන්. පාරිසරික ප්‍රශ්න ඇති වෙන්න පුළුවන්. මේ සඳහා සෘජු විසඳුමක් ලබාදීම සඳහා තමයි අද මේ තීන්දු තීරණ අරගෙන තිබෙන්නේ.

ගරු නියෝජ්‍ය කථානායකතුමනි, මීනොටමුල්ලේ අවතැන් වූණු ජනතාවට රජයක් විධියට ඉතාමත්ම ක්ෂණිකව ප්‍රතිචාර ලබා දුන්නා කියන කාරණය අපි විශේෂයෙන්ම මතක් කරනවා. ක්ෂණිකව නිවාස ලබා දුන්නා; ක්ෂණිකව තාවකාලික නිවාස ලබා දුන්නා. ඒ නිසා අද ආණ්ඩුවට ඇඟිල්ලක් දික් කරන්න කාටවත් අයිතියක් නැහැ. ඒ සිද්ධිය සිද්ධ වුණා. හැබැයි, සිද්ධියෙන් පසුව නැති වෙව්ව ජීවිත හැරුණුකොට අනික් සියල්ල ලබා දීම සඳහා රජයක් විධියට අද කටයුතු කරගෙන යනවා. ඒ සඳහා අතිගරු ජනාධිපතිතුමාට, ඒ වාගේම ගරු අගමැතිතුමාට, මේ සඳහා වෙහෙස මහත්සි වෙන සියලු දෙනාට අපි අපේ ස්තූතිය පුද

[ගරු මනුෂ නානායක්කාර මහතා]

කරනවා. ගරු නියෝජ්‍ය කථානායකතුමනි, මින් ඉදිරියට මේ වාගේ දෙයක් සිද්ධ නොවෙන්න නම් අතිගරු ජනාධිපතිතුමාට සෘජුව කටයුතු කරන්න සිද්ධ වෙනවා. මෙවිට දවසක් අතිගරු ජනාධිපතිතුමා කියන දේ අහපු නැති නිලධාරීන් හිටියා නම් ඒ අයට විරුද්ධව ක්‍රියාත්මක වෙන්න වෙනවා. මෙතැනින් පසුව අතිගරු ජනාධිපතිතුමා, ගරු අගමැතිතුමා කියන දේ අහන්නේ නැතිව තමන්ගේ කොමිස් මුදලට වැඩ කරන නිලධාරීන් ඉන්නවා නම්, ඒ අයට විරුද්ධව තීන්දු තීරණ ගන්න එතුමන්ලාට ශක්තිය ධෛර්යය ලැබේවා කියා ප්‍රාර්ථනා කරමින් මා නිහඩ වනවා. බොහොම ස්තූතියි.

ගරු නියෝජ්‍ය කථානායකතුමා

(மாண்புமிகு பிரதிச் சபாநாயகர் அவர்கள்)

(The Hon. Deputy Speaker)

මේ අවස්ථාවේදී දිවා ආහාරය සඳහා සභාවේ කටයුතු පස් වරු 1.30 දක්වා අත් හිටුවනවා.

1.30 ට අනුකූලව නාවකාලිකව අත් හිටුවන ලදීත්, අ.හ. 1.30ට නියෝජ්‍ය කාරක සභාපතිතුමා [ගරු සෙල්වම් අඩේක්කලනාදන් මහතා] ගේ සභාපතිත්වයෙන් නැවත පවත්වන ලදී.

அதன்படி, அமர்வு பி.ப. 1.30 மணிவரை இடைநிறுத்தப்பட்டு மீண்டுத் தொடங்கிற்று. குழுக்களின் பிரதித் தவிசாளர் அவர்கள் [மாண்புமிகு செல்வம் அடைக்கலநாதன்] தலைமை வகித்தார்கள்.

Sitting accordingly suspended till 1.30 p.m. and then resumed, DEPUTY CHAIRMAN OF COMMITTEES [THE HON. SELVAM ADAIKKALANATHAN] in the Chair.

[අ.හ. 1.30]

ගරු අජිත් මාන්නප්පෙරුම මහතා

(மாண்புமிகு அஜித் மான்னப்பெரும)

(The Hon. Ajith Mannapperuma)

ගරු නියෝජ්‍ය කාරක සභාපතිතුමනි, එදා, අපි පාසල් යන කාලයේ, මීනොටමුල්ල ප්‍රසිද්ධ වෙලා තිබුණේ එහි බස් ඩිපෝට් නිසායි. අද මීනොටමුල්ල කුණු කන්දක් බවට පත් වෙලා, ඒක කඩාගෙන වැටිලා පුද්ගලයන් ගණනාවක් ජීවිතක්ෂයට පත් වුණා; අප අතරින් වෙන් වුණා. මේ රජය මොන දේ කළත්, මොන පහසුකම් ලබා දුන්නත් ඒ මිය ගිය පුද්ගලයන්ට නැවත ජීවය ලබාදීමේ හැකියාවක් නැහැ. නමුත් මම විශේෂයෙන්ම රජයට ප්‍රසංශා කරනවා, ඒ අවස්ථාවේදී කඩිනමින් පිළියම් යෙදීම සම්බන්ධයෙන්. අතිගරු ජනාධිපතිතුමා මේ සිද්ධිය වූ දා සිට මේ දක්වා තමන්ගේ කාලය කැප කරමින් ජනාධිපති මන්දිරයේ සිට කරුණු සොයා බලමින් විශාල ලෙස මහත්සි වුණා, මේ සිද්ධිය සම්බන්ධයෙන් කඩිනම් විසඳුම් ලබාදීමට. ඒ වාගේම අග්‍රාමාත්‍යතුමා විදේශ රටක සිටියත් නිතර මේ සිද්ධිය සම්බන්ධව සොයා බලමින් මේ ප්‍රශ්නය විසඳීම සඳහා විදේශීය සහාය පවා ලබා ගත්තා.

නීතිය හා සාමය පිළිබඳ අමාත්‍යතුමා, ආපදා කළමනාකරණ අමාත්‍යතුමා, මහානගර හා බස්නාහිර සංවර්ධන අමාත්‍යතුමා සහ ස්වදේශ කටයුතු අමාත්‍ය ගරු වජිර අබේවර්ධන මැතිතුමා ඇතුළු රජයේ සියලුම ඇමතිවරුන් මේ සම්බන්ධයෙන් කඩිනමින් කටයුතු කළා. නමුත් සමහර ජනතාව ආවේගශීලී නිසා ආණ්ඩුවේ මන්ත්‍රීවරුන්ට ඒ තැන්වලට එන්න අවස්ථාව, ඉඩ ලබා දුන්නේ නැහැ. ඒ අය "හු" කිව්වා. නමුත් ඒ "හු" හඬ මැදිනුත් අපේ ගරු ඇමතිවරුන් ඒ සඳහා සහභාගි වුණා.

විපක්ෂය අද මේ පාර්ලිමේන්තුව ඇතුළේ සිට කැ ගැහුවාට මේ අවස්ථාව සම්බන්ධයෙන් කටයුතු කළේ කී දෙනාද? අද

පාර්ලිමේන්තුව දෙවනත් වෙන්න කැ ගහනවා; කිඹුල් කඳුළු හෙළනවා. නමුත් ඒ අය ඒ සඳහා මොනවාද කළේ? කෙසේ වෙතත් මේ ජනතාව වෙනුවෙන් අද පාර්ලිමේන්තුව විශේෂයෙන් කැඳවුවා. ඒ වාගේම මේ පිළිබඳව සාකච්ඡා කරනවා. ඒ වාගේම අතිගරු ජනාධිපතිතුමා මේ ගැන විශේෂ අවධානය යොමු කරලා ගැසට් පත්‍රයක් නිකුත් කරලා තිබෙනවා. ඒ ගැසට් පත්‍රය නිකුත් කරන විටත් විපක්ෂයේ ඉන්න සමහර මන්ත්‍රීවරුන් කැ ගහනවා. මොකක්ද හේතුව? විපක්ෂයේ සමහර කණ්ඩායම්වලට කරන්න තිබෙන්නේ උද්ඝෝෂණය කිරීම විතරයි. මොනවා හෝ ප්‍රශ්නයක් එනකම් බලාගෙන ඉන්නවා, එහෙම නැත්නම් බොරුවක් හෝ මවනවා. හම්බන්තොට කර්මාන්ත පුරයට අක්කර 20,000ක් පවරා ගන්නවා කියලා ස්වාමීන් වහන්සේලා රවටලා, ජනතාව රවටලා පාරට බැස්සුවා. ඒ තුළ ඒ අයගේ දේශපාලන ව්‍යාපාරය කරගෙන යනවා. SAIM ප්‍රශ්නයක් ඒ වාගේමයි. ඒ විධියේ දේශපාලන ව්‍යාපාර කරන දේශපාලන පක්ෂ අද ජනාධිපතිතුමාගේ ගැසට් පත්‍රය ගැන කලබල වෙලා තිබෙනවා, "දැන් අපට උද්ඝෝෂණ කරන්නට බැරි වෙයිද, අපේ දේශපාලන ව්‍යාපාරය කරන්නට බැරි වෙයිද?" කියලා. ගරු නියෝජ්‍ය කාරක සභාපතිතුමනි, නමුත් මේ ගැසට් පත්‍රය අනුව සාධාරණ උද්ඝෝෂණ කිරීමේ අයිතිය තිබෙනවා; ඒ අයට ආරක්ෂා කරනවා. මොකද අපි කිසි තැනකදී උද්ඝෝෂණය කරන අයට වෙඩි තියන්නේ නැහැ; මරන්නේ නැහැ. නමුත් බොරු දියේ මාළු අල්ලන විපක්ෂයේ කණ්ඩායම් අද තැනි ගෙන තිබෙනවා, මෙවැනි අණපනත් එන විට. ඉස්සර ඒගොල්ලෝ කළේ මොකක්ද? බලය පාවිච්චි කරලා, මැර බලය පාවිච්චි කරලා තමයි උද්ඝෝෂණ නැවැත්වුවේ. නමුත් අද අපි ප්‍රශ්නය තිබෙන කෙනාට උද්ඝෝෂණය කිරීමේ අයිතිය ලබාදීලා, බොරු දියේ මාළු අල්ලන පටු දේශපාලනය කරන කුහක කණ්ඩායම්වලට වැට බැඳීම සඳහා කටයුතු කරනවා.

ගරු නියෝජ්‍ය කාරක සභාපතිතුමනි, පසුගිය කාලයේ මේ රජය විශාල ලෙස වන්දි ලබාදීමට කටයුතු කරලා තිබෙනවා. මේ අවස්ථාවේදීත් රජය විපතට පත් අයට කඩිනමින් වන්දි ලබා දුන්නා. ඒ විතරක් නොවෙයි පසු ගිය දවස්වල ගං වතුරින් හානියට පත් හැම ගෙදරකටම උපරිමය රුපියල් 10,000කට යටත්ව සල්ලි ලබා දුන්නා. ජීවිත හානියක් වුණා නම් රුපියල් 100,000ක් දුන්නා. ඒ වාගේම මේ ස්වාභාවික විපත සම්බන්ධයෙන් අපි ඒ ආකාරයට කටයුතු කරනවා. රජය ඉතාමත්ම හොඳ පියවරක් අරගෙන තිබෙනවා. සමස්ත වශයෙන් ස්වාභාවික විපතක් සිදු වුණොත් සියලුම දේපොළ, නිවාස රුපියල් ලක්ෂ 25කට රක්ෂණය කරලා තිබෙනවා; පුද්ගලයන් රුපියල් ලක්ෂය ගණනේ රක්ෂණය කරලා තිබෙනවා. ඒ වාගේම අපි දැක්කා, පසු ගිය දවස්වල පැවතුණු නියඟය නිසා වගා හානි වුණු බව. පසු ගිය කාලයේ රුපියල් කෝටි 730ක් වගා හානි වන්දි ලෙස ගෙව්වා. ඒ වාගේම පාසල් දරුවෙකු රුපියල් ලක්ෂ 3කට රක්ෂණය කරලා තිබෙනවා. රක්ෂණය කරලා වන්දි ගෙව්වා කියලා මේ ප්‍රශ්න විසඳෙන්නේ නැහැ. මේවාට ස්ථිරසාර විසඳුම් දෙන්නට ඕනෑ. මේ විධියට වන්දි ගෙව්වා කියලා සිදු වුණු හානිය අපට සියයට 100ක් වළක්වා ගන්නට බැහැ.

කැළි කසළ කියන්නේ සමස්ත ලෝකයේම තිබෙන ප්‍රශ්නයක්. අද ලෝකයේ රටවල් 196ක් තිබෙනවා. නමුත් size එක අනුව බැලුවොත් අපේ රට තිබෙන්නේ 122වෙනි තැනට. එහෙම බලන විට ලොකු ප්‍රශ්නයක් නැහැ කියලා හිතෙනවා. නමුත් ජන ගණත්වය අනුව බැලුවාම මේ රටවල් 196ත් අපේ රට තිබෙන්නේ 52වෙනි තැනයි. අපේ රටේ ජන ගණත්වය වැඩියි. එම නිසා අපි කසළ ගැන වැඩි අවධානයක් යොමු කරන්නට ඕනෑ.

මොකද, මේ කසළ ජනනය කරන්නේ රජය නොවෙයි ජනතාවයි කියා අප දන්නවා. එම නිසා ජන සහත්වය වැඩි වෙන්න, වැඩි වෙන්න මේ ප්‍රශ්නයත් වැඩි වෙනවා.

අපේ ගරු උදය ගම්මන්පිල මන්ත්‍රීතුමා මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ සභාපති වශයෙන් කටයුතු කළ කාලයේ පරිසරය වෙනුවෙන් විවිධ වැඩසටහන් කරන්න මට උදවු කළා. පක්ෂ දෙකක හිටියත් ඉස්සර අප දෙදෙනා එකතු වෙලා විවිධ වැඩසටහන් කළා. එතුමා මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ සභාපතිවරයා වශයෙන් මට ඒ අවස්ථාව ලබා දීලා තිබුණා. නමුත්, අපට තිබෙන අත් දැකීම් අනුව නම් අප දන්නවා, මේවායින් විදුලිය හදන්න බැහැ කියා. මොකද, ලංකාවේ තෙත කුණු - wet garbage - තමයි තිබෙන්නේ. ඒවායින් විදුලිය හදන්න ගියොත් ඒවා වේළන්න ඕනෑ. ඒකට ලොකු වියදමක් යනවා. "මේ කුණුවලින් විදුලිය හදන්න පුළුවන්" කියා ඔය එක එක්කෙනා රණ්ඩු වුණාට, බොරුවට ගිවිසුම් ගහන්න, ඒවායින් විදුලිය හදන්න කවුරුවත් එන්නේ නැහැ. ඒවා සුරංගනා කපා විතරයි.

ගරු නියෝජ්‍ය කාරක සභාපතිතුමනි, ඇමෙරිකාව දවසකට කුණු ටොන් 6,24,000ක් ජනනය කරනවා. චීනය දවසකට කුණු ටොන් 5,20,000ක් ජනනය කරනවා. බ්‍රසීලය දවසකට කුණු ටොන් 1,49,000ක් ජනනය කරනවා. ජපානය දවසකට කුණු ටොන් 1,44,466ක් ජනනය කරනවා. ජර්මනිය දවසකට කුණු ටොන් 1,27,000ක් ජනනය කරනවා. නමුත්, ශ්‍රී ලංකාවේ නිවාසවලින් දවසකට ජනනය වන්නේ කුණු ටොන් 7,000යි. කොයි තරම් අඩු ප්‍රමාණයක්ද අප මේ manage කර ගන්න බැරිව දහලන්නේ? ඒ නිසා මම විශේෂයෙන්ම කියනවා, මෙහිදී වැදගත් වන්නේ කසළ කළමනාකාරිත්වය බව. මේ රටවල් දවසකට මේ තරම් කසළ ප්‍රමාණයක් නිෂ්පාදනය කළත්, හොඳ කසළ කළමනාකාරිත්වයක් තිබෙන නිසා, රජය ඒ සඳහා දැඩි අවධානයක් යොමු කර තිබෙන නිසා ඔවුන්ට ඒවායින් ප්‍රශ්න වෙලා නැහැ. එම නිසා අපට ප්‍රතිවක්‍රීකරණය කිරීම මෙන්ම 'Reduce, Reuse, Recycle' කියන 3R's method එක අනුගමනය කරන්නත් සිද්ධ වෙනවා. මේ ප්‍රශ්නයට හැම දාම මෙහෙම කර කර ඉන්න බැහැ.

ශ්‍රී ලංකාව තුළ දවසකට කුණු ටොන් 7,000ක් ජනනය වුණත්, ඒ නිවාස කසළ හා විදි කසළ පමණයි. නමුත්, කර්මාන්තශාලාවලින් එන කසළ ප්‍රමාණයක් තිබෙනවා. ලංකාවේ එක පුද්ගලයෙක් දවසකට කුණු ග්‍රෑම් 400 සිට කිලෝග්‍රෑම් එකක් දක්වා ජනනය කරනවා. ලංකාවේ ජනගහනයෙන් සියයට 60ක්ම ඉන්නේ බස්නාහිර පළාත තුළයි. එම නිසා බස්නාහිර පළාත පිළිබඳව මීට වඩා අවධානය යොමු කරන්න අපට සිද්ධ වෙනවා. මේ සඳහා බස්නාහිර පළාත් කැළි කසළ කළමනාකරණ අධිකාරියක් පිහිටුවා තිබෙනවා. ඒක ප්‍රමාණවත් නැහැ; ශක්තිමත් නැහැ.

අද බොහෝ අය උද්ඝෝෂණ කරනවා. මොකක් හෝ වැඩක් කරන්න ගියාම, නිකම් බොරු මවලා, උද්ඝෝෂණ කරනවා. විශේෂයෙන්ම හම්බන්තොට වරාය ආශ්‍රිත ප්‍රදේශයේ කර්මාන්තපුරය හදන්න ගිය වෙලාවේ බොරු මවලා උද්ඝෝෂණය කළ ආකාරය අප දැක්කා; විහාර, දාගැබ් කැඩෙනවා කියා ස්වාමීන් වහන්සේලා පාරට බැස්සුවා. නමුත්, එහෙම දෙයක් නැහැ. පසුව ඒ ජනතාව ඒ දේවල් තේරුම් ගන්නා. විපක්ෂය කරන මේ පටු උද්ඝෝෂණ නිසා මොකද වන්නේ? ඒ අයට ප්‍රශ්නයක් විසඳන්න අවශ්‍යතාවක් නැහැ. අපි කරන වැඩ පිළිවෙලට ප්‍රශ්න ඇති වෙනවා.

ගරු නියෝජ්‍ය කාරක සභාපතිතුමනි, අපේ රටේ කුණු ප්‍රශ්නය විසඳන්න පුළුවන් වන්නේ ඒවා ජනනය වන අවධියේදීම වර්ගීකරණයට ලක් කර, ප්‍රතිවක්‍රීකරණය කිරීමෙන් පමණයි කියන එකයි මගේ අදහස. ජනනය වන තැනදීම ඒවා ඉවර කරන්න ඕනෑ. ඒ සඳහා ජනතාවගේ ආකල්ප වෙනස් කරන්න ඕනෑ.

හැම ග්‍රාම නිලධාරී වසකම රජයේ නිලධාරීන් පස්දෙනෙක් ඉන්නවා. ගමේ සිටින ග්‍රාම නිලධාරී, ආර්ථික සංවර්ධන නිලධාරී, midwife, සමාජීය සංවර්ධන නිලධාරී, කෘෂිකර්ම නිලධාරී යන අය අපට මේ කටයුත්තට යොදා ගන්න පුළුවන්. මේ පස්දෙනා දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහනට ක්‍රියාත්මක කෙරෙව්වා නම් අපට මේ කටයුත්ත කරන්න පුළුවන්. විශේෂයෙන්ම ආර්ථික සංවර්ධන නිලධාරීන්ට කරන්න වැඩක් නැහැ. පසුගිය ආණ්ඩුව කාලයේ මේ අය පත් කළත්, ඒ අයට ඉදගන්න පුටුවක්, වැඩ කරන්න මෙසයක්වත් නැහැ. අන්න ඒ තත්ත්වය තමයි තිබෙන්නේ. මේ අයට තවම වැඩක් නැහැ. අන්න ඒ අයට මේ කටයුත්තේ වගකීම භාර දීලා, කසළ වර්ගීකරණයට විශේෂයෙන්ම කටයුතු කරන්න ඕනෑ.

මම ගම්පහ නගරාධිපති වෙලා ඉන්න කාලයේ ඒ ප්‍රදේශයේත් මෙවැනි ප්‍රශ්න තිබුණා. ඉස්සර අපේ ගම්වල බෝතල්, පත්තර එකතු කරන මිනිසුන් හිටියා. අද ඒ අය නැහැ. මේ බෝතල්, පත්තර එකතු කරනවා කියා එකතු කළේත් කුණු තමයි. ඔවුන් කුණු ඉවත් කිරීම සඳහා ලොකු සහායක් දුන්නා. නමුත්, අද එසේ කෙරෙන්නේ නැහැ. මේ කුණු ගොඩවල් වර්ගීකරණය කරනවා කියන්නේ මොකක්ද? කුණු ගොඩවල තිබෙන්නේ එක්කෝ දිරන ද්‍රව්‍ය, ඒවා එළවලු වෙන්න පුළුවන්; මාළු වෙන්න පුළුවන්; ඉඳුල් බත් වෙන්න පුළුවන්. එහෙම නැත්නම් විදුරු, ටින්, කඩදාසි, පොලිතින් වැනි ද්‍රව්‍යයි මේවායේ තිබෙන්නේ. මේවා එකට එක්කාසු වුණාම ගඳ ගහනවා; අප්පිරියයි. ඒවා විසි කරන්න ඕනෑ. නමුත්, මේවා වෙන් වෙන් වශයෙන් ගත්තොත්, මුදල් උපයන ආකාර බවට පත් වෙනවා. මේ කඩදාසි ටික වෙනම ගත්තොත් විකුණන්න පුළුවන්, පොලිතින් ටික වෙනම ගත්තොත් විකුණන්න පුළුවන්, ප්ලාස්ටික් ටික වෙනම ගත්තොත් විකුණන්න පුළුවන්. ගමේ කෘෂිකර්ම නිලධාරියා මැදිහත් වෙලා, ඒ දිරන ද්‍රව්‍ය කොම්පෝස්ට් බවට පත් කරලා, කෘෂි කර්මික කටයුතුවලට පාවිච්චි කරන්න ලබා දෙන්න පුළුවන්.

මම මේවා ගම්පහ නගරය තුළ කළා. ඒ වාගේම මට මතකයි, ගම්පහ නගරයේ එළවලු market එකේ දවසකට කුණු වුණු එළවලු ටොන් එකක් විතර විසි කරනවා. අපට හැකියාව තිබුණු හැටියට එයින් කිලෝ 450ක් අරගෙන ඒවායින් ජීව වායුව හදලා, ඒ අවට තිබෙන ගෙවල්වලට මාසයකට සැහෙන්න ප්‍රමාණයක් රුපියල් 1,000 ගණනේ අප විකුණුවා. අවුරුදු දහයකට කලින් පටන් ගත්ත එම ව්‍යාපෘතිය -market එකේ නරක් වෙලා විසි කරන එළවලු කිලෝ 450ක් පාවිච්චි කරලා ඒ වටේ ගෙවල්වලට ජීව වායුව එනම් ගෑස් ලබාදීමේ කටයුත්ත- අදත් කෙරෙනවා. අප මෙවැනි ව්‍යාපෘති කරන්න ඕනෑ.

ඒ ගැන දැඩි අවධානයක් යොමු කරවන්න ඕනෑ. කුණු ගොඩක, තැන්නම් වෙනත් තැනක ප්‍රශ්නයක් වුණාම ඒ කුණු ගොඩ තවත් තැනකට ගෙනගිහිල්ලා ගොඩගහන එක නොවෙයි හපන්කම. එතකොට ඒ ප්‍රශ්නය තව තැනකට යනවා.

පසුගිය ආණ්ඩුව කාලයේ අධිකරණයෙන් නියෝගයක් දුන්නා, මේ ස්ථානයට කුණු දමන්න පුළුවන් මාස හයක කාලයකට විතරයි කියලා. නමුත් දිගටම කුණු දැමීමා. කවුරුවත් ඒ ගැන කපා කළේ නැහැ. උද්ඝෝෂණ කළා. පසු ගිය ආණ්ඩුව කාලයේ ඒවාට බලය යොදවලා; ගෝඨාභය රාජපක්ෂ හමුදා බලය යොදවලා ඒවා මැඩ පැවැත්වුවා. නමුත් ඊට වඩා විකල්පයක් දෙන්න ඕනෑ. අඩුම ගණනේ කොළඹ නගරයේවත් කුණු වර්ගීකරණය කරලා -

ගරු නියෝජ්‍ය කාරක සභාපතිතුමා

(மாண்புமிகு குழுக்களின் பிரதித் தவிர்ப்பாளர் அவர்கள்)
(The Hon. Deputy Chairman of Committees)

ඔබතුමාට තව විනාඩි තුනක කාලයක් තිබෙනවා.

ගරු අජිත් මාන්නප්පෙරුම මහතා
(மாண்புமிகு அஜித் மாண்புமறைம) (The Hon. Ajith Mannapperuma)
හොඳයි.

ජනතාවට ඇහුම්කන් දෙන රජයක් වශයෙන්, ජනතා විරෝධතාවලට ඇහුම්කන් දෙන රජයක් වශයෙන් මම විශේෂයෙන්ම වර්තමාන රජයේ අවධානය යොමු කරවනවා, ඉදිරියේදීවත් අපි එකතුවෙලා මෙය ජාතික ප්‍රශ්නයක් වශයෙන් සලකා වැඩ කරන්න ඕනෑ කියලා. එකිනෙකාට ඇඟිල්ල දික් කරමින් ඉඳලා හරියන්නේ නැහැ. එදා මේ ස්ථානයට කුණු දාපු කට්ටිය අද ඒවාට විරුද්ධව කැගහනවා. මේ කුණු කන්ද හදුවේ කවුද? SAIMT එක ආරම්භ කළ කට්ටිය අද SAIMT එකට විරුද්ධව වෙලා. හම්බන්තොට වරාය හදපු කට්ටිය අද හම්බන්තොට කර්මාන්තශාලා හදනවාට විරුද්ධව වෙලා. මෙහෙම තමයි මේ රටේ දේශපාලනය. මේ කුහක දේශපාලනය අතහැරලා අපි ඔක්කොම එකතු වෙලා මෙය ජාතික ප්‍රශ්නයක් වශයෙන් සලකා වැඩ කරන්න ඕනෑ කියලා මම විශේෂයෙන්ම කියනවා.

ගරු නියෝජ්‍ය කාරක සභාපතිතුමනි, මම විශේෂයෙන්ම තවත් කාරණයක් මතක් කරනවා. ගෙදරකින් පාරට කුණු විකක් දැමීමාම පොලීසියෙන් එනවා; නගර සභාවෙන් එනවා; PHI මහත්මයා එනවා; ඒ අයට විරුද්ධව නඩු දමනවා. නමුත් නගර සභාවට විරුද්ධව නඩු දමන්න කවුරුවත් නැහැ. නගර සභාව තමයි වැඩියෙන්ම වැරදි කරන්නේ. කානු ශුද්ධ කරන්නේ නැහැ. ඩෙංගු මදුරුවන් හැදෙන්නේ කානුවල. ඒ කානු ශුද්ධ කරන්නේ නැහැ. නගර සභා ආඥා පනතේ කානු ගැන විශේෂයෙන් සඳහන් කර තිබෙනවා. නගර සභා ආඥා පනතේ 100වැනි වගන්තියේ සඳහන් කර තිබෙනවා, "සියලුම කානු පිරිසිදු කිරීම නගර සභාව සතු කාර්යයක් වෙනවා" කියලා. මේවාට නඩු දැමීමාම අධිකරණයට ගියාට පස්සේ ප්‍රශ්නය විසඳෙනවා. කානු ශුද්ධ කරන්න කියලා සේවකයන් ගන්නාට, සමහර සේවකයන් වැඩ කරන්නේ කාර්යාලය තුළයි. කාර්යාලය තුළ එක්කෝ ලිපිකරුවන් විධියට වැඩ කරනවා. නැත්නම් කාර්යාල කාර්ය සහායකයන් විධියට වැඩ කරනවා. කුණු කසළ අදින එකත් නගර සභාවේ වගකීමක්. නමුත් නඩු දමන්නේ මිනිස්සුන්ටයි. කුණු කසළ ඇද්දේ නැහැයි කියලා ලංකාවේ කිසිම පළාත් පාලන ආයතනයකට විරුද්ධව නඩුවක් වැටිලා නැහැ. නමුත් ඉන්දියාවේ නඩු වැටිලා තිබෙනවා. ඉන්දියාවේ ඒ විධියට අධිකරණයට ගියාම අධිකරණයෙන් නියෝග දෙනවා. එනකොට සේවකයන් නැහැ, අරක නැහැ, මේක නැහැයි කියලා හරියන්නේ නැහැ. සේවකයන් නැත්නම් සේවකයන් දෙන්න කියලා පළාත් සභාවට කියනවා. මේවා කරන්න ඕනෑ. මොකද, නගර සභා ආඥා පනතේත් පැහැදිලිව පෙන්වා තිබෙනවා, "විී කසළ සහ නිවාස කසළ අදාළ පළාත් පාලන ආයතනයේ වත්කමක්" කියලා. එහෙම නම් මිනිසුන්ට කුණු කන්දෙන් අයිතිකාරයා වන්නේ වෙන කවුරුවත් නොවෙයි, නගර සභාවයි.

දැන් තිබෙන්නේ යහ පාලන ආණ්ඩුවක්. අපි කැලෑ නීති පැත්තකට විසි කරලා තිබෙනවා. මේ රජය නීත්‍යානුකූල ගමනක් යනවා. එහෙම නම් ජනතාවට වාගේම, නගර සභාවට වාගේම අනෙකුත් රජයේ ආයතනවලටත් නීතිය ක්‍රියාත්මක කරන ආයතනයක් තිබිය යුතුයි කියන එක විශේෂයෙන් සඳහන් කරනවා. නැවත මෙවැනි විපතක් සිදු නොවන්නට, ආදර්ශයක් විධියට අඩුම තරමින් කොළඹ නගරයට විතරක්වත් මේ කුණු ප්‍රතිවක්‍රීයකරණ ව්‍යාපෘතියක් පටන් ගන්න ඕනෑ කියන එක විශේෂයෙන් සඳහන් කරනවා. තිබෙන කුණු ගොඩ ගෙනිහිල්ලා තවත් තැනකට දැමීමාය, ඒකලට ගිහින් දැමීමාය කියලා ප්‍රශ්නය විසඳෙන්නේ නැහැ. ඒකෙන් තවත් කුණු කන්දක් නිර්මාණය වීම විතරයි සිදු වන්නේ. ඒ නිසා ඒ සඳහා වැදගත් පියවරක් ගැනීමට යෝජනා කරමින් මා නිහඩ වෙනවා. ස්තූතියි.

[අ.හා. 1.43]

ගරු උදය ප්‍රභාත් ගම්මන්පිල මහතා
(மாண்புமிகு உதய பிரபாத் கம்மன்பில) (The Hon. Udaya Prabhath Gammanpila)

ගරු නියෝජ්‍ය කාරක සභාපතිතුමනි, මිනිසුන්ට බේදවාචකයෙන් ජීවිත අහිමි වුණු, දේපොළ අහිමි වුණු සියලු දෙනාට අපගේ බලවත් සංවේගය පළ කරන්නට මා මෙය අවස්ථාවක් කර ගන්නවා. මේ බේදවාචකය නිසා ඉතිහාසයේ ප්‍රථම වතාවට ශ්‍රී ලංකාවේ කසළ ප්‍රශ්නය රටේ ප්‍රමුඛතම මාතෘකාව බවට පත් වෙලා තිබෙනවා. මේ අවස්ථාවෙන් ප්‍රයෝජන අරගෙන ශ්‍රී ලංකාවේ කසළ කළමනාකරණය පිළිබඳ ගැටලුවට තීරසර විසඳුමක් ලබා ගන්න අපට පුළුවන් වුණොත්, මේ කසළ කන්ද කඩා වැටීමෙන් ජීවිත අහිමි වුණු අයගේ ඒ ජීවිත පුජාවන්ට වටිනාකමක් එකතු කරන්න හැකි වෙනවා.

ගරු නියෝජ්‍ය කාරක සභාපතිතුමනි, මේ බේදවාචකය සම්බන්ධයෙන් පක්ෂ විපක්ෂ දේශපාලනඥයන් විධියට අපි ලජ්ජා විය යුතුයි. කුණු කන්ද කඩා වැටිලා ජනතාව විපතට පත් වෙලා ඉන්න කොට අපි කළේ දෙපැත්තට බේදිලා කුණු ගහ ගන්න එකයි. අපි හැමෝම එකතු වෙලා විවාද කළ යුතුව තිබුණේ මේ ප්‍රශ්නයට වගකිව යුත්තේ කවුද කියන එක සොයන්න නොවෙයි; මේ ප්‍රශ්නයට විසඳුම මොකක්ද කියන එක සොයන්නයි; මේ ජනතාවට සහන සැලසිය හැක්කේ කොහොමද කියන එක සොයන්නයි. නමුත් අවාසනාවට ආණ්ඩුවේ එක් ඇමතිවරයෙක් සිදුවීම දවසට පසුවදා මේ පිළිබඳව රාජපක්ෂ ආණ්ඩුවට ඇඟිල්ල දික් කළ නිසා අපට සිද්ධ වුණා, ඉතිහාසය මතක් කරලා කවුරු කොහොම මේවාට වගකිව යුතුද කියන එක පෙන්වා දෙන්න.

ගරු අගමැතිතුමා එම කුණු කන්ද කඩා වැටුණු ස්ථානයට ගිහිල්ලා, "මෙහි වගකීම ආණ්ඩුව බාර ගන්නවා, සහන සැලසීමත් ආණ්ඩුව බාර ගන්නවා." කියලා ප්‍රකාශ කිරීමෙන් තමයි ඒ විවාදය අවසන් වුණේ කියන එක අපට මතකයි. මම අගමැතිතුමා පිළිබඳව අතිශයින්ම කර්කශ විවේචනයක් තිබෙන පුද්ගලයෙක්. නමුත්, අගමැතිතුමා හොඳක් කළාම ඒ දේ "හොඳයි" කියන්න බැරි නම් අපි කුහක දේශපාලනඥයන්. සමහර ඇමතිවරු මාධ්‍ය සංදර්ශන පවත්වමින් අනෙක් අයට මඩ ගසමින් ගැලවෙන්න උත්සාහ කරද්දී, අගමැතිතුමා ඒ ස්ථානයට ගොස් වගකීම බාර ගැනීම අපි අගය කරනවා. ඒ වාගේම මම මතක් කරන්න ඕනෑ, ජනතාවගේ "හු" හඩ මැද්දේ අපේ හිතවත් ගරු සාගල රත්නායක ඇමතිතුමා කිප වතාවක් ඒ ස්ථානයට ගිය බව. එතුමාට ඒ අවස්ථාවේදී තිබුණු ඒ ධෛර්යය පිළිබඳව අපි අගය කරනවා.

ගරු නියෝජ්‍ය කාරක සභාපතිතුමනි, කසළ පිළිබඳව මටත් පෞද්ගලික අත් දැකීමක් තිබෙනවා. මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ සභාපතිවරයා ලෙස 2007 වසරේ මේ කසළ ප්‍රශ්නයට සෘජුව මැදිහත් වෙන්න මට පුළුවන් වුණා. ශ්‍රී ලංකාවේ ජාතික මට්ටමින් කසළ කළමනාකරණය පිළිබඳ දියත් කළ පළමු ව්‍යාපෘතිය වන "පිළිසරු ව්‍යාපෘතිය" ක්‍රියාත්මක කිරීමේ වගකීම පැවරුණේ මටයි. ඒ "පිළිසරු ව්‍යාපෘතිය" ආරම්භ කළේ වර්තමාන මහානගර හා බස්නාහිර සංවර්ධන ඇමතිතුමා වශයෙන් කටයුතු කරන, එවකට පරිසර ඇමතිවරයා වශයෙන් කටයුතු කළ අමාත්‍යවරයාගේ සංකල්පයක් මත බව එතුමාට ගෞරවයක් විධියට සිහිපත් කරන්න ඕනෑ. එදා ඒ ව්‍යාපෘතිය මහින්ද රාජපක්ෂ හිටපු ජනාධිපතිතුමා ඉදිරියේ දියත් කරද්දී මම ප්‍රකාශයක් කළා, "මේ ව්‍යාපෘතියේ පළමුවැනි වසරේ ඉලක්ක ළඟා කරගන්න අපට නොහැකි වුණොත්, මම සභාපති ධුරයෙන් ඉල්ලා අස් වෙනවා. හැබැයි, සභාපති ධුරයෙන් ඉල්ලා අස්වීමට කලින් මම ව්‍යාපෘති අධ්‍යක්ෂවරයාත්, නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂවරයාත් තනතුරුවලින් ඉවත් කරනවා." කියලා. නමුත්, ව්‍යාපෘතිය සාර්ථක වුණා. 2012 වර්ෂයෙන් අවසන් වෙන්න තිබුණු ව්‍යාපෘතියට භාණ්ඩාගාරයෙන්

යළි මුදල් දීලා ව්‍යාපෘතිය දීර්ඝ කළා. එදා මම තනතුරින් ඉවත් කරන්න ඕනෑ කිව්ව ව්‍යාපෘති අධ්‍යක්ෂවරයා අද මහනගර හා බස්නාහිර සංවර්ධන අමාත්‍යාංශයේ කසළ කළමනාකරණය පිළිබඳ ව්‍යාපෘතියේ අධ්‍යක්ෂවරයා විධියට කටයුතු කරනවා. එදා "පිළිසරු ව්‍යාපෘතිය" බාරව සිටි නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂවරයා තමයි අද ලංකාවේ තිබෙන එකම සනීපාරක්ෂක කසළ රඳවනය තිබෙන දොම්පේ ව්‍යාපෘතිය බාරව ඉන්න අධ්‍යක්ෂවරයා.

අපට එදා කණ්ඩායමක් වශයෙන් ලංකාව පුරා පළාත් පාලන ආයතනවලට කසළ වෙන් කිරීම, කොම්පෝස්ට් සෑදීම පිළිබඳ ප්‍රථම වතාවට අවස්ථාවක් ලබා දෙන්න පුළුවන් වුණා. ගරු අජිත් මාන්නප්පෙරුම මන්ත්‍රීතුමා එතුමාගේ කථාවේදීත් ඒ බව සිහිපත් කළා. පක්ෂ හේද බලන්නේ නැතිව මොන පක්ෂයේ නගරාධිපති ද වැඩ කරන්නේ කියලා බලන්නේ නැතිව එතැනට අරමුදල් දෙන්න; එතැනට තාක්ෂණය දෙන්න; එතැනට යටිතල පහසුකම් සලසා දෙන්න. අපි දේශපාලන හේද පැත්තකින් තියලා කටයුතු කරපු නිසා තමයි සාර්ථක ව්‍යාපෘතියක් විධියට අද හැමෝම ඒ ගැන කථා කරන්නේ. ගරු නියෝජ්‍ය කාරක සභාපතිතුමනි, දැන් දොම්පේ සනීපාරක්ෂක කසළ රඳවනයක් තිබෙනවා. අද පුත්තලමට කුණු අරගෙන යද්දී, "කුණු ගේන්න එපා" කියලා ඒ ප්‍රදේශයේ ජනතාව කිව්වොත්, දොම්පෙට ඇවිල්ලා පෙන්වන්න පුළුවන්, "අපි කුණු ගෙනැල්ලා කරන්න යන්නේ මෙන්න මෙකයි" කියලා. ඉස්සර නම් කොරියාවට, ජපානයට යන්න ඕනෑ සනීපාරක්ෂක කසළ රඳවනයක් කියන්නේ මොකක්ද කියලා බලන්න. හැබැයි, දැන් ඒක ලංකාවේ තිබෙනවා. එදා මම කොරියාවේ සංචාරය කරලා, සනීපාරක්ෂක කසළ රඳවන බලලා KOICA එක සමඟ අපි මේ ගිවිසුමට එළැඹුණා. ඊට පස්සේ මම පළාත් සභා මැතිවරණයට තරග කරන්න සභාපති ධුරයෙන් ඉවත් වුණා. ඊට පස්සේ විවිධ උද්දෝෂණ මැද මේ ව්‍යාපෘතිය ඉදිරියට ගියේ නැහැ. ඉන් පසුව පරිසර අමාත්‍ය ධුරයට පත් වුණු අනුර ප්‍රියදර්ශන යාපා ඇමතිතුමාත්, පරිසර අධිකාරියේ සභාපති ධුරයට පත් වුණු චරිත හේරත් මහත්මයාත් තමයි දොම්පේ ප්‍රදේශවාසීන් එක්ක කථා කරලා මේ ව්‍යාපෘතියේ වැදගත්කම පෙන්වා දීලා මුල් ගල තියලා ඒ ව්‍යාපෘතිය සාර්ථකව සම්පූර්ණ කළේ. එහි ගෞරවය අනුර ප්‍රියදර්ශන යාපා මැතිතුමාටත්, හිටපු සභාපති චරිත හේරත් මැතිතුමාටත් ලැබෙන්න ඕනෑ කියන එක අපි මේ අවස්ථාවේදී සිහිපත් කරන්න ඕනෑ.

"අපට කුණු එපා" කියමින් ජනතාව උද්දෝෂණ කරනවා කියලා මහා බරපතල විවේචනයක් ඉදිරිපත් වුණා. ගරු නියෝජ්‍ය කාරක සභාපතිතුමනි, ජනතාවට තිබෙන බිය සාධාරණයි. ඇයි? ඉතිහාසය පුරාම කසළ කළමනාකරණ ව්‍යාපෘතියක් කියලා ගමේ හිස් ඉඩමට ආපු හැම ව්‍යාපෘතියක්ම අවසානයේදී කසළ කන්දක් වුණා මිසක් කසළ කළමනාකරණයක් සිද්ධ වුණේ නැහැ. තාවකාලිකව කියලා, මහා දැවැන්ත ව්‍යාපෘති වාර්තා ඉදිරිපත් කරලා තමයි ඔය හැම තැනටම කුණු දාලා තිබෙන්නේ. හැබැයි, කසළ කළමනාකරණයක් ඒවායේ සිද්ධ වුණේ නැහැ. ජනතාව ධවට්ටක් පමණයි සිද්ධ වුණේ. එදා නම් කසළ කන්දක් ගමට එනවා කිව්වාම ජනතාවට සිහිපත් වුණේ එක්කෝ මැස්සෝ; නැතිනම් ගඳ විතරයි. ජනතාව අද කසළ කන්ද දකින්නේ තමන්ගේ ළඟට එන මාරයා විධියටයි. තමන්ගේ ජීවිතයට ආදරය කරන සෑම කෙනෙක්ම මාරයාට එරෙහිව සටන් කිරීම ස්වාභාවික තත්ත්වයක්. ඒකට අපි විරුද්ධ වෙනවා නම්, අපේ මනුෂ්‍යකම් නැහැ; අපට හදවත් නැහැ; අපි සංවේදී නැහැ කියන එකයි එයින් පේන්නේ.

ඉතිහාසය පුරාම මේ ධවට්ටල වුණේ කොහොමද? මම යන්නම් කොළඹ ඉතිහාසයට. කොළඹ හැමදාමත් කසළ කළමනාකරණය ගැන කථා කරමින් ඒ ගැන අධ්‍යයනය කරන්න

ලෝකය පුරා සංචාරයේ යමින් බිඳුමැන්ඩල්වල මහා දැවැන්ත කුණු කන්දක් හදමින් හිටියා.

ඒ කන්දක් මේ විධියටම ඉදිරියට ගියා නම්, සමහර විට "ලංකාවේ උසම කන්ද මොකක්ද" කියන ප්‍රශ්නයට පුංචි දරුවන්ට උත්තර දෙන්න වෙන්නේ පිදුරුතලාගල කියලා නොවෙයි, බිඳුමැන්ඩල් කුණු කන්ද කියලායි.

අපේ ගරු වාසුදේව නානායක්කාර මන්ත්‍රීතුමා බිඳුමැන්ඩල් කුණු කන්ද නිසා ඇති වෙලා තිබුණු පාරිසරික හානිය පිළිබඳව ශ්‍රේෂ්ඨාධිකරණයේ නඩුවක් පැවරුවා. මේ නඩුවේදී කොළඹ මහ නගර සභාවෙන් ඇවිත් කිව්වා, "අපි දැන් කසළ දහනය කිරීමේ ව්‍යාපෘතියක් පටන් ගන්න ඔන්න-මෙන්න කියලා තිබෙන්නේ, මෙන්න ව්‍යාපෘති වාර්තාව, අපි මෙය පටන් ගන්නයි යන්නේ, මෙම ව්‍යාපෘතිය පටන් ගන්න තව මාස කිහිපයක් යනවා, ඒ මාස කිහිපයේදී අපට තාවකාලිකව මිනොටමුල්ලට කසළ බැහැර කිරීමට ඉඩ දෙන්න." කියලා. ඒ නොමඟ යැවීම මතයි මිනොටමුල්ලට කසළ යවන්න අධිකරණය තීරණය කළේ.

ගෝඨාභය රාජපක්ෂ මැතිතුමා හමුදා බලය පාවිච්චි කරලා මිනොටමුල්ලට කසළ යැව්වාය කියලා මේ ගරු සභාවේදී කියනවා මට ඇසුණා. එතුමා මේ සභාවේ නැති නිසා එතුමාගේ මිත්‍රයකු විධියට මා ඇත්ත කථාව මේ සභාවේ කිව යුතුයි. ගරු නියෝජ්‍ය කාරක සභාපතිතුමනි, 2008 වසරේ ශ්‍රේෂ්ඨාධිකරණ ඒ නියෝගය දෙනවිට, ගෝඨාභය රාජපක්ෂ මැතිතුමා සිටියේ නැහැ. එතුමා එහෙම ඉල්ලීමක් කළේත් නැහැ. ඒ ඉල්ලීම කළේ, කොළඹ මහ නගර සභාවෙන්. ශ්‍රේෂ්ඨාධිකරණයත් නොමඟ යවලායි, ඒ තීන්දුව ගත්තේ. 2010 වසරේ ජනවාරි මාසයේ ගෝඨාභය රාජපක්ෂ මහතා නාගරික සංවර්ධන විෂය භාර ලේකම්වරයා වුණා. 2010 වසරේ ජුනි මාසයේ එවකට සිටි බස්නාහිර පළාත් මහ ඇමතිතුමා - අපේ ගරු ප්‍රසන්න රණතුංග මන්ත්‍රීතුමා - කොළඹ මහ නගර සභාව විසුරුවා හැරලා විශේෂ කොමසාරිස් කෙනෙකු විධියට ඕමාර් කමිල් මහත්මයා පත් කළා. ඒ අවස්ථාවේ තමයි ගෝඨාභය මහත්මයාත්, ඕමාර් කමිල් මහත්මයාත් එකතු වෙලා කොළඹ කසළ කළමනාකරණ කටයුත්තට අත ගැසුවේ. මුලින්ම කසළ එකතු කිරීම පටන් ගෙන කොළඹ ලස්සන කළා.

ඊළඟට, මිනොටමුල්ලේ කුණු කන්ද අවදානමක් නොවන්න කටයුතු කළා. "ප්‍රශස්ත මට්ටම මීටර් 30යි, හැබැයි, මීටර් 48ක් උසට කුණු ගොඩ ගසා තිබුණා, ඒ නිසායි මෙය කඩාගෙන වැටුණේ" කියලා ගරු ඇමතිතුමන්ලා කියපු කථා අපි අභගෙනයි සිටියේ. හැබැයි, ඒ කාලයේ ඒ තරම් උසට යන්න දෙන්නේ නැතුව යුද හමුදාව යොදා ගනිමින් කුණු කන්ද පැතලි කරමින් ඒ අවදානම නැති කළා. ඒ වාගේම ජලය නිසා කුණු කන්දේ බර වැඩි වෙනවා. ජලය නිසා දැවැන්ත පීඩනයක් පොළොව මත ඇති වෙනවා. ඒ නිසා එතැනින් ජලය බැහැර කිරීමට ඇළ පද්ධතියක් හැදුවා; කානු පද්ධතියක් හැදුවා. ඒක විසදුම අවිධිමත් වෙන්න පුළුවන්; විද්‍යාත්මක විසදුමක් නොවෙන්න පුළුවන්. නමුත් ඒක කළේ නැත්නම් මේ කුණු කන්ද කඩා වැටෙන්නේ මීට කලින් කියන එකත් අපි සිහිපත් කරන්න ඕනෑ. ගරු නියෝජ්‍ය කාරක සභාපතිතුමනි, එසේ තාවකාලික විසදුමක් යොදාගෙන යන අතරේ, 2011 වසරේදී ඩොලර් මිලියන 107ක ආධාරයක් ලෝක බැංකුවෙන් ලබා ගෙන අධ්‍යයනයක් සිද්ධ කළා, මෙම කසළ කළමනාකරණයට තිබෙන විකල්ප අතරින් ප්‍රශස්තතම විසදුම කුමක්ද කියා සොයා බැලීමට. ලෝක බැංකු අධ්‍යයනයේ නිර්දේශය වුණේ, මිනොටමුල්ලේ කසළ හුවමාරු මධ්‍යස්ථානයක් ඇති කරලා දුම්බරිය මගින් අරුවක්කාලු ප්‍රදේශයට ඒ කසළ අරගෙන ගිහින්, එහි හුණුගල් නැත්නම් හිරිගල් හැරීමෙන් ඇති වී තිබෙන දැවැන්ත පතල්වල මෙම කසළ සනීපාරක්ෂක කසළ රඳවන ලෙස තැන්පත් කළ යුතුයි යන්නයි.

[ගරු උදය ප්‍රභාත් ගම්මන්පිල මහතා]

සනීපාරක්ෂක කසළ රඳවන හඳුන් යද්දීත්, මහජන විරෝධය නැඟුණා. සනීපාරක්ෂක කසළ රඳවනයක වෙන්වේ මොකක්ද කියන දේ පිළිබඳව සිහිපත් කරලා සනීපාරක්ෂක කසළ රඳවනයක රූප සටහනක් හැන්සාඩ් ගත කිරීම සඳහා සභාගත* කරන්න මා කැමැතියි.

ගරු නියෝජ්‍ය කාරක සභාපතිතුමනි, සනීපාරක්ෂක කසළ රඳවනයක කසළ රැඳවීමට ඒවා පරිසරයට මුසුවීමක් වෙන්වේ නැහැ. මුලින්ම මැටි තට්ටුවක් දමනවා, පරිසරයෙන් වෙන් කරන්න. ඊට පසුව කිසිම කාන්දුවක් නැති රබර් ෂීට් එකක් දමනවා. ඒක මත තමයි කසළ තැන්පත් කරන්නේ. එතකොට කසළවල තිබෙන ඕප්ස් -අපදියර- ටික පහළට එකතු වෙනවා. මේවා පොම්ප කරලා උඩට අරගෙන පිරිසහසු කරලා පිරිසිදු ජලය බවට පත් වුණාට පසුව ජල ප්‍රවාහයකට මුදා හරිනවා. ඒ අපදියරවලින් හානියක් නැහැ. ඊළඟට, තැනින් තැන බට යොදා මීනේන් වායුව එකතු කරනවා. එය වායුවක් විධියට එකතු කරන්නත් පුළුවන්. එහෙම නැත්නම් විදුලිය නිෂ්පාදනය සඳහා මීනේන් වායුව භාවිත කරන්නත් පුළුවන්. අපි කොරියාවේදී නම් දැක්කේ මීනේන් වායුව භාවිත කරලා විදුලිය නිෂ්පාදනය කරන බවයි. ඒ වාගේම කුඩා නිරීක්ෂක ළිං භාරලා ජලයට යම් බලපෑමක් වෙලාද, කාන්දුවීමක් වෙලාද කියන එක පරීක්ෂා කරනවා. ඒ නිසා ඔබේ ගමට සනීපාරක්ෂක කසළ රඳවනයක් ලබා දෙනවා නම්, දොම්පේ වාගේ එකක් තමයි ඇති වෙන්නේ. ගම්පහ දිස්ත්‍රික් පාර්ලිමේන්තු මන්ත්‍රී ගරු ඩුලිප් විජේසේකර නියෝජ්‍ය අමාත්‍යතුමා මේ ගරු සභාවේ ඉන්නවා. එතුමාත් ඒ ගැන දන්නවා. එයින් ගමට හානියක් නැහැ. ඒ තිබෙන කසළ රඳවනය අයින් කරන්න කියලා කවුරුවත් කියන්නේ නැහැ. ඒ නිසා සනීපාරක්ෂක කසළ රඳවනයක් කියන්නේ මෙම ගැටලුවට ලබා දිය හැකි ප්‍රශස්තතම විද්‍යාත්මක විසඳුමයි. කුණු කසු ටික මෙහෙම තබා ගෙන අපි ප්‍රතිවක්‍රීකරණය ගැන කථා කරලා වැඩක් නැහැ; විදුලිය නිෂ්පාදනය ගැන කථා කරලා වැඩක් නැහැ. මේ කසළ නිසා ඩොංගු රෝගය බෝ වෙනවා; අපේ ජල සම්පත දූෂණය වෙනවා; පාංශු දූෂණයක් සිද්ධ වෙනවා. ඒ නිසා ඉස්සෙල්ලාම මේ කුණු කසු අතුරුදහන් කළ යුතුයි.

එහෙම කළාට පසුව තමයි අපට දීර්ඝ කාලීන විසඳුම් ගැන කල්පනා කරන්න පුළුවන්. එයට තිබෙන හොඳම, ක්ෂණික විසඳුම වන්නේ ලංකාවේ ශුෂ්ක කලාපයේ සනීපාරක්ෂක කසළ රඳවන තුළ කසළ තැන්පත් කිරීමයි. භූගත ජල මට්ටම ඉතාම පහළ මට්ටමක තිබෙන ශුෂ්ක කලාපයේ පිහිටි අරුවක්කාරා ප්‍රදේශය මෙයට අතිශයින්ම හොඳ ප්‍රදේශයක්. ඒ ප්‍රදේශයේ අලුතින් වළවල් භාරන්න අවශ්‍ය නැහැ. වළවල් හැරිලා ප්‍රශ්නයක් ඇති වෙලා තිබෙන්නේ. එතැන කසළ තැන්පත් කරන්නයි යන්නේ. ඒ නිසා එයින් ප්‍රශ්නයක් ඇති වන්නේ නැහැ.

ගරු නියෝජ්‍ය කාරක සභාපතිතුමනි, 2016 ජුනි මාසයේ 05වැනි "ඉරිදා ලංකාදීප" පුවත් පතේ මුල් පිටුවේ තිබෙනවා, "මීනොටමුල්ල කුණු කන්ද නාය යැමේ අවදානමක" කියලා. අසුන්නා එදිරිසූරිය මහත්මිය තමයි ඒක ලියලා තිබුණේ. මේ වාර්තාව දැක්කාම මට ප්‍රශ්නයක් ඇති වුණා, ගෝඨාභය රාජපක්ෂ මහත්මයාගේ කාලයේ සැලසුම් කළ ව්‍යාපෘතියට මොකද වුණේ කියලා. මම එතුමා සමඟත් ඒ ව්‍යාපෘතිය ගැන කථා කරලා, මහානගර හා බස්නාහිර සංවර්ධන ඇමැතිතුමාගෙන් ප්‍රශ්නයක් ඇහුවා, "අරුවක්කාලු සනීපාරක්ෂක කසළ රඳවන ව්‍යාපෘතියේ

වර්තමාන තත්ත්වය කුමක්ද?" කියලා. නියෝජ්‍ය අමාත්‍යතුමා, ඇමැතිතුමා වෙනුවෙන් උත්තර දුන්නා. ඒ උත්තරය මේකයි. 2015 ජනවාරි මාසයේ 15වැනි දින -නව රජය බලයට පත් වුණු ගමන්- අහිරහස් ලෙස වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව කියනවා, "මේක තිබෙන්නේ විල්පත්තු වනජීවී උද්‍යානයේ ස්වාරක්ෂක කලාපයේ, නැත්නම් ප්‍රේෂණ කලාපයේ, buffer zone එකේ නිසා අපි මේ ව්‍යාපෘතිය ප්‍රතික්ෂේප කරනවා" කියලා.

ගරු නියෝජ්‍ය කාරක සභාපතිතුමනි, වනසත්ත්ව හා වෘක්ෂලතා ආරක්ෂක ආඥාපනත මගින් අධ්‍යයනය කරලා තිබෙනවා. වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවට අයත් සෑම ජාතික උද්‍යානයක සිට සැතපුමක් දුරට ස්වාරක්ෂක කලාපයක් තිබෙනවා. ඒ කලාපයේ මානව ක්‍රියාකාරකම් කරන්න බැහැ කියලා නැහැ; සංවර්ධන කටයුත්තක් කරන්න බැහැ කියලා නැහැ. එහෙම කරනවා නම් වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවේ කොන්දේසි යටතේ කළ යුතුයි.

ගරු නියෝජ්‍ය කාරක සභාපතිතුමා

(மாண்புமிகு குழுக்களின் பிரதித் தலிசாளர் அவர்கள்)
(The Hon. Deputy Chairman of Committees)

ගරු මන්ත්‍රීතුමා, ඔබතුමාට තව විනාඩි තුනක කාලයක් තිබෙනවා.

ගරු උදය ප්‍රභාත් ගම්මන්පිල මහතා

(மாண்புமிகு உதய பிரபாத் கம்மன்பில)
(The Hon. Udaya Prabhath Gammanpila)

හොඳයි, ගරු නියෝජ්‍ය කාරක සභාපතිතුමනි.

මේ ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කරන්න පටන් ගත්තේ, පාරිසරික ඇගයීම් වාර්තාව ලබා ගැනීම ආරම්භ කළේ, ස්වාරක්ෂක කලාපයේ ව්‍යාපෘතිය කිරීමට වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවේ එකඟතාව තිබුණු නිසායි. හැබැයි, අහිරහස් ලෙස, හදිසියේ මේ ව්‍යාපෘතිය ප්‍රතික්ෂේප වෙනවා. ඒකට හේතුව විධියට කියන්නේ පාරිසරික ප්‍රශ්නයක් කියලා; පරිසරයට සිදු වෙන හානිය කියලා. මේ ප්‍රශ්නය 2017 පෙබරවාරි 8වැනි දින හැන්සාඩ් වාර්තාවේ තිබෙනවා. මම නියෝජ්‍ය ඇමැතිතුමාගෙන් අතුරු ප්‍රශ්නයක් ඇහුවා, "මීනොටමුල්ලේ කුණු කන්දක් පවත්වාගෙන යෑමෙන් ඇතිවන පරිසර හානියද, අරුවක්කාලු ප්‍රදේශයේ සනීපාරක්ෂක කසළ රඳවනයක් තැන්පත් කිරීමෙන් සිදුවන පරිසර හානියද වැඩියෙන් බලවත් වන්නේ කියලා සංසන්දනාත්මක අධ්‍යයනයක් කර තිබේද?" කියලා. නියෝජ්‍ය ඇමැතිතුමාගේ පිළිතුර වන්නේ "නැත" කියන එකයි. හැබැයි, මේ මහා ව්‍යසනය වුණාට පසුව අප්‍රේල් මාසයේ 19වැනි දින මහානගර හා බස්නාහිර සංවර්ධන ඇමැතිතුමා මාධ්‍ය හමුවක් පවත්වලා කියනවා, "මීනොටමුල්ලේ සිදුවන පරිසර හානියත් එක්ක සාපේක්ෂව බලද්දී, අරුවක්කාලු ප්‍රදේශයට සිදුවන පරිසර හානිය දහසෙන් එකක්වත් නැහැ" කියලා. දැන් කරපු සංසන්දනාත්මක අධ්‍යයනය එදා කරලා තිබුණා නම්, මේ ජීවිත හානිය, මේ මහා ව්‍යසනය අපට වළක්වා ගන්න තිබුණා. මේ ව්‍යාපෘතිය මේ ව්‍යාපෘතිය ස්වාරක්ෂක කලාපයේ කරන්නම බැහැ කියලා හිතමු. නිවාස හඳුන්න කියලා වනජීවී සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුවට අයත් විල්පත්තු ජාතික උද්‍යානයෙන් අක්කර දහස් ගණනක් ඉවත් කරන්න ආණ්ඩුවට පුළුවන් නම්, මේ මායිම මීටර් 400ක් ඇතුළට ගෙනැත් මේ ව්‍යාපෘතිය එතැන කරන්න දෙන්න බැරි වුණේ ඇයි කියන ප්‍රශ්නයට කවුරු හරි මේ ජාතියට උත්තර දෙන්න ඕනෑය කියලා අපි විශ්වාස කරනවා. පරක්කු වෙලා හරි මේ ව්‍යාපෘතිය කිරීමට තෝරා ගත් හුණුගල් පතල් වෙනුවට ඊට පොඩ්ඩක් පිටුපස තිබෙන හුණුගල් පතල් තෝරා ගෙන මේ ව්‍යාපෘතිය කරන්න තීරණය කරලා තිබෙනවා. පමා වී හෝ ඒ තීන්දුව ගැනීම ගැන අපි ආණ්ඩුවට ප්‍රණාමය පළ කරනවා

* ප්‍රස්තකාලයේ තබා ඇත.

* நூலகத்தில் வைக்கப்பட்டுள்ளது.

* Placed in the Library.

වාගේම, ඒ ව්‍යාපෘතිය කිරීම සඳහා අපේ සහයෝගය අනිවාර්යෙන්ම ලබා දෙනවා කියන එකත් මේ අවස්ථාවේ කියන්න ඕනෑ.

කසළ වෙන් කිරීම බොහෝ දෙනෙකු කථා කරන දෙයක්; දශක ගණනාවක් තිස්සේ කථා කරන දෙයක්. හැබැයි, ඒක දෙසන කට්ටියවත් ප්‍රායෝගිකව ඒක කරන්නේ නැහැ. ගරු නියෝජ්‍ය කාරක සභාපතිතුමනි, මම ජාත්‍යන්තර පරිසර සමුළුවලට ගිහින්නිබෙනවා. ඒවායේ ලස්සනට බදුන් වෙන් කරලා තිබෙනවා, කසළ වෙන් කරලා දමන්න. ඒකට එබ්ලා බැලුවාම ලෝකයේ සිටින -

ගරු නියෝජ්‍ය කාරක සභාපතිතුමා

(மாண்புமிகு குழுக்களின் பிரதித் தவிசாளர் அவர்கள்)

(The Hon. Deputy Chairman of Committees)

ගරු මන්ත්‍රීතුමා, ඔබතුමාට නියමිත කාලය අවසානයයි.

ගරු උදය ප්‍රභාත් ගම්මන්පිල මහතා

(மாண்புமிகு உதய பிரபாத் கம்மன்பில)

(The Hon. Udaya Prabhath Gammanpila)

ගරු නියෝජ්‍ය කාරක සභාපතිතුමනි, මම මේ වාක්‍යයෙන් අවසන් කරන්නම්.

ලෝකයේ සිටින ලොකුම පරිසරවේදීන්වත් කසළ වෙන් කිරීම නිසි ලෙස කරන්නේ නැහැ. මම මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ සභාපති වශයෙන් පත් වුණාම මම හිතුවා, "මේ කාර්යය මම ගෙදරදී කරනවා." කියලා. මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ උපදෙස් අරගෙන මම ගෙදර කසළ වෙන් කරන්න පටන් ගත්තා. මගේ නෝනා මගෙන් අහනවා, "පුංචි බබාගේ නැපිය දමන්නේ මොන භාජනයටද?" කියලා. මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය දුන්න වෙන් කිරීම් ලැයිස්තුවේ නැපිය දමන්න බදුනක් නැහැ. ගෙදර පාවිච්චි කරන බැටරියේ ආයු කාලය ඉවර වුණාම ඒ බැටරිය දමන්නේ මොන බදුනටද කියලා නෝනා අහනකොට, බැටරිය දමන්න බදුනක් නැහැ.

දෙසන කට්ටිය ඊට කලින් ඒක ගෙදරදී කළා නම්, ඒ ප්‍රායෝගික ප්‍රශ්නය දකිනවා. ඇත්තටම කසළවලින් සියයට 15ක්-20ක් වෙන් කරන්න බැහැ. මොන තරම් ප්‍රතිවක්‍රීකරණය කළත් අපට සනීපාරක්ෂක කසළ රඳවන අවශ්‍ය වෙන්නේ ඒ සියයට 15-20 දමන්නයි. ගරු නියෝජ්‍ය කාරක සභාපතිතුමනි, "මිනොටමුල්ලේ ජීවිත පූජාවට වටිනාකමක් දෙන්න අපි හැමෝම එකතු වෙලා මේ කසළ ප්‍රශ්නයට තිරසර විසඳුමක් ගෙනෙමු" කියා අවසාන වශයෙන් යෝජනා කරමින් මා නිහඬ වෙනවා. තෙරුවන් සරණයි!

ගරු නියෝජ්‍ය කාරක සභාපතිතුමා

(மாண்புமிகு குழுக்களின் பிரதித் தவிசாளர் அவர்கள்)

(The Hon. Deputy Chairman of Committees)

බොහෝම ස්තූතියි. Order, please! The next speaker is the Hon. Karunarathna Paranawithana. Before that, will an Hon. Member propose the Hon. Edward Gunasekara to the Chair?

ගරු ගාමිණී ජයවික්‍රම පෙරේරා මහතා (නිරසර සංවර්ධන හා වනජීවී අමාත්‍යතුමා)

(மாண்புமிகு காமினி ஜயவிக்ரம பெரேரா - வலுவாத்தார)

அபிவிருத்தி மற்றும் வளர்ச்சிவராகிகள் அமைச்சர்)

(The Hon. Gamini Jayawickrama Perera - Minister of Sustainable Development and Wildlife)

I propose that the Hon. Edward Gunasekara do now take the Chair.

ප්‍රශ්නය විමසන ලදීත්, සභා සම්මත විය.

வினா விடுக்கப்பட்டு ஏற்றுக்கொள்ளப்பட்டது.

Question put, and agreed to.

අනතුරුව ගරු නියෝජ්‍ය කාරක සභාපතිතුමා මූලාසනයෙන් ඉවත් වූයෙන්, ගරු එඩ්වඩ් ගුණසේකර මහතා මූලාසනාරුව විය.

அதன் பிறகு, மாண்புமிகு குழுக்களின் பிரதித் தவிசாளர் அவர்கள் அக்கிராசனத்தினின்று அகலவே, மாண்புமிகு எட்வட் குணசேகர அவர்கள் தலைமை வகித்தார்கள்.

Whereupon THE HON. DEPUTY CHAIRMAN OF COMMITTEES left the Chair, and THE HON. EDWARD GUNASEKARA took the Chair.

[අ.භා. 2.00]

ගරු කරුණාරත්න පරණවිතාන මහතා (පාර්ලිමේන්තු ප්‍රතිසංස්කරණ හා ජනමාධ්‍ය නියෝජ්‍ය අමාත්‍යතුමා)

(மாண்புமிகு கருணாரத்ன பரணவிதான - பாராளுமன்ற மறுசீரமைப்பு மற்றும் வெகுசன ஊடக பிரதி அமைச்சர்)

(The Hon. Karunarathna Paranawithana - Deputy Minister of Parliamentary Reforms and Mass Media)

මූලාසනාරුව ගරු මන්ත්‍රීතුමනි, කැළි කසළ නිසි ලෙස බැහැර කිරීමට අපොහොසත් වීම අද වන විට ජාතික ගැටලුවක් බවට පත් වෙලා තිබෙනවා; ජාතික ව්‍යාසනයක් බවට පත් වෙලා තිබෙනවා. එම නිසා ජාතික පරිමාණ උත්සාහයකින් තමයි මේ ප්‍රශ්නය විසඳා ගැනීමට හැකියාවක් ලැබෙන්නේ. ඒ කරුණ සැලකිල්ලට අරගෙන තමයි ජනාධිපතිතුමා මේ කැළි කසළ බැහැර කිරීම අත්‍යවශ්‍ය සේවාවක් බවට පත් කරලා, ඒක ක්‍රියාත්මක කරන්න අවශ්‍ය මහජන ආරක්ෂක විධිවිධාන අනුව රෙගුලාසි නිකුත් කරලා, අද උදෑසන එය මේ පාර්ලිමේන්තුවට දැනුම් දුන්නේ. කියන්න කනගාටුයි, මර්දනීය නීති - රීති ගෙනෙන්න හදනවාය කියලා මේකට වැරදි අර්ථ කථනයක් දෙන්න විපක්ෂයේ සමහර මන්ත්‍රීවරු උත්සාහ ගත්තා. මුළු රටම එක හඬින් ප්‍රකාශ කළේ, මහා පරිමාණ ජාතික උත්සාහයක් අරගෙන මේ ප්‍රශ්නය විසඳන්න කියලායි. අපට මෙය ජාතික පරිමාණයෙන් විසඳා ගැනීම සඳහා වූ ආයතනයක්, නීති - රීති පද්ධතියක් සහ රෙගුලාසි පද්ධතියක් අවශ්‍ය වෙනවා. ඒ අර්ථයෙන් තමයි අද මේ රෙගුලාසි පනවා තිබෙන්නේ; පාර්ලිමේන්තුව දැනුවත් කරලා තිබෙන්නේ. ඒ නිසා ඒවා වැරදි විධියට අර්ථ කථනය කරන්න එපා කියලා අපි මුලින්ම ඉල්ලා සිටිනවා. මේ ප්‍රශ්නයේ දී මුළු රටම සුසුරුදු ලෙස වෝදනා කාමයක ගැලුණා. හැමෝම හැමෝමම වෝදනා කළා. නමුත් මේ ගරු සභාවේ දී කිව්වා වාගේම අද වෝදනා කර ගැනීමේ කිසිදු එලක් නැහැ. ඒ වෙනුවට අපි සියලු දෙනාම සාමූහික උත්සාහයක් තමයි දරන්න ඕනෑ. ඒ උත්සාහය දරන්න ඕනෑ පාර්ශ්ව හතරක් තිබෙනවා, මූලාසනාරුව ගරු මන්ත්‍රීතුමනි.

පළමුවන පාර්ශ්වය තමයි දේශපාලන හා පරිපාලන පාර්ශ්වය. අපි සියලු දෙනා අතින්ම වගකීම් නිසි පරිදි ඉෂ්ට වෙලා නැහැ. දේශපාලන හා පරිපාලන අංශයේ අපි සියලු දෙනාම එය පිළිගෙන, නැවත එකිනෙකාට වෝදනා කරන්නේ නැතුව, එක උත්සාහයකට එන්න ඕනෑ.

ඊළඟට, වැදගත් අංශය තමයි සමාජ පාර්ශ්වය. සමාජයේ මතු වෙන හැම උද්ඝෝෂණයක්ම සාධාරණ නැහැ. සමාජයේ සාධාරණ උද්ඝෝෂණත් තිබෙනවා. ඒ වාගේම අපි අමතක කරන්න හොඳ නැහැ, කුණු මාරියාව විසින් සංවිධානය කරන උද්ඝෝෂණත් තිබෙන බව. උදය ගම්මන්පිල මන්ත්‍රීතුමා ප්‍රකාශ කළා නිවැරදි ආකාරයට, මේ open dumping ක්‍රමය හරි යන්නේ නැහැ කියලා. නමුත් open dumping ක්‍රමයෙන් යැපෙන අය අද උද්ඝෝෂණ සංවිධානය කරනවා. ඒවාට අපි මුහුණ දෙන්න ඕනෑ. ඒ වාගේම තමයි තමන්ගේ දේශපාලන න්‍යාය පත්‍ර ඉස්මතු කර ගන්න උද්ඝෝෂණ සංවිධානය කරනවා. ඒවා වැරදි උද්ඝෝෂණ. ඒ වැරදි උද්ඝෝෂණ සම්බන්ධයෙන් ජනතාව දැනුවත් කරන්න ඕනෑ.

ඊළඟට, ඇත්තෙන්ම අර කලින් කිව්වා වාගේම සනීපාරක්ෂක කසළ රඳවනයක් කියන්නේ මොකක්ද කියලා දන්නේ නැතුව

[ගරු කරුණාරත්න පරණවිතාන මහතා]

"කුණු දමනවා" කියනකොටම මිනිස්සු විරෝධ වෙනවා. මොකද, මිනිස්සු දැකලා පුරුදු වෙලා තිබෙන්නේ කුණු කළ ගොඩ ගැසීම නේ. ඒ නිසා ඒක ස්වාභාවික දෙයක්. ඒ නිසා ඒ ගැන ජනතාව දැනුවත් කරන්න ඕනෑ. ඒ නිසා සමාජයත් පාර්ශ්වකරුවෙක් විධියට මෙතැන ඉන්නවා. අපි ඒක අමතක කරන්න හොඳ නැහැ. තුන්වන කාරණය තමයි පුද්ගල මට්ටමෙන් තිබෙන වගකීම. මූලාසනාරූප ගරු මන්ත්‍රීතුමනි, මම මන්ත්‍රීවරයකු විධියටයි මේ කථා කරන්නේ. අපේ ගෙදර කසළ අඩුම වශයෙන් වර්ග දෙකකට බෙදනවා. උදය ගම්මන්පිල මන්ත්‍රීතුමා කීවා, ඒ බෙදීම සාර්ථක වෙන්නේ නැහැ කියලා. අඩු ගණනේ දිරායන කසළ ටික සහ අනෙක් ටික වෙනම ගොඩවල් දෙකකට බෙදා ගන්න අපේ සමාජය හුරු කරන්න ඕනෑ. එතැනින් මෙය පටන් ගන්න ඕනෑ. කිසිම විද්‍යාත්මක කසළ කළමනාකරණයක් සාර්ථක වෙන්නේ නැහැ, අඩුම තරමේ ගෘහස්ථ මට්ටමේ -ප්‍රාථමික මට්ටමේ- කසළ වර්ගීකරණයක් සිදු වෙන්නේ නැත්නම්. ලෝකයේ දියුණු හැම රටකම එය සිදු වෙලා තිබෙනවා. එම නිසා පුද්ගල වගකීමක් මෙහි තිබෙනවා.

මෙහිදී අමතක කරපු තවත් පාර්ශ්වයක් තිබෙනවා. ජනමාධ්‍ය නියෝජ්‍ය ඇමතිවරයා හැටියට මම කියනවා, මේ සම්බන්ධයෙන් ජනමාධ්‍යයට විශාල වගකීමක් තිබෙනවා කියලා.

මේ ප්‍රශ්නයේදී, ජනමාධ්‍ය මිනොටමුල්ල කුණු කන්දට වඩා කුණු කන්දක් කරේ නියා ගෙන යනවා. ඔවුන්ගෙන් වැඩි දෙනෙකු මේ ප්‍රශ්නය විසඳන්න උදවු කරනවා නොවෙයි, මේ ප්‍රශ්නය තවත් උග්‍ර කරන්න කටයුතු කරනවා. තමන් අකමැති දේශපාලනඥයාට පහර දෙන්න, තමන් කැමැති දේශපාලනඥයා නඟා සිටුවන්න, සමාජයේ තිබෙන පොදු ගැටලු ටික විතරක් ඉස්මතු කර දමන්න හදනවා මිසක් සාමාන්‍යයෙන් මේ ප්‍රශ්නය විසඳීමට ගන්නා උත්සාහයට ජනමාධ්‍ය සාමාන්‍යයෙන් උදවු කරලා නැහැ.

එයට හොඳ උදාහරණය තමයි, එදා කරු ජයසූරිය කථානායකතුමා ගෙනෙන්න හදපු විසඳුමට විරුද්ධව, ජනමාධ්‍ය පෙළගස්වපු හැටි. ඒ වාගේම, දොම්පේ කසළ රඳවනය ආරම්භ කරන වෙලාවේ දී පරිසර අමාත්‍යවරයාට ආපු ජනමාධ්‍ය විරෝධය සම්බන්ධයෙන් ගරු පාඨලී වම්පික රණවක අමාත්‍යතුමා, ගරු උදය ගම්මන්පිල මැතිතුමා ප්‍රකාශ කළා. ඒක සංවිධානය කළේ, ජනමාධ්‍යයි. නමුත්, අද සියලු දෙනාම ජනමාධ්‍යයේ එක පාර්ශ්වයක් වෙලා තිබෙනවා. අද මෙම සමාජයේ වර්ගාත්මක වෙනසක් -behavioural change එකක් - අවශ්‍ය වෙලා තිබෙනවා. ඒ වර්ගාත්මක වෙනස සංවිධානය කරන්න සියලුම ජනමාධ්‍ය ඒක රාශි වෙන්න කියලා අපි ඉල්ලා සිටිනවා. පුද්ගල මට්ටමේ, සමාජ මට්ටමේ, දේශපාලන පරිපාලන මට්ටමේ කියන අංශ තුනේම ඒ සමාජ වර්ගව වෙනස් කිරීම සඳහා ජනමාධ්‍ය වැඩසටහන් සංවිධානය කරන්න මේ රටේ ජනමාධ්‍යවලට වගකීමක් තිබෙනවා. තමන්ගේම වූ දැනුවත් කිරීමේ සන්නිවේදන වැඩසටහන් එකතු කරලා මෙම ජාතික ප්‍රශ්නය විසඳීම සඳහා සන්නිවේදන මෙහෙවරක් ඉෂ්ට කරන්න සෑම ජනමාධ්‍ය ආයතනයකටම පුළුවන්කමක් තිබෙනවා. මේක බය වෙන්න ඕනෑ ගැටලුවක් නොවෙයි. මේක විසඳන්න පුළුවන් ගැටලුවක්. අද ලංකාව පුරා සමහර ප්‍රාදේශීය සභා මට්ටමෙන්, නගර සභා මට්ටමෙන් ඉතාම සාර්ථකව මේ කටයුත්ත කරගෙන යනවා.

මූලාසනාරූප ගරු මන්ත්‍රීතුමනි, මම බලංගොඩ නගර සභාවේ සම සභාපති ධුරය දරනවා. ඉතාම සන්නේෂයෙන් ප්‍රකාශ කරන්න කැමැතියි, බලංගොඩ නගර සභාව අද කුණුවලට ගෙවීමක් කරන බව. බලංගොඩ පාසලේ ශිෂ්‍යයෝ ගෙදර කුණු ටික; පාසලේ තිබෙන කුණු ටික අරගෙන ඇවිල්ලා ඩිපෝ එකට භාර දීලා මුදලක් හරි හම්බ කර ගන්නවා. වැලිගම නගරයේත් එහෙම තිබෙනවා. හැම තැනකම එවැනි වැඩ පිළිවෙළක් ක්‍රියාත්මක

වෙනවා නම්, එවැනි වැඩ පිළිවෙළක් කොළඹ නගර සභාව මගින් ක්‍රියාත්මක කරන්න බැරි ඇයි? මහනුවර නගරසභාවට, රත්නපුර මහනගර සභාවට මේක කරන්න බැරි ඇයි? රත්නපුරේ කුණු කන්දක් තිබෙනවා, නමුත් බලංගොඩ නගරයේ නැහැ. මෙතැන දේශපාලන අධිෂ්ඨානය පිළිබඳ ප්‍රශ්නයක් තිබෙනවා. පරිපාලන අධිෂ්ඨානය පිළිබඳ ප්‍රශ්නයක් සහ කුණු මාරියාව මේකට ඉඩ දෙන්නේ නැති ප්‍රශ්නයක් තිබෙනවා. අන්න, ඒ නිසා මේ ගැන වාද හේද කරන්නේ නැතිව, වෝදනා කාමයක ගැලෙන්ගේ නැතිව, මිනොටමුල්ල බේදවාටකයෙන් පාඩමක් ඉගෙන ගෙන අද මේ සඳහා උනන්දු වෙන්න; සුදානම් වෙන්න අවශ්‍ය වෙලා තිබෙනවා. මූලික වශයෙන් රෙගුලාසි පැනවීමෙන් පසුව මේ ගොඩගැහිලා තිබෙන කුණු කළ හදිසියේම ප්‍රතිවක්‍රීකරණය කරන්න බැහැ. මේවායින් විදුලිය නිපදවීම හදිසියේම කරන්න බැහැ. මේ සඳහා අන්තර්කාලීන වැඩ පිළිවෙළක් අවශ්‍ය වෙලා තිබෙනවා. මිනොටමුල්ල කුණු කන්ද මාස 5ක් ඇතුළත ස්ථායී කරනවා, මේකට විකල්පයක් සොයලා කියනවා කියපු ගමන්ම ඒක තේරුම් ගන්නේ නැතිව සමහර අය අහනවා, "කෝ, දැන් කුණු කන්ද අයින් කරන්නේ නැහැ නේද?" කියලා. මෙන්න මේවා තමයි ප්‍රශ්න. මේවා තමයි වැරදි සන්නිවේදන. එහෙම නොවෙයි.

ජාතික ප්‍රශ්නයක් ආවාට පසුව මේකේ කෙටිකාලීන විසඳුම මොකක්ද, දිගු කාලීන විසඳුම මොකක්ද කියලා අපි බලන්න ඕනෑ. "නිදා ගෙන ඉන්න අය ඇහැරවන්න පුළුවන්, හොරට නිදාගෙන ඉන්න අය ඇහැරවන්න බැහැ" වාගේ මේ ප්‍රශ්නය දැන දැනත් ව්‍යාජව ජනතාව නොමඟ යවන්න උත්සාහ දරන සමහර පිරිස් ඉන්නවා. ඇත්තෙන්ම කියනවා නම්, මේ කුණු කසළ සම්බන්ධයෙන් තිබෙන ප්‍රාදේශීය වාදයේ කිසිම තේරුමක් නැහැ. "කොළඹ කුණු අපට එපා; කොළඹ කුණු ගම්පහට එපා; කොළඹ කුණු මිනොටමුල්ලට එපා" යනාදී වශයෙන් අද ලොකු ප්‍රාදේශීය වාදයක් තිබෙනවා. නමුත්, කථා කරන්නේ මව්බිමේ ඒකීයභාවය ගැනයි. නමුත් කුණු ගැන කථාවට එනකොට මාර ලෙඩරල්. කුණු ගැන කථා කරනකොට මුළු රටම ලෙඩරල්. අනෙක් වෙලාවට මුළු රටම ඒකීයයි. එහෙම බලන්න හොඳ නැහැ. සෑම ප්‍රශ්නයක් සම්බන්ධයෙන්ම අපට මීට වැඩිය විවාර දෘෂ්ටියක් අවශ්‍ය වෙලා තිබෙනවා. "කොළඹ කුණු" කියලා ජාතියක් නැහැ; "මහනුවර කුණු" කියලා ජාතියක් නැහැ; "අරහෙ කුණු, මෙහේ කුණු" කියලා ජාතියක් නැහැ. කුණු කුණුම තමයි. මේ රටේ ජනතාව තමයි මේ කුණු නිර්මාණය කරන්නේ. අපට කුණු නිර්මාණය කරන්නේ නැතිව ඉන්න බැහැ. මොකද, මනුෂ්‍ය ජීවිතයට පරිභෝජනය අවශ්‍යයි. නමුත්, අපේ ජීවන වර්ගාවේන් ලොකු වෙනසක් අවශ්‍ය වෙලා තිබෙනවා. Reduce, Reuse, Recycle වාගේම rethink - යළි සිතා බලන්න- කියන වර්ගාවේන් මේකට අවශ්‍ය වෙලා තිබෙනවා.

අපේ පරිභෝජන රටාවේ වෙනසක්, අපි මේවා පාවිච්චි කරන ආකාරයේ වෙනසක්, අපි අනුන්ට කරදරයක් නොකර ජීවත් වන්න අවශ්‍යයි කියන ධාර්මික වෙනසක් අපට අවශ්‍ය වෙලා තිබෙනවා. එම නිසා අද මේ විවාදයත්, රටේ මින් ඉදිරියට කරන හැම මට්ටමේ සාකච්ඡාවක්ම, විවාදයක්ම රණ්ඩු වන්නේ නැතුව, වෝදනා කරන්නේ නැතුව ජාතික පරිමාණයෙන් මේ ප්‍රශ්න විසඳා ගැනීමේ දෙසට තල්ලු කරන්න කටයුතු කරන්න ඕනෑ. ඒ සඳහා මේ කරුණුත් උපයෝගී කරගත හැකි වේවායි ප්‍රාර්ථනා කරමින් මගේ කථාව අවසන් කරනවා. බොහොම ස්තූතියි.

ගරු මූලාසනාරූප මන්ත්‍රීතුමා

(மாண்புமிகு தலைமைதாங்கும் உறுப்பினர் அவர்கள்)

(The Hon. Presiding Member)

බොහොම ස්තූතියි.

ඊළඟට, සුසිල් ප්‍රේමජයන්ත ඇමතිතුමා.

[අ.හා. 2.10]

ගරු ඒ.ඩී. සුසිල් ප්‍රේමජයන්ත මහතා (විද්‍යා, තාක්ෂණ හා පර්යේෂණ අමාත්‍යතුමා)

(மாண்புமிகு ஏ.டி. சுசில் பிரேமஜயந்த - விஞ்ஞான, தொழில்நுட்ப மற்றும் ஆராய்ச்சி அமைச்சர்)
(The Hon. A.D. Susil Premajayantha - Minister of Science, Technology and Research)

මූලාසනාරූඪ ගරු මන්ත්‍රීතුමනි, අද දින සභාව කල් තබන අවස්ථාවේ විවාදය මීතොටමුල්ලේ සිදු වූ බේදවාචකය සම්බන්ධවයි. මීට ටික කලකට පෙර මෙවැනි විවාදයක් කරන්න ලැබුණා නම්, මා හිතන හැටියට බේදවාචකයක් ගැන කථා නොකර අපි සියලු දෙනාටම මෙහි ඉදිරි සංවර්ධනය ගැන කථා කරන්න තිබුණා. මීතොටමුල්ලේ ඉතිහාසය පිළිබඳව බලනකොට කොළොන්නාව, කොටිකාවත්ත, මුල්ලේරියාව යන ප්‍රදේශය සභා තමයි ඒ කාලයේ ඉඳලා දවසකට කුණු ටොන් 10ක්, 15ක් මේ අක්කර දෙකක විතර වගුරු බිම් ප්‍රමාණයක දමන්න පටන් ගත්තේ. එදා 1985 දී පමණ "දහම්පුර" කියා නිවාස යෝජනා ක්‍රමයක් මේ ස්ථානයේ ආරම්භ කරලා තිබුණා, තවත් නිවාස යෝජනා ක්‍රමයකුත් තිබුණා. ඒ වාගේම මුල් පදිංචිකරුවනුත් ඒ අවට සිටියා. මෙහෙම කුඩා පරිමාණයෙන් අක්කර දෙකක විතර වගුරු බිමක් මෙයට භාවිත කරමින් තිබුණා.

ඊට පස්සේ 1995 දී මා බස්නාහිර පළාතේ මහ ඇමතිවරයා වශයෙන් පත්වුණාම දෙහිවල-ගල්කිස්ස, කෝට්ටේ, කොළොන්නාව මේ ආදී වශයෙන් මහනගර සභා පහක නගරාධිපතිවරුන් සහ උපනගරාධිපතිවරුන් ආසන්න රට වූ ඉන්දියාවේ සංචාරයක් සඳහා එක්කගෙන ගියා. ඉන්දියාවේත් මෙවැනි කුණු කඳු ගොඩ ගසා තිබුණා. ඊට පස්සේ ඒවා විද්‍යාත්මකව හා තාක්ෂණය යොදා ගනිමින් විශේෂයෙන්ම කොම්පෝස්ට් පොහොර නිෂ්පාදනය කිරීම සඳහා පරිවර්තනය කරපු ස්ථාන තුනක් නරඹන්න සහ ඒ ක්‍රමවේදය යොදා ගැනීම සඳහා නගරාධිපතිවරුන් 5 දෙනෙක් මා ඒ සංචාරයට පවා එක්කගෙන ගියා. එදා කොළඹ නගරාධිපතිතුමා ගියේ නැහැ. ඒ වෙනුවට උපනගරාධිපතිතුමායි ගියේ.

1995 දී බස්නාහිර පළාත් සභාවේ පළමුවන ප්‍රඥප්තිය ඉදිරිපත් කළා. මා හිතන හැටියට මූලාසනාරූඪ ගරු මන්ත්‍රීතුමාත් දන්නවා, හිටපු ප්‍රධාන අමාත්‍ය ප්‍රසන්න රණතුංග මන්ත්‍රීතුමාත් -එතුමා මේ ගරු සභාවේ ඉන්නවා- දන්නවා, සන අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ අධිකාරිය පිහිටුවන්න අපි බස්නාහිර පළාත් සභාවේ පළමුවන ප්‍රඥප්තිය ගෙනාපු බව. ඒ ප්‍රඥප්තිය වෙනුවට අද ක්‍රියාත්මක වන්නේ, 2007 අංක 1 හැටියට බස්නාහිර පළාත ගෙනාපු ප්‍රඥප්තියයි. එය ගෙනෙන්න සිද්ධ වූණේ මෙන්න මේ කාරණය නිසායි. මා හිතන හැටියට තමුන්නාන්සේලාට ඒ කාරණය මතක ඇති. මට කලින් හිටපු මොරිස් රාජපක්ෂ ප්‍රධාන ඇමතිතුමාගේ කාලයේදී මේ සන අපද්‍රව්‍ය වත්තල ප්‍රදේශයේ බැහැර කරන්න ලෝක බැංකු ව්‍යාපෘතියක් ආවා. ඒ සම්බන්ධයෙන් කොළඹ සාකච්ඡාව පවත්වන අවස්ථාවේදී බස්වලින් ඇවිල්ලා මේ වාගේම විරෝධතාව දැක්වූවා. එවිට ඒ ව්‍යාපෘතිය අතහරින්න සිද්ධ වුණා.

ඉන් අනතුරුව 1995ත් පස්සේ 1999 පමණ වකවානුවේදී මේ ව්‍යාපෘතිය ගෙන ගියා, පාදක්කේ අළුපොක කියන ප්‍රදේශයේ සනිපාරක්ෂක කසළ රඳවනයක් යොදා ගන්න. එය අද දොම්පේ තිබෙන ව්‍යාපෘතිය හා සමානයි. එයටත් විරෝධතාවක් ආවා. ඒ නිසා එදා එය ක්‍රියාත්මක කරන්නත් බැරි වුණා.

අපි මතක තබා ගන්න ඕනෑ, සන අපද්‍රව්‍ය බැහැර කිරීමේ මූලික වගකීම තිබෙන්නේ අදාළ පළාත් පාලන ආයතනයටයි කියලා. කොළඹ සහ තදාසන්න ප්‍රදේශවල, එහෙම නැත්නම් "කොළඹ නාගරිකය" කියන ප්‍රදේශයේ සියලුම නගර සභාවල අද

එකතු වන කුණු ප්‍රමාණය ටොන් 1,400ක් පමණ වනවා. කොළඹ ප්‍රදේශයේ කුණු ටොන් 700ත් - 800ත් අතර ප්‍රමාණයක් එකතු වනවා. කෝට්ටේ, කොළොන්නාව, දෙහිවල - ගල්කිස්ස, මොරටුව, කැස්බෑව මේ ආදී වශයෙන් කොළඹ නාගරික ප්‍රදේශයේ අද දවසේ කුණු ටොන් 1,400ක් පමණ එකතු වනවා. හැබැයි මේ ප්‍රමාණය ක්‍රමානුකූලව වැඩි වුණා. මේ ප්‍රශ්නය විසඳීමේදී එක් එක් නගර සභා තම තමන්ට තිබෙන වගුරු බිම් සහ ගල් වළවල් වැනි දේවල් සාමාන්‍ය සම්ප්‍රදාය ක්‍රමයෙන්, "open dumping" කියන ක්‍රමයෙන් තමයි පුරවා ගෙන ආවේ. හැබැයි මේ ක්‍රමවේදය ප්‍රමාණවත් වුණේ නැහැ. ඒ නිසා තමයි මගෙන් පස්සේ බස්නාහිර පළාත් සභාවේ හිටපු ප්‍රධාන ඇමතිවරුන් පවා යම් යම් යෝජනා ක්‍රියාත්මක කරන්න උත්සාහ කළේ. හැබැයි ඒවා විවිධ හේතූන් නිසා අතර මග නැවතුණා. මා ඒ ගැන විස්තර කථා කරන්න යන්නේ නැහැ.

මූලාසනාරූඪ ගරු මන්ත්‍රීතුමනි, බොරැස්ගමුව කරදියාන ප්‍රතිවක්‍රීයකරණ මධ්‍යස්ථානයේ තිබුණේ ඉතාම අවිධිමත් ක්‍රමවේදයක්. බස්නාහිර පළාත් සන අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ අධිකාරිය මගින් එම අවිධිමත් ක්‍රමවේදය විද්‍යානුකූලව විධිමත් ක්‍රමවේදයකට පරිවර්තනය කළා. කුණු වෙන් කරලා, ආවර්ණ ඇති කරලා විශාල වැඩ පිළිවෙළක් ක්‍රියාත්මක කළා. එම නිසා අද දෙහිවල-ගල්කිස්ස, මොරටුව, කැස්බෑව, බොරැස්ගමුව වැනි නගර සභාවල සන අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය යම් ප්‍රමාණයකින් කරගෙන යනවා. හැබැයි, ඒ ප්‍රදේශයේ ජනතාවට ඒක අදටත් හිරිහැරයක්.

මෙවැනි තත්ත්වයක් තිබෙන කොට තමයි 2008දී කොළඹ නගරයේ කුණු ගෙනියලා බිලුමැන්ඩල් ප්‍රදේශයට open dumping ක්‍රමයට බැහැර කිරීම කළේ. කුණුවලින් මීතේන්, හයිඩ්‍රජන් සල්ෆයිඩ් වැනි වායූන් නිෂ්පාදනය වනවා. එම නිසා බිලුමැන්ඩල් කුණු කන්ද ගිනි ගන්නා. ගිනි ගැනීම නිසා ආ මහජන විරෝධයන් සමඟ එතැන කුණු දමන්න බැරි වුණා. එම නිසා මොකද කළේ? අධිකරණ නියෝගයකුත් සමඟ එදා සිට මීතොටමුල්ලට කොළඹ නගරයේ කුණු ගෙනියන්න පටන් ගත්තා. එදා අක්කර දෙකකින් පටන් ගන්න තැන මේ වන කොට අක්කර 19කට වැඩි ප්‍රමාණයක් තිබෙනවා. එතැනට කොළඹ කුණු ගෙනාවා; උපක්‍රමශීලීව ගෙනාපු කුණුත් තිබුණා. හොර පාරෙන් ආපු කුණුත් එක්කම දවසකට ටොන් 700 නොවෙයි, ටොන් 900කට වැඩි කුණු ප්‍රමාණයක් එතැන ගොඩ ගැහුණා.

මේ විධියට කුණු බැහැර කිරීම සිද්ධ වන කොට 2012 පමණ වන විට නාගරික සංවර්ධන අධිකාරියට මෙය ප්‍රශ්නයක් වුණා. මොකද, කොළඹ නගරය අලංකරණය කරන්න ඕනෑ; පිරිසිදු කරන්න ඕනෑ. ඒ කටයුතුත් එක්ක මේ සඳහා තිරසර වූ වැඩ පිළිවෙළක අවශ්‍යතාව නිසා පුත්තලමේ අරුවක්කාලු කියන ප්‍රදේශයට අපද්‍රව්‍ය ගෙන යාම සඳහා යෝජනා කර ව්‍යාපෘතියක් සකස් කළා. අපේ ගම්මන්පිල මන්ත්‍රීතුමා කිව්වා වාගේ, ඒක ඩොලර් මිලියන 107ක් වැය වන ව්‍යාපෘතියක්. ඒ සඳහා මීතොටමුල්ල කසළ අංගනයේ වෙනම කොටසක් හැඳෙනවා. ඒකට අතිරේකව රේල් පාරක් හැඳෙනවා. පුත්තලමේ ඉඳලා අරුවක්කාලුවලට කිලෝ මීටර් 26ක පමණ රේල් පාරක් හැඳෙනවා.

ඊළඟට, හුනුගල් ගැනීම නිසා ඇති වූ විශාල ප්‍රමාණයේ පැරණි වළවල් එතැන තිබෙනවා. ඒවාත් භාවිත කරමින් -හැබැයි, එකපාර කුණු දාන්න නොවෙයි. විද්‍යානුකූලව කුණු වෙන් කරලා දිරන ඒවා පමණක් ඒකට දැමීම සඳහා ව්‍යාපෘතියක් සකස් කළා. එම ව්‍යාපෘතිය වෙනුවෙන් ශක්‍යතා වාර්තා පවා අරගෙන තිබෙන අවස්ථාවේදී තමයි රජය වෙනස් වීමත් එක්ක ඒක නැවතුණේ.

[ගරු ඒ.ඩී. සුසිල් ප්‍රේමජයන්ත මහතා]

මූලාසනාරූඪ ගරු මන්ත්‍රීතුමනි, මෙවැනි ව්‍යසනයක් ඇති විමට බලපෑ ආසන්නතම උදාහරණය තමයි, 2016 මැයි මාසයේ දින තුනක් තුළ ඇද හැලුණු මහා වර්ෂාව නිසා ඇති වූ ගංවතුර තත්ත්වය. විශේෂයෙන්ම කොළොන්නාව මීනොටමුල්ලේ කුණු කන්ද ප්‍රදේශයේ ජනතාව වතුරෙන් යට වුණා. කොටිකාවත්ත, මුල්ලේරියාව ප්‍රදේශය ඇතුළු කඩුවෙල ඔක්කෝම ප්‍රදේශ වතුරෙන් යට වුණා. එහිදීත් වැඩියෙන්ම පීඩාවට ලක් වුණේ, මීනොටමුල්ලේ කුණු කන්ද අවට ජනතාවයි. ඒ අවස්ථාවේදී පවා අපි කොළඹ මහ නගර සභාවට දැනුම් දුන්නා. ඒ වාගේම මේ පාර්ලිමේන්තුවේදී මේ පිළිබඳව කල් තබනලද විවාදයකදී ප්‍රශ්නයක් මතු කරපු අවස්ථාවේදී මම ඉතා පැහැදිලිව කිව්වා. ඒ වන කොට මීනොටමුල්ලේ කුණු කන්ද අඩි 150ක් විතර උසට තිබුණා. කුණු ටොන් මිලියන 2.3ක් විතර එතැන ඒ වන කොටත් තැන්පත් වෙලා තිබුණා. ඒ වාගේම කොළඹ දිස්ත්‍රික්ක සංවර්ධන සභාවේදී අපි සාකච්ඡා කරලා නාගරික සංවර්ධන අධිකාරියට අපි මාස කිපයකට කලින් කිව්වා, "මේ ප්‍රශ්නයට විද්‍යාතුකුලව ස්ථිරසාර විසඳුමක් දෙනතෙක් තාවකාලික පිළියමක් හැටියට ඉස්සෙල්ලාම කුණු දමන එක නවත්වන්න. නැවැත්වීමට පෙර වෙන තැනක් හොයා ගන්න" කියලා. කොහොම නමුත් එම කටයුතු ක්‍රියාත්මක වුණේ නැහැ.

දැන් මේ බේදවාක්කයෙන් ජීවිත 33ක් අපට අහිමි වෙලා තිබෙනවා. ඒ වාගේම නිවාස 79ක් සම්පූර්ණයෙන් විනාශ වෙලා තිබෙනවා; නිවාස 19ක් අඩි වශයෙන් විනාශ වෙලා තිබෙනවා; සම්පූර්ණ නිවාස 98ක්. ඊට පස්සේ අපේ විද්‍යාඥයින් විසින් මේ පිළිබඳව විද්‍යාත්මකව ගවේෂණයක් කරලා සොයා ගැනීම නිසා තවත් අවදානම් කලාපයක් නම් කරලා තිබෙනවා. එම අවදානම් කලාපයේ නිවාස 163ක් තිබෙනවා. ඒ අයත් එතැනින් ඉවත් කිරීම අවශ්‍ය වෙලා තිබෙනවා. ඒ සිද්ධිය වුණේ, පසුගිය 14වැනිදා පස් වරු 3ට පමණ. පසුවදා උදේ 8.30 වන කොට කොළඹ දිස්ත්‍රික්කයේ හිටපු දේශපාලනඥයන්, -විවිධ දේශපාලන පක්ෂවල - රජයේ නිලධාරීන්, ත්‍රිවිධ හමුදාව හා පොලීසිය යන සියල්ල රැස් කළා. ඊට කලින් දවසේත් හමුදාව හා පොලීසිය එතැනට ගිහිල්ලා, වෙනත් සංවිධාන මගින් යම් යම් ක්‍රියා මාර්ග ගණනාවක් අරගෙන තිබුණා. කොළඹ මහ නගර සභාවත් ඒකට සම්බන්ධ වෙලා තිබුණා. හැබැයි, පසුවදා සිට එම මෙහෙයුම පටන් අරගෙන සතිකක් ඇතුළත අපට පුළුවන්කම ලැබුණා ඒ වන කොට නිම කරලා තිබුණු එම ප්‍රදේශයට ආසන්න ප්‍රදේශයේ නිවාස 98ක් - 79යි, 19යි කියන විනාශ වෙව්ව සහ අඩක් විනාශ වුණ නිවාස 98ට - ලබා දෙන්න. එම නිවසක වටිනාකම රුපියල් ලක්ෂ 45ක් පමණ වනවා. බඩු මිලදී ගැනීමට රුපියල් දෙලක්ෂ පණස්දහක මුදලක්. ඒ වාගේම අවදානම් කලාපයේ ඉන්න 163ක් වන ජනතාවට මාසයකට පණස්දහ බැගින් එක් ලක්ෂ පණස්දහක මුදලක් එක වර ගෙවීමට සහ ඒ අයගේ භාණ්ඩ ගෙන යාම සඳහා රුපියල් 10,000ක් ගෙවන්නටත් කටයුතු කර තිබෙනවා.

පුළු මාසය වන විට මාස තුනක් ඇතුළත අවදානම් කලාපයේ 163 දෙනාටත් රජය මගින් නිවාස ලබා දෙන්නට කටයුතු කරනවා. යම් කිසි විධියකින් නිවාස ලබා ගන්නට අකමැති අය ඉන්නවා නම්, ඒ අයට ඒ මුදල්වලින් තාවකාලික නිවාසයක් කුලියට අරගෙන යන්නට පුළුවන්. ස්ථානීය පරීක්ෂණ- රජයේ තක්සේරුව මේ වන විට අවසන් කර තිබෙනවා. ස්ථානීය පරීක්ෂණ අවසන් කර ඒ තක්සේරු වාර්තා ලැබුණාම ඒ තක්සේරු වාර්තා අනුව එහි නිල වටිනාකම ගෙවීම සඳහා දැනට තීන්දු අරගෙන තිබෙනවා. ජීවිත හානි පිළිබඳවත් ඒ හා සමානවම වන්දි ගෙවීම සඳහා තීන්දු ගැනීමට මේ වන විට මූලික ප්‍රතිපත්තියම එකඟතාවයක් තිබෙනවා. මා මේ කරුණු ටික කිව්වේ, සිද්ධිය වෙව්ව දවසට පසුව දා එළිවෙනකොටම ඒ කටයුතු ආරම්භ කර ඉදිරියට ඒ කටයුතු ගෙනයාමට සම්බන්ධ වූ කෙනෙක් හැටියටයි.

අපේ අමාත්‍යාංශයේත් විද්‍යාඥයන් මේ සඳහා සම්බන්ධ වුණා. මෙයයි එතැන තිබෙන තත්ත්වය.

ලෝකයේ ඕනෑම රටක සාම්ප්‍රදායිකව වගුරු හෝ හිස් ස්ථානයකට අපද්‍රව්‍ය බැහැර කිරීම් තිබෙනවා. ඒක ආදිකාලීන දෙයක්. එය අද බොහෝ රටවල ක්‍රියාත්මක වෙන්නේ නැහැ. ඊළඟ කාරණය සනීපාරක්ෂක කසළ රඳවනය. ඒකට උදාහරණය වශයෙන් කියන්නට තිබෙන්නේ දොම්පේ. තවත් එවැනි ව්‍යාපෘති තුනක් ආරම්භ කරන්න KOICA ආධාර පරිසර අධිකාරියට ලැබී තිබෙනවා. ගරු ගම්මන්පිල මන්ත්‍රීතුමා කිව්වා වාගේ මෙම ව්‍යාපෘතිය ගරු වම්පික රණවක ඇමතිතුමාගේ කාලයේ මූලික කටයුතු ආරම්භ කර, ගරු අනුර ප්‍රියදර්ශන යාපා ඇමතිතුමාගේ කාලයේ එක ඉදිරියට ගෙන ගිහින් මම පරිසර ඇමති හැටියට අවුරුදු දෙකක පමණ කාලය තුළ එය ක්‍රියාත්මක කරන්න පුළුවන්කම ලැබුණා.

ඊළඟ ක්‍රමය ජීවවායුධ නිපදවීමේ ක්‍රමයයි. නැත්නම් ජීව විද්‍යාත්මක ක්‍රමයට කිරි මුහුන් කරනවා වාගේ විශාල සිලින්ඩරවලට කාබනික අපද්‍රව්‍ය දමා මුහුන් කළාම දින කිහිපයක් ඇතුළත - දින 21, දින 30 ආදී වශයෙන් - එහි ජීව වායුව නිෂ්පාදනය වෙනවා. ඒ ජීව වායුව බලශක්ති නිෂ්පාදනයට, ආහාර පිසීමට හෝ ප්‍රවාහනයට යොදා ගන්නට පුළුවන්. එයයි ජීවවිද්‍යාත්මක ක්‍රමය. ඒ ක්‍රමය සමහර පාසල්වල අද ක්‍රියාත්මක වෙනවා. නිවාසවලත් කුඩා මට්ටමින් ක්‍රියාත්මක වෙනවා. හැබැයි, ජර්මනිය වාගේ රටවල මහා පරිමාණයෙන් ක්‍රියාත්මක වෙනවා. ටොන් සියය, දෙසියය, පන්සියය එක තැනකට ගන්නවා. නිවාස වට්ටට තිබෙනවා. නමුත් කිසිම ප්‍රශ්නයක් වෙන්නේ නැහැ. ජීව විද්‍යාත්මක ක්‍රමයකට සිලින්ඩර කිහිපයකින් වායුව නිෂ්පාදනය වෙලා එනවා. අද ලෝකය පිළිගත් විද්‍යාත්මක, ඉතාමත් සාර්ථක, පරිසරයට හානියක් නොවෙන සංවේදී ක්‍රමය තමයි ඒ ජීවවිද්‍යාත්මක ක්‍රමයට ගැස් නිෂ්පාදනය කිරීම. හැබැයි, ඒකේ අන්තිමට සියයට පහක දහසක ප්‍රමාණයක sludge එකක් ඉතිරි වෙනවා. එය පරිසරයට හානිකර නොවන ආකාරයට බැහැර කිරීම සඳහා ඒ ගොල්ලෝ වෙන වැඩිපිළිවෙළ යොදා ගෙන තිබෙනවා. ඊළඟ ක්‍රමය කොම්පෝස්ට් පොහොර නිෂ්පාදනය. ගරු කරුණාරත්න පරණවිතාන නියෝජ්‍ය අමාත්‍යතුමා කිව්වා වාගේ බලංගොඩ, වැලිගම, ඇල්ල ආදී වශයෙන් දිවයිනේ 335ක් පමණ වන ප්‍රාදේශීය සභා හා නගර සභාවල, විශේෂයෙන් ප්‍රාදේශීය සභා එකසිය විස්සක පමණ ප්‍රමාණයක අද මේ ක්‍රමය ක්‍රියාත්මක වෙගෙන යනවා. මොකද, ඒ තැන්වල දවසට ටොන් 5, ටොන් 10ක ප්‍රමාණයක් තමයි කුණු එකතු වෙන්නේ.

ඊළඟ ක්‍රමය තමයි දහනය එහෙම නැත්නම් "incineration". මේ ක්‍රමය ලෝකයේ ශීත රටවලයි බහුල වශයෙන් භාවිත වෙන්නේ. මොකද, ඒ රටවල ශීත කාලසීමාව තුළදී ශීත දේශගුණය උණුසුම් කිරීම සඳහා මෙයින් නිෂ්පාදනය වන තාපය පොළොව යටින් යවා ඒ තාපය ප්‍රයෝජනයට ගන්නවා. ඊළඟට ජලය වාෂ්ප කර, generators ක්‍රියාත්මක කර විදුලිය නිෂ්පාදනය කරනවා. ඒ වාගේ ක්‍රම කිහිපයකට මේවා යොදා ගන්නවා.

ගරු මූලාසනාරූඪ මන්ත්‍රීතුමා

(மாண்புமிகு தலைமைதாங்கும் உறுப்பினர் அவர்கள்)

(The Hon. Presiding Member)

ගරු ඇමතිතුමාට තව විනාඩියක් තිබෙනවා.

ගරු ඒ.ඩී. සුසිල් ප්‍රේමජයන්ත මහතා

(மாண்புமிகு எ.டி. சுசில் பிரேமஜயந்தா)

(The Hon. A.D. Susil Premajayantha)

මේ ක්‍රමවලින් අපේ ග්‍රාමීය ප්‍රදේශවලට වඩාත්ම ගැළපෙන්නේ "Three R's" - Reduce, Reuse and Recycle - ක්‍රමයයි. මේ ක්‍රමයයි අද බොහෝ තැන්වල යොදා ගන්නේ.

නාගරික වශයෙන් ජීව විද්‍යාත්මක ක්‍රමය හෝ දහනය කියන ක්‍රම දෙකයි තිබෙන්නේ. හැබැයි, විද්‍යාඥයින් නිර්දේශ කරන්නේ වඩාත් සුදුසු ජීව විද්‍යාත්මක ක්‍රමයයි. මෙන්න මේ කරුණු පිළිබඳව කටයුතු කරන්න ඕනෑ. තෝරපු නැති කුණු කුඩු කර තෝරාගන්නේ කොහොමද කියන එකට ගම්පොල ප්‍රදේශයේ තරුණයෙක් නිෂ්පාදනයක් කර තිබුණා. අපේ ඒකල ඉංජිනේරු පර්යේෂණායතනයේ ඉංජිනේරුවන් එක්ක මම එය ගිහින් බැලුවා. ඉතාම හොඳ සංකල්පයක්. මෙය විශේෂයෙන්ම "ගිරු" නාලිකාව තමයි ප්‍රථම වතාවට ප්‍රවෘත්තියක් හැටියට ඉදිරිපත් කළේ. ඒ අයගෙන් මම තොරතුරු අරගෙන පසුව දාම ගිහින් ඒ කටයුත්ත කළා. දැන් ඒකේ model එක ඔහු හදා තිබෙනවා. ලබන සතිය වෙනකොට ඉංජිනේරු ආයතනයක් සමඟ ඒ යන්ත්‍රයන් ගෙනැවිත් ඒක වැඩි දියුණු කර පේටන්ට් බලපත්‍රය ඒ තරුණයාට ලබා දී අපි පිටුපස ඉඳගෙන අවශ්‍ය නිෂ්පාදන කරන්න බලාපොරොත්තු වෙනවා. ඒ පිළිබඳව අපි වාර්තාවක් ඉදිරිපත් කර ඉදිරි කටයුතු කර ගෙන යනවා. ප්‍රාදේශීය සභා, නගර සභා ආදියේ දවසට කුණු ටොන් හතළිහ පණහ, එකතු වෙන ඒවායින් ඒ ඒ ප්‍රදේශවලම මේ ප්‍රශ්නය විසඳා ගන්න පුළුවන්. හැබැයි, කොළඹ සහ තදාසන්න ප්‍රදේශවල එකතුවන කුණු ටොන් 1,400 ප්‍රශ්නය සඳහා ස්ථිරසාර විසඳුමක් තිබිය යුතුයි. ඒ දක්වා තාවකාලික පියවරක් ගන්න පුළුවන්.

ර්ළභ කාරණය තමයි එම ස්ථිරසාර විසඳුම කලින් කිව්ව ක්‍රම දෙකෙන් එකක් වෙන්න ඕනෑ කියන එක. එකක් තමයි දහනය. අනිත් එක ජීව විද්‍යාත්මක ක්‍රමය. මීතොටමුල්ල කුණු කන්ද පිළිබඳව විද්‍යාඥයන්ගේ මතය වෙන්නේ එය ස්ථාපනය කළ යුතුයි කියන එකයි. එය ස්ථාපනය කරලා, අක්කර 20ක් පමණ වන භූමි ප්‍රමාණය ර්ළභ වර්ෂ කිහිපය තුළ වෙනත් සංවර්ධන කටයුත්තක් සඳහා භාවිත කළ යුතුයි. එසේ කරපු අවස්ථා තිබෙනවා. රාජගිරියේ අද Hongkong and Shanghai Banking Corporation එක තිබෙන ඉඩම මීට පෙර වගුරු ඉඩමක්. වන්දා ද සිල්වා මැතිතුමා කෝට්ටේ පුරපති හැටියට ඉන්න කොට කුණු දාලා ඒ වගුරු බිම ගොඩ කළා. අද ඒක උඩ තිබෙන්නේ HSBC බැංකුව. කියන්න පුළුවන්ද? හිතන්නවත් බැහැ. ඒ විතරක් නොවෙයි.

ඇමෙරිකාවේ නිව්යෝක්වල මැන්හැටින් එක ගැන මම පුවත් පතක තිබෙනවා දැක්කා. දෙවන ලෝක යුද්ධයෙන් පස්සේ කුණු දාලා පුරවපු ඉඩමකයි ඒක හදලා තිබෙන්නේ. ඒ නිසා අද තාක්ෂණයට, විද්‍යාඥයන්ගේ මතයට අපි ගරු කරන්න ඕනෑ. අද ලෝකයේ බොහෝ පරිසර විනාශයන් සිදු වෙන්නේ පසුගිය වසර ගණනාව තුළම ඔවුන් ඉදිරිපත් කරපු මතයන් පිළිබඳව ඒ තරම් සැලකිල්ලක් නොදැක්වීම සහ ඒ පිළිබඳව කටයුතු නොකිරීම නිසයි. ඒ නිසා මේ පිළිබඳව වන විද්වත් මත, විද්‍යාඥයන්ගේ මතවලට ගරු කරලා විද්‍යානුකූලව සහ අපද්‍රව්‍ය බැහැර කිරීම සඳහා අවශ්‍ය වැඩ පිළිවෙළ සකස් කිරීම තුළින් තමයි මෙවැනි බේදවාචකයන් නැවත ඇතිවීම වැළැක්වීම සඳහා කටයුතු කරන්න පුළුවන් වෙන්නේ. අතිගරු ජනාධිපතිතුමා ගැසට් නිවේදනය නිකුත් කරනු ලැබුවේ තාවකාලික පිළියමක් හැටියටයි. මොකද, කොළඹ නගරයෙන් දවසකට කුණු ටොන් 800ක් එකතු වෙනවා. ඒවා බැහැර නොකළොත් කොළඹ නගරය තුළ විශාල පාරිසරික ප්‍රශ්නයක් ඇති වෙනවා. මොකද, කොළඹ කියන්නේ පසුගිය අවුරුදු තුන හතර ඇතුළත අලංකාරවත් වූ නගරයක්. විධිමත් ලෙස අපද්‍රව්‍ය බැහැර කරන්න පටන් ගත්තා. එය නගර සභාවේ වග කීමක් වුවත්, එය නාගරික සංවර්ධන අධිකාරියත් භාර අරගෙන ඒ කටයුත්ත කරලා තමයි ඒ තත්ත්වයට ගෙනාවේ. එහෙම නම් ඒ තත්ත්වය තව දුරටත් පවත්වාගෙන යා යුතුයි. "කොළඹ කුණු අපට එපා" කියන එක තර්කයක් නොවෙයි. මොකද, ලක්ෂ 8ක, 9ක වාගේ ජනගහනයක් තමයි කොළඹ ඉන්නේ. හැබැයි, දවසකට ලක්ෂ 20ක් ජනතාව කොළඹ හරහා යනවා. [බාධා කිරීමක්]

ගරු මූලාසනාරුඩ් මන්ත්‍රීතුමා

(மாண்புமிகு தலைமைதாங்கும் உறுப்பினர் அவர்கள்)
(The Hon. Presiding Member)
දැන් කථාව අවසන් කරන්න.

ගරු ඒ.ඩී. සුසිල් ප්‍රේමජයන්ත මහතා

(மாண்புமிகு ஏ.டி. சுசில் பிரேமஜயந்த)
(The Hon. A.D. Susil Premajayantha)

සේවයට වාර්තා කරන අය, වෙනත් අවශ්‍යතා සඳහා එන අය විසින් බැහැර කරන ලද අපද්‍රව්‍ය කාගේද? ඒවා කොළඹ ජනතාවගේද? නැහැ. මේක එක එකකෙනාට වෙන් කරන්න අපට බැහැ. මේ සඳහා අපි සියලුම දෙනාම සාමූහිකව මුහුණ දිය යුතුයි. අපද්‍රව්‍ය වෙන්කිරීම හා බැහැර කිරීම සඳහා වූ වැඩ පිළිවෙළ වන "3 Rs" සංකල්පය පිළිබඳව පාසල් මට්ටමින්, කාර්යාල මට්ටමින් දැනුවත් කිරීමේ ව්‍යාපාරයක් කළ යුතුයි. එයින් පසු ඊට වඩා හොඳ සංකල්ප ඇවිල්ලා තිබෙනවා. නමුත්, මේ සංකල්පය වුවත් ක්‍රියාත්මක කරන්න පුළුවන් මට්ටමට ගෙනඒම තුළින් මේ ප්‍රශ්නයට ස්ථිරසාර විසඳුමක් ලබාගන්න පුළුවන්ය කියන විශ්වාසය පළ කරමින්, ඒ සඳහා විද්‍යා, තාක්ෂණ හා පර්යේෂණ අමාත්‍යාංශයේ සම්පූර්ණ සහයෝගය ලබාදෙන බවත් සඳහන් කරමින් මගේ කථාව අවසන් කරනවා.

ගරු මූලාසනාරුඩ් මන්ත්‍රීතුමා

(மாண்புமிகு தலைமைதாங்கும் உறுப்பினர் அவர்கள்)
(The Hon. Presiding Member)
බොහොම ස්තූතියි.

මිළඟට, ගරු ප්‍රසන්න රණතුංග මන්ත්‍රීතුමා.

[අ.භා. 2.28]

ගරු ප්‍රසන්න රණතුංග මහතා

(மாண்புமிகு பிரசன்ன ரணதுங்க)
(The Hon. Prasanna Ranatunga)

මූලාසනාරුඩ් ගරු මන්ත්‍රීතුමනි, මේ යෝජනාව පිළිබඳව මගේ අදහස් ප්‍රකාශ කරන්න ඉස්සෙල්ලා මීතොටමුල්ල බේදවාචකයෙන් මියගිය, ඒ වාගේම හානියට පත්වණු පවුල්වල සියලු දෙනාටම අපගේ ශෝකය හා කනගාටුව ප්‍රකාශ කරන්න ඕනෑ.

මට පෙර කථා කරපු මහජන නියෝජනයෝ - මන්ත්‍රීවරු - බිඳුමැන්ඩල් කුණු කන්දේ ඉතිහාසය ගැනත්, මීතොටමුල්ල ගැනත්, අනෙකුත් ස්ථාන පිළිබඳවත් අදහස් ප්‍රකාශ කළා. මූලාසනාරුඩ් ගරු මන්ත්‍රීතුමනි, එදා බිඳුමැන්ඩල් කුණු ගොඩ ගිනිගන්නාට පස්සේ කොළඹ නගර සභාවට තිබුණු විකල්පය තමයි මීතොටමුල්ලට ගිහිල්ලා කුණු දමන එක. එදා මීතොටමුල්ලට ගිහිල්ලා කුණු දමනකොට මීතොටමුල්ල අවට ප්‍රදේශවාසීන් විරෝධතාවක් ගෙනගියා, ඒ ප්‍රදේශවලට කුණු ගෙනැල්ලා දාන්න එපා කියලා. අවුරුදු ගණනකට ඉස්සෙල්ලා කුණු ගෙනෙන වෙලාවේ ඔවුන් එසේ විරෝධය පළ කළේ, සමහර විට ඔවුන් දකින්න ඇති අනාගතයේදී මේ වගේ බේදවාචකයක් ඇති වෙන්න පුළුවන්ය කියන කාරණාව. දැන් මේ බේදවාචකයක් එක්ක නැවත වතාවක් එම කුණු දොම්පෙට, ඒකලට, මුතුරාජවෙලට දමන්න කටයුතු කරගෙන යනවා. මූලාසනාරුඩ් ගරු මන්ත්‍රීතුමනි, මම මේ කාරණයන් මේ වෙලාවේ මතක් කරන්න ඕනෑ. එදා මීතොටමුල්ලට කුණු ගේනකොට ජනතාව විරුද්ධ වූණේ මේ දේ වෙයි කියන බලාපොරොත්තුව ඇතිවයි. ඒ වාගේම අද ගම්පහ දිස්ත්‍රික්කයේ විවිධ ස්ථානවලට කුණු අරගෙන ගොස් දැමීම තුළින් අනාගතයේදී ඒ ප්‍රදේශවල ජනතාවට මේ වගේ තත්ත්වයකට මුහුණ දෙන්න බොහෝ දුරට ඉඩකඩ ඇති වෙන්න පුළුවන්.

[ගරු ප්‍රසන්න රණතුංග මහතා]

අපේ පළාත් සභා හා පළාත් පාලන විෂයය භාර ඇමතිතුමා එතුමාගේ කරුවෙකි කියනවා මම අහගෙන හිටියා, "මේ කුණු දමනවාට විරුද්ධ වෙන්නේ එක්කෝ දේශපාලනඥයෝ; එක්කෝ මෝඩයෝ" කියලා. එතුමා කරපු ඒ ප්‍රකාශය පිළිබඳව මම බොහොම කනගාටු වනවා. මොකද, මම මේ කාරණයට විරුද්ධයි. ඒ, මා දේශපාලනඥයෙක් නිසා වෙන්න ඇති. එදා ඒකලට කුණු ගිහිල්ලා දමනකොට ඒකට විරුද්ධව කථා කරපු අපේ කොටුගොඩ ධම්මාවාස භාමුදුරුවෝ, කාදිනල් වහන්සේලා දේශපාලනඥයන් නොවේ. එහෙම නම් උන්වහන්සේලා මෝඩයන් හැටියට සලකලාද එතුමා කථා කළේ කියන ගැටලුව අපට තිබෙනවා. නමුත් එතුමා එහෙම ප්‍රකාශ කළා. ඒකල ප්‍රදේශයේ ආගමික නායකයන් කුණු දැමීමට විරුද්ධව කථා කළේ ඒ ප්‍රදේශවල සාමකාමීව ජීවත් වන ජනතාවට කරදරවලට මුහුණ දෙන්න සිදු වෙයි කියලායි. දොම්පෙට කුණු ගෙනැල්ලා දමනකොට අපි මොකක්ද කිව්වේ? අපි කිව්වේ නැහැ, එහාට කුණු ගෙනැල්ලා දාන්න එපා කියලා. ඒ ව්‍යාපෘතිය ආරම්භ කළ සුසිල් ප්‍රේමජයන්ත ඇමතිතුමා ඒ පිළිබඳව පැහැදිලි කළා. එතැනට නොතේරු කුණු ගෙනැල්ලා දැමීම නම් ඒ ව්‍යාපෘතියම අසාර්ථක වෙලා, ඒ ප්‍රදේශයට එය වදයක් වන තත්ත්වයට පත් වෙනවා. එදා එතැනට ගෙනාපු කුණු බලන්න අපි ගියා. ඩුලිප් විජේසේකර නියෝජ්‍ය ඇමතිතුමායි, මමයි එතැනට ගිහිල්ලා බැලුවා. පොලීසියට ගියාම කුණු ගෙනා වාහනය ඇරලා පෙන්නවා. නොතේරු කුණු ගෙනැල්ලා බාපු එකට තමයි විරුද්ධ වුණේ. ඒ ව්‍යාපෘතිය හදලා තිබෙන්නේ කුණු තෝරලා, නොදිරන කුණු දමන ව්‍යාපෘතියක් - පරිසර හිතකාමී දෙයක් - හැටියටයි, මූලාසනාරූප ගරු මන්ත්‍රීතුමනි. එදා ඒ ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කළා නම් ඒ ව්‍යාපෘතියම අසාර්ථක ව්‍යාපෘතියක් බවට පත් වනවා. ඒකට විරුද්ධවයි අපි කටයුතු කළේ. හැබැයි, ප්‍රමාදවෙලා හෝ ආණ්ඩුව ඒ කාරණය තේරුම් අරගෙන, එතැනට කුණු දැමීම නැවැත්වීම පිළිබඳව අපි ආණ්ඩුවට ස්තුතිවන්ත වනවා.

හොඳ දෙයක් කළාම හොඳයි කියලා අපි කියනවා. ආණ්ඩුව ඉතාම කඩිනමින් මිනොටමුල්ල බේදවාඩකයෙන් හානියට පත් අයට නිවාස ලබා දෙන්න කටයුතු කළා. නමුත් තවම වන්දි ලැබුණේ නැති, ගෙවල් ලැබුණේ නැති, යම් යම් අපහසුතාවලට පත්වෙලා ඉන්න අය නහන අදෝනා අපි ජනමාධ්‍ය තුළින් දකිනවා. ඒ පිළිබඳවත් කඩිනමින් රජයේ අවධානය යොමු කරලා, ඒ අය සමඟ සාකච්ඡා කරලා, ඒ අයට සුදුසු වැඩ පිළිවෙළක් සකස් කරන්න. ඒ අය කරදරයට පත් වුණු අය. ආණ්ඩුවට වුවමනා දේ නොව, ඔවුන් එක්ක කථා කරලා, ඔවුන්ට හොඳ දෙයක් කරන්න කටයුතු කරන්න කියන ඉල්ලීම අපි කරනවා.

මිනොටමුල්ල කුණු කන්දට මේ දේ සිදු වුණේ විද්‍යානුකූල නොවන විධියට මෙතැනට කුණු දැමීම නිසයි. දොම්පෙට, මුතුරාජවෙලට, ඒකලට, කරදියානට විද්‍යානුකූල නොවන විධියට මේ කුණු ගෙනිහිල්ලා දමනකොට, ඒ ප්‍රදේශවල තිබෙන ප්‍රශ්න ටීට වඩා උග්‍ර තත්ත්වයට පත් වෙනවා. කරදියාන ප්‍රදේශයට යම්කිසි ප්‍රමාණයකට පමණකි කුණු දමන්න පුළුවන්කම තිබෙන්නේ. එතැන කොමිපෝස්ට් කරන්න පුළුවන් කරලා තිබෙනවා. යම් ප්‍රමාණයක් කොමිපෝස්ට් කරන්න පුළුවන්. ගෙනෙන කුණු ප්‍රමාණය ඊට වඩා වැඩි වෙනවා නම් රජය කඩිනමින් ඒ පිළිබඳව සොයා බලලා, කොමිපෝස්ට් ව්‍යාපෘතිය තව ටිකක් පුළුල් කරලා, ඊට වඩා කුණු ප්‍රමාණයක් කොමිපෝස්ට් කරන්න පුළුවන් වන ක්‍රමයක් කඩිනමින් නිර්මාණය කර එතැන ක්‍රියාත්මක කරන්න. එහෙම නැත්නම් කරදියානත් තවත් මිනොටමුල්ලක් බවට අනාගතයේදී පත් වෙන්න බොහෝ දුරට ඉඩ තිබෙනවා.

මූලාසනාරූප ගරු මන්ත්‍රීතුමනි, ඔබතුමාගේ මාර්ගයෙන් අපි පළාත් සභා හා පළාත් පාලන ගරු අමාත්‍යතුමාගෙන් ඉල්ලීමක් කරනවා. මොකද, පළාත් පාලන ආයතන කුණු සම්බන්ධයෙන් අවධානය යොමු කරනවා අඩුයි. මම බස්නාහිර පළාතේ ප්‍රධාන ඇමතිවරයා හැටියට කටයුතු කළා. මේ ආණ්ඩුවේ ඇමතිවරු වන පායළි වම්පික රණවක මැතිතුමා, සුසිල් ප්‍රේමජයන්ත මැතිතුමා, අනුර ප්‍රියදර්ශන යාපා මැතිතුමා යන තුන් දෙනාම පරිසර ඇමතිවරු හැටියට කටයුතු කළා. ඒ වකවානුවේදී තිබුණු ආණ්ඩු ඒ කාරණය ගැන අවධානය යොමු කළේ නැහැ කියලා හැමෝම කියනවා. නමුත් ඒ ආණ්ඩු අවධානය යොමු කරලා, ඒ සඳහා යම් යම් ප්‍රතිකර්ම කරන්න කටයුතු කරලා තිබුණා.

අපි දිවුලපිටියේ හොඳ කොමිපෝස්ට් ව්‍යාපෘතියක් හැදුවා. ඒ සෑම එකකටම එදා මධ්‍යම රජයෙන් උදවු කළා. බස්නාහිර පළාතේ පළාත් පාලන ආයතනවලින් බහුතරයකට අද කොමිපෝස්ට් නිෂ්පාදනය කරන තමන්ගේම කියලා ආයතන තිබෙනවා. ඒ නිසා තමයි විශේෂයෙන්ම ගම්පහ දිස්ත්‍රික්කයේ මේ ප්‍රශ්නය උග්‍ර අතට හැටිලා නැත්තේ. මේවාට විකල්ප ඒ වකවානුවේදී යොදලා තිබුණේ නැත්නම් කොළඹට සිද්ධ වුණ දේ අද ගම්පහටත් වෙන්න ඉඩ තිබුණා, මූලාසනාරූප ගරු මන්ත්‍රීතුමනි.

මේක ජාතික ප්‍රශ්නයක්. අද කොළඹ කුණු එකතු කරන්නේ නැහැ. කුණු එකතු කරන්නේ නැති වුණාම සුසිල් ප්‍රේමජයන්ත ඇමතිතුමා කිව්වා වාගේ මුළු නගරයම අවලස්සන වනවා. මේවාට කඩිනම් විකල්පයක් හොයන්න ඕනෑ. මුතුරාජවෙලට කුණු ටික ගිහිල්ලා දමනවා නම් ඒකට විකල්ප වැඩ පිළිවෙළක් හදන්න ඕනෑ.

එහෙම නැත්නම්, කොළඹ මිනොටමුල්ල අවට නේවාසිකව සිටින අය ඉවත් කරලා ඒ ස්ථානය දියුණු කරන්න පුළුවන් වැඩ පිළිවෙළ මොකක්ද කියන එක ගැන හඳුනාගැනීමක් කරන්න ඕනෑ. ඒවා, මේ ගරු සභාවේදී අපි කතා කරලා තීන්දු කරන්න බැරි දේවල්. ඒ පිළිබඳ නිපුණතා තිබෙන අයගේ අදහස් ගෙන මේ ප්‍රශ්නවලට කඩිනම් විසඳුම් සොයන්න මේ රජය කටයුතු කරන්න ඕනෑ. පළාත් පාලන ආයතන අද තමන්ගේ වගකීම්වලින් බැහැරවයි කටයුතු කරන්නේ. එකී ආයතන පොත් පත් බෙදනවා; නොයෙකුත් ව්‍යාපෘති ක්‍රියාත්මක කරනවා. නමුත් කුණු කසළ එක්කාපු කරලා ප්‍රතිවක්‍රීකරණය කරන්න හෝ කොමිපෝස්ට් ව්‍යාපෘති ක්‍රියාත්මක කරන්න හෝ වැඩි මුදල් ප්‍රමාණයක් වාර්ෂිකව යොමු කරන වැඩ පිළිවෙළක් පළාත් පාලන විෂයය භාර ඇමතිතුමා හරහා ක්‍රියාත්මක කරන්න අවශ්‍ය කටයුතු කරන්න පුළුවන්කම තිබෙන්න ඕනෑ.

මූලාසනාරූප ගරු මන්ත්‍රීතුමනි, මිනොටමුල්ල ව්‍යාපෘතිය සඳහා 2015 අය වැයේදීත්, 2016 අය වැයේදීත්, 2017 අය වැයේදීත් මේ පාර්ලිමේන්තුවේ මුදල් වෙන් කර තිබෙනවා අපි දැක්කා. 2015 අය වැයේදී රුපියල් බිලියන 14ක්, 2016 අය වැයේදී රුපියල් බිලියන 14ක්, 2017 අය වැයේදී රුපියල් බිලියන 10ක් වෙන් කර තිබුණා. නමුත් වෙන් කරපු ඒ මුදල්වලින් ප්‍රයෝජනයක් ගෙන තිබෙනවාද කියන කාරණාව පිළිබඳව අපට අවබෝධයක් නැහැ, මූලාසනාරූප ගරු මන්ත්‍රීතුමනි. ඒ මුදල් වෙන් කරලා ඒවායෙන් ව්‍යාපෘති ක්‍රියාත්මක කරන්න යම්කිසි වැඩ පිළිවෙළක් දියත් කළා නම් මේ වාගේ බේදවාඩකයකට මුහුණ නොදී ඉන්න ඒ ප්‍රදේශයේ ජනතාවට හැකි වන්න ඉඩ තිබුණා.

මම විශ්වාස කරනවා, මේක ජාතික ප්‍රශ්නයක් කියා. මෙය සමහර විට පළාත් පාලන ආයතනවලට දරාගන්න බැරි වන්න පුළුවන්. සමහර මන්ත්‍රීවරුන් තිස්සමහරාමයයි කොළඹයි සංසන්දනය කරන්න හදනවා අපි දැක්කා. කොළඹ පදිංචි ජනගහනයට වඩා විශාල ජනගහනයක් කොළඹ ඉන්නවා.

නිස්සමහරාමයේ ඒ ව්‍යාපෘතිය කරන්න පුළුවන් වුණාට කොළඹ එහෙම කරන්න බැහැ. නිස්සමහරාමයේ වැඩ පිළිවෙළක් දියත් කරන්න පුළුවන් වන්න ඇති. නමුත් පළාත් සභා හා රජය කොළඹට ඊට වඩා වැඩි මැදිහත් වීමක් ලබා දිය යුතු වනවා. කොළඹ, කෝට්ටේ, මහ නගර සභාවලට මෙන්ම මහරගම, කැස්බෑව ආදී ප්‍රදේශවල තිබෙන නගර සභාවලටත්, එතැනින් එතැනට ගියාම මහනුවර, ගාල්ල, මාතර ආදී මහ නගර සභාවලටත් අයත් ප්‍රදේශවල තමන්ගේ පළාත් පාලන ආයතන හරහා මේ ව්‍යාපෘතිය තනිවම ක්‍රියාත්මක කරන්න බැහැ.

මූලාසනාරූප ගරු මන්ත්‍රීතුමනි, දැන් සමහර අය කියනවා, "කොළඹ කුණු ගමට ගෙන යනවාට විරුද්ධ වන්න එපා. කොළඹට වැඩිම සෙනහ එනවා" කියලා. කොළඹ වැඩි වැඩියෙන් ව්‍යාපාර ආයතනවලට අනුමැතිය දෙනවා නම්, ගොඩනැගිලිවලට අනුමැතිය දෙනවා නම් පළාත් පාලන ආයතනවලට පුළුවන් නිසි වැඩ පිළිවෙළක් -කසළ බැහැර කිරීමේ වැඩ පිළිවෙළක්- දියත් කරන්න කියන්න. ඒ සඳහා වාර්ෂිකව වැඩි මුදලක් අය කරන්න පුළුවන්. එනකොට ඒ මුදල්වලින් ඒ නගර සභාවට පුළුවන්කම තිබෙනවා කුණු කසළ කළමනාකරණ වැඩ පිළිවෙළක් දියත් කරන්න. එහෙම නොකර, එක් තැනක කුණු ඉවත් කිරීමට කිල්පයක් හැටියට තවත් තැන්වලට පුරවමින් ගියාම ඒ ප්‍රදේශවලත් ඔය තත්ත්වයමයි ඇති වන්නේ. 2009දී එම වැඩ පිළිවෙළ ආරම්භ කරපු, ක්‍රියාත්මක කරපු නගර සභාව -කොළඹ මහ නගර සභාව- මේකට වග කියන්න ඕනෑ. කොළඹ මහ නගර සභාව විද්‍යානුකූල නොවන විධියට කටයුතු කිරීම නිසා තමයි බිලුමැන්ඩල් වාගේම මීනොටමුල්ල කුණු ප්‍රශ්නයත් ඔය තත්ත්වයට පත් වුණේ. අඩු ගණනේ බිලුමැන්ඩල් පිළිබඳව ඒ තත්ත්වයට මුහුණ දෙන්න සිදු වුණායින් පසුව හෝ ඒ වෙනුවෙන් සෘජු මැදිහත් වීමක් කරන්න ආයතනයක් තිබුණේ නැහැ. දැන් - වර්තමානයේ- යෝජනා වෙනවා, මේ සඳහාම එක් අධිකාරියක් පිහිටුවීම සුදුසුයි කියා. ඒක හොඳයි. හැබැයි එය පළාත් පාලන ආයතනවලට, පළාත් සභා වැඩවලට උදවු කරන්න මැදිහත් වෙන්න ඕනෑ. එහෙම නොකර, ඒවා එක තැනකට අරගෙන නිලධාරීන් එක්ක එකතු වෙලා එයින් යම්කිසි ආර්ථික ප්‍රතිලාභ ලබාගන්න ඒ ඇමතිවරුන් බලාපොරොත්තු වනවා නම් එය සාධාරණ වන්නේ නැහැ. ඒ නිසා ඒ ප්‍රදේශවලට ගැලපෙන ව්‍යාපෘති හඳුනාගන්න ඕනෑ; ඒ ව්‍යාපෘතිවලට ප්‍රතිපාදන ලබා දෙන්න ඕනෑ. අපි විශ්වාස කරනවා, ඒ සඳහා මහානගර හා බස්නාහිර සංවර්ධන අමාත්‍යාංශය හරහා පළාත් පාලන ආයතනවලට යම් දායකත්වයක් ලබා දෙන්න පුළුවන් වෙලි කියා. එය කොළඹ මහ නගර සභාවට මැදිහත් වුණාට කමක් නැහැ. නමුත් එයට ගම්පහ ආදී නගර සභාවලටත් මැදිහත් වෙන්න පුළුවන් පසු බිමක් තිබෙනවා. ඒ නිසා ඒ පිළිබඳව අවධානය යොමු කරන්න කියන ඉල්ලීම අපි කරනවා.

මම මේ කාරණා ගැන දන්නවා. මොකද, මම ගියා, අතිඋතුම් කාදිනල් හිමිපාණන් වහන්සේගේ හා අතිපූජ්‍ය කොටුගොඩ ධම්මාචාස නායක ස්වාමීන් වහන්සේගේ ප්‍රධානත්වයෙන් පැවැති, ගම්පහ දිස්ත්‍රික්කයේ කුණු දැමීම සම්බන්ධයෙන් වූ සාකච්ඡාවට. රජයේ සමහර මැති ඇමති ගොල්ලන්ගේ ප්‍රතිචාර පිළිබඳව එතැනදී සාකච්ඡා වුණා. ඒ සාකච්ඡාවේදී ඔවුන් කිව්වේ මොකක්ද? "මේ සඳහා වැඩ පිළිවෙළක් දියත් කරන්න මේ රජයට වුවමනාවක් නැති බවයි පෙනෙන්නේ" කියන එකයි කිව්වේ. අපි විශේෂයෙන්ම ස්තූතිවන්ත වෙනවා, අතිඋතුම් කාදිනල් හිමිපාණන්ටත්, ඒ වාගේම ගරු අතිපූජ්‍ය කොටුගොඩ ධම්මාචාස නායක භාමුදුරුවන් වහන්සේටත්, ගම්පහ ප්‍රශ්නය ඇති වූ වෙලාවේදී ඒකට මැදිහත් වෙලා ගම්පහ දිස්ත්‍රික්කය බේරාගන්න කටයුතු කිරීම පිළිබඳව.

අපි මේ කාරණය යෝජනා කරනවා. දුලිප් විජේසේකර නියෝජ්‍ය ඇමතිතුමාත් පැහැදිලිව එදා විරෝධතාවේදී කිව්වේ මේ

කාරණයමයි. දොම්පෙට නොතේරූ කුණු ගෙන එනවාටයි අපි විරුද්ධ. තෝරලා ඒකට ගැලපෙන කුණු ගෙනෙනවා නම් අපේ විරෝධතාවක් නැහැ. ඒක නිසා ඒ පිළිබඳව අවධානය යොමු කරන්න. මොකද, රටක ව්‍යාසනයක් වුණු වෙලාවක අපි යම් දායකත්වයක් ලබා දෙන්න ඕනෑ. මේ සඳහා කටයුතු කරන්නේ කොහොමද කියන එක ගැන අවධානය යොමු කිරීම රජයේ වග කීමක් හැටියට සලකමින් මා නිහඩ වෙනවා. බොහොම ස්තූතියි.

[අ.හා. 2.40]

ගරු නවින් දිසානායක මහතා (වැවිලි කර්මාන්ත අමාත්‍යතුමා)

(மாண்புமிகு நவின் திஸாநாயக்க - பெருந்தோட்டக் கைத்தொழில் அமைச்சர்)

(The Hon. Navin Dissanayake - Minister of Plantation Industries)

මූලාසනාරූප ගරු මන්ත්‍රීතුමනි, මෙම විවාදයේදී වචන ස්වල්පයක් කරා කිරීමට අවස්ථාව ලබාදීම ගැන ස්තූතිවන්ත වෙනවා. යම් කිසි බේදවාචකයක් ඇති වුණු අවස්ථාවක අපි දේශපාලනඥයන් හැටියට ඒ ගැන වාද - විවාද කරලා තීරණ ගන්න උත්සාහ කරනවා. නමුත් ඇත්ත වශයෙන්ම ජනතාවගේ පැත්තෙන් අපිත් මේ ප්‍රශ්නයට වග කියන්න අවශ්‍යයි. පක්ෂ, විපක්ෂ හේදයෙන් තොරව දේශපාලනඥයන් හැටියට මේ ප්‍රශ්නය සම්බන්ධව ජාතික ප්‍රතිපත්තියකට එන්න බැරි වීම ගැන අපි කතාහවු වෙන්න ඕනෑ. Regardless of our politics, party colours or affiliations we, as politicians, must be responsible for this situation. මේ ප්‍රශ්නය අවුරුදු ගණනක් එක තැන වුණු ප්‍රශ්නයක් හැටියට මා දකිනවා.

අපේ රටේ පමණක් නොවෙයි, දකුණු ආසියාවේම කුණු කසළ ප්‍රශ්නය තිබෙනවා. ඔවුන් විශේෂ විද්‍යානුකූල ක්‍රමවේදයකට එය කළමනාකරණය කරලා තිබෙන බව අපි දන්නවා. ජපානය වැනි රටවල්, සිංගප්පූරුව වැනි රටවල්, අපේම ආසියානු කලාපයේ තිබෙන රටවල්, ආසියානුතික සාධක තිබෙන රටවල් මේ ප්‍රශ්නයට මුහුණ දීලා තිබෙනවා. නමුත්, මේ බේදවාචකය වෙන කල් අපට බැරි වෙලා තිබෙනවා, අපගේ ඇස් දෙක ඇරලා මේ ප්‍රශ්නයට විසඳුමක් ලබා දෙන්න. අද දින මේ පාර්ලිමේන්තුවේදී අපි කරා කරන කොට, තර්ක - විතර්ක කරන කොට ඉතාමත් හොඳ අදහස් ගොඩක් මේ පැය දෙක, තුන තුළ ඉදිරිපත් වුණා. මේවා අදහස් විතරයි. What people are saying is that politicians are only talking, but they do not take action. So, we have to rectify this situation. මේ තත්ත්වය අපි වෙනස් කළ යුතුයි. කුණු කසළ ප්‍රශ්නය සම්බන්ධව අපි ඇඟිලි දික් කර ගන්නේ නැතුව, වෝදනා කර ගන්නේ නැතුව අපි ඒ ගැන පොඩ්ඩක් බලමු. මීනොටමුල්ල මේ ප්‍රශ්නය සම්බන්ධයෙන් මමත් එහෙම වෝදනා කරන්න යන්නේ නැහැ.

2008 සිට මේ බේදවාචකය වෙන කල් මෙතැනට කුණු දැමීමා. මෙතැනට කුණු දැමීම පටන් ගත්තේ 2008 වර්ෂයේයි. අපේ ආණ්ඩුව බලයට පත් වුණේ 2015 වර්ෂයේයි. 2008 සිට සියයට 70ක්ම කාලය තිබුණේ වෙන ආණ්ඩුවක් යටතේ. මේක තමයි යථාර්ථය. 2008 ඉඳලා 2015 වෙන කල් වෙන ආණ්ඩුවකුයි තිබුණේ. අවුරුදු දෙකක කාලය තුළ -[බාධා කිරීමක්] ඒක මම දන්නවා. ඒක කියන්නත් අවශ්‍ය නැහැ. මම ඒක openly කියනවා නේ. ඒක මෙතැනට අදාළ නැහැ. කෙසේ වෙතත් අපේ ආණ්ඩුවට අවුරුදු දෙකක් තිබුණා, මේකට විසඳුමක් ලබා දෙන්න. කොළඹ නගර සභාව උසාවියෙන් නියෝගයක් අරගෙන බිලුමැන්ඩල් ප්‍රදේශයේ තිබෙන කුණු ටික මීනොටමුල්ලට ගෙන යන්න තීරණයක් ගන්නා. ඒ කුණු මීනොටමුල්ලට ගෙන යන තීරණයේදී

[ගරු නවින් දිසානායක මහතා]

මිනොටමුල්ල තෝරා ගත්තේ කොහොමද කියන එකත් මට ප්‍රශ්නයක්. වෙන විකල්පයක් තිබුණේ නැද්ද කියන එකයි මම මේ සොයා බලන්නේ.

අපි දේශපාලන තීරණ ගැන ඒ වාගේම පරිපාලන තීරණ ගැන කථා කරනවා. පසුගිය රජයේ රාජ්‍ය කළමනාකරණ ප්‍රතිසංස්කරණ ඇමති හැටියට අවුරුදු හතරක් කටයුතු කරන අවස්ථාවේ මට පුළුවන් වුණා, මේ තීරණ ගන්නා ක්‍රමවේදයේ තිබෙන අඩු පාඩුකම් ගැන බලන්න. People blame the politicians only; but the administrative structure has also failed in this country. රාජ්‍ය නිලධාරීන්ට යුතුකමක් නැද්ද මේ තීරණ ගන්න? ඔවුන්ට ශක්තිමත් කරන්න අපට යුතුකමක් නැද්ද? ඒ තීරණ ගැනීමේ නිදහසට අවකාශය ලබා දීමට දේශපාලනඥයන්ට යුතුකමක් නැද්ද? ඒ ප්‍රශ්නවලට අපි හදවතට තට්ටු කරලා විසඳුම් ලබා දිය යුතුයි. ඒ ප්‍රශ්නවලට අපි අපේ හදවතින්ම විසඳුම් ලබා දිය යුතුයි. ඒ වාගේම යම් කිසි බේදවාචකයක් ඇති වුණාම, ප්‍රශ්නයක් ඇති වුණාම අපි ඒකට ප්‍රතිඋත්තර ලබා දෙනවා. මේක ඇත්ත වශයෙන්ම ස්වභාවික විපතක් නොවෙයි. එදා -2004 වර්ෂයේ- සුනාමිය ඇති වුණා. අපි ඒකට ඉතාමත් ක්ෂණික පියවර ගත්තා.

ඒක ස්වාභාවික විපතක්. මේක අස්වාභාවික විපතක්. මේක අපිම ඇති කර ගත්ත ප්‍රශ්නයක්; මනුෂ්‍යයන් විසින්ම ඇති කර ගත්ත ප්‍රශ්නයක්. එහෙමනම් අපිම ඒකට වග කියන්න ඕනෑ. මිනිස්සුන් ඒකට වග කියන්න ඕනෑ. මිනිස්සුන්ගේ පැත්තෙන් බලන විට ඒ අය මේකට විරුද්ධ වුණා. මිනොටමුල්ලට මේ කුණු කසළ ගෙන යන කොට, මේක නවත්වන්න ඔවුන්ගේ පැත්තෙන් ඔවුන්ට පුළුවන් දේවල් කළා. නමුත් දේශපාලනඥයන් ඒ අදෝනාවට සවන් දුන්නේ නැහැ.

දැන්වත් අපි ඇස් ඇරලා, ඊළඟ බේදවාචකයෙන් මොකක්ද වෙන්නේ කියා බැලිය යුතුයි. දේශපාලනඥයෙක් හැටියට මට නම් පෙනෙන්නේ, අපේ තරුණ පරම්පරාවට; මේ "facebook" පරම්පරාවට, අන්තර්ජාල පරම්පරාවට, "e-mail" පරම්පරාවේ අයගේ ප්‍රශ්නවලට අපි පිළිතුරු ලබා දුන්නේ නැත්නම්, ඒක තමයි අපට ඊළඟට එන බේදවාචකය. Manpower resource crisis in this country is going to be the next crisis. Take my word for it. අපේ තරුණ පරම්පරාවට අවශ්‍ය අධ්‍යාපනය අපි ලබා දෙන්නේ නැහැ; වෙළෙඳ පොළේ තිබෙන රක්ෂා ටිකට ඔරොත්තු දෙන විධියට හැඩ ගැහෙන්න අවශ්‍ය පුහුණුවීම් ටික ලබා දෙන්නේ නැහැ. මේක තමයි ඊළඟට එන crisis එක. ඒ crisis එක වුණාට පසුව අපි නැවතත් කනගාටු වෙයි. 1971ට වඩා, 1989ට වඩා විශාල වශයෙන් ඊළඟ crisis එක එනවා. ඒක violent crisis එකක් නොවෙයි. නමුත් ඒක ආකල්පමය crisis එකක් වෙයි. මේ අවස්ථාවේ මේ විවාදයේදී අලුත් කළමනාකරණ ක්‍රම හා විධි ගැන කථා කළා; "Three R's" - Reduce, Recycle, Reuse - ගැන කථා කළා; ප්‍රතිවක්‍රියකරණය ගැන කථා කළා.

අපේ නුවරඑළිය දිස්ත්‍රික්කයේ හා බදුල්ල දිස්ත්‍රික්කයේ කසළ ගොඩවල් දෙකක් තිබෙනවා. නුවරඑළියට යන කොට හැටන් නගරය පසු කළාම විශාල කුණු වළක් තිබෙනවා. ඒ වාගේම, නුවරඑළිය ළඟට එන කොට නානුඔය කුණු වළක් තිබෙනවා. අපේ රටෙන් තේ ලබා ගන්නා රටවල විදේශිකයන් ලංකාවට ආවාම ඒ අය අපට කියනවා, "මේ කුණු කසළ නිසා මේක තේවලටත් බලපානවා" කියලා. මේ නිසා මා වැවිලි කර්මාන්ත ඇමතිවරයා හැටියට නුවරඑළිය දිස්ත්‍රික්කය කේන්ද්‍ර කර ගෙන මම Cabinet Paper එකක් ඉදිරිපත් කරලා තිබෙනවා, මේ කුණු වළවල් දෙකට ප්‍රතිඋත්තර හොයන්න. Pilot project එකක් හැටියට හැකිතරම් ඉක්මනින්, නව තාක්ෂණය යටතේ ඒ කසළ කළමනාකරණයට ලක් කිරීමට අප බලාපොරොත්තු වෙනවා.

වටවල හා නානුඔය ප්‍රදේශ දෙකේම තිබෙන කුණු කසළ ප්‍රශ්නයට විසඳුම් ලබා දෙන්නට අප බලාපොරොත්තු වෙනවා.

අනාගතයේදී මීටත් වඩා සංවේදී වෙලා; මීටත් වඩා ගැඹුරට හිතලා, කුණු කසළ ප්‍රශ්නය සම්බන්ධයෙන් ජාතික ප්‍රතිපත්තියක් අපි සෑදිය යුතුයි. අපගේ දේශය තුළම මේ ගැන හොඳ අදහස් තිබෙනවා. තාක්ෂණය හරහා කසළ කළමනාකරණය කිරීමට පුළුවන් හොඳ දැනුමක් තිබෙන පිරිසක් ඉන්නවා.

උදාහරණයක් වශයෙන්, ජී.ඩී. රත්නසිරි මහතා, ජ්‍යෙෂ්ඨ කමිකාවාරිය, රසායනික හා ක්‍රියාවලි ඉංජිනේරු, මොරටුව විශ්වවිද්‍යාලය. ඔහුගේ වචනවලින්ම කියනවා නම්, "කසළ කළමනාකරණය සම්බන්ධව කමිකාවක් සමාජය තුළ වහා ගොඩ නැඟිය යුතු අතර, නිවැරදි විද්‍යාත්මක තාක්ෂණය ඒ සඳහා භාවිත කළ යුතුය. කසළ සම්බන්ධයෙන් ආකල්පමය වෙනසක් අධ්‍යාපන ක්‍රමය තුළ වෙනම සාමාන්‍ය ජනතාව තුළ ඇති කිරීම ප්‍රධාන අභියෝගයකි. මෙම අභියෝගය ජය ගැනීම සඳහා වහා කටයුතු කළ යුතුය." කියා ප්‍රකාශ කරනවා. එවැනි අදහස් අපේ සමාජයේ තිබෙනවා. මේවා ක්‍රියාත්මක කරන්නේ කොහොමද? මේවා සාර්ථකද? පළාත් පාලන මැතිවරණය - Local Government elections - අනිවාර්යයෙන්ම පැවැත්විය යුතුයි. මගේ මතය ඒකයි. කවුරු දිනුවත්, පැරදුනත් තමන්ගේ ප්‍රදේශයෙන් කුණු කසළ බැහැර කරන්නට ඒ පළාත් පාලන ආයතනයට පැහැදිලි වගකීමක් තිබෙනවා. එවිට නොයෙකුත් ව්‍යාපෘති එනවා. තේ නිෂ්පාදන ප්‍රදේශවලින් මටත් දැන් ව්‍යාපෘති බොහොමයක් එනවා. අපි ඇයි මේවා ක්‍රියාත්මක කරන්නේ නැත්තේ?

ක්‍රියාත්මක කරන්නේ නැත්තේ, ක්ෂණික තීරණ අරගෙන ඒවා ක්‍රියාත්මක කිරීමට නොහැකි විධියේ යම් කිසි අඩු පාඩුකම් අපේ පරිපාලන ක්‍රමවේදය තුළ පැහැදිලිව තිබෙන නිසායි. අපි මේකට විසඳුම් ලබා දිය යුතුයි. ව්‍යාපෘති ක්‍රියාත්මක කිරීමේදී සමහර දේශපාලනඥයෝ commissions බලාපොරොත්තු වනවා. අපි ඒක හොඳට දන්නවා. Commissions බලාපොරොත්තුවෙන් සිටින පුද්ගලයන් නිසා මේ ව්‍යාපෘති ක්‍රියාත්මක වන්නේ නැහැ.

සමහර අවස්ථාවල commissions ඉල්ලා තිබෙනවා කියලාත් අපි දන්නවා. නමුත්, පෞද්ගලික ව්‍යාපාරිකයන්ට ඒවා දෙන්න බැරි නිසා ඒ ගොල්ලන් එම ව්‍යාපෘතිවලින් ඉවත් වනවා. කුණු කසළ ඉවත් කිරීමට, ඒවා කළමනාකරණය කිරීමට ඕනෑ තරම් විසඳුම් තිබෙනවා. කුණු කසළවලින් energy නිෂ්පාදනය කිරීම, national grid එකට ඒ විදුලි බලය ලබා දීම වැනි ඕනෑ තරම් විසඳුම් තිබෙනවා. නමුත්, ඒවා ලබා ගන්න අපට දේශපාලන හා පරිපාලන ශක්තියක් නැහැ. මා නියෝජනය කරන දිස්ත්‍රික්කයේ තිබෙන වටවල හා නානුඔය dump එකට Cabinet approval එක ලැබුණාට පසුව මම Request for Proposals - RFPs කැඳවනවා. ඒවා දේශීය අයගෙනුත් එන්න පුළුවන්, විදේශීය අයගෙනුත් එන්න පුළුවන්. ඉතාම පැහැදිලි ක්‍රමවේදයක් පාවිච්චි කරලා Cabinet tender process එකකට ගිහිල්ලා ඒ ව්‍යාපෘති දෙකට හොඳම පුද්ගලයන් තෝරන්න අපි බලාපොරොත්තු වනවා. ඉතින් ඇයි මේවා අනෙක් තැන්වලත් කරන්න බැරි? මගේ ප්‍රශ්නය ඒකයි.

ගරු මූලාසනාරූප මන්ත්‍රීතුමා

(மாண்புமிகு தலைமைதாங்கும் உறுப்பினர் அவர்கள்)
(The Hon. Presiding Member)

ඔබතුමාට තව විනාඩියක් තිබෙනවා.

ගරු නවින් දිසානායක මහතා

(மாண்புமிகு நவீன் திஸாநாயக்க)
(The Hon. Navin Dissanayake)

දැන් අපි යම් කිසි බේදවාචකයකට මුහුණ දුන්නා. අපි ඇස් දෙක අරින්න යන්නේ තව බේදවාචක කියනකට මුහුණ දීලාද?

සුනාමි ආවා. තවත් නොයෙකුත් ස්වාභාවික හෝ අස්වාභාවික විපත් අපට සිද්ධ වන්න පුළුවන්. නමුත්, මේ කුණු කසළ ප්‍රශ්නය සම්බන්ධයෙන් අප සියලුදෙනාම එකතු වෙලා මීට වඩා විධිමත් ජාතික ප්‍රතිපත්තියකට යන්න පුළුවන් නම්, හොඳයි කියමින් මා නිහඩ වනවා. බොහෝම ස්තූතියි.

[අ.හා. 2.51]

ගරු සනත් නිශාන්ත පෙරේරා මහතා

(மாண்புமிகு சனத் நிசாந்த பெரேரா)

(The Hon. Sanath Nishantha Perera)

මූලාසනාරූඪ ගරු මන්ත්‍රීතුමනි ඔබතුමාට ස්තූතිය පුද කරනවා, මේ කාරණය වෙනුවෙන් කථා කරන්නට මට වෙලාව වෙන් කිරීම සම්බන්ධව. ලෝකයම කම්පා කරමින් අපි කවුරුත් නොහිතපු දෙයක් තමයි මේ සිද්ධ වුණේ. අපේ රටේ අභි-සක පවුල් ගණනාවක් විපතට පත් කරමින්, අභි-සක ජීවිත ගණනාවක් මේ කුණු කන්දට යට වුණා. එවැනි වෙලාවක මේ ප්‍රශ්නය පිළිබඳව මට කථා කරන්නට අවස්ථාව ලබා දීම පිළිබඳව මා නැවත වරක් ඔබතුමාට ස්තූතිය පුද කරනවා. ඒ අවාසනාවන්ත සිදුවීම නිසා අපේ රටට අහිමි වුණු ජීවිත හා දේපළ වෙනුවෙනුත්, ඒ වාගේම තුවාල ලැබුවත් වෙනුවෙනුත් ඒ පවුල්වලට අපේ ශෝකය හා කනගාටුව මේ වෙලාවේදී පුද කරන්න මා කැමැතියි.

මූලාසනාරූඪ ගරු මන්ත්‍රීතුමනි, විශේෂයෙන්ම මේ සිද්ධිය පෞද්ගලිකව මට සංවේදී වන්න හේතුවක් තිබෙනවා. මේ සිද්ධියත් එක්ක අපට දැනගන්න ලැබුණා, අපිත් එක්ක අපේ පක්ෂ මූලස්ථානයේ, අපේ මහින්ද රාජපක්ෂ මැතිතුමාගේ කාර්ය මණ්ඩලයට බොහෝම කිට්ටුවෙන් වැඩ කරපු 'මේනකා' කියන සහෝදරිය, ඇයගේ ස්වාමීපුරුෂයා, ඇයගේ දරුවන් දෙදෙනෙකු මේ කුණු කන්දට යට වුණා කියලා. ඒ පවුලේ එකම එක දරු පැටියයි ඉතිරි වුණේ. එදා සිංහල අවුරුද්දට කැම පාර්සලයක් අරගෙන ගෙදරින් ගිය දරු පැටියා පමණයි ඒ පවුලෙන් ඉතිරි වුණේ. අපිත් එක්ක එකට හිටපු කණ්ඩායම රුපියල් ලක්ෂ 15ට ආසන්න මුදලක් ඒක රාශි කරලා ඒ දරුවාගේ අනාගතය වෙනුවෙන් ලබා දුන්නා. ඒ සඳහා කැප වුණු, වැඩ කරපු සියලුදෙනාට මා ස්තූතිය පුද කරනවා. ඒ වාගේම ලක්වැසි ජනතාවගෙන් අපි ඉල්ලීමක් කරනවා, එවැනි තවත් දරුවෝ ඉන්නවා නම් ඒ අයටත් උදවු කරන්න කියලා.

මේ සිද්ධිය පිළිබඳව කථා කරද්දී අපි ආපස්සට හැරිලා බලන්න ඕනෑ. මමත්, පළාත් පාලන ආයතනයකින් දේශපාලනය පටන් ගත් පුද්ගලයෙක්. ප්‍රාදේශීය සභාවක මන්ත්‍රීවරයෙකු, ප්‍රාදේශීය සභාවක විපක්ෂ නායකවරයෙකු, පළාත් ඇමතිවරයෙකු හැටියට දෙවතාවක් ඉඳලා පාර්ලිමේන්තුවට ආ කෙනෙකු හැටියට මා දකිනවා, මේ ගැටලුවට ප්‍රධානම හේතුව වන්නේ පළාත් පාලන ආයතන ක්‍රියාත්මක නොවීම, පළාත් පාලන ආයතනවල මහජන නියෝජිතයන් නොසිටීම කියලා. මෙන්න, මේ නිසාම අද සමහර රාජ්‍ය නිලධාරීන් හිතාගෙන ඉන්නවා, මේක ඔවුන්ගේ පෞද්ගලික බුද්දලයක් කියලා. ඔවුන් දකින්නේ ඔවුන්ගේ office කාමරය පමණයි. එහෙම නැත්නම්, කාර්යාල භූමිය පමණයි. ඔවුන්, ඔවුන්ගේ කාර්යාල භූමිය හදා ගන්නවා. කාර්යාල භූමියේ වැටවල් ගහනවා; බිමට ගල් අල්ලනවා; මල් හිටවනවා; air-conditioners සවි කරනවා. හැබැයි, පාර දෙපස තිබෙන කුණු ටික ඉවත් කරන්නේ නැහැ.

මාර්ගයේ නිව්ලා තියෙන බල්බ එක ගැන බලන්නේ නැහැ. මිනි පිටියක තියෙන කැලය සුද්ධ කරන්නේ නැහැ. අද අපේ ප්‍රදේශවල ග්‍රාමීය මාර්ගවල අඹරා බැඳිලා තියෙන්නේ; උඩින් කැලේ වැටිලා. ඒ මාර්ගවල අලුත්වැඩියා කටයුතු කරන්න, එහෙම නැත්නම් සුද්ධ පවිත්‍ර කරන්න සේවකයන් යොදවන්නේ නැහැ.

මේවාට ප්‍රධානම හේතුව හැටියට අපි දකින්නේ පළාත් පාලන ආයතන ක්‍රියාත්මක නොවීමයි.

මම පළාත් සභාවේ විදුලි බල ඇමතිවරයා හැටියට හිටපු කාලයේ අපේ පළාතේ තියෙන බත්තලන්ගුණ්ඩුව, සින්නගුණ්ඩුව, පල්ලියවත්ත, උඩවමුණේ, පලුගහතුරේ වාගේ දූපත්වලට ජාතික විදුලිබල පද්ධතිය ගෙනියන්න පුළුවන්කමක් තිබුණේ නැහැ. මේ දූපත්වලට විදුලිය ලබාදීම සඳහා විකල්ප බලශක්ති වැඩ සටහන හරහා සූර්ය තාපයෙන් විදුලිය ලබා දෙන සූර්ය කෝෂ වැඩසටහන අපි ක්‍රියාත්මක කළා. මේ සඳහා සූර්ය කෝෂ පද්ධති ගෙන්වන ආයතනය ජර්මනිය හරහා තමයි අපිත් එක්ක සම්බන්ධ වුණේ. ඒ ආයතනයේ කොටස්කරුවකු වුණේ මේ රටේ හිටපු ජනාධිපතිවරයෙකු වූ ජේ.ආර්. ජයවර්ධන මහතාගේ මුණුබුරෙක්; ජයවර්ධන කෙනෙක්. එතුමා තමයි මේ කටයුත්තට සම්බන්ධ වෙලා ඒ සැපයීම් කටයුතු කළේ. එතුමා එදා වයඹ පළාතට ජර්මන් සුදු මහත්වරු කණ්ඩායමක් අරගෙන ආවා. ඔවුන් කිව්වා, "කුණු කසළ තියෙනවා නම් අපට දෙන්න. කුණු කසළවලින් විදුලිය නිෂ්පාදනය කිරීමට අපි උදව් කරන්නම්" කියලා. නමුත් අපේ වයඹ පළාතේම තියෙන කුණු කසළ ප්‍රමාණය ගණනය කරලා බැලුවත් ඒ ප්‍රමාණය මදි විදුලිය නිෂ්පාදනය කරන්න. ඒ නිසා අපි ඔවුන් යොමු කළා, කොළඹ මහ නගර සභාවට. ඉන් පසුව මොකද වුණේ කියලා පසුවිපරම් කරන්න අපට බැරුව ගියා. හැබැයි, අපි ඒ නිසි මහ පෙන්නීම කරලා ඔවුන් යොමු කළා. නමුත් ඇයි, ඔවුන් මේ වැඩට අත ගැහුවේ නැත්තේ කියලා මම දන්නේ නැහැ.

ඊට පසුව ගෝඨාභය රාජපක්ෂ මැතිතුමාගේ කාලයේ එදා තිබුණු පරිසර සංවිධාන සමඟ සාකච්ඡා කරලා අපේ පුත්තලම ප්‍රදේශයට මේ කුණු ගෙනෙන්න යෝජනා කළා. ඒ අවස්ථාවේ පුත්තලම ප්‍රදේශයේ මන්ත්‍රීවරයෙකු හැටියට අපි අපේ විරෝධතාව ප්‍රකාශ කළා. කුණු රොඩු නිකම්ම නිකම් පුත්තලමට ගෙනත් දාන්න එපා, මේ වැඩට අපි විරුද්ධයි කියලා අපි විරුද්ධ වුණා. මූලාසනාරූඪ ගරු මන්ත්‍රීතුමනි, අපේ සමහර දේශපාලනඥයන්, සමහර නිලධාරීන් හිතාගෙන ඉන්නේ පුත්තලම් දිස්ත්‍රික්කයේ ඉන්නේ බුරුවෝ කියලායි. එහෙම තමයි හිතාගෙන ඉන්නේ. ඕනෑ කුණු ගොඩක් පුත්තලමට තල්ලු කරන්න පුළුවන් කියලා තමයි ඔවුන් හිතාගෙන ඉන්නේ. ඒ නිසා තමයි එක්තරා කාලයකදී "ඇමෙරිකන් හඩ" පුත්තලමට එව්වේ. ලංකාව වටෙන්ම ඇමෙරිකන් හඩ එපා කියද්දී පුත්තලම ඒක භාරගත්තා. ඊට පසුව නොරොච්චෝලේ තාප විදුලි බලාගාරය භාර ගත්තා. මුළු රටම එපා කියපු ඒ තාප විදුලි බලාගාරය පුත්තලමට ගෙනැල්ලා ඇටෙව්වා. රට වටේ හඳුන්වා බැරි ඇස්බැස්ටස් කොම්පැනි පුත්තලමට තමයි ගෙනැත් අත හරින්නේ. මම වයඹ පළාත් සභාවේ කැබිනට් මණ්ඩලය නියෝජනය කරන වෙලාවේ ලොකු ආරාමුලක් ඇති කර ගත්තා. මම ජීවත් වෙන ගමේ, ආරච්චිකට්ටුවේ එක්තරා ඇස්බැස්ටස් කොම්පැනියක් හදන වෙලාවේ, මයියාව විහාර පරම්පරාවේ විහාර 14ක ස්වාමීන් වහන්සේලා ඒකට විරුද්ධ වුණා. උන් වහන්සේලා විරුද්ධ වෙද්දී බලහත්කාරයෙන් ගෙනැල්ලා ඒක ඇටෙව්වා. මේ සිද්ධිය හරහා අපේ මයියාව විහාර පරම්පරාවෙන් අද ගැටුමක් ඇති වෙලායි තියෙන්නේ. මේ හේතුව නිසා ඒ විහාර පරම්පරාවේ ස්වාමීන් වහන්සේලා අතර ගැටුම් ඇති වී තිබෙනවා. ප්‍රදේශයකට චින කරන මොනවා හරි දෙයක් ගෙනෙනවා නම්, ඒවා තමයි පුත්තලමට එවන්නේ. මම පළාත් සභාවේ සිටිද්දී එක්තරා රාජ්‍ය නිලධාරියෙක් යෝජනාවක් ගෙනාවා. අපේ මන්ත්‍රීවරුන්ට ආරාධනා කළා, "හොඳ ව්‍යාපෘතියක් තියෙනවා. ඒක පුත්තලමට දෙන්නයි යන්නේ" කියලා. ඒ හෝටලයන් මට මතකයි. "කැන්ඩියන් රිඩ්" හෝටලයේ තමයි ඒ සාකච්ඡාව දැස්ති කරලා තිබුණේ. අපි කට්ටියම ඒකට ගියා. ගියාට පසුව ඇත ගත්තා ඒ ව්‍යාපෘතියට අක්කර 1,000ක් ඕනෑ කියලා. ඒ සඳහා ආනමඩුව

[ගරු සනත් නිශාන්ත පෙරේරා මහතා]

ආසනය තමයි තෝරා ගන්නේ. අක්කර දාහේ, අක්කර පනහක වළක් කපලා නැව්වල නියෝග දැව් තෙල් ගෙනැල්ලා ඒ වළට පුරවනවා. හිරු රශ්මිය නිසා මේවා සනීභවනය වෙලා ග්‍රීස් බවට පත් වෙනවා. ඒ වළ පිරිලා ඉරව වුණාට පසුව ඒ අක්කර 50 වසා දමා තව තැනකින් අක්කර 50ක වළක් හදනවා. ඒ විධියට තමයි ඒ ව්‍යාපෘතිය කරන්න ගියේ. මම ඒ නිලධාරී මහතාගෙන් ඇහුවා, ඔය කියන අක්කර 50 කුළ නැවත වතාවක් ගහක් කොළක් පැළ වෙන්නේ, එය සාරවත් භූමියක් වෙන්නේ කවදාද කියලා. එතුමා කියනවා, "ජීවිතේ කවදාවත් ඒක වෙන්නේ නැහැ" කියලා. හොඳ හොඳ ව්‍යාපෘති එද්දී අහවල් අහවල් දිස්ත්‍රික්කවලට තේ යන්නේ. ඒ නිසා මේ ව්‍යාපෘතියත් ඒ දිස්ත්‍රික්කවලටම දෙන්න කියලා මම කිව්වා. වයඹ පළාතට මේක ගෙනෙනවා නම්, මුලින්ම කුරුණෑගල දිස්ත්‍රික්කයේ පටන් ගන්න, පටන්අරගෙන ප්‍රගතිය පෙන්වන්න, හොඳයි නම් පුත්තලමට දෙන්න, එහෙම නැතුව සේරම කුණු පුත්තලමට ගෙනෙන්න එපා කියලා මම කිව්වා. මම ඒ පිළිබඳ කලබ්‍රාහ්මයක් ඇති කරලා මේ ව්‍යාපෘතිය ගෙන එන එක නතර කළා. ඊට පසුව ඒ ප්‍රදේශයට එන තව එකක් තමයි මේ කුණු. අපි හැම දෙයක්ම අසුබවාදීව දකින මිනිසුන් නොවෙයි. මූලාසනාරූප ගරු මන්ත්‍රීතුමනි, මෙතැනදී අපට ප්‍රශ්නයක් තිබෙනවා.

ගරු මූලාසනාරූප මන්ත්‍රීතුමා

(மாண்புமிகு தலைமைமாதங்கும் உறுப்பினர் அவர்கள்)
(The Hon. Presiding Member)

ඔබතුමාට තව විනාඩියක කාලයක් තිබෙනවා.

ගරු සනත් නිශාන්ත පෙරේරා මහතා

(மாண்புமிகு சனத் நிசாந்த பெரேரா)
(The Hon. Sanath Nishantha Perera)

මූලාසනාරූප ගරු මන්ත්‍රීතුමනි, මේ කුණු ටික අරගෙන යන්නේ කෝවිඩ්‍යෙන් නම්, ඒවා ගෙන යන ක්‍රමවේදය මොකක්ද? පාර දිගට shopping bags සුළඟේ යනවාද, පාර දිගේ ඒ ඉස්ම ටික ගලනවාද, දෙපැත්තේ ජීවත්වන මිනිසුන්ට මේවායේ ගඳ සුවඳ දැනෙනවාද, කුණු ගෙනයෑම සඳහා වෙනම දුම්රිය මැදිරි හදනවාද? විශේෂ දුම්රිය මැදිරි හදලා ඒවා මගින් මේ කුණු ගෙන යනවා නම් අපට ගැටලුවක් නැහැ.

මහ දිගේ කුණු ජලය පෙරෙන්නට බැහැ, කුණු ගඳ වහනය වෙන්නට බැහැ. මොකද, අපේ ප්‍රදේශවල පදිංචි වෙන්න ඉඩමක් නැති මිනිසුන් විශාල ප්‍රමාණයක් දුම්රිය රක්ෂිතවල ඉඩම් බදු අරගෙන පදිංචිවෙලා ඉන්නවා. ඒවායේ විශාල ජනගහනයක් සිටිනවා. එහෙම වුණොත් ඒ අභිංසක මිනිසුන් පව්. මේක අපට ප්‍රශ්නයක්.

මූලාසනාරූප ගරු මන්ත්‍රීතුමනි, මට තව විනාඩි දෙකක කාලයක් දෙන්න, පුත්තලම දිස්ත්‍රික්කය නියෝජනය කරන විපක්ෂයේ එකම එක මන්ත්‍රීවරයා නිසා.

දෙවෙනි කාරණය මෙයයි. මේ කුණු කසළ ටික අරගෙන යන්නේ ස්වාභාවික වනාන්තරයක් ළඟටයි. වන ජීවීන් සිටින වන සංරක්ෂණ කලාපයක් වෙත මේ කුණු කසළ ටික ගිහින් දමන්නයි හදන්නේ. අපි දැනටත් දකිනවා, මේ කුණු කසළ කාලා සමහර තැන්වල අලි, කොටි, වලසුන් මැරෙන හැටි. අපි කරන වැරදිවලට මේ අභිංසක සතුන් ජීවිතවලින් වන්දි ගෙවන්නට අවශ්‍ය නැහැ.

ඊළඟ කාරණය තමයි සිමෙන්ති නිෂ්පාදනය සඳහා හුණු ගල් ලබා ගැනීම නිසා සමහර ස්ථානවල අඩි 100 ගණන් වළවල් හැරිලා තිබීම. ඒවායේ විශාල වතුර ප්‍රමාණයක් තිබෙනවා. වනාන්තරවල් ප්‍රදේශයෙන් තමයි පුත්තලම දිස්ත්‍රික්කයේ විශාල

පවුල් ප්‍රමාණයක් පානීය ජලය ලබා ගන්නේ. මූලාසනාරූප ගරු මන්ත්‍රීතුමනි, මේකේ හොඳ ළිං අටක් තිබෙනවා, තුන්සිය හටපස් දවසේම උතුරන. භූගත ජලයට මේ කුණු කසළ එකතු වුණාම, විස වායූන් ඇතිවීම නිසා මේ අභිංසක මිනිසුන් මැරෙන්නට වුණත් පුළුවන්කම තිබෙනවා. "මේ සියල්ල එපා, අපි මේකට විරුද්ධයි, විරුද්ධයි, විරුද්ධයි, විරුද්ධයි" කියලා ආණ්ඩුව පෙරළෙනකම් කෑ ගහලා කුරිරු සතුටක් ලබන්නට අපි සුදානම් නැහැ. ඇත්තටම අපි මේ ප්‍රශ්නයට උත්තරයක් සොයන්නට ඕනෑ. අපි ඒ සඳහා නමාගිලියි. එදා ගෝඨාභය රාජක්ෂ මැතිතුමාගේ කාලයේ ඒ සඳහා හොඳ යෝජනාවක් තිබුණා. ඒවා පරිසරයට මුසු නොවන ආකාරයට ඇසුරුම්කරණය කරලා ක්‍රමවත් වැඩ පිළිවෙළක් ක්‍රියාත්මක කරන්න යෝජනා වුණා. මේ කුණු කසළ පානීය ජලයට එකතු වෙන්නේ නැත්නම්, ජල මට්ටම බොරලු හෝ පස් හෝ දාලා වහනවා නම්, ඊළඟට මේ කුණු කසළ නියමානුකූලව ඇසුරුම්කරණය කරලා, ඒ කොටස් ටික නැවත වතාවක් පස් හෝ මොනවා හෝ දාලා වහලා දානවා නම්, ඒකෙන් සතුන්ට, වන ජීවීන්ට ප්‍රශ්නයක් වෙන්නේ නැත්නම්, විල්පත්තු අභය භූමියට මේකෙන් ගැටලුවක් වෙන්නේ නැත්නම් එයට අපේ විරෝධතාවක් නැහැ. එහෙම නැතිව අපේ දිස්ත්‍රික්කයේ ජනතාව - පුත්තලමේ මිනිස්සු - ගේන ඕනෑම දෙයක් භාර ගන්නට ලැහැස්තියි කියලා හිතාගෙන මේ කටයුත්ත කරනවා නම්, අපි ඒකට ඉඩ දෙන්න සුදානම් නැහැ.

අද අපේ ආගමික නායකයන් මේ ප්‍රශ්නයට මැදිහත් වෙලා සිටිනවා. ඒ නිසා එම ආගමික නායකයන්ව විවේචනය කරනවා. අපේ අගරදගුරුතුමා ප්‍රසිද්ධියේ කිව්වා, ආණ්ඩුව හිතුවක්කාර විධියට වැඩ කරලා සිය දිවි භාති කර ගන්නයි යන්නේ කියලා. අපට මේවා කථා කරලා බේරා ගන්න පුළුවන් වෙයි. මූලාසනාරූප ගරු මන්ත්‍රීතුමනි, හිතුවක්කාර විධියට නැතිව මේවා ගැන සාකච්ඡා කරලා ජනතාවට අහිතකර නොවන ආකාරයට කෙරෙනවා නම් අපේ කිසිම විරෝධතාවක් නැහැයි කියන කාරණය මතක් කරමින්, මට අවස්ථාව සලසාදීම පිළිබඳව ඔබතුමාට හදවතින්ම ස්තූතිය පුද කරමින් මගේ කථාව අවසන් කරනවා.

[අ.භා. 3.03]

ගරු (පූජ්‍ය) අතුරුලියේ රතන හිමි

(மாண்புமிகு (வண.) அத்தூரலியே ரதன தேரர்)
(The Hon. (Ven.) Athuraliye Rathana Thero)

මූලාසනාරූප ගරු මන්ත්‍රීතුමනි, අද ඉතා වැදගත් විවාදයක් පැවැත්වෙන්නේ. මුලින්ම මම කියන්නට ඕනෑ, මහා විශාල කුණු කන්දකට යටවෙලා මේ වන විට 33 දෙනෙකු පමණ පිරිසක් මිය ගිහින් තිබෙනවා. ඒ හැම දෙනාම කුණු අතර තමන්ගේ ජීවිත අපේක්ෂාවෙන් දින ගණනක් ගත කරලා මිය යන්න ඇති. ඒ සෑම දෙනාටම අනුවේදනීය සංවේගය ප්‍රකාශ කරමින් කථාව පටන් ගන්නට මම කැමැතියි. මම හිතනවා මීටත් වඩා විවාදාපන්න නොවන විධියට රට ගැන හිතලා අපි මේ සංවාදය කළ යුතුව තිබුණා කියලා. මේ ගරු සභාවේ කථා කළ කිහිප දෙනෙකුගේම කථා අපි අහගෙන හිටියා. සමහර අය ඉතා වැදගත් අදහස් මේ සභාවට ඉදිරිපත් කළා. මට තිබෙන්නේ ඉතා ස්වල්ප කාලයක් නිසා මම කැමැතියි ප්‍රායෝගිකව මේ ප්‍රශ්නය විසඳා ගැනීමට මම දැකපු සහ මගේ අත් දැකීම් ඔස්සේ යම්කිසි දෙයක් මේ සභාවට ප්‍රකාශ කරන්නට.

ජපානය, කොරියාව ඇතුළු ආසියාතිකයෝ බොහෝ රටවල් මේ සම්බන්ධයෙන් අද විද්‍යාත්මකව විශාල ගවේෂණ සිදු කරලා තිබෙනවා. මට කලින් කථා කළ පුත්තලම දිස්ත්‍රික්කයේ මන්ත්‍රීතුමා කිව්වා වාගේ කිසිම විධියකින් පසට, ජලයට විස වායුවක් එකතු නොවන විධියට කසළ ප්‍රතිවක්‍රීකරණය කිරීමේ

විද්‍යාත්මක ක්‍රම දැන් සකස් වෙලා තිබෙනවා. විශේෂයෙන්ම දොම්පේ ජීවමය ප්‍රතිවක්‍රීකරණ ව්‍යාපෘතිය ඉතාම හොඳින් සිද්ධ වෙනවා. දැන් අපට තිබෙන ප්‍රශ්නය, මුලින්ම මිනිසාටමුල්ලට කරන්නේ මොකක්ද කියන එකයි. කොළඹ ප්‍රදේශයෙන් දිනපතා ටොන් 1,000කට ආසන්න ප්‍රමාණයක් කසළ එකතු වෙනවා.

මේ සඳහා අපට කළ හැකි දේවල් මොනවාද? මෙහි අක්කර 20ක් තිබෙනවා. එතැනදීම මේ කුණු අපට ප්‍රතිවක්‍රීකරණය කරන්න පුළුවන්ද? මූලාසනාරූඪ ගරු මන්ත්‍රීතුමනි, එය කළ හැකියි. ඒ සඳහා ජර්මන්, ඉතාලි කොමිපැනි සුදානම්. ජපානයේ, කොරියාවේ පරිසර ආයතනත් සමඟ මේ ගැන කථා කළාම ඒ අය එකඟ වෙලා තිබෙනවා, විශාල මුදලක් ආයෝජනය කරලා මෙතැනදීම, අවුරුද්දක් වාගේ කාලයක් තුළ මේ කුණු වෙන් කිරීමටත්, ඒවායින් පෙට්‍රල් නිෂ්පාදනය කිරීමටත්, විදුලිය නිෂ්පාදනය කිරීමටත්, ජීව වායු නිෂ්පාදනය කිරීමටත් යනාදී වශයෙන් එක විටම ආකාර තුනක ව්‍යාපෘතියක් ක්‍රියාවට නගන්න ඒ අය එකඟ වෙලා තිබෙනවා. එම නිසා කුණු තිබෙන ස්ථානයේදීම අපට මෙම ගැටලුව විසඳන්න පුළුවන්. ගඳ එන එකක් ක්ෂණිකවම නැවැත්වීමේ විභවයත්, හැකියාවත් තිබෙනවා. දැනට ක්ෂණිකවම අප කරන්නේ මොකක්ද කියන එක ගැන මා හිතන විධියට ආණ්ඩුවේ සාකච්ඡාවක් තිබෙනවා. අපත් ඒ සාකච්ඡාවට දායක වෙලා, ඒ ජනතාවට දෙන ඉක්මන් විසඳුම මොකක්ද කියලා කල්පනා කරන්නට ඕනෑ.

මූලාසනාරූඪ ගරු මන්ත්‍රීතුමනි, මිනිසාටමුල්ලේ ජනතාව මේ සා විශාල කාලයක් මේ කුණු කන්ද සමඟ ජීවත්වීම පිළිබඳව අපේ අවධානය යොමු නොකිරීම ගැන අප කනගාටු වෙන්න ඕනෑ. රටේ වග කිව යුතු සියලුම රාජ්‍ය නායකයන් -ගිය ආණ්ඩුවෙන්, මේ ආණ්ඩුවෙන්- මේ ගැන ලජ්ජාවට පත් වෙන්න ඕනෑ. යම් රටක ජනතාව කුණු කන්දක් නිසා මිය යනවා යනවා නම් එය විශාල ලජ්ජාවකට කාරණයක්. මේ රට ඒ තරම් පසුගාමී නොදියුණු රටක් නොවෙයි. අධ්‍යාපනය ලැබූ මිනිසුන් මේ රටේ ඉන්නවා. දකුණු ආසියාවේ තිබෙන හොඳම නගරය කොළඹයි කියා වාර්තා කර තිබෙනවා. අපේ රටේ සාක්ෂරතාව අවුරුදු 70ට ඉහළින් තිබෙනවා. එවැනි රටක මෙවන් විපතක් සිදුවීම නිසා අපේ දේශපාලකයෝ, නායකයෝ ජනතාවට වඩා පසුපසින් සිටින බව අපට පිළිගන්න සිද්ධ වෙනවා.

ගරු ජනාධිපතිතුමා නිකුත් කළ මේ ගැසට් නිවේදනය වැරදි ආකාරයකින් සමහරු අර්ථ නිරූපණය කළා. එහෙම කිසිම වැරදි අර්ථ කථනයකින් නොවෙයි, මෙහි අවශ්‍යතාව සැලකිල්ලට ගෙන තමයි මේ ගැසට් නිවේදනය නිකුත් කළේ කියන කාරණය මා කියන්න ඕනෑ. කෙසේ නමුත්, මිනිසාටමුල්ලේ මිය ගිය ජනතාව වෙනුවෙන් මුළු රටේම කසළ කළමනාකරණය පිළිබඳ තීන්දුවක් අරගෙන, එය ප්‍රායෝගිකව ක්‍රියාවට නගලා, ලෝකයටත් ආදර්ශයක් දීමට අප අධිෂ්ඨාන කර ගන්නොත්, මේ විපත අපට වාසනාවක් බවට හරවා ගන්න පුළුවන්.

මේ කසළ එකතු වන්නේ කොහොමද කියා මා දැන් කියන්නම්. පුංචි ගෙවල්වල වාගේම ලොකු ගෙවල්වලත් ගෘහස්ත මට්ටමින් කසළ එකතු වෙනවා. ඒ වාගේම රාජ්‍ය ආයතනවල විශාල වශයෙන් කසළ එකතු වෙනවා. බන්ධනාගාරය ගන්නොත්, ආහාරපානවලින්, තවත් විවිධ මට්ටමින් මල අපද්‍රව්‍ය, කැළි කසළ ටොන් 6,000ක් පමණ එකතු වෙනවා. ඒ වාගේම මහ රෝහල්වලින්, හමුදා කඳවුරුවලින්, පාසල්වලින්, විශ්වවිද්‍යාලවලින් කසළ විශාල ප්‍රමාණයක් එකතු වෙනවා. මේවා තමයි විශාල වශයෙන්ම කසළ එකතු වන මධ්‍යස්ථාන.

ඊළඟට, Manning Market එකේ නරක් වුණු එළවලු සහ පලතුරු වර්ග පමණක් සාමාන්‍යයෙන් ටොන් 30ක්, 40ක් පමණ

දිනපතාම එකතු වෙනවා. මේ සියල්ලම එකතු වෙලා තමයි මේ ටොන් 1,000 සකස් වන්නේ. මේවාට අපට කරන්න පුළුවන් මොකක්ද? අපට ඉක්මනින්ම කරන්න පුළුවන් දෙය තමයි, මේ පිළිබඳව ජනතාව විශාල වශයෙන් දැනුවත් කිරීම. එන ඉරිදා දිනයේ හෝ ඊළඟ ඉරිදා දිනයේ අපට මේ කටයුත්ත පටන් ගන්න පුළුවන්. මිනිසුන්ට භාජන තුනක් දීලා, ඒ භාජන තුනට අවම වශයෙන් ඒ භාණ්ඩ එකතු කරන්න කියන්න ඕනෑ. මෙතැනදී ප්‍රශ්නයක් මතු වුණා, ඒ භාජන තුනට දමන්න බැරි ඒවාට මොකද කරන්නේ කියා. ඒවා "විවිධ" කියා නම් කරලා අපට හතරවැනි එකක් දමන්න පුළුවන්. "තවත් ඒවා දමන්න තිබෙනවා, ඒවාට මොකද කරන්නේ?" කියා උදය ගම්මන්පිල මන්ත්‍රීතුමාගේ කථාවේදී ඇහුවා. අපට ඒවා "අමතර" කියා තවත් එකකට දමන්න පුළුවන්. ඒවා ටිකයි එකතු වන්නේ.

පළමුවන දෙය තමයි දිරන ද්‍රව්‍ය. මේ සඳහා පහසුම ක්‍රමය දැනට ආනන්ද විද්‍යාලයේ ඉතාම සාර්ථකව ක්‍රියාත්මක කරනවා. තවත් රාජ්‍ය ආයතන කීපයක අප ඒ වැඩසටහන ක්‍රියාවට නංවා තිබෙනවා. ඒක තමයි, බයෝ ගැස් වායු ජනන ඒකක හැදීම. අප ඉවත ලද දිරන දේවල් -පොල් කුඩු, අපද්‍රව්‍ය, එළවලු, ඉඳුල් ටික ආදී සියල්ල- ජීව වායු ඒකකයෙන් ගැස් බවට පත් කරලා, අපේ කැම බිම ටික උයාගන්න ඒවා යොදා ගන්න පුළුවන්. ඒකේ ඉතිරි වන ටික - sludge එක- ඉතාම හොඳ පොහොරක්. ඒක රජයෙන්ම විශාල ගොඩ පොළවලට අරගෙන ගිහින් ඒවාට නිකුත් කරන්න පුළුවන්. රාජ්‍ය වගකීමක් විධියට අපට බොහොම ලෙහෙසියෙන්ම ඒ ටික කළමනාකරණය කරගන්න පුළුවන්. Sludge එක සියයට 15ක් චිතර තමයි එකතු වන්නේ. ඒ sludge එක ඉතාම හොඳ පොහොරක්. මොකද, මේ ද්‍රව්‍ය ගැස් බවට පත් වුණාට පසුව හොඳ ජීව ජනන ඒකකයක් හැටියට එහි ක්ෂුද්‍රජීවී ක්‍රියාකාරීත්වය ඉතාම හොඳින් සිදු වෙනවා. ඒක අපට විශාල වශයෙන් පාවිච්චි කරන්න පුළුවන්.

ඊළඟට, ගෘහස්ත මට්ටමින් සෑම ගෙදරකම කසළ බඳුනක් තියාගෙන ඒවා අපටම ප්‍රයෝජනයට ගන්න පුළුවන් ආකාරයට සකස් කරගන්න පුළුවන්. මූලාසනාරූඪ ගරු මන්ත්‍රීතුමනි, අපේ පන්සලේ කසළ නගර සභාවෙන් ගෙන යන්නේ නැහැ. පන්සලේ ඉඩමේම අස්සක තමයි ඒවා දමා තිබෙන්නේ. පන්සලේ 30දෙනෙක් පමණ ඉන්නවා. අප මේ දිරන ද්‍රව්‍ය සම්පූර්ණයෙන්ම පන්සලේ ප්‍රයෝජනයට ගන්නවා. ඒවා පොහොර හැටියට පාවිච්චි කරනවා; මල් ගස්වලට, එළවලු පැළවලට දමනවා. අඩි 4ක් පමණ උස භාජනයක් අපට හොඳටම ප්‍රමාණවත්. අප භාජන දෙකක් පමණ පාවිච්චි කරනවා. මේ කසළ සෙමින් දිරන්නේ. එම කසළ දිර දිර, පහන් වෙව් භාජනයේ යටට යනවා. භාජනයට කසළ කොපමණ දැමීමත්, ඒවා දමන්න දමන්න එම ගොඩ පහන් වෙව් අඩු වෙනවා. එම නිසා එක ගෙදරකට අඩි 4ක පමණ උස භාජනයක් සෑහෙනවා. පසුගිය කාලයේ මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියෙන් එවැනි කසළ බඳුන් ලබාදුන්නා.

ඉතා ඉක්මනින් එවැනි කසළ බඳුන් ඒකක අපට ලබා දෙන්න පුළුවන්. වනාන්තමුල්ලේ විශාල flats ඉදිවෙලා තිබෙන බව අපි දන්නවා. ඒ වාගේම ජනාකීර්ණ ප්‍රදේශ තිබෙනවා. මධ්‍යම පාන්තික ජනාකීර්ණ නිවාස සංකීර්ණ තිබෙනවා. ඒ ස්ථානවල බයෝ ගැස් ජනන ඒකක පොළොව යට සහ පොළොව මතු පිට විශාල වශයෙන් හදලා ඒ ප්‍රදේශයේ තිබෙන දිරන කැළි කසළ සම්පූර්ණයෙන්ම ඒවාට ගන්න පුළුවන්. මේ එකතු වන කැළි කසළවලින් සියයට 50ක් ස්ථිරවම දිරන ද්‍රව්‍ය. පොලිතින් එක්ක දැවටුණාට පස්සේ ඒවා දිරන්නේ නැතිව විශාල මිනිස්සුන්ට හුස්ම ගන්නත් බැරි තත්ත්වයක් ඇති වෙනවා. මේ සඳහා ඉක්මනින්ම විසඳුම තමයි සෑම ගෙදරකටම - ගෘහස්ත මට්ටමින් - මේ කසළ බඳුන් ලබා දීම. සමහර අය මිල දී ගනිති. අපට

[ගරු (පූජ්‍ය) අතුරලියේ රතන හිමි]

නොමිලයේ විශාල ප්‍රමාණයක් ලබා දෙන්න පුළුවන් වේවි. එතකොට කිසිම කෙනෙක් ජීවමය දේවල් එළියට මුදාහරින්නේ නැතිව ගෙවල්වලට ප්‍රතිවක්‍රීකරණය කරන්න පටන් ගනිවි. විශාල මහල් නිවාස - තට්ටු නිවාස - තිබෙන තැන්වල සෑම ස්ථානයකම මහා පරිමාණ වශයෙන් විශාල බයෝ ගෑස් යන්ත්‍ර සකස් කරන්න පුළුවන් වෙනවා.

ඊළඟට, පොලිතින් භාවිතය ගැන බලමු. ලංකාවේ විශාල වශයෙන් පොලිතින් පාවිච්චි කරනවා. අපේ වාසුදේව නානායක්කාර මැතිතුමා වාගේ වැඩිහිටි අය දන්නවා, 1977 කාලය වන විට අපට පොලිතින් තිබුණේ නැති බව. අපේ ගම්වල අය පත් මල්ල පාවිච්චි කළා. විශේෂයෙන්ම රැගෙන යන මල්ල - carrying bag එක - සඳහා දැන් විශාල පොලිතින් ප්‍රමාණයක් පාවිච්චි කරනවා. පුංචි දෙයක් දමන්නත් පොලිතින් බැග් එකක් පාවිච්චි කරනවා. ඇත්ත වශයෙන්ම ආණ්ඩුවක් විධියට නිර්මිත තින්දුවක් ගන්න පුළුවන්, අනේ අර ගෙන යන බැග් එකට පොලිතින් බැග් පාවිච්චි කිරීම සම්පූර්ණයෙන්ම තහනම් කරන්න. ඒ කියන්නේ බිස්කට් පැකට් එක දමන්න, වෙනත් කෑම වර්ග ඔහන්න බැග් හැටියට පොලිතින් පාවිච්චි කරන්න පුළුවන් වෙයි. මොකද, එක වරටම ඒක වෙනස් කරන්න බැරි නිසා. එහිදීත් බිස්කට් වර්ග ඇතුළු විවිධ දේවල් දවටනය කිරීම සඳහා හුඟක් දුරට කඩදාසි පාවිච්චි කරන්න පුළුවන්. ඒවා සැහෙන ප්‍රමාණයක් දිරන ද්‍රව්‍යවලින් හදන්න පුළුවන්. මුලින්ම අපට ඒක තහනම් කරන්න බැහැ. හැබැයි, රැගෙන යන්න මල්ල ස්ථිර මල්ලක් විය යුතුයි. රෙදි මල්ලක්, වෙනත් දෙයකින් හඳුනා මල්ලක්, පත් මල්ලක් වැනි වෙනත් ඕනෑම දෙයක්, ඒ කියන්නේ ජීවමය දෙයකින් සකස් කරලා භාවිතා කරන එක ඉක්මනින් ක්‍රියාවට නඟන්න පුළුවන්. ඒ සඳහා දැන් මේ රජයට නිර්මිත තින්දුවක් ගන්න පුළුවන්. ඒක කළ හැකි දෙයක් ලෙස අපි යෝජනා කරනවා. විශේෂයෙන්ම මේ විෂ ද්‍රව්‍ය; මිනේන් ගෑස් එක හැදෙන්න විශාල වශයෙන් බලපාන්නේ පොලිතින්. බොරතෙල්වල අතුරු නිෂ්පාදනයක් හැටියට තමයි මේ පොලිතින් විශාල වශයෙන් එකතු වෙන්න පටන් ගත්තේ. ඒක අපට නවත්වා ගන්න පුළුවන්.

ඊළඟට, මහ රෝහල්වල සහ වෙනත් තැන්වලින් ඉවත් කරන විකිරණශීලී ද්‍රව්‍ය - radiation - තිබෙන කියන ඒවා හුඟක් තිබෙනවා. ජංගම දුරකථනවල බැටරි ඇතුළු විවිධාකාරයේ බැටරි වර්ග, විකිරණශීලී දේවල් තිබෙන, විශාල ලෙස භාතිකර රසායනික ද්‍රව්‍ය තිබෙන දේවල් වෙනම එකතු කරන්න පුළුවන්. ඒවා මිල දී ගන්නා තැන් ලෝකය පුරාම තිබෙනවා. උදාහරණයක් හැටියට ජංගම දුරකථනවල බැටරි විනය වාගේ රටකට විකුණන්න අපට පුළුවන්. මොකද, ඒගොල්ලෝ විශාල වශයෙන් ඒවා මිල දී ගන්නවා. එවැනි ක්‍රියා මාර්ගවලින් අපට විෂ වායුව ඇති වන දේවල් එකතු වීම වළක්වන්න පුළුවන්.

කසළ වෙන්ව එකතු කිරීමෙන් තොරව මේවා කරන්න බැහැ. සමහර අය කියනවා, කුණුවලින් පොහොර හදන්න පුළුවන් කියලා. ඒක සම්පූර්ණයෙන්ම වැරදියි. කුණු වෙන් කරන්නේ නැතිව ඒ කුණුවලින් හදන පොහොර කුඹුරුවලට දැමීමෙන් රසායනික පොහොර දැමීමටත් වඩා විනාශකාරී තත්ත්වයක් කුඹුරු තුළ ඇති වෙන්න පුළුවන්. ඒ නිසා කලවම් වුණු කසළවලින් හදන පොහොර කිසි ලෙසකින්වත් කුඹුරුවලට එකතු කරන්න හොඳ නැහැ. ජීවමය දේවල් පමණක් වෙනම අර ගෙන අපට පොහොර හදන්න පුළුවන්. බයෝ ගෑස් හදන්න පුළුවන්. මෙන්න මේ සමස්තය ඒකාබද්ධ කරලා ගන්නොත් අපට මේ ප්‍රශ්නයට ඉතා ඉක්මනින් විසඳුම් ලැබෙනවා. අපේ පරණ වුණු ඇලුම් කැලී තිබෙනවා. බොහෝ විට මිනිස්සු පාවිච්චි කරන්නේ කසු ඇලුම් නොවෙයි. ඒවා දිරන්නේ නැහැ. ඒ වාගේම අපේ ගෙවල්වල තිබෙන විවිධ ප්ලාස්ටික් වර්ග, වෙනත් දේවල් හුඟක් කාලයක්

පාවිච්චි කළාට පස්සේ මිනිස්සු විසි කරනවා. උදාහරණයක් හැටියට ගන්නොත් රබර් සෙරෙප්පු. ලෝකයේ රබර් සෙරෙප්පු එකක්වත් අහක දමන්නේ නැහැ. රබර් සෙරෙප්පුවකින් නැවතත් රබර් සෙරෙප්පුවක් හදනවා. ප්ලාස්ටික් භාණ්ඩයකින් ප්ලාස්ටික් භාණ්ඩ හදනවා. සමහර රටවල ඒක විශාල වශයෙන් සැලකිල්ලට අර ගෙන තිබෙනවා. මෑත කාලයේ; 80 දශකයෙන් පස්සේ වාගේ අපි විශාල වශයෙන් දැක්කා, වතුර බෝතල් පාවිච්චි කරනවා. වතුර බෝතල් සඳහා ඉතාම හොඳ දේ තමයි ආපසු ප්‍රයෝජනයට ගන්න පුළුවන් විධියට පුළුවන් තරම් වීදුරු බෝතල් පාවිච්චියට ගැනීම. එහෙම නැත්නම් පොඩි බෝතල් වීදුරුවලින්, ලොකු බෝතල් සඳහා විතරක් ප්ලාස්ටික් පාවිච්චි කරන්න අපට පුළුවන්. මේ වාගේ ඉක්මන් විසඳුම්වලට අපට යන්න පුළුවන්.

විශේෂයෙන්ම ලංකාවේ මාළු කිලෝ ලක්ෂ 10ක් කනවා කියලා අපි හිතුවොත් අඩුම තරමින් එයින් කිලෝ ලක්ෂ 4ක් අපද්‍රව්‍ය. මාළු කටු, මාළු ලේ, මාළු ඔළු වාගේ දිරන ද්‍රව්‍ය. මේ සියල්ලම අපට ඉතාම ශක්ති සම්පන්න පොහොරක් බවට පත් කරන්න පුළුවන්. කිරිබත්ගොඩ, විශේෂයෙන්ම පැලියගොඩ මාළු මාර්කට් එකේ දැනට වැඩි 20ක් විතර හදලා ඒ අපද්‍රව්‍ය සියල්ලම අපි ඒ වැඩිවලට අර ගෙන, ඒවා ඒ වැඩිවල පල් කරලා කුඹුරුවලට යොදන්න පුළුවන් පොහොරක් බවට පත් කර තිබෙනවා. මෙතෙක් කල් ඒවා වගුරු බිම්වලට ගියා. මුහුදට ගියා. කැලණි ගඟට එකතු වුණා. අපි ඒක සම්පූර්ණයෙන්ම නවත්වලා තිබෙනවා. පසු ගිය කන්නයේදී ලීටර් ලක්ෂ 15ක් පමණ සම්පූර්ණයෙන්ම කුඹුරුවලට මුදා හැරියා.

ගරු මූලාසනාරූප මන්ත්‍රීතුමා

(மாண்புமிகு தலைமைதாங்கும் உறுப்பினர் அவர்கள்)
(The Hon. Presiding Member)
ඔබවහන්සේගේ වෙලාව නම් අවසානයයි.

ගරු (පූජ්‍ය) අතුරලියේ රතන හිමි

(மாண்புமிகு (வண.) அத்தூரலியே ரதன தேரர்)
(The Hon. (Ven.) Athuraliye Rathana Thero)
හොඳයි, මම අවසාන කරන්නම්.

මූලාසනාරූප ගරු මන්ත්‍රීතුමනි, මම කථාව අවසාන කරන්න කලින් කියන්න කැමැතියි, අපි ඔක්කොම පරිසරවේදීන් හැටියට, පරිසරයට ආදරය කරන අය හැටියට විශාල ජනතා ව්‍යාපාරයක් තුළින්, මෙන්න මේ විධියේ ප්‍රායෝගික වැඩ පිළිවෙළකට ගිහිල්ලා, කැළි කසළ නගරයට එන එක නවත්වන්න අද සිට අධිෂ්ඨාන කර ගන්න ඕනෑය කියා.

ලොකු ජපන් කොම්පැනි ගැන කථා කරන්නේ නැතිව, අපි අද ඉඳලා ඒක අධිෂ්ඨාන කර ගන්නොත් මේ කැළි කසළ පාරට එන එක සියයට 50කින් නවත්වන්න පුළුවන්. ඒ නිසා අපි ඔක්කෝම ජනතා ව්‍යාපාරයක් විධියට එළියට බැහැලා මිනිස්සු දැනුවත් කරලා, මේ කැළි කසළ අපට සම්පතක්, ධනයක් බවට පරිවර්තනය කර ගනිමු කියා ඉල්ලා සිටිමින් මට කථා කරන්න අවස්ථාව ලබාදීම සම්බන්ධයෙන් ස්තූතිවන්ත වෙමින් මා නිහඩ වෙනවා.

ගරු මූලාසනාරූප මන්ත්‍රීතුමා

(மாண்புமிகு தலைமைதாங்கும் உறுப்பினர் அவர்கள்)
(The Hon. Presiding Member)
බොහොම ස්තූතියි.

මිළඟට, ගරු වන්දසිරි ගජදිරි මන්ත්‍රීතුමා කථා කරන්න. ඔබතුමාට විනාඩි 5ක කාලයක් තිබෙනවා.

[අ.භා. 3.16]

ගරු චන්ද්‍රසිරි ගජදීර මහතා

(மாண்புமிகு சந்திரசிரி கஜதீர)

(The Hon. Chandrasiri Gajadeera)

මූලාසනාරූඪ ගරු මන්ත්‍රීතුමනි, මීතොටමුල්ල ප්‍රදේශයේ සිදු වූණු බේදවාචකයේදී ජීවිත පරිත්‍යාග කළ සියලුදෙනා වෙනුවෙන් මගේ ශෝකය පිරිනමන අතරේ, අද ඒ ජීවිත තුළින් ජාතික සංවාදයක් ආරම්භ කරලා තිබෙනවා. ඇත්තවශයෙන්ම මේ සංවාදයේ අපේක්ෂාව මෙවැනි ව්‍යාසනයක් ඇති වූණාට පස්සේ විසඳුම් සොයන එක නොවෙයි. මීතොටමුල්ලේ සිදු වූ සිදුවීම වැනි වෙනත් ජාතික ආපදාවන් සිදුවීමට පෙර එම ගැටලුව කෙලෙස විද්‍යාත්මකව විසඳමින් මහජන ජීවිත සුරක්ෂිත කරනවා ද කියන එක ගැන අවධානය යොමු කරන්න ඕනෑ. මේ ආණ්ඩුව අද අර්බුද ගණනාවකට මුහුණ දීලා තිබෙනවා. ආර්ථික අර්බුදය, ණය අර්බුදය, බදු අර්බුදය ඇතුළු මේ සියලු අර්බුද හමුවේ අද කුණු අර්බුදයටත් මුහුණ දෙන්න මේ ආණ්ඩුවට සිද්ධ වෙලා තිබෙනවා. මීතොටමුල්ල කුණු කන්දේ ඉතිහාසය ගන්නාම මම කියන්න කැමැතියි, සමහර දේශපාලනඥයන්ට එය පාර්ලිමේන්තුවට එන්න මහ පාදපු සටන් පායියක් වුණු බව. මේ වාගේ සටන් පාය අවසන් නොකර එහෙම තිබෙන එක ඒ අයට හොඳයි. මොකද, ඊළඟ අවස්ථාවේදීත් මේක සටන් පායියක් කරගෙන මේ ප්‍රශ්නය දේශපාලනීකරණය කරගන්න ඔවුන් උත්සාහ කරයි.

මේ පාර්ලිමේන්තුවේදී අද අපි නොයෙක් අදහස්, වාද විවාද, අලුත් කාරණා ගැන කථා කළා. ඇත්ත වශයෙන්ම අපි හොයන්න ඕනෑ, මේකට විද්‍යාත්මක විසඳුම් තිබෙනවාද කියලයි. මේ ගැටලුවට විසඳුම් අපි අතර නැත්නම්, ලෝකයේ මෙවැනි ප්‍රශ්නවලට විසඳුම් දීපු රටවල් ගැන හොයලා අධ්‍යයනය කරලා අපි කොහොමද මෙවැනි තත්ත්වයක් රටේ යළි ඇති නොවෙන්න ක්‍රියා කළ යුත්තේ කියලා සොයා බලන්න ඕනෑ. මම දකින විධියට "කසළ" කියන්නේ අවතක්සේරු කළ යුතු දෙයක් නොවෙයි. "කසළ" ධනය බවට පරිවර්තනය කරගන්න පුළුවන්. ඒක ජාතික සම්පතක් කරගන්න පුළුවන්. ඒ නිසා කසළ ජාතික සම්පතක් කර ගත්ත රටවල් කොහොමද මේ ප්‍රශ්නයට මුහුණ දීලා තිබෙන්නේ කියන එක අපි අධ්‍යයනය කරන්න ඕනෑ.

2017 අප්‍රේල් මස 23වැනි "ඉරිදා" ලංකාදීප පුවත් පතේ කසළ කළමනාකරණය සම්බන්ධයෙන් ප්‍රේමරත්න දිසානායක මැතිතුමාගේ හොඳ ලිපියක් පළ වුණා. එතුමා ජාත්‍යන්තර වශයෙන් මේ පිළිබඳව හොඳට අධ්‍යයනය කරලා තමයි මේ ලිපිය පළ කරලා තිබෙන්නේ. දකුණු කොරියාවේ සියෝල් නගරයේ සුඩොක්චෝන් ප්‍රදේශයේ කසළ රඳවන ක්‍රමවේදය බහු ක්‍රමවේදයක් විධියට පරිවර්තනය කරලා මේක තුළින් ඒ රටේ ආර්ථිකයට ඵලදායීත්වය ලබා දීපු හැටි පිළිබඳව එතුමා ඉතාමත් පැහැදිලිව මේ ලිපිය හරහා පෙන්වා දෙනවා. මෙය තමුන්නාන්සේලාගේ අවධානයට මම යොමු කරවන්න කැමැතියි. මේ තුළින් එක්ලක්ෂ හත්තැදහසකට රැකියා දෙනවා. මේ කසළ කළමනාකරණය කරමින් එය බලශක්තියක් විධියට පරිවර්තනය කිරීම, පොහොර බවට පරිවර්තනය කිරීම, ඒ කලාපය තුළ සංචාරක ආකර්ෂණය ගැනීම වැනි ව්‍යාපෘතිවලට ඔවුන් යොමු වෙලා තිබෙනවා. දැන් අපේ කසළ තිබෙන පැත්තකට සංචාරකයන් එනවා ද?

ඇත්ත වශයෙන්ම ලෝකයේ දියුණු වෙළඳ එවැනි ව්‍යාපෘති ගැන අධ්‍යයනයක් කිරීම රටක් හැටියට, දේශපාලනඥයන් හැටියට අපේ වගකීමක්. නමුත්, අපි එවැනි දෙයක් ලෝකයෙන් ඉගෙන ගන්නේ නැහැ. අපි හිතනවා, අපි තමයි සේරම දේවල් දන්නේ කියලා. දැන් මේ කසළ කන්ද ගැන කථා කරන කොට කියනවා

මට ඇහුණා, මේ කසළ කන්ද නිකම් කඩා වැටීමක් නොවෙයි, මේක යටින් තල්ලු වෙලා ගියපු කම්පනයක ප්‍රතිඵලයක් කියලා.

ගරු මූලාසනාරූඪ මන්ත්‍රීතුමා

(மாண்புமிகு தலைமைதாங்கும் உறுப்பினர் அவர்கள்)

(The Hon. Presiding Member)

ගරු මන්ත්‍රීතුමාට තව විනාඩියක කාලයක් පමණයි තිබෙන්නේ.

ගරු චන්ද්‍රසිරි ගජදීර මහතා

(மாண்புமிகு சந்திரசிரி கஜதீர)

(The Hon. Chandrasiri Gajadeera)

මූලාසනාරූඪ ගරු මන්ත්‍රීතුමනි, තව විනාඩියක් වැඩි කරලා විනාඩි දෙකක්ම මට ලබා දෙන්න.

ඇත්ත වශයෙන්ම මෙවැනි විවිධ නිගමන මේ වාගේ අවස්ථාවලදී අපට කථා කරන්න පුළුවන්. නමුත්, අපි කථා කළ යුත්තේ වෙළඳ දේ ගැන නොවෙයි. ඉදිරියට අපි කොහොමද මේක විසඳන්නේ? ස්ථිරසාර විසඳුමක් මේකට ලබා දෙන්නේ කොහොමද කියන එක ගැනයි අපි සැලකිල්ල දක්වන්න ඕනෑ.

අපි දන්නවා, පසුගිය යුග ගණනාවකදී මේ රටට කොපමණ ණය ආධාර ලැබුණාද; සහනාධාර ලැබුණාද; එක්සත් ජාතීන්ගේ සංවිධානයට අනුබද්ධ ආයතන කොතෙක් මේ රටට ආවාද; කොයි තරම් විශේෂඥයෝ ආවාද කියලා. සිය දහස් ගණනින් - කෙළවරක් නැතුව- විශේෂඥයෝ පැමිණියා. විවිධ ව්‍යාපෘති ගොඩවා. කෝ, මේවායින් ප්‍රයෝජන ගන්නාද? ඇත්තවශයෙන්ම මේකෙන් පැහැදිලි වෙනවා, මේවා රටේ ආර්ථික පෙළ ගැස්මේදී ජන ජීවිතයට බලපාන, සමාජ ජීවිතයට බලපාන ප්‍රශ්න ගැන අවධානයක් යොමු නොකිරීමේ ප්‍රතිඵල බව. මේක සමාජමය ප්‍රශ්නයක්. මේක සමාජ-ආර්ථික ක්‍රියාවලියත් එක්ක බැඳුණු ප්‍රශ්නයක්. ඇයි, මේවාට විසඳුම් සොයන්නේ නැත්තේ? ඇයි, මේ විශේෂඥ දැනුම මේවාට යොදවන්නේ නැත්තේ? මේ රටට ලැබෙන ව්‍යාපෘති මෙම ගැටලු කළමනාකරණයට සහ මේවා ආර්ථික ක්‍රියාවලියට පරිවර්තනය කිරීමට යොදා ගන්නේ නැත්තේ ඇයි? මම කියනවා, ඒ ගැන අපේ රටේ අවධානයක් යොමු වී නැහැ කියලා. අපේ අවධානය යොමු වී තිබෙන්නේ වඩා ජනප්‍රිය ඒවාටයි. මූලාසනාරූඪ ගරු මන්ත්‍රීතුමනි, මම ඔබතුමාගෙන් ඉල්ලනවා, අද දින ආරම්භ කරපු මේ සංවාදය විද්‍යාත්මකව තීරසාර විසඳුමක් සෙවීමට යොදා ගන්නා කියලා. මෙම සංවාදය පාර්ලිමේන්තුවේ ඉන්නා අයගේ සංවාදයක් විතරක් නොව ජාතික සංවාදයක් විධියටත් පරිවර්තනය වෙන්න ඕනෑ. මෙම ගැටලුවට විසඳුම් දිය හැකි විද්‍යාඥයෝ මේ පාර්ලිමේන්තුවට වඩා පිට ඉන්නවා. අපේ අදහස් බොහොම හොඳයි. විද්‍යාඥ අදහස් පවා මෙතැනදී මතු වුණා. නමුත් පිට සිටින අයගේත් සංවාදයක් ඇති කළ යුතුයි. මම කියනවා, විශ්වවිද්‍යාලවල ඉන්නා ආචාර්ය-මහාචාර්යවරුන්ගේ සහ සමාජ ජීවිතය සම්බන්ධව ස්වාභාවිකව අත් දැකීම් ලැබූ අයගේ එකතුවක් හදලා මේ ගැන ලොකු සංවාදයක් පවත්වන්නා කියලා.

මූලාසනයේ සිටින ගරු මන්ත්‍රීතුමාගෙන් අවසරය ඉල්ලා ගෙන මම මේ වේලාවේ මගේ කථාව අවසාන කිරීමට කලින් තව එක කාරණයක් සඳහන් කරනවා. බලන්න, මහනුවර පල්ලේකැලේ සිර කඳවුරේ සිටින සිරකරුවන්ගෙන් දෙයක් ඉගෙන ගන්න පුළුවන්. පල්ලේකැලේ අක්කර තිස් ගණනක පමණ එම භූමි භාගයේ තිබෙන්නේ එම සිරකරුවන්ගේම කසළ විතරක් නොවෙයි. ප්‍රදේශයේ සියලු කසළ එකතු කරලා ප්‍රතිවක්‍රීයකරණය කරලා කොම්පෝස්ට් පොහොර බවට පරිවර්තනය කරලා වගාවට යොදා ගෙන තිබෙනවා; පිට අයටත් ඒවා විකුණනවා. ඒ නිසා මම කියන්නේ මේකයි. විවිධ

[ගරු වන්දසිරි පෙරේරා මහතා]

කොටස්වලින් සමාජ ජීවිතයේ පවතින මේ වාගේ ප්‍රශ්නවලට උත්තර සොයන්න, පාඩම් ඉගෙන ගන්න අපට පුළුවන්.

අද මෙම සංවාදයට ඒකාබද්ධ විපක්ෂය වෙනුවෙන් ගරු දිනේෂ් ගුණවර්ධන මැතිතුමාත් අදහස් ඉදිරිපත් කිරීම ගැන එතුමාට ස්තූතිවන්ත වෙමින්, මෙය ජාතික සංවාදයක් විධියට පරිවර්තනය කරලා රටේ වැදගත් තීරණයක් ගත හැකි, විද්‍යාත්මක -නිරසර විසඳුමක් ලබා දිය හැකි ක්‍රියාවලියකට මෙය පරිවර්තනය කරන්න අවධානය යොමු වේවා කියා ප්‍රාර්ථනා කරමින් මා නිහඬ වෙනවා.

ගරු මූලාසනාරූඪ මන්ත්‍රීතුමා

(மாண்புமிகு தலைமைதாங்கும் உறுப்பினர் அவர்கள்)
(The Hon. Presiding Member)

බොහොම ස්තූතියි.

මිලිඟට, ගරු ඉරාන් වික්‍රමරත්න නියෝජ්‍ය ඇමතිතුමා.

[අ.හා. 3.23]

ගරු ඉරාන් වික්‍රමරත්න මහතා (රාජ්‍ය ව්‍යවසාය සංවර්ධන නියෝජ්‍ය අමාත්‍යතුමා)

(மாண்புமிகு இராண் விக்கிரமரத்தன - அரசு தொழில்முயற்சிகள் அபிவிருத்தி பிரதி அமைச்சர்)

(The Hon. Eran Wickramaratne - Deputy Minister of Public Enterprise Development)

මූලාසනාරූඪ ගරු මන්ත්‍රීතුමනි, මට අවස්ථාව ලබා දුන්නට ඔබතුමාට බොහොම ස්තූතියි. එදා, මිනොටමුල්ල බේදවෘකය සිදු වුණු අවස්ථාවේදී මම රටෙන් බැහැරව සිටි නිසා මට එම හදිසි සේවාවලට සහභාගි වෙන්න බැරි වුණා. ඒ වාගේම ඒ අවස්ථාවේදී අහිමි වුණු ජීවිත සම්බන්ධව, අලාභ හානි සිදු වුණු දේපළ සම්බන්ධව මගේ ශෝකය, කනගාටුව ප්‍රකාශ කරන්න මට ලැබුණු ප්‍රථම අවස්ථාව මෙයයි.

මූලාසනාරූඪ ගරු මන්ත්‍රීතුමනි, කුණු-කසළ කළමනාකරණය ගැන අවුරුදු විස්සකට වඩා සාකච්ඡා පවත්වා තිබෙනවා. මම කනිටු බැංකු නිලධාරියෙකු හැටියට කටයුතු කළ 1990 වසරේදී, ව්‍යාපාරික ඉංජිනේරු මහත්මයෙකු වන මහින්ද සෙනෙවිරත්න මහතාගෙන් මේ ගැන ඉගෙන ගත්තා. එතකොටත් කිව්වා, "මෙම ප්‍රශ්නය තිබෙනවා. ඒ නිසා මෙම කුණු-කසළ කළමනාකරණය කර ගන්න ඕනෑ." කියලා. 1990 කාලයේදී පාදුක්ක ප්‍රදේශයට කුණු-කසළ බැහැර කිරීමට, එම ප්‍රදේශයේ කුණු-කසළ තැන්පත් කිරීමට අදහස ඉදිරිපත් වුණා. 1992 වසරේදී මෙය විගණකාධිපතිතුමාගේ වාර්තාවේ සඳහන් කර තිබුණා. ලෝක බැංකුව හා නගර සභාව ගිවිසුම් අත්සන් කරලා තිබුණා, අප්පොත වතුකරයේ විද්‍යාත්මක ක්‍රම සහ විධිවලට අනුව කුණු-කසළ තැන්පත් කිරීමට. නමුත් මහජනතාවගේ විරෝධය නිසා ඒක කරන්න බැරි වුණා. එදා එසේ විරෝධය පෑ එම ප්‍රදේශයේ සිටි දේශපාලනඥයෝ අදත් සිටිනවා.

Hemantha Withanage, the Executive Director of the Centre for Environmental Justice, in an article published on the website of the Centre for Environmental Justice on the 14th of January, 2009 says, I quote:

"The sanitary fill proposed at the peak of the debate on garbage had to be abandoned due to public protest. The site moved from Ragama to Alupotha in Meepe. It was proposed to have a few central collection centres and bring to the sanitary fill. The scientific and environmental debate on the issues such as best site and best waste management mechanism was transformed into a political

game of certain politicians in the area. The slogan "No to Colombo Garbage" was a creation of this political game. Although it was not the best solution, abandoning of this sanitary landfill was the biggest mistake. I feel ashamed because I was also a part of this debate."

එතුමා සඳහන් කරනවා, "එතුමාත් එදා ඒකට විරුද්ධ වුණා. ඒක එතුමා කරපු ලොකු වැරද්දක්." කියලා.

ගරු සිසිර ජයකොඩි මහතා

(மாண்புமிகு சிசிர ஜயகொடி)

(The Hon. Sisira Jayakody)

Sir, I rise to a point of Order.

ගරු මූලාසනාරූඪ මන්ත්‍රීතුමා

(மாண்புமிகு தலைமைதாங்கும் உறுப்பினர் அவர்கள்)

(The Hon. Presiding Member)

මොකක්ද point of Order එක?

ගරු සිසිර ජයකොඩි මහතා

(மாண்புமிகு சிசிர ஜயகொடி)

(The Hon. Sisira Jayakody)

එම කරුණට අදාළව සභාගත කිරීමක් කරන්න අදහස් කරනවා. එම කාල පරිච්ඡේදයේ මෙම කරුණ සම්බන්ධයෙන් කොළඹ නගර සභාවේ ඉදිරිපත් වුණු යෝජනා පිළිබඳව එවකට නාගරික මන්ත්‍රී ගීතාජන ගුණවර්ධන -අපේ හිටපු නියෝජ්‍ය කථානායකතුමා- කරපු කථාව මම සභාගත කරන්න කැමැතියි. ඔය කියන පාදුක්ක ප්‍රදේශයට අදාළ යෝජනාව ක්‍රියාත්මක කළා නම් කැලණි මිටියාවගේ මුළු ජල පෝෂක ප්‍රදේශයම විනාශ වෙලා කලටුවාව, ලඳුගම මහ කොළඹට ජලය-

ගරු ඉරාන් වික්‍රමරත්න මහතා

(மாண்புமிகு இராண் விக்கிரமரத்தன)

(The Hon. Eran Wickramaratne)

මගේ කථාවේදී ඒක කරන්න අවශ්‍ය නැහැ නේද? මම කථා කරලා අවසන් වුණාම සභාගත කරන්න. මගේ කථාවේදී සභාගත කරන එක සුදුසු නැහැ. මේ සඳහා ඇති විසඳුම් වන්නේ ප්‍රතිවක්‍රීකරණය කිරීම -නැවත නැවත භාවිත කිරීම-, දහනය කිරීම, වැළලීම, ජීව විද්‍යාත්මක ක්‍රම සහ විධි යොදවා කොම්පෝස්ට්වලට, biogasවලට, බල ශක්තියට පරිවර්තනය කිරීම යන ඒවායි. අද හුඟක් අදහස් ඉදිරිපත් වුණු නිසා මම ඒ ගැන කතා කරන්න බලාපොරොත්තු වන්නේ නැහැ. නමුත් සමහර අදහස්වලින් අපට හැඟුණේ මේ සියල්ල ඉක්මනට ප්‍රතිවක්‍රීකරණය කරන්න පුළුවන් -recycle කරන්න පුළුවන්- කියන එකයි.

මම නම් හිතන්නේ ඒක පොඩ්ඩක්වත් ප්‍රායෝගික නැහැ කියලායි. අපි බැලුවොත් ලෝකයේ තිබෙන සාර්ථකම රටක් තමයි ස්වීඩනය. ස්වීඩනයේ අපද්‍රව්‍යවලින් -කුණු කසළවලින්- සියයට 99ක් නැවත භාවිත කිරීම, නැත්නම් ප්‍රතිවක්‍රීකරණය කිරීම සිදු කරනවා. ඇමෙරිකාවේ නාගරික කුණු කසළවලින් සියයට 35ක් විතර තමයි ප්‍රතිවක්‍රීකරණය කරන්නේ. බ්‍රිතාන්‍ය ගත්තොත් කසළවලින් සියයට 45ක් පමණ ප්‍රතිවක්‍රීකරණය කරනවා.

මම හිතන්නේ කසළ ප්‍රතිවක්‍රීකරණය කළ යුතුයි කියලායි. නමුත්, කසළ ප්‍රතිවක්‍රීකරණය කරන ගමන්ම, කසළ විද්‍යාත්මක ක්‍රම විධිවලට තැන්පත් කරන්නත් අපට සිදු වෙනවා. 1992 වසරේදී තමයි ලෝක බැංකුව සමඟ ගිවිසුම අත්සන් කළේ. විගණකාධිපතිතුමා කියනවා එම ගිවිසුම අසාර්ථක වුණා කියලා. ඉන් පසුව නැවතත් 1998, 1999 කාලයේ කරු ජයසූරිය මහතා කොළඹ පුරපතිව සිටි සමයේදී, එතුමා ලෝක බැංකුවත් එකතු කරගෙන අවිස්සාවේල්ල-මීපේ ප්‍රදේශයේ මේ ක්‍රියාවලිය නැවත ආරම්භ කිරීමට ක්‍රියා කළා. නමුත් දවසකට කසළ ටොන් 1,000ක් ඕනෑ කිව්වා.

එදා කොළඹ තිබුණු කසළ ප්‍රමාණය හුඟක් අඩු නිසා, ශ්‍රී ජයවර්ධනපුර කෝට්ටේ මහ නගර සභාව, මොරටුව නගර සභාව, දෙහිවල-ගල්කිස්ස මහ නගර සභාව, කොළොන්නාව නගර සභාව, කඩුවෙල නගර සභාව යන මේ ඔක්කොම කුණු එකතු කර ගත්තා. කුණු එකතු කරගෙන එකඟත්වයක් ලබා ගෙන මේ ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කිරීමට ලෝක බැංකුව හරහා ටෙන්ඩර් කැඳවලා රුපියල් මිලියන 800ක ව්‍යාපෘතියක් වීන සමාගමකට ලබා දෙන්න සූදානම් වුණා. අපේ අවාසනාවට 1999 අප්‍රේල් මාසයේ 6වැනි දින කැඳවූ බස්නාහිර පළාත් සභා මැතිවරණය එම සමීකරණය මුළුමනින්ම අවුල් කිරීමට සමත් වුණා. එම මැතිවරණය අවස්ථාවේදීත් ලෝක බැංකු ආධාර මත ක්‍රියාත්මක කිරීමට යෝජිත ව්‍යාපෘති පතුරු ගසමින් ඇතැමුන් එය හැඳින්වූයේ කොළඹ කුණු අවිස්සාවේල්ලට ගෙන ඒමේ සැලැස්මක් කියලායි. ඒක මෙතැන සඳහන් කරන්න ඕනෑ. නමුත් මම හිතන විධියට දේශපාලන අරමුණක් ඇතිව වූණත් සමහර වෙලාවට ප්‍රායෝගික විසඳුම් සොයන්නේ නැහැ. තැන්පත් කරන්නේ නැතිව මේ කුණු ප්‍රශ්නය ඉක්මනට විසඳන්න බැහැ. එදා මීපේ ව්‍යාපෘතිය යෝග්‍යයයි කියලා මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය පවා අනුමත කරලා තිබුණා. නමුත් අවාසනාවට ඒක ඉෂ්ට කරන්නට බැරි වුණා. අද සමහර මන්ත්‍රීවරු මිනීමැරුම්ලේ විනාශය පිළිබඳව කථා කරනවා. වග කීමක් ඇතිව මේකේ වග කීමෙන් බේරෙන්න බැහැ.

"ගෝඨාභය රාජපක්ෂ මැතිතුමා ගෙනා, පුත්තලම අරුවක්කාලු ප්‍රදේශයේ කුණු ද්‍රව්‍ය තැන්පත් කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කළා නම් කිසිම ප්‍රශ්නයක් ඇති වෙන්නේ නැහැ" කියලා අද සමහර අය කියනවා. මම හිතන විධියට ඒ එකකවත් කිසිම ප්‍රශ්නයක් ඇති වෙන්නේ නැහැ කියා කියන්න බැහැ. පරිසරයට හානියක් නොවන විධියට විද්‍යාත්මක ක්‍රම ඔස්සේ ගෙනා මීපේ ව්‍යාපෘතියට විරුද්ධ වූණු අය අද කියනවා, අරුවක්කාලු ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කළා නම් ඒක සියයට 100ක් සාර්ථක වෙන්න තිබුණා කියලා. මම හිතන විධියට එහෙම වෙන්නේත් නැහැ. නමුත් මීපේ ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කරන්න බැරි වුණාට පුත්තලමේ ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කරන්න පුළුවන් නම් එවැනි හොඳ යෝජනාවකට අපේ කිසිම විරෝධතාවක් නැහැ. විසඳුම් භෝයනකොට අපි ප්‍රායෝගික වෙන්න ඕනෑ කියලා මම හිතනවා.

පළාත් සභා හා පළාත් පාලන අමාත්‍යාංශය, මහනගර හා බස්නාහිර සංවර්ධන අමාත්‍යාංශය නොවැම්බර් මාසයේ පටන් ගත්තා, කසළ වෙන් කරලා එකතු කරන්න. දිරාපත් වන ද්‍රව්‍ය, ජලාස්ථික්, පොලිතින්, කඩදාසි, වීදුරු, යකඩ, ලෝහ, රබර් වෙන වෙනම එකතු කිරීම ආරම්භ කරලා තිබෙනවා. මම හිතනවා, අපි ඒ වැඩ පිළිවෙළ ඉදිරියට ගෙන යන්න ඕනෑ කියලා. තායිලන්තය ජලාස්ථික් බැග් භාවිතය තහනම් කළා. ඔවුන් එය මාසයේ දින ගණනකට තහනම් කරලා තිබෙනවා. ඉන්දුනීසියාවේ ගෙවතු වල තිබෙන දිරාපත් වන අපද්‍රව්‍ය ගෙවතු තුළම දිරාපත් වෙන්න අවස්ථාව සලසන්න ඕනෑ; එහේ සමහර නගරවල ඒ තීරණය ගෙන තිබෙනවා.

මම හිතනවා, අපි මේ කාරණය සම්බන්ධයෙන් ප්‍රායෝගික වෙන්න ඕනෑ කියලා. පාර්ලිමේන්තුවේ අපි අදත් පාවිච්චි කරන්නේ මේ ජලාස්ථික් වතුර බෝතලය. බෝතල් කළ පානීය ජලය - bottled drinking water - තමයි මේ පාර්ලිමේන්තුවේ පාවිච්චි කරන්නේ. අපි ප්‍රායෝගික වෙන්න ඕනෑ. මේ ගරු මන්ත්‍රීවරුන්ගෙන් මම ඉල්ලනවා, පාර්ලිමේන්තුවේ මේ ජලාස්ථික් බෝතල් භාවිතය තහනම් කරමු කියලා. ප්‍රායෝගික වෙන්න ඕනෑ විධිය ගැන අපට අනෙක් රටවලින් ඉගෙන ගන්න පුළුවන්. මාසයකට දවසක් පොලිතින් බැග් තහනම් කරන්න පුළුවන්. මාසයේ පළමුවන දවසට ඒවා තහනම් කරන්න පුළුවන්. ඒ ගැන බලලා ඊට පස්සේ අපට ඕනෑ නම් ඒ දින ගණන වැඩි කරන්නත් පුළුවන්.

මම තවත් කරුණු දෙකක් කියලා මගේ කථාව අවසන් කරනවා. එකක් තමයි මිනීමැරුම්ලේ වූණු අවාසනාවන්ත සිද්ධිය සම්බන්ධයෙන් වගකීම භාර ගන්නේ කවුද කියන එක. එක්කෝ දේශපාලනඥයන් ඒ වගකීම භාර ගන්න ඕනෑ, නැත්නම් නිලධාරීන් ඒ වගකීම භාර ගන්න ඕනෑ. මම යෝජනා කරනවා, නිලධාරීන් ඒ වගකීම භාර ගන්න ඕනෑ කියලා. විෂය භාර ඇමතිවරු ඉන්නවා. මහනගර හා බස්නාහිර සංවර්ධන ඇමතිතුමා ඉන්නවා, පරිසර ඇමතිතුමා ඉන්නවා, පළාත් සභා භාර ඇමතිවරු ඉන්නවා. ඒ අය මේවා ගැන භෝයලා බලලා හඳුනා ගන්න ඕනෑ, මේකට වග කියන්න ඕනෑ නිලධාරීන් කවුද කියලා. ඒ නිලධාරීන් හඳුනා ගෙන දැඩි ක්‍රියා මාර්ගවල යෙදෙන්න ඕනෑ. නැත්නම් ඒ නිලධාරීන් ඉල්ලා අස් වෙන්න ඕනෑ. මේ ඇමතිතුමන්ලාට ඒ නිලධාරීන් හඳුනා ගන්න බැරි වුණොත් එහෙම, ඒ වගකීම ඒ ඇමතිතුමන්ලාටම පැවරෙනවා.

මම විශ්වාස කරනවා, මේ කාරණය සම්බන්ධයෙන් ජනතාවගේ විශ්වාසය බිඳ වැටිලා තිබෙනවා කියලා. ඒ නිසා ඉහළම මට්ටමේ ඉන්න රාජ්‍ය සේවකයා ඉල්ලා අස් වෙන්න ඕනෑ. රැකියා ඉල්ලා ගෙන අප හමු වෙන්න දස දෙනෙක් ආවොත් අට දෙනෙක් ඉල්ලන්නේ රජයේ රැකියාවක්. නමුත් රජයේ රැකියා කරන අයත් දැන ගන්න ඕනෑ, ඒ රැකියාවත් එක්ක වගකීමත් තිබෙනවා කියලා. කථාවක් තිබෙනවා, රාජ්‍ය සේවකයන් තීරණ ගන්න හයයි, ඒ නිසා තීරණ ගන්නේ නැහැ කියලා. මම යෝජනා කරනවා, තීරණ නොගන්නා රාජ්‍ය සේවකයන් හය වෙන්න ඕනෑ කියලා. ඒකට හොඳම උදාහරණය තමයි මිනීමැරුම්ලේ වූණු සිදුවීම. තීරණ නොගන්නා නම් වග කියන්න ඕනෑ; ඉල්ලා අස් වෙන්න ඕනෑ. අපේ රටේ වගකීම ගන්න එක හුඟක් අඩුයි. වගකීම ගන්න ඕනෑ. ඉහළ මට්ටමේ නිලධාරීන් ඉහළම ප්‍රමිතියෙන්, ඉහළම කාර්යක්ෂමතාවෙන් ක්‍රියා කළ යුතුයි. Higher officials should not be held to the lowest standard of responsibility and accountability. They must be held to very high standards.

ඒ නිලධාරීන් වගකීම ගන්න ඕනෑ කියලා බස්නාහිර පළාතේ ජීවත් වන ජනතාව බලාපොරොත්තු වනවා. සිටිබි බස් රථයේ රියදුරා බස් රථය පදවා ගෙන යනකොට හානියක් සිදු වුණොත්; ජීවිතයක් අහිමි වුණොත් ඒ රියදුරාට ඔහුගේ විශ්‍රාම වැටුප නැති වෙනවා; රැකියාව නැති වෙනවා. එහෙමනම්, සිටිබි බස් රථයේ රියදුරෙකුට වඩා වැඩි වගකීමක් මෙවැනි කාරණාවලදී තමන්ට තිබෙන බව රජයේ උසස් නිලධාරීන් සලකන්නට ඕනෑ.

ගරු මූලාසනාරුඨ මන්ත්‍රීතුමා

(மாண்புமிகு தலைமைதாங்கும் உறுப்பினர் அவர்கள்)

(The Hon. Presiding Member)

ගරු නියෝජ්‍ය අමාත්‍යතුමනි, ඔබතුමාට නියමිත කාලය අවසන් වී ගෙන යනවා.

ගරු ඉරාන් වික්‍රමරත්න මහතා

(மாண்புமிகு இராள் விக்கிரமரத்ன)

(The Hon. Erana Wickramaratne)

මූලාසනාරුඨ ගරු මන්ත්‍රීතුමනි, මම තව විනාඩියකින් කථාව අවසන් කරනවා.

දෙවැනි කරුණ නම්, අද රජයේ සේවය බිඳ වැටී තිබෙනවා. රාජ්‍ය ව්‍යවසාය සංවර්ධන නියෝජ්‍ය ඇමතිතුමා හැටියට මට ඒ ගැන වගකීමෙන් කියන්න පුළුවන්. ප්‍රාදේශීය සභා බැලුවත්, නගර සභා බැලුවත්, පළාත් සභා බැලුවත්, මධ්‍යම රජය බැලුවත් රාජ්‍ය සේවය බිඳ වැටී තිබෙන බව අපට පෙනෙනවා. අපි මේ තත්ත්වය වෙනස් කෙරෙන්නට ඕනෑ.

இன்று எமது நாட்டின் சூழல் பாதுகாப்புக்கு மிகவும் அச்சுறுத்தலாக 'பிளாஸ்டிக்' பொருட்கள் காணப்படுகின்றன. அவசியமான பயன்பாடு என்பதையும் தாண்டி, வலியவே புத்ததப்பட்டதாக இன்று இந்தப் 'பிளாஸ்டிக்' பொருட்களின் பயன்பாடு காணப்படுகின்றது. எனவே, இந்தப் 'பிளாஸ்டிக்' பொருட்களின் பயன்பாடுகள் குறித்து நாம் ஒரு தேசியக் கொள்கைத் திட்டத்திற்கு வரவேண்டியுள்ளது என்றே நான் கருதுகின்றேன். தற்போது எமது நாட்டில் பழக்கத்தில்

ஆவணம் சமர்ப்பிக்கப்பட
Document not tendered.

[ගරු ගාමිණී ජයවික්‍රම පෙරේරා මහතා]

වැනි තැන්වල -විස්පස් පොළක විතර- පොලිතින් කාලා සතුන් - අලි- මැරෙනවා. මම මේ ගැන කැබිනට් පත්‍රිකාවක් ඉදිරිපත් කරනවා. අපේ වියදමෙන් වට්ට කම්බි ගහලා, විදුලි සැර යොදලා අලින්ට හිරිහැර නොවන විධියේ වැඩ පිළිවෙළක් සකස් කරනවා. කැබිනට් අනුමැතියෙන් පස්සේ මම හය මාසයක් දෙනවා. ඒ හය මාසයෙන් පස්සේ පළාත් පාලන ආයතන මගින් ප්‍රතිවක්‍රියාකරණ වැඩ පිළිවෙළක් ගෙනෙන්නේ නැත්නම්, අපට තිබෙන බලය තුළ නඩු දැමීමේ පියවර අපි ගන්නවා. එහෙම නොකර මේ වැඩේ කරන්න බැහැ. මේ ගැන යම් අවබෝධයක්, වගකීමක් පුරවැසියන් විධියට අපි ඔක්කෝම ගන්න ඕනැ. මේ ගැන එක එක්කෙනාට මඩ ගහලා කපා කරලා වැඩක් නැහැ. මේ වරදට අපි ඔක්කෝම වූදිනෙයෝ. මමත් වූදිනෙයෝ. මම ඇත්ත කපා කරන්නේ ඒකයි. ඒ වගේ වැඩ පිළිවෙළක් තුළින් මේ ප්‍රශ්නය විසඳන්න කටයුතු කරන්න අපි බලාපොරොත්තු වනවා. එහෙම කළේ නැත්නම් ඒ ශාපය අපට එනවා. කවුද මේ පරිසරය විනාශ කරන්නේ? සතුන්ද, ගහ කොළද, ජලයද, පොළොවද? නැහැ, මිනිසා තමයි විනාශ කරන්නේ. අපි තමයි මේ විනාශයට වගකියන දුෂ්ටයා; දෝෂියා. මිනිසා වන අපි පරිසරය විනාශ කරනවා.

මගේ මිත්‍රයා, ආශු මාරසිංහ මන්ත්‍රිතුමා මේ ගරු සභාවේ ඉන්නවා. එතුමා මට දැන් පත්‍රිකාවක් දුන්නා. මිනිසාගේ පැවැත්මට ගහකොළ ඕනැ; ජලය ඕනැ; වායුගෝලය ඕනැ; පොළොව ඕනැ; මත්ස්‍යයා ඕනැ; සතා-සිව්පාවා ඕනැ. නමුත්, ඒ අයගේ පැවැත්මට මිනිසාගේ සහායක් අවශ්‍ය නැහැ. මිනිසාගේ පැවැත්මටයි ඒ අයගේ සහාය ඕනැ. මූලාසනාරූඪ ගරු මන්ත්‍රිතුමනි, මේ ඔක්කෝම විනාශ වුණු දවසට කුමක් වෙයිද?

නුගන්ත්‍ය කියලා කියපු රතු ඉන්දියානු නායකයා, සියැටල්, එදා ඇමෙරිකානුවන්ට කිව්වේ මොකක්ද? "සුදු ජාතිකයන් අපේ ගහ කොළ, පොළව විනාශ කරනවා. අපේ ඉඩම් ඉල්ලනවා; ගනිල්ලා. නමුත්, මේ පොළව කාන්තාරයක් කළ දාට ඔබගේ නෝට්ටුවල වටිනාකම මොකක්ද?" ඒක තමයි කිව්වේ. දේශපාලනඥයන් වශයෙන් අපි ඔක්කෝම ඒක දැන ගන්න ඕනැ. ඒක තේරුම් අරගෙන අපි වැඩ කරමු. ඒකයි මට කියන්න අවශ්‍ය.

මේ වාසන වළක්වන්න අපි කළ යුත්තේ මොකක්ද? මූලාසනාරූඪ ගරු මන්ත්‍රිතුමනි, මෙය වළක්වන්න මගේ අමාත්‍යාංශය හරහා කරන්න පුළුවන් මොනවාද කියලා මම බැලුවා. අද ගරු සභාවේදී ප්‍රකාශ වුණා, අපේ රත්න ස්වාමීන් වහන්සේන් කිව්වා, තමන්ගේ ව්‍යාපාර හෝ වෙනත් කටයුතු සඳහා පිට පළාත්වල ජනතාව දවසකට ලක්ෂ 20ක් පමණ කොළඹට එන බව. අපි කියමු, ඒ ලක්ෂ 20ත් ලක්ෂ 10ක් කඩට ගිහින් කෑම ගන්නවා කියලා. ඒ අය කොච්චර පොලිතින් ප්‍රමාණයක් කොළඹ දාලා යනවාද? අපේ රජයේ සේවකයෝ ගන්න; පෞද්ගලික අංශයේ සේවකයෝ ගන්න. ඒ අය කොච්චර පොලිතින්වල කෑම ඔතාගෙන එනවාද?

අපි ගමේ කාන්තාවක් ගනිමු. මල්ලක් අරගෙන පොළට යන වාරිත්‍රය තවම ගමේ කාන්තාවන් අතර තිබෙනවා. ගමේ කාන්තාව පොළට ගිහිල්ලා බඩු ටික ඒ මල්ලේ දාගෙන තමයි එන්නේ. නමුත් අද කාගිල්ස්, කීල්ස් වැනි supermarkets වලට හෝ කඩේකට ගිහින් බලන්න. අපේ නගරවල කාන්තාවෝ මල්ලක් අරගෙන බඩු ගන්න යන්නේ නැහැ. මොනවාද ගන්නේ? ග්‍රෑම් 100ක් බර දේටත් පොලිතින් බැග් එකක් ගන්නවා. බඩු වර්ග දහයක් ගන්නවා කියමු. කඩේ මුදලාලි වාගේම supermarkets වලින් ඒ වර්ග දහයම වෙන වෙනම පොලිතින් බැග්වල දාලා දෙනවා. ඉතින්, නගරයේ පොලිතින් පිරිලා. කොළඹ දවසකට මේ වාගේ business ලක්ෂයක් වූණොත් පොලිතින්

කොච්චර එක්කාසු වනවාද? පොඩ්ඩක් කල්පනා කරන්න. ඒ නිසා කාගිල්ස්, කීල්ස් වැනි supermarkets ඔක්කෝටම අපි කිව්වා, දිරන පොලිතින් වර්ගයක් භාවිත කරන්න කියලා. කොළඹ ඇතුළු නගරවල ඉන්න අපටත් බැරි ඇයි ගමේ කාන්තාව කරන විධියට මල්ලක් අරගෙන බඩු ගන්න යන වැඩ පිළිවෙළකට බහින්න?

මම තීරසර සංවර්ධන හා වනජීවී ඇමති. මම බැලුවා, අපේ අමාත්‍යාංශයෙන් මේ වැඩේ පටන් ගන්න. මොකද, ගෙදර හදලා ඉන්න එපායැ රට හදන්න. මම කපා කළා මගේ නිලධාරීන්ට. මම ඇහුවා, basket එකක දාගෙන කී දෙනෙක් ගෙදරින් කෑම ටික ගෙනෙනවාද, කී දෙනෙක් canteen එකට ගිහින් කනවාද, කී දෙනෙක් පොලිතින් එක මෙහෙ දාලා යනවාද කියලා. මම කිව්වා, "ආදර්ශයක් විධියට අපේ අමාත්‍යාංශයෙන් වැඩ පිළිවෙළක් පටන් ගනිමු" කියලා. සෙන්සිටිව් කියන්නේ තට්ටු 9ක ගොඩනැගිල්ලක්. එහි අමාත්‍යාංශ රාශියක් තිබෙනවා; ඇමතිවරු රාශියක් ඉන්නවා. අනෙක් අයට කපා කරන්න ඉස්සෙල්ලා අපි පටන් ගනිමු කියලා මම කිව්වා. "අපි basket එකක කෑම ගෙනෙමු. ඕනෑ නම් එවැනි භාජන හදන සමාගම් කීපයකට ඇවිල්ලා ඒ අයගේ බඩු පෙන්වන්න කියමු. ඒවා ගන්න සල්ලි නැහැ කියනවා නම්, තමන් කැමැති එකක් තෝරා ගෙන පඩියෙන් මාසයකට කැපෙන විධියට කරමු" කියලා දැන් මම ඒ වැඩ පිළිවෙළ ක්‍රියාත්මක කරගෙන යනවා. කොළඹට එන ලක්ෂ ගණනක් වූ රජයේ සේවකයෝ එහෙම කළොත්, කුණු කඳු හැදෙයිද කියලා මම අහනවා. කුණු කඳු හැදෙන්නේ නැති වෙන්න අපට වැඩ කරන්න පුළුවන්.

අපේ වයසක අයට නම්, මේවා නිකම් වැදි බණ වාගේ. මගේ මිත්‍ර මහාචාර්යතුමා, ආශු මාරසිංහ මන්ත්‍රිතුමා මෙතැන ඉන්නවා. ගරු මන්ත්‍රිතුමනි, මම ඔබතුමාටත් ආරාධනා කරනවා මේ වැඩ පිළිවෙළට සම්බන්ධ වෙන්න කියලා.

මම අපේ නිලධාරීන්ගෙන් ඇහුවා, අපේ Peradeniya Botanical Garden එකට දවසකට එන ළමයින්ගේ average එක කීයද කියලා. 5,000ත්-10,000ත් අතර එනවා ලු. Zoological Gardens, Botanical Gardens වලට එන ළමයින් ගණන මම බැලුවා. ඉස්කෝල්ලේ නිවාඩු කාලයට පමණක් නොවෙයි, දවසකට 5,000ත් - 10,000ත් අතර average එකක් එනවා. මම තීරණයක් ගත්තා. මම ඒ වැඩ පිළිවෙළ 6වැනි දා පටන් ගන්නවා. මූලාසනාරූඪ ගරු මන්ත්‍රිතුමනි, බෙහෙත් වෙළෙන්දෝ වාහනයකින් ගිහින් බෙහෙත් විකුණනවා වාගේ වැඩක් මමත් ක්‍රියාත්මක කරනවා. මම 6වැනි දාට Peradeniya Botanical Garden එකට මගේ නිලධාරීන් ඔක්කෝටම එන්න කිව්වා, එතැනට එන පොඩ් පොඩ් කණ්ඩායම් ගහක් යටට ගෙනැල්ලා පරිසරය පිරිසිදුව තබා ගන්නේ කොහොමද කියලා ඇහුවත් කරන්න. පොලිතින් දාලා, වතුර බෝතල් දාලා ඇයි අපි පරිසරය විනාශ කරන්නේ කියලා කියා දෙන්න. අනාගත නායකයෙක් විධියට ක්‍රියා කරන්න ඒ ළමයාගේ මනස අපි සකස් කරනවා. එවැනි වැඩ පිළිවෙළක් මම පටන් ගන්නවා. මම අධ්‍යාපන ඇමතිතුමා එක්ක joint Cabinet Paper එකක් දැමුවා, Sri Lanka Girl Guides Association එක Sri Lanka Scout Association එකත් එක්ක සම්බන්ධ වෙලා වැඩ පිළිවෙළක් ක්‍රියාත්මක කරන්න. එය කැබිනට් මණ්ඩලය අනුමත කළා. මම බලන්නේ අනාගත පරපුර දිහා. අපි "Future Leaders" කියලා කියනවා නම්, ඒ අනාගත පරපුර හැදුවේ නැත්නම් අපි ඉවරයි. දැන් මම කරන්න හදන්නේ, Sri Lanka Scout Association එක Sri Lanka Girl Guides Association එකත් එක්ක සම්බන්ධ කරගත් වැඩ පිළිවෙළක්. මම කිව්වා, ඒ කටයුත්තට කැමැති පේරාදෙණිය විශ්වවිද්‍යාලයේ ඉන්න දේශකයෝ ගෙන්වන්න කියලා. දෙපාර්තමේන්තුවල lectures කරන අය ඉන්නවා. ගමේ

පාසල්වලත් මේ කටයුත්ත කරන්න පටන් ගනිමු. එතැනදී තමන්ගේ ගෙදර හැදෙයි; පවුල හැදෙයි. මේ කුණු ප්‍රතිවක්‍රීකරණය කරලා තමන්ගේ ඉඩමේ වගා කරන්න පොහොර ටික හදා ගන්න පුළුවන්.

මම ගෙදර පොලිතින් එකක්වත් විසි කරන්නේ නැහැ, මූලාසනාරුඬ ගරු මන්ත්‍රිතුමනි. මම ඒක කියන්න ලජ්ජා නැහැ. මමයි මගේ ඇඳුම් ටික සෝදා ගන්නේ. මම dry-clean කරන්න දෙන්නේ නැහැ. ඒක කියන්න මට ලජ්ජා නැහැ. මම ඒ විධියට සෝදා වෙලා ගන්නවා. මම වෙන කෙනෙකුට මගේ ඇඳුම් සෝදා මිරිකන්නවත් දෙන්නේ නැහැ. ගෙදර තියෙන පොලිතින් ටික ඔක්කොම මම හැම දාම සෝදනවා. මම ඒවා විසි කරන්නේ නැහැ. සබන් දාලා නැන්නම් රින්සෝ දාලා අතුල්ලා සෝදලා වෙලා ගන්නවා. මොකද, අපි මේ මානසික ලෙඩ හදාගෙන බාහිර සමාජයට දූෂිතයෝ වෙන්නේ ඇයි? අපි මේකෙන් ඇත් වෙන්න ඕනෑ. මම මගේ නිලධාරීන්ටත් කියන්නේ ඒකයි. දැනුත් පාර්ලිමේන්තුවේ මගේ කාර්යාලයේ නිලධාරීන් පිරිසක් මා එනතුරු බලාගෙන ඉන්නවා. මේ කාරණයේ දී අපට USAID එකෙහුත් සහාය දෙනවා. ඒ අයත් එක්ක ගම්මානවලට ගිහින් මේ ගැන දේශන දෙන්න අපි ලැහැස්තියි. ඒ අයගේ මනස වෙනස් කරන්න ඕනෑ. අපි ගිහින් ගම්වල මිනිසුන්ගේ මනස හදලා එමු. තමුන්නාන්සේලා අපි කපා කරන මහා මාලිගා වාගේ ගොඩනැගිලි ගහලා වැඩක් නැහැ. මේකේ ඇතුළේ කැගහුවාට වැඩක් නැහැ. අපි මිනිසුන්ගේ මනස හදමු. මෙතැනයි වරද තිබෙන්නේ. මනස හදන්නේ නැතිව රටක් හදන්න බැහැ. මගේය කියන හැඟීමක් නැන්නම් කොහොමද මේවා හදන්නේ. මම එතැනට එන්නයි මේ එන්න හදන්නේ. තිරසාර සංවර්ධනය කියන එක ඇති කිරීම.

අන්න, මගේ කාමරයේ නිලධාරීන් ඇවිල්ලා ඉන්නවා. ඒ අය එකතු වෙලා සැලැස්මක් සකස් කර තිබෙනවා. ලබන 3 වනදා "වෝටර්ස් ඒජ්" එකේදී USAID එකේ නිලධාරීන්ට මේ අවුරුදු තුන, හතරක සැලැස්ම ලබා දෙනවා. ඒ අය ලැහැස්ති වෙලා ඉන්නවා, ගම්වල පන්ති පවත්වන වැඩ පිළිවෙළට, ඒ සෑම දෙයකටම සහාය දෙන්න. ඊළඟට, ගමේ පාසල ඇතුළු හැම තැනකම මේ වැඩ පිළිවෙළ අපි ක්‍රියාත්මක කරනවා. මුළු ලංකාවේම අපි මේ වැඩ පිළිවෙළ ක්‍රියාත්මක කරන්න යන්නේ එහෙමයි. මට වුවමනා කරන්නේ පක්ෂ හේදය ඉවතට දමා මේ කටයුතු කරන්නයි.[බාධා කිරීමක්] මගේ මිත්‍ර ගරු මාරසිංහ මන්ත්‍රිතුමාටත් මම ආරාධනා කරනවා.

මම ඊයේ මන්නාරමට ගියා. මන්නාරම ප්‍රදේශයෙන් බූරුවා කියන සනා දුබල වෙලා වඳ වෙලා යන ආකාරය දැකලා විදේශිකයන් ඒ වෙනුවෙන් ව්‍යාපෘතියක් ආරම්භ කර තිබෙනවා. එම ව්‍යාපෘතිය යටතේ hospital එකක් ඇති කරලා එම සතුන් rehabilitate කරන වැඩ පිළිවෙළක් ආරම්භ කර තිබෙනවා. මම එහිදී පුදුම දෙයක් දැක්කා. එතැන කතෝලික පූජකතුමන්ලාත් හිටියා. මොකද? මානසිකව දුබල වෙලා ඉන්න ළමයින්ට මේ සතුන්ව polish කරන්න දිලා; brush කරන්න දිලා ඒ ළමයින්ගේ මානසික තත්ත්වය හදන ආකාරය මා දැක්කා. මම අක්කර හතරක ඉඩමක් ඉල්ලුවා, ඒ අයට park එකක් සඳහා. ඒ ප්‍රදේශයේ joint venture එකක් විධියට එය සකස් කර, අපේ අයිතිය තියාගෙන අපි ඒක එකින්තු කරන වැඩ පිළිවෙළක් අපි ක්‍රියාත්මක කරනවා. මා ඒ අයව දිරි ගන්වන්න එම කටයුත්ත කරනවා. මා එතැන සිටි කතෝලික පූජකතුමන්ලාට යම් දෙයක් කිව්වා. මොකක්ද? “ඔබතුමන්ලා කතෝලික පල්ලියෙන්, හින්දු හක්තිකයන්ට හින්දු පල්ලියෙන්, බෞද්ධයන්ට පන්සලේත්, මුස්ලිම් හක්තිකයන්ට මුස්ලිම් පල්ලියෙන් දේශනා කරනවා. ඒ දේශනා කළාට වැඩක් නැහැ; අපි ගොඩනැගිලි හැදුවාට වැඩක් නැහැ, මත් ද්‍රව්‍යවලින් සමාජය විනාශ වෙනවා නම්” කියලා මා

කිව්වා. ඒකෙන් කාන්තාවයි දුක් විදින්නේ. මේ සමාජය හැදෙන්න නම් මොනවාද කරන්න ඕනෑ? මන්නාරමේ, කතෝලික දේවස්ථානයේ සිටින, මුස්ලිම් පල්ලියේ සිටින, පන්සලේ සිටින පූජකතුමන්ලට මම ආරාධනාවක් කළා. වැඩියෙන්ම එතැන සිටියේ කතෝලික දෙමළ ජනතාවයි. මුස්ලිම් අයත් හිටියා. මම ඒ අයට මතක් කළා, මොකක්ද? ධර්මාශෝක රජතුමාගේ පුත්‍ර මිහිඳු මහ රහතන් වහන්සේ එදා බුදුරජාණන් වහන්සේ ගේ ධර්මය රැගෙන ලංකාවට වැඩම කළ අවස්ථාව. එදා මිහින්තලේ ගල් පර්වතයේ සිට උන්වහන්සේ දේවානම් පියතිස්ස රජතුමාට වදාළේ මොකක්ද? මුවෙක්ව දඩයම් කරගෙන යන රජතුමාට "තිස්ස" කියා කපා කළා. නම කියා කපා කරනවිට රජතුමා බැලුවා, කවුද මගේ නම කියන ජනතා කියලා. ඒ වෙලාවේ පර්වතය දෙස බලනකොට ස්වාමීන්වහන්සේලා හා සාමනේර ස්වාමීන් වහන්සේ සිටිනවා, දැක්කා. "ඔබ කවුද?" කියා රජතුමා ඇහුවා. එතකොට මිහිඳු මහ රහතන් වහන්සේ වදාළා, "මම ඔබතුමාගේ මිත්‍ර ධර්මාශෝක රජතුමාගේ පුත්‍රයා" යි කියා. ඒ අවස්ථාවේ රජතුමාට මිහිඳු මහ රහතන් වහන්සේ වදාළේ මොකක්ද? "ඔබතුමා මේ රටේ තාවකාලික භාරකරුවෙකු මිස මේ භූමියේ අයිතිකරුවෙකු නොවේ" කියන කාරණය. අපි මේක කවුරුත් මතක තියා ගන්නට ඕනෑ. මේ මුළු මහත් රටේ සෑම පුරවැසියකුම මතක තියා ගන්නට ඕනෑ, "අපි මැරෙනවා. අපි මේවා අරගෙන යන්නේ නැහැ" කියන එක. මිහිඳු මහරහතන් වහන්සේ වදාළේ, "මහරජ, ඔබ මේ භූමියේ තාවකාලික භාරකරුවෙකු මිස අයිතිකාරයෙකු නොවේ" කියයි.

ගරු මූලාසනාරුඬ මන්ත්‍රිතුමා

(மாண்புமிகு தலைமைதாங்கும் உறுப்பினர் அவர்கள்)
(The Hon. Presiding Member)

ඔබතුමාට තව විනාඩි තුනක කාලයක් තිබෙනවා.

ගරු ගාමිණී ජයවික්‍රම පෙරේරා මහතා

(மாண்புமிகு காமிணி ஜயவிக்ரம பெரேரா)
(The Hon. Gamini Jayawickrama Perera)

ඊළඟට, "ඔබට මෙන්ම සනාට, සිව්පාවාට, මත්සායාට නිදහසේ සැරිසැරීමේ අයිතිය තිබෙනවා" යි කියන කාරණයත් මිහිඳු මහ රහතන් වහන්සේ වදාළා. කොපමණ වටිනා වදනක්ද? අපි කපා කරනවා, තාක්ෂණයක් එක්ක ලෝකය දියුණු වෙලා තිබෙනවා කියලා. අතීතයේ මහා පරාක්‍රමබාහු රජතුමා වැව් හදද්දී කිව්වේ මොකක්ද? එම නිසා අපි අපේ මානසිකත්වය වෙනස් කර ගෙන මීට වඩා දැඩි වැඩ පිළිවෙළකට බිහින්නට ඕනෑ.

මූලාසනාරුඬ ගරු මන්ත්‍රිතුමනි, මම මෙතැනදී යෝජනා කරන්න කැමැතියි, කාගිල්ස් වෙළෙඳ සැල වැනි වෙළෙඳ සැල්වලට යනකොටත් මල්ලක් අරගෙන යන වැඩ පිළිවෙළක් ඇති කළ යුතුයි කියලා. අපේ කාර්යාලවල, ගෙදර එකතුවන කුණු කසළ පොහොර කරන වැඩ පිළිවෙළක් ඇති කිරීම කෙරෙහි අපි ජනතාවට අවබෝධය ලබාදිය යුතු වෙනවා. ගමේ කාන්තාවට පුළුවන්, පොළට යද්දී බැග් එකක් අරගෙන යන්න. ඒ ක්‍රමය ඇති කිරීම සඳහා අපි පටන් ගනිමු, ජප කරන්න. එහෙම කරන්න පටන් ගන්නාම කවුරුත් ඒ කෙරෙහි යොමුවෙයි. එහෙම වැඩ පිළිවෙළක් ඇති කළොත් මේ කුණු කළු හදන්න වෙන්නේ නැහැ.

ප්‍රතිවක්‍රීකරණය ගැන කපා කරනවා නම්, ජපානයේ කුණුවලින් organic පොහොර හදනවා. ගිනි තියන්න ඕනෑ නැහැ, කිසි දෙයක් කරන්න ඕනෑ නැහැ. ලංකාවේ තරුණයෙක් machine එකක් හදලා තිබෙනවා. මම ඒ තරුණයා මුණගැහෙන්න යන්න හදනකොට අර්ජුන රණතුංග ඇමතිතුමා කිව්වා, ඒ සඳහා විද්‍යා, තාක්ෂණ හා පර්යේෂණ ඇමතිතුමා සහාය දෙනවා කියලා. මම කිව්වා ඒ machine එක හදවමු, ඒ සඳහා අත දෙමු කියලා. ඒක

[ගරු ගාමිණී ජයවික්‍රම පෙරේරා මහතා]

හදලා ගමට ගිහිල්ලා mobile විධියට කුණු එකතු කරලා පොහොර කරමු කියලා මම කිව්වා. අන්න එහෙමයි වැඩ කෙරෙන්න ඕනෑ. මම දන්නවා තරුණ මන්ත්‍රීවරු - ඒ කට්ටිය නැති නිසා මට වැඩිපුර කාලය ලැබුණා.

ගරු මූලාසනාරුඩ් මන්ත්‍රීතුමා

(மாண்புமிகு தலைமைதாங்கும் உறுப்பினர் அவர்கள்)

(The Hon. Presiding Member)

දැන් ඒ වෙලාවත් ඉවරයි.

ගරු ගාමිණී ජයවික්‍රම පෙරේරා මහතා

(மாண்புமிகு காமிணி ஜயவிக்ரம பெரேரா)

(The Hon. Gamini Jayawickrama Perera)

මට ලැබුණු කාලය ඉවරයිද?

ගරු මූලාසනාරුඩ් මන්ත්‍රීතුමා

(மாண்புமிகு தலைமைதாங்கும் உறுப்பினர் அவர்கள்)

(The Hon. Presiding Member)

ලැබුණු සම්පූර්ණ වෙලාවම අවසන්.

ගරු ගාමිණී ජයවික්‍රම පෙරේරා මහතා

(மாண்புமிகு காமிணி ஜயவிக்ரம பெரேரா)

(The Hon. Gamini Jayawickrama Perera)

බොහොම ස්තූතියි.

අපි සියලුම දෙනා මේ කටයුත්තට හවුල් වෙලා පරිසරය තිරසර භූමියක් කරන්න කටයුතු කරමු. මේ වාගේ වාසනාවන්ත භූමියක් ලෝකයේ තවත් නැහැ. පරිසරය විනාශ කරන දුෂ්ටයෝ, වැරදිකාරයෝ අපි. අපේ මේ පොළොව වාගේ පොළොවක් ලෝකයේ වෙන කොහෙවත් නැහැ. අපි මේක ආරක්ෂා කළ යුතුයි.

මුතුරාජවෙල ප්‍රදේශය ගැනත් කියන්න ඕනෑ. මුතුරාජවෙල ප්‍රදේශයේ මත්ස්‍ය වර්ග රාශියක් ඉන්නවා. ඔවුන් සියල්ලම අපි ආරක්ෂා කළ යුතුයි. කොළඹ කුණු මේ වෙනකල් තිබුණා නම්, කුණු ගදේ යන්න බැරිවෙනවා. ලෙඩ රෝග වැඩිවෙනවා. මේ වැඩ පිළිවෙළ එම තත්ත්වය වළක්වීම සඳහා ගත් තාවකාලික පියවරක් පමණයි. මුතුරාජවෙලින් හෙක්ටෙයාර් 1,200 ගණනක් පමණයි වනජීවී දෙපාර්තමේන්තුවට අයත් වන්නේ.

ගරු මූලාසනාරුඩ් මන්ත්‍රීතුමා

(மாண்புமிகு தலைமைதாங்கும் உறுப்பினர் அவர்கள்)

(The Hon. Presiding Member)

ගරු ඇමතිතුමනි, දැන් කථාව අවසන් කරන්න.

ගරු ගාමිණී ජයවික්‍රම පෙරේරා මහතා

(மாண்புமிகு காமிணி ஜயவிக்ரம பெரேரா)

(The Hon. Gamini Jayawickrama Perera)

ඔබතුමා නියෝජනය කරන ගම්පහ දිස්ත්‍රික්කයේ මුතුරාජවෙලින් අපට තිබෙන්නේ හෙක්ටෙයාර් 1,200 ගණනයි. එහි ශාක වර්ග 194ක් තිබෙනවා. මත්ස්‍ය වර්ග 40ක් ඉන්නවා. උරග වර්ග 12ක් ඉන්නවා. විවිධ පක්ෂීන් වර්ග 102ක් ඉන්නවා. සමීක්ෂණවලින් හෙළිවුණු තොරතුරු අනුවයි මම මේ කියන්නේ. ක්ෂීරපායී සතුන් වර්ග 22ක් ඉන්නවා. සමනල වර්ග 48ක් ඉන්නවා. ඒ වාගේම බත්කුරන් වර්ග 22ක් ඉන්නවා. එහෙම නම් ඔබතුමා නියෝජනය කරන ගම්පහ දිස්ත්‍රික්කයත් අනාගතයේ දී බේරාගන්න ඕනෑ කියන එක සඳහන් කරමින්, ඔබතුමාට ස්තූතිවන්ත වෙමින් මගේ කථාව අවසන් කරනවා.

ගරු මූලාසනාරුඩ් මන්ත්‍රීතුමා

(மாண்புமிகு தலைமைதாங்கும் உறுப்பினர் அவர்கள்)

(The Hon. Presiding Member)

බොහොම ස්තූතියි.

මිළඟට, ගරු ජයන්ත සමරවීර මන්ත්‍රීතුමා.

[අ.හා. 4.07]

ගරු ජයන්ත සමරවීර මහතා

(மாண்புமிகு ஜயந்த சமரவீர,)

(The Hon. Jayantha Samaraweera)

මූලාසනාරුඩ් ගරු මන්ත්‍රීතුමනි, 2017 සිංහල හා හින්දු අලුත් අවුරුද්ද උදා වුණේම කොලොන්නාවේ මීනොටමුල්ලෙන් ඇහුණු මහා අදෝනාවත් එක්කයි. පළමුවෙන්ම මීනොටමුල්ල බේදවාටකයෙන් වැළලී ගිය තිස්දෙදෙනා ඇතුළු ඔවුන්ගේ පවුල්වල සාමාජිකයන්ටත්, තවමත් සොයාගත නොහැකිව අතුරුදහන් වී සිටින අයගේ පවුල්වල සාමාජිකයන්ටත්, එම බේදවාටකයට ගොදුරු වී සිටින අනෙකුත් සියලුම ජනතාවටත් අපේ බලවත් ශෝකය ප්‍රකාශ කරනවා. මේ විපත සැපතකට හරවන්න ඕනෑය කියන පදනමේ ඉඳගෙන මෙම මාතෘකාව පිළිබඳව කරුණු කිහිපයක් ඉදිරිපත් කරන්න මම කැමැතියි.

මූලාසනාරුඩ් ගරු මන්ත්‍රීතුමනි, කවුරු මොන තාලයෙන් කිව්වත්, මොන ආකාරයෙන් විග්‍රහ කළත්, කොලොන්නාවේ මීනොටමුල්ලේ සිද්ධ වුණේ මහා මිනිස් සාතනයක් කියායි අපි නම් විශ්වාස කරන්නේ. මූලාසනාරුඩ් ගරු මන්ත්‍රීතුමනි, ඒක මහා මිනී මැරුමක්. නිශ්චිතව හඳුනාගත් සාතකයක් නැති සාතනයක් තමයි එහි සිද්ධ වුණේ. නිශ්චිතව හඳුනාගත් මිනී මරුවක් නැති, අනියම් මිනී මැරුමක් තමයි එහි සිද්ධ වුණේ. ඒ මැරුණේ මැස්සෝ, මදුරුවෝ නොවෙයි. මිනිස්සු තිස් දෙදෙනෙක් මිය ගියා. ඒකට වග කියන්න ඕනෑ කවුද? වගකිව යුතු අයට අපි ලබාදෙන්න ඕනෑ දඩුවම මොකක්ද? මූලාසනාරුඩ් ගරු මන්ත්‍රීතුමනි, අත්‍යවශ්‍ය සේවා නියෝග පැනවීමෙන්වත්, මේ පිළිබඳව වන විශේෂඥ කරුණු ගැන කථා කිරීමෙන්වත් පමණක් මෙවැනි සාතන වළක්වන්න පුළුවන් වෙන්නේ නැහැ කියලා අපි විශ්වාස කරනවා. මේ සාතකයා සොයාගන්න ඕනෑ. ඒ සාතකයින්ට දඩුවම් දෙන්න ඕනෑ. ගරු ඉරාන් වික්‍රමරත්න නියෝජ්‍ය ඇමතිතුමා එහි වගකීම නිලධාරීන්ට පැවරුවා. මේ කාර්යයට නිලධාරීන් වග කියනවා නම් - ඔවුන් වගකීම ඉෂ්ට නොකළා නම් - ඊට වග වෙන්න ඕනෑ කවුද? වග කීම සහ වග වීම දෙකක්. ඇයි, නිලධාරීන්ට පමණක් දඬුවම් ඇඟිල්ල දීම කරන්නේ? නිලධාරීන්ට උඩින් ඉන්න, තිත් දුන්න, තිරණ ගන්න දේශපාලනඥයන්ට ඒ සඳහා වගකීමක් නැද්ද කියලා අපි අහනවා, මූලාසනාරුඩ් ගරු මන්ත්‍රීතුමනි.

මීනොටමුල්ලේ වැළලීවී තිස් දෙදෙනෙක් වුණු අපේ නෑයියන්ගේ, තවමත් අතුරුදහන් වෙව්ව අපේ නෑයියන්ගේ - ජනතාවගේ - සාතනවලට වග කියන්න ඕනෑ වග කිව යුත්තන් සොයා, ඒ අයට නිසි දඩුවම් ලබා දෙන්න ඕනෑය කියන කාරණය අපි අවධාරණය කරනවා. ඇයි, අපි එහෙම කියන්නේ? මීනොටමුල්ල කියන ජනාකීර්ණ ප්‍රදේශය තුළට කුණු ගෙනැල්ලා ගොඩ ගහන්න තීන්දුව ගන්නේ කවුද? එදා මීනොටමුල්ල කුණු කන්ද ගොඩ ගහපු දවසේ ඉඳලා ඊට විරුද්ධව මීනොටමුල්ල වැසියන් තමුන්ගේ ගේ පල්ලට - ගේ දොරකඩට - ඇවිල්ලා කුණු ගොඩ ගහන එකට විරුද්ධව ක්‍රියාත්මක වුණා අපට මතකයි, මූලාසනාරුඩ් ගරු මන්ත්‍රීතුමනි. එහෙම ක්‍රියාත්මක වුණු මිනිස්සුන්ට මොකද කළේ? "මීනොටමුල්ලට කුණු දාන්න එපා. මීනොටමුල්ල කියන්නේ අපේ පාරම්පරික භූමියක්. අපේ දරුවන්ටත් මේ භූමිය ඉතුරු කරන්න ඕනෑ. අපි ජීවත් වෙන්න ඕනෑ. අපිත් මිනිස්සු"

කියලා මිනිසුන්ගේ මිනිසුන් කියන කොට පොලිසිය දාලා ඒ මිනිසුන්ගේ ඔළුවලට පොලුවලින් ගහලා, ඒ මිනිසුන්ව හිරේ දාලා, පොලිස් කුඩුවල ලග්ගලා තමයි ඒ ජනතාවගේ සාධාරණ, යුක්ති සහගත මානුෂීය අයිතිය යටපත් කරලා දැමීමේ, මූලාසනාරූඪ ගරු මන්ත්‍රීතුමනි. ඒකට වග කියන්න ඕනෑ නැද්ද?

මිනිසුන්ගේ කුණු කන්දට එරෙහි ජනතා ව්‍යාපාරයේ කැඳවුම්කරු කීර්තිරත්න මහත්මයා අද කම්පාවෙන් ඉන්නවා. ඔහුගේ බිරිඳත් නැහැ; දුවත් නැහැ; බෑනාත් නැහැ; මිනිසිරිත් නැහැ; ඉතුරු වුණේ මුණුපුරා විතරයි. ඒ නිසා වෙනත් ඇති ගරු රත්පත් රාමනායක නියෝජ්‍ය ඇමතිතුමා "හෙණ ගහන්න ඕනෑ" ය කියලා කිව්වේ. "ඔව්, හෙණ ගහන්න ඕනෑ". එතුමාත් එක්ක අපි එකඟයි. මිනිසුන්ගේ කුණු කන්ද නිර්මාණය කරපු මිනිසුන් කවුරු වුණත්, කවර ආණ්ඩුවක් වුණත්, ඒක කරපු අයට "හෙණ ගහන්න ඕනෑ" තමයි. මිනිසුන්ගේ කුණු ගෙනැල්ලා දැමීමේ කවුද? කුණු ගෙනැල්ලා දමනකොට ඊට විරුද්ධ වෙච්ච මිනිසුන්ගේ ඔළුවලට පොලුවලින් ගැහුවේ කවුද? ඔළුවලට පොලුවලින් ගහලා රෝහල්ගත කළේ කවුද? රෝහල්ගත කරලා හිර කුඩුවල දැමීමේ කවුද? ඒ අය පිළිබඳව අද කිසි කථාවක්, වග විභාගයක් නැහැ, මූලාසනාරූඪ ගරු මන්ත්‍රීතුමනි.

ඒ විතරක් නොවෙයි, 2015 අය වැය ලේඛනයෙන් මේ වෙනුවෙන් ඩොලර් මිලියන 107ක් වෙන් කළා කියන කාරණය අපට අය වැය වාර්තා කියවන කොට තේරෙනවා. මේ මිනිසුන්ගේ කුණු කන්ද ගෙනිහිල්ලා වෙනත් තැනකට දැමීම පිළිබඳව යෝජනාවක් ආවා. ගරු ගාමිණී ජයවික්‍රම පෙරේරා අමාත්‍යතුමා මීට පොඩ්ඩකට ඉස්සෙල්ලා එයින් විය හැකි පාරිසරික ප්‍රශ්න පිළිබඳව කථා කළා. ඒ නිසා පාරිසරික ප්‍රශ්න ඇති වෙන්න පුළුවන්. හැබැයි, ශක්‍යතා අධ්‍යයනය කරලා, මිනිසුන්ගේ වැසියන්ගේ ජීවිත බේරා ගන්න, සිදු වෙන්න යන බේදවාචකය නවත්වා ගන්න එදා එහෙම තීන්දුවක් ගන්නකොට, ඒකෙන් පරිසර හානියක් සිදු වනවාය කියා දන්නවා නම් ඒ පිළිබඳව කථා කරලා, නිසි ක්‍රියා මාර්ගයකට අවතීර්ණ වීම කාගේ වැඩක්ද? ඒ තීන්දුව නොගන්නට මිනිසුන්ගේ අභිමත වැසියෝ වග කියන්න ඕනෑද්ද? ඒකට නොවෙයිද, කැබිනට් මණ්ඩලයක් තිබෙන්නේ? කැබිනට් මණ්ඩලයේ මෙහා පොලිස් අමාත්‍යවරයා කියනවා, "අරුවක්කාලු ප්‍රදේශයේ කුණු ප්‍රතිවක්‍රියාකරණය ව්‍යාපෘතිය කරනවාට වනජීවී දෙපාර්තමේන්තුව විරුද්ධ වුණා. ඒ නිසා අපට 2015 ක්‍රියාත්මක කරගෙන ආපු ඒ යෝජනාව ක්‍රියාත්මක කර ගන්න බැරි වුණා" කියලා. මේ කටයුත්ත මාස තුනෙන් අවසන් කරනවා කියලා තමයි ආවේ. අපි නොවෙයි එහෙම කියන්නේ.

කොළොන්නාවේ මරික්කාර් මන්ත්‍රීතුමා BBC සේවය අමතලා කිව්වා, "මම නොවෙයි මාස තුනෙන් මේ කුණු ප්‍රශ්නයට උත්තරයක් හොයනවා කියලා කිව්වේ. ගරු අගමැතිතුමායි, ගරු ජනාධිපතිතුමායි මේකට උත්තරයක් හොයා දෙනවා කියලා කිව්වා. මම කළේ උත්තරය හොයා ගන්න බලපෑම් කරපු එක විතරයි. ඒකයි මම කළේ" කියලා. මරික්කාර් මන්ත්‍රීතුමා කියන විධියට මේ ප්‍රශ්නයට මාස තුනෙන් උත්තරයක් හොයනවා කියලා කියා තිබෙන්නේ කවුද? ජනාධිපතිතුමායි, අගමැතිතුමායි. ජනාධිපතිතුමාත් පරිසර ඇමතිවරයා හැටියට එක පැත්තකින් මාස තුනෙන් උත්තරයක් හොයන්න කල්පනා කරනවා නම්, රටේ ජනාධිපතිවරයා හැටියට එතුමා මේ ප්‍රශ්නයට උත්තරයක් හොයන්න කල්පනා කරනවා නම්, අගමැතිතුමාත් උත්තරයක් හොයන්න කල්පනා කරනවා නම්, කැබිනට් මණ්ඩලයේදී වනජීවී දෙපාර්තමේන්තුව ඊට විරුද්ධ වුණාය කියා මෙයින් ගැලවෙන්න බැහැ.

වනජීවී දෙපාර්තමේන්තුව විරුද්ධ වීම සාධාරණ වෙන්න පුළුවන්, ගරු ගාමිණී ජයවික්‍රම පෙරේරා අමාත්‍යතුමා කියන

විධියට එතැන තිබෙන මහා පාරිසරික සම්පත් විනාශ වනවා නම්. ඒක සාධාරණ වෙන්න පුළුවන්. අපි අහන්නේ, එහෙම වෙනවා නම් කැබිනට් එක තිබෙන්නේ මොකටද කියායි. කැබිනට් එක තිබෙන්නේ, ඒක අත් හැර දමන්නද? ඒ සම්බන්ධයෙන් කල් මරන්නද? ඒක තවදුරටත් ප්‍රමාද කරකර, 'බාලගිරි දෝෂය අද නොවෙයි, හෙට!' කියනවා වාගේ කල් මරමරා ඉන්නද? නැහැ. කැබිනට් එකට කරන්න තිබුණේ මොකක්ද? සල්ලිත් වෙන් කර තිබුණා නම්, මිනිසුන්ගේ කුණු කන්දත් දවස ගණනේ ලොකු වෙමින් තිබුණා නම්, එතැන මහජන විරෝධතාත් තිබුණා නම්, එහි ජනතාවගේ ජීවිත අනාරක්ෂිතභාවයට දවස ගණනේ ඇද දමමින් තිබුණා නම්, ඒ ප්‍රශ්නයට උත්තරයකුත් සොයන්න ඕනෑ නම්, 'මේක මාස තුනෙන් කොරන්න ඕනෑ' කියා ජනාධිපතිතුමාත් හිතනවා නම්, 'මේක මාස තුනෙන් කොරන්න ඕනෑ' කියා අගමැතිතුමාත් හිතනවා නම් මොකක්ද කොරන්න තිබුණේ? ඒක අරුවක්කාලුවල කොරන්නත් බැරි නම්, වෙනත් තැනකින් හෝ ඒකට උත්තරයක් සොයන්න කටයුතු කරන එක නොවෙයිද කැබිනට් එක සාකච්ඡා කරලා කරන්න තිබුණේ? අවුරුදු දෙකක් කාල් ගැවේ මොකද? අවුරුදු දෙකක් කල් දමමින් සිටියේ මොකද? එහෙම කල් දමන කොටත් ඒ ජනතාව -කීර්තිරත්න මහත්මයාලා- ඇවිල්ලා "අපේ මේ ජීවිත අනතුරේ!" කියා කෑ මොර දීලා කියන කොට, පොලිසියෙන් දාලා ඒ ජනතාවගේ ඔළු පළා, රෝහල්ගත කරලා පොලිස් කුඩුවලට ඇදගෙන ගිහින් නැවැත්තුවේ ඇයි කියා අපි අහනවා. එහෙම කරපු අය ඒ තිස්සේදෙකගේ සහ අතුරුදහන් වූවන්ගේ සාහසරියට වග කියන්න ඕනෑ නැද්ද, මූලාසනාරූඪ ගරු මන්ත්‍රීතුමනි? ඒ අය ඉන්න ඕනෑ කොහේද? කීත් නොයාර්ට පහර දුන්නා කියා බුද්ධි අංශයේ රණ විරුවන් නවදෙනෙකු ගෙනැල්ලා රක්ෂිත බන්ධනාගාරයේ දාලා තිබෙන කොට, අවිච්චිලිවල දෙමළ කොටියෙකු අතුරුදහන් කළා කියා හමුදාවේ පස්දෙනෙකු අනුරාධපුරයේ හිරගෙදර මාස හයක් තිස්සේ දාලා තිබෙන කොට, තවතවත් පුද්ගල සාහසරිය කළා කියා සුමිත් රණසිංහ ඇතුළු නාවික හමුදා බුද්ධි ප්‍රධානීන් පස්දෙනෙකු වැලිකඩ හිරේ දමා තිබෙන කොට මේ තිස්සේදෙකා සාහසරිය කරන්න කටයුතු කරපු, ඒ ජනතාවගේ ප්‍රශ්නය ගැන බැලුවේ නැති අය ඉන්න ඕනෑ කොහේද කියා අපි තමුන්තාන්සේගෙන් අහනවා, මූලාසනාරූඪ ගරු මන්ත්‍රීතුමනි. ඒකට වග කියන්න ඕනෑ. ඒකෙන් බේරෙන්න බැහැ. නිලධාරීන්ගේ කරට එය පාත් කරලා බේරෙන්න බැහැ. ඇමතිවරු ඉන්නේ, නියෝජ්‍ය ඇමතිවරු ඉන්නේ, රාජ්‍ය ඇමතිවරු ඉන්නේ, කැබිනට් මණ්ඩල තිබෙන්නේ, අගමැතිවරයා ඉන්නේ, ජනාධිපතිවරයා ඉන්නේ නිලධාරීන් මෙහෙයවා ජනතාවගේ සුභසිද්ධිය වෙනුවෙන් ජනතාවගේ ආරක්ෂාව වෙනුවෙන් අවශ්‍ය කටයුතු මෙහෙයවන්නයි. ඒ මිස එතුමන්ලා කැබිනට් එකේ වාඩි වෙලා ඉන්නේ වෙනත් මොකටද කියා අපි තමුන්තාන්සේගෙන් අහනවා. එහි වග උත්තරකාරයන් කරුණාකර සොයන්න.

මූලාසනාරූඪ ගරු මන්ත්‍රීතුමනි, (ආචාර්ය) හර්ෂ ද සිල්වා නියෝජ්‍ය අමාත්‍යතුමා නම් කිව්වා, "කරන්න තිබෙන එකම දේ එදා නාගරික සංවර්ධන අමාත්‍යාංශයේත් ලේකම්වරයා හැටියට සිටි ආරක්ෂක ලේකම් ගෝඨාභය රාජපක්ෂ මැතිතුමා යෝජනා කරපු දේයි. එය ක්‍රියාත්මක නොකිරීම ගැන අපට පසුතැවීමක් තිබෙනවා" කියලා. එය කළේ නැත්තේ ඇයි? ඊළඟ කාරණය මේකයි, මූලාසනාරූඪ ගරු මන්ත්‍රීතුමනි. කොළඹ නාගරික කොමසාරිස්තුමා කියනවා, "මිනිසුන්ගේ කුණු කන්ද මෙවැනි තත්ත්වයකට පත් වීමේ අවදානමක් තිබෙනවා කියලා දින හතකට කලින් තමයි දැනගත්තේ" කියා.

ගරු නලින් බණ්ඩාර ජයමහ මහතා
(மாண்புமிகு நலிள் பண்டார ஜயமஹா)
(The Hon. Nalin Bandara Jayamaha)
Sir, I rise to a point of Order.

ගරු මූලාසනාරූඪ මන්ත්‍රීතුමා

(மாண்புமிகு தலைமைதாங்கும் உறுப்பினர் அவர்கள்)
(The Hon. Presiding Member)

මොකක්ද point of Order එක, ගරු නලින් බණ්ඩාර ජයමහ මන්ත්‍රීතුමා?

ගරු නලින් බණ්ඩාර ජයමහ මහතා

(மாண்புமிகு நலின் பண்டார ஜயமஹா)
(The Hon. Nalin Bandara Jayamaha)

ගරු ජයන්ත සමරවීර මන්ත්‍රීතුමා, මට ඔබතුමාගෙන් ප්‍රශ්නයක් අහන්න පුළුවන්ද?

ගරු මූලාසනාරූඪ මන්ත්‍රීතුමා

(மாண்புமிகு தலைமைதாங்கும் உறுப்பினர் அவர்கள்)
(The Hon. Presiding Member)

ගරු මන්ත්‍රීතුමා, ඔබතුමා අහන්නේ ප්‍රශ්නයක්ද, එහෙම නැත්නම්?

ගරු නලින් බණ්ඩාර ජයමහ මහතා

(மாண்புமிகு நலின் பண்டார ஜயமஹா)
(The Hon. Nalin Bandara Jayamaha)

ගරු මන්ත්‍රීතුමා, ඒ කුණු පුත්තලමට ගෙන යන්න කලින් මීපෙට ගෙන යන්න යෝජනාවක් තිබුණා. ඒක ක්‍රියාත්මක නොවුණේ මොකක් නිසාද කියා මට පොඩ්ඩක් පැහැදිලි කරන්න ඔබතුමාට පුළුවන්ද?

ගරු ජයන්ත සමරවීර මහතා

(மாண்புமிகு ஜயந்த சமரவீர,)
(The Hon. Jayantha Samaraweera)

ගරු බන්දුල ගුණවර්ධන මන්ත්‍රීතුමා ඒකට උත්තරයක් දෙවි. අනෙක් කාරණය මේකයි, නලින් බණ්ඩාර ජයමහ මන්ත්‍රීතුමා. මීපෙට නොගෙනිව්වේ ඇයි, අරුවක්කාලුවලට නොගෙනිව්වේ ඇයි කියන කාරණය නොවෙයි මා මේ මතු කරන්නේ. ඒ මිනිසුන්ගේ ජීවිතවලට කවුරුත් හෝ වග කියන්න ඕනෑ. මේ පාර්ලිමේන්තුව වග කියන්න ඕනෑ. එදා හිටපු ආණ්ඩුවත්, අද ඉන්න ආණ්ඩුවත් වග කියන්න ඕනෑ. මෙහිදී අත පිහදා ගන්න බැහැ, කාටවත්. මැස්සන් මදුරුවන් නොවෙයි ඒ මැරුණේ. ඒ, අභි-සක මිනිස්සු. ඒ මිනිස්සු දිගින් දිගටම කිව්වා, "අපේ ජීවිත අනතුරුදායකයි!" කියා. "අපේ ගම් බිම් යට කරලා කුණු දාලා කුණු ගොඩ ගහනවා. ඒවා එතැනින් ඉවත් කරන්න" කියලා කියන කොට, පොලිසියෙන් දාලා කීර්තිරත්න මහත්මයාගේ ඔළුව පළා රෝහල්ගත කළා.

ඒ විතරක් නොවෙයි. අද කීර්තිරත්න මහත්මයාගේ බිරිඳත් නැහැ, දරුවාත් නැහැ, මිනිබිරියත් නැහැ. අද මේ මහ පොළොවේ මීනොටමුල්ලේ ඒ මිනි මැරුමෙන් අද වැඩිම වේදනාවට පත් වූණේ කීර්තිරත්න මහත්මයායි. ඒ අභි-සකයාගේ වේදනාව තුනී කරන්නේ කවුද, මූලාසනාරූඪ ගරු මන්ත්‍රීතුමනි?

ගරු මූලාසනාරූඪ මන්ත්‍රීතුමා

(மாண்புமிகு தலைமைதாங்கும் உறுப்பினர் அவர்கள்)
(The Hon. Presiding Member)

ඔබතුමාට තවත් විනාඩියක කාලයක් තිබෙනවා, ගරු මන්ත්‍රීතුමා.

ගරු ජයන්ත සමරවීර මහතා

(மாண்புமிகு ஜயந்த சமரவீர,)
(The Hon. Jayantha Samaraweera)

මූලාසනාරූඪ ගරු මන්ත්‍රීතුමනි, මා අවසාන වශයෙන් මේ කාරණයත් කියනවා.

කොළඹ නාගරික කොමසාරිස්තුමා කිව්වා, "මීනොටමුල්ල කුණු කන්ද මෙවැනි තත්ත්වයකට නතු වීමේ ඉඩ කඩ තිබෙනවා කියා දින හතකට කලින් දැනගෙන සිටියා" කියා. "දින හතකට ඉස්සර වෙලා ඒක දැන ගෙන හිටියා නම්, මක් කොළාද?" කියලායි අපට අහන්න වෙන්නේ.

දින හතකට කලින් මේක දැන ගෙන හිටියා නම් බකන්නිලාගෙන හිටියේ මොකද කියලායි අපට ඇමතිවරුන්ගෙන් අහන්න තිබෙන්නේ. දින හතකට ඉහත මේක දැන ගෙන හිටියා නම් ඒ මිනිස්සු අයින් කරලා, මේකට උත්තර භාග්‍යයන්නේ නැතුව මොනවාද කළේ? ඒ අය වග කියන්න ඕනෑ නැද්ද? කොළඹ නාගරික කොමසාරිස් දැන ගෙන හිටියා කියලා කියනවා නම්, මේ මිනිස් සාහ්‍යයට කොළඹ නාගරික කොමසාරිස් වග උත්තරකරුවෙක් නොවෙයිද කියලා අපි තමුත්තාත්සේගෙන් අහනවා. ඒ වාගේම මේ බේදවාටකය සිදු වෙලා පැය හතකට පස්සේ තමයි ආපදා කළමනාකරණ සේවා එතැනට යන්නේ. පැය හතක් ගියා එතැනට යන්න. පැය හතකට ඉස්සෙල්ලා ගියා නම්, දැන ගත්තු සැණින් ගියා නම් මීට වඩා මේ සාහ්‍ය අඩු කර ගන්න තිබුණා; අතුරුදහන්වීම් අඩු කර ගන්න තිබුණා. [බාධා කිරීමක්] එහෙම නම් ඒ නොගිය අය වග කියන්න ඕනෑ නැද්ද? පළාත් පාලන ආයතන ටික සක්‍රියව තිබුණා නම්, ඒවායේ ඡන්දය තියලා, ඒවායේ නියෝජිතයන් පත් කරලා තිබුණා නම් ඒ මිනිස්සු මේ සිදුවීම සිදු වෙච්ච සැණින් එතැනට ගිහිල්ලා බේරා ගන්නවා. ඒක මහජන නියෝජිතයන්ගේ වග කීම. මහජනයා වෙනුවෙන් ඒ අය වග කියනවා. ඒ නිසා පළාත් පාලන මැතිවරණ නොතිබීම මිනිස්සු මේකට වග කියන්න ඕනෑ. දින හතකින් මේක වෙනවාය කියලා දැන ගෙන ඉඳලා උත්තර නොභාග්‍යය මිනිස්සු මේකට වග කියන්න ඕනෑ. මීනොටමුල්ල කුණු කන්ද මෙතැනට ගොඩ ගහන්න කටයුතු කරපු මිනිස්සු මේකට වග කියන්න ඕනෑ. උත්තර තිබෙද්දී, ඒ උත්තර වෙනුවෙන් ක්‍රියාත්මක නොවුණු මිනිස්සු මේකට වග කියන්න ඕනෑ.

මූලාසනාරූඪ ගරු මන්ත්‍රීතුමනි, මේක තිස් දෙදෙනෙකුගේ මිනීමරුමක්. පුද්ගලයෝ අතුරුදහන් කිරීමක්. මේ සාහ්‍යයා භාග්‍යා ගන්න ඕනෑ. මේ සාහ්‍යයාට දඩුවම් දෙන්න ඕනෑ. එහෙම කළොත් විතරයි මේ විපත සැපතක් බවට පත් කර ගන්න පුළුවන් වෙන්නේ කියලා අවධාරණය කරමින් මගේ කථාව අවසන් කරනවා. බොහොම ස්තූතියි.

ගරු මූලාසනාරූඪ මන්ත්‍රීතුමා

(மாண்புமிகு தலைமைதாங்கும் உறுப்பினர் அவர்கள்)
(The Hon. Presiding Member)

බොහොම ස්තූතියි.

මිළඟට, ගරු රත්ජන් රාමනායක නියෝජ්‍ය ඇමතිතුමා.

[අ.හා. 4.21]

ගරු රත්ජන් රාමනායක මහතා (සමාජ සවිබල ගැන්වීම් හා සුබසාධන නියෝජ්‍ය අමාත්‍යතුමා)

(மாண்புமிகு ரஞ்ஜன் ராமநாயக்க - சமூக வலுவூட்டல் மற்றும் நலன்புரி பிரதி அமைச்சர்)
(The Hon. Ranjan Ramanayake -Deputy Minister of Social Empowerment and Welfare)

මූලාසනාරූඪ ගරු මන්ත්‍රීතුමනි, මීනොටමුල්ලේ සාහ්‍යයට පත් වූණු ජනතාවට ශෝකය පළ කරමින් මගේ කථාව මම පටන් ගන්නම්. මූලාසනාරූඪ ගරු මන්ත්‍රීතුමනි, මා තිත්ත ඇත්ත කථා කරන පුද්ගලයෙක් වියට මා ප්‍රථමයෙන්ම කියන්න ඕනෑ මෙය ස්වභාවික විපතක් නොවෙයි කියන එක. මෙය සම්පූර්ණයෙන්ම නොසලකා හැරීමක්, - neglect කිරීමක්- හිතාමතා මරණයට පත් කිරීමක් ලෙස මා දකිනවා. හිතාමතා කරපු සමූල සාහ්‍යයක්ය

කියලා කිව්වත් වැරදි නැහැ කියන එක තමයි මගේ මතය වන්නේ. ඒක තමයි තිත්ත ඇත්ත. මේ ගැන දිගින් දිගටම මිනោටමුල්ල ජනතාව පැමිණිලි කළා, පසුගිය රජයත්; මේ රජයට සහ ඒ විෂයට අදාළ බලධාරීන්ට. කොළඹ නගර සභාවට, මන්නාරමට, ඇමතිවරුන්ට, ජනාධිපතිවරුන්ට, ජනාධිපතිනියන්ට, අගමැතිවරුන් ඇතුළු සියලුදෙනාට පැමිණිලි කළා. ඒ සියලුදෙනාම මේ මරණවලට සෘජුව හෝ වක්‍රාකාරව වග කිව යුතුයි කියන එක තමයි මගේ මතය වන්නේ.

මාදිවෙල මන්නි නිවාසයේ අපේ ගෙදර කුණු යන්නේත්, කෝට්ටේ, කඩුවෙල පැතිවල කුණු යන්නේත් මිනෝටමුල්ලට. එකකොට මේ මරණවලට වග කීම මාත් දරන්න වෙනවාමයි. හෘදය සාක්ෂියට එකඟව කියනවා නම්, ඒ කුණු පවා ගිහිල්ලා තිබෙන්නේ මිනෝටමුල්ලට. ඒ කියන්නේ අපේ ගෙදර පිරිසිදු කරන්න කියලා හිතාගෙන අපි හැම දාම කළේ අපේ කුණු වෙන තැනකට දාලා අපි පිරිසිදුව ඉන්නවා; අපි අත පිහිදා ගන්නවා; අපි අත් හෝදා ගන්නවා; වෙන කෙනෙක් දුක් විදිනවා. තිත්ත ඇත්ත කරා කරනවා නම් මේ සියලුදෙනාම සෘජුව හෝ වක්‍රාකාරව මේ මරණවලට වග කියන්න ඕනෑ.

ඇත්ත වශයෙන්ම මිනෝටමුල්ල ජනතාව අභි-සකයි. මේ අය වෙන අය ලස්සනට තියන්න, වෙන අයගේ ගෙවල් පිරිසිදුව තියන්න, වෙන අයගේ මාර්ග පිරිසිදුව තියන්න තමුන්ගේ ජීවිතය දත් දුන්නා; පරිත්‍යාග කළා; sacrifice කළා. ඒ අයට අත් වුණේ ඉතාම හයානක මරණයක්. ඒක blood pressure එක නිසා මැරෙනවා වාගේ නැත්නම් නිදි ඇදේ මිය යනවා වාගේ මරණයක් නොවෙයි. ඉතාම දරුණු, දුක්ඛිත මරණයක්. ඒක, හුස්ම ගන්න බැරුව මිනෙන් වායුව වාගේ නොයෙකුත් විෂ වායු ආශ්වාස කරගන්න බැරුව සිදුවෙන බොහොම වේදනාත්මක මරණයක්. ඒ වේදනාත්මක මරණය අත්කරලා දුන්නේ ඒ විෂය හරියට කළමනාකරණය කර ගන්නට බැරි වුණු අපි සැවොම කියන එක තමයි ඇත්ත කරාව. පායලි වම්පික ඇමතිතුමා ඉතාම විදාහ්මක කරාවක් කළා. මේ ගැන explanation එකක් scientifically දුන්නා. මරික්කාර් මැතිතුමාත් බොහොම වේදනාවෙන් මේ ගැන කරා කළා.

එතුමන්ලා දෙදෙනාගේම කරාවල -අපේ මිත්‍ර ඇමතිවරු, මන්නිවරු ඇතුළු සියලු දෙනාගේම කරාවල- තිබුණේ, "මේකට ඉක්මන් පියවරක් ගන්න ඕනෑ" කියලායි. ඉක්මන් පියවර ගන්න 33දෙනෙක් මැරෙන කල්ම හිටියා. ඒක තමයි ලංකාවේ තිබෙන system එකේ වරද. සුනාමි සංඥා කුලුනු සවි කළේ දහස් ගණනක් ජීවිත දත් දුන්නාට පස්සේයි. අනෙකුත් ස්වාභාවික වාසනායන් බැලුවාම, ඒ සියලුම දේවලට විසඳුම් ගන්නට අභි-සක ජනතාව ජීවිතය පුදන්නම ඕනෑ. මේක රැල්ලක්; මේක trend එකක්; මේක සංස්කෘතියක් වෙලායි තිබෙන්නේ.

දැන් කට්ටියම කලබල වෙලා, "අපි කරන්නයි හිටියේ. අපි ඒ සැලසුම් දමා ගෙනයි තිබුණේ. අන්තිම මොහොතේ තමයි රජය පෙරළුණේ. නැත්නම් අපි මේක කරන්න ඔන්න මෙන්න කියලායි තිබුණේ." කියලා කියනවා. එවැනි දේ කීම මිය ගිය අයට කරන අගෞරවයක් හැටියට තමයි මම දකින්නේ. මේ වාසනා ඇත්තෙන්ම බේරා ගන්න තිබුණු එකක්. මේක නොසලකා හැරීමක්. මේක සහසුද්දෙන් neglect කරලා කරපු මිනි මැරුමක් හැටියටයි මම දකින්නේ. මෙහි මොකක්ද අන්තිම විසඳුම? මේ අපරාධයට වග කිව යුත්තේ කවුද?

කොළඹ නගර සභාවේ අතීතය බැලුවාම මා දන්නා විධියට, "ලාල් විජේරත්න" කියලා මහත්මයෙකුගේ නමක් කියැවෙනවා. කොළඹ කුණු සම්බන්ධයෙන් නගර සභාව සමඟ අවුරුදු විසිපහක agreement එකක් ගහලා තිබෙනවා. කසළ මෙට්‍රික් ටොන් එකකට

රුපියල් 600 ගණනේ, මෙට්‍රික් ටොන් 600ට, දවසකට ගණන රුපියල් තුන්ලක්ෂ හැටදහසයි. අදාළ cheque එක ගන්න රුපියල් ලක්ෂයක් අතට අරගෙන නගර සභාවට යන පුද්ගලයා නගර සභාවේ සියලු දෙනාට මුදල් බෙදන වින්තිය තොරතුරුවලින් ආරංචි වෙලා තිබෙනවා. ඒ වාගේම, මෙයින් මිය ගිය අයගේ ජීවිතවලට වටිනාකමක් දෙන්න නම්, හිටපු නගරාධිපතිවරු, නගර සභාවේ සේවකයෝ මේක අදින්න, මේක කල් මරන්න කොච්චර මුදල් ගන්නාද, ඒවායින් කොච්චර රුපියල් කෝටි ගණන් වටිනා ගෙවල් හැදුවාද, accountsවලට සල්ලි දමා ගන්නාද කියන එක අනාවරණය කර ගන්නට ඕනෑ. ඒ 33දෙනා අතර කිසිම පක්ෂයක්, පාටක් නැති පොඩි දරුවන් පවා ඉන්නවා. ඒක ලොකු අපරාධයක්.

මම යෝජනා කරනවා මේ ගැන සෙවීමට ජනාධිපති කොමිසමක් පත් කළ යුතුයි කියලා. මොකද, මේ පාර්ලිමේන්තුවේ ඉන්න 225දෙනාගෙන් කවුරුවත් මෙම සිද්ධියෙන් මිය ගියේ නැහැ. ඒ නිසා ඒ අයට වේදනාවක් නැහැ. අපි හැම දාම කළේ ඒ අපරාධය සිදු වුණු මුල් කාලයේ tension එකෙන් කරා කරනවා; වේදනාවෙන් කරා කරනවා. ඊට පස්සේ ඒක අමතක වෙනවා. දැනුත් ඒ ප්‍රශ්නය බොහොම නිවිලා තිබෙනවා. ඒක අද දින මේ සභාවේ සහභාගිත්වයෙන්ම තේරෙනවා. කසළවලින් මුදල් උපයපු, මේ අපරාධයට වග කිව යුතු රැස් කේ ඉන්නවා. ඒ ගැන කොමිසමක් පත් කළොත්, මේ අපරාධය හරහා; පාතාලය හරහා කොච්චර මුදල් ඉපයුවාද, මොන මොන රජයෙන්ද මේ දේවල් වුණේ, මොන මොන ආණ්ඩුවලින්ද මේවා වුණේ කියලා සියලු දේවල් up-to-date අපට හොයා ගන්න පුළුවන්. "කොළඹ ලස්සන කරනවා." කියලා මේවායින් ලකුණු දමා ගන්න, බිලුමැන්ඩල් එකෙන් කුණු තට්ටුව අරගෙන ගිහිල්ලා මිනෝටමුල්ලට දමපු සියලු දෙනාම අල්ලා ගන්නට පුළුවන්. මම හිතනවා ඒක විය යුතුම කාර්යයක් කියලා.

අපේ ඉරාන් වික්‍රමරත්න මැතිතුමා මේ ගරු සභාවේදී යෝජනාවක් කළා, "ජලාස්ටික් බෝතල් පාවිච්චි කරන්න එපා"ය කියලා. මම එතුමාගෙන් ඒ වේලාවේම ඇහුවා, "මේකට ඔබතුමාගේ විකල්පය, solution එක, මොකක්ද?" කියලා. ඒ එක්කම මට තවත් මිත්‍රයෙක් මේ තොරතුරු එවලා තිබුණා. 2016 වර්ෂයේ පමණක් ශ්‍රීපාද සමයේ ජලාස්ටික් බෝතල් ටොන් පහමාරක් ශ්‍රීපාදයේ තිබුණා. කොකා කෝලා, පෙප්සි කෝලා, ක්‍රීම් සෝඩා නිෂ්පාදනය කරන හැම බහුජාතික සමාගමක්ම ජලාස්ටික් බෝතල්වල තමයි තමන්ගේ නිෂ්පාදන ජනතාව අතරට එවන්නේ. එහෙම එවන ඒවා දහනය කරන්න, ඒවා විනාශ කරන්න නැවතත් ජනතාවගෙන් සල්ලි ඉල්ලනවා. ඒවා විනාශ කරන්න නැවත ජනතාව සල්ලි වියදම් කරන්න ඕනෑ. නගර සභාවෙන් එකතු කර ගන්න ජලාස්ටික් බෝතල් ටික ඒවා නිෂ්පාදනය කරපු බහු ජාතික සමාගම්වලට දැමීමයි හරි නම් කෙරෙන්නට ඕනෑ.

පිට රටවල මේ ක්‍රමය නැහැ. ඒකට විදුරු බෝතල් තිබෙන්න පුළුවන්, වෙන වෙන ක්‍රම තිබෙන්න පුළුවන්. නමුත්, අද කොළඹ නගරය සම්පූර්ණයෙන්මත්, අනිකුත් නගර වැඩි වශයෙන්ම විනාශ වෙලා තිබෙන්නේ ජලාස්ටික් බෝතල්වලින්; ඒ වාගේම සෙලෝෆේන් කොළවලින්. මේ සම්බන්ධයෙන් පසු ගිය දිනවල අසාම් අමීන් මහත්මයා BBC එකේ හොඳ programme එකක් කරලා තිබෙනවා අපි දැක්කා. අසාම් අමීන් මහත්මයා, කාංචනා වීරකෝන් කියන කාන්තාව interview කළා. එය තමුන්ගේ ගෙදරදීම කුණු ප්‍රතිවික්‍රිකරණය කරන ආකාරය පිළිබඳව බොහොම හොඳ වැඩසටහනක්. කවුරුත් අන්තර්ජාලය තුළින් ඒ වැඩසටහන බලා ඇය වාගේ දිරිය කාන්තාවකට ධෛර්ය දීලා, ඒ ආකාරයට කටයුතු කරයි කියලා අපි බලාපොරොත්තු වනවා.

ගාමිණී ජයවික්‍රම පෙරේරා මහත්මයාත් මේ සම්බන්ධයෙන් හොඳ වටිනා අදහස් කීපයක් ඉදිරිපත් කළ බව මා මේ අවස්ථාවේදී

[ගරු රත්න රාමනායක මහතා]

කියන්න ඕනෑ. මුතුරාජවෙලට කුණු ගෙන ගොස් දැමීම සම්බන්ධයෙන් එතුමා කරා කළා. මාත් පසු ගිය ටිකේම ඒ උද්ඝෝෂණවලට සම්බන්ධ වුණා. ඒ වාගේම පරිසරවේදියකු හැටියට, පරිසරයට ආදරය කරන පුරවැසියකු හැටියට මම කවදත් කැමැති නැහැ, marshy land එකක් පුරවන එකට. ඒකෙන් පක්ෂීන් ඇතුළු වටිනා ජීවීන් විනාශ වනවා. එතුමාත් කිව්ව විධියට, මේ සියලුම දේවල් විනාශ කරලා ලෝකයේ කොන්ක්‍රීට් වනාන්තර ඇති කරලා තේරුමක් නැහැ. අද මේ වාගේ කොන්ක්‍රීට් වනාන්තර ඇති කරපු විනය, ජපානය වාගේ රටවල ජනතාව අද මාර්ගවල ගමන් කරන්නේ මුකවාඩමක් - mask එකක්-පැළදගෙන. රට දියුණු වුණාය, යෝධ සංවර්ධනයක් කළාය කියන කොන්ක්‍රීට් වනාන්තර ඕනෑ තරම් ලෝකයේ තිබෙනවා. නමුත්, ජනතාවට ඔක්සිජන් ටිකක් නැහැ. කැනඩාවෙන් ගෙනෙන ඔක්සිජන් බෝතල්වලට බටයක් සවි කර ගෙන තමයි අද කර්මාන්ත පුරයක්, කොන්ක්‍රීට් වනාන්තරයක් කියන විනය වාගේ රටවල ජනතාවට නිසිලෙස ඔක්සිජන් ටිකක් ලබා ගන්න සිද්ධ වෙලා තිබෙන්නේ. ඒකත් ලබා ගන්නේ සල්ලිවලටයි. ඒකයි අද තත්ත්වය. ඒ හින්දා රටක දියුණුවක් කියන්නේ, යෝධ සංවර්ධනයක් කියන්නේ එක දිගට marshy lands පුරවා ගෙන - පුරවා ගෙන ගිහිල්ලා building හදන එක නොවෙයි කියලායි මම කියන්නේ. කුණු ටික ගිහිල්ලා දමා ඒ ඉඩම් විකෘති කරලා ඒ ප්‍රදේශයේ ඇති ශාක, ඒ ප්‍රදේශයට එන සංචාරක කුරුල්ලන්, මත්ස්‍යයන් ඇතුළු ජල ජීවීන් විනාශ කරන එක නොවෙයි අපි කළ යුත්තේ. මේ සඳහා නිවැරදි විසඳුමක් දෙන්න ඕනෑ. පසු ගිය ටිකේ ඒ වාගේ විසඳුම් ඇති තරම් ඇවිල්ලා තිබෙනවා. ඒ ආ හැම විසඳුමක්ම කල් ඇරියේ කොමිස් බලාපොරොත්තුවෙන් කියන එක තමයි ජනතාවගේත් මගේත් මතය. ඒවා ගැන නිවැරදි තොරතුරු අප ළඟ දැනටත් තිබෙනවා.

ගරු මූලාසනාරූප මන්ත්‍රීතුමා

(මාණ්ඩුමුතු ත්‍යාගමානුරාග උග්‍රාප්පිණි අමාත්‍ය)

(The Hon. Presiding Member)

ඔබතුමාට නියමිත වෙලාව අවසන්.

ගරු රත්න රාමනායක මහතා

(මාණ්ඩුමුතු රාමනායක රාමනායක)

(The Hon. Ranjan Ramanayake)

මූලාසනාරූප ගරු මන්ත්‍රීතුමා, කරුණාකර මට තව විනාඩියක් දෙන්න.

කැනඩාවේ සිට පැමිණි සුදේශ් කියන මගේ මිත්‍රයා පසු ගිය ටිකේම මේ වාගේ යෝජනා බොහොමයක් ලංකාවට ගෙනාවා. බොහෝ මන්ත්‍රීවරු -JVP එකේ සුනිල් හඳුනාගන්නා මහත්මයා පවා- සුදේශ් සමඟ කරා කළා, කැනඩාවේ සුදේශ්ගෙන් කොමිස් ඉල්ලූ මන්ත්‍රීවරු, ඇමතිවරු පිළිබඳව. මේ සියලු දෙනා මේ ප්‍රශ්නයට විසඳුමක් නොදී කල් හරින්නේ තමුන්ට එන කොමිස් මත තමයි කියන එකයි ජනතාවගේ මතය. ඒ නිසා අපි සියලු දෙනාම නැවත නැවතත් මිනිසුන්වල ජනතාවගෙන් සමාව ඉල්ලනවා. නමුත්, සමාව ඉල්ලීමට පමණක් මේ කාරණය සීමා කරන්න බැහැ. නැති වුණු ඒ ජීවිත නැවත ලබා දෙන්නට අපට බැහැ. ඔවුන්ගේ නැති වුණු ඥාතීන් නැවත ලබා දෙන්නට මේ කිසිම කෙනකුට බැහැ. මේ සියලු දේට අප වග කිව යුතුයි.

අපේ ජීවිත ලස්සන කරන්න, අපේ ගෙවල්වල ගඳ නැති කරන්න, අපේ ගෙවල්වල කිලිටි නැති කරන්න, අපේ ගෙවල්වල කුණු නැති කරන්න තමුන්ගේ ජීවිතය දුන් මේ ජනතාවට හරි සාධාරණත්වයක් වෙන්න නම්, මේ පිටුපස තිබෙන පාතලය, ප්‍රින්ස් කොලම්බෝ පාතලය, බ්‍රිටිෂ් කිලිට් පාතලය මෙන්ම, නගර සභාව, මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය ඇතුළු මේ සියලුම ආයතනවල අල්ලස් ගත්, කොමිස් ගත්, මේ ගැන විසඳුමක් නොදී කල් මරපු සියලු නිලධාරීන්, හිටපු නගරාධිපතිවරුන් සහ දැන් සිටින

නගරාධිපතිවරු නීතිය ඉස්සරහට ගෙනැල්ලා යුක්තිය ඉෂ්ට කරන්න කියලායි මා කියන්නේ. නැත්නම් ඉදිරියේදීත් මේ ආ projects ටිකත් නවත්වා, නැත්නම් ඉදිරියට එන අලුත්ම සැලසුම් නවත්වා මේ අය තව තව කල් මරා මේ කටයුතු දිගට අදියි. එහෙම වුණොත් මිනිසුන්වල, බ්‍රිටිෂ් කිලිට් වාගේම මෙනෙදි මන්ත්‍රීවරු සඳහන් කළ මහනුවර කුණු ගොඩවල් ද නාය ගිහිල්ලා තවත් ජීවිත විනාශ වන්න පුළුවන් කියන එකයි මගේ මතය. ඒ නිසා එක එක් කෙනාට බෝලය පාස් කර ගෙන මේ වරදින් බෙරෙන්න හදනවාට වඩා අප සියලු දෙනාම එකතු වෙලා මේ වරද පිළිගෙන "අපෙන් වරදක් වුණා, අප සියලුදෙනාම මේ පාපයට හවුල්. මේ අපරාධවලට, මිනි මැරුම්වලට හවුල්" කියලා හිතාගෙන මෙවැනි දෙයක් නැවත නොවෙන්න මේ කටයුතු අදින්ම නැතිව, රබර් කරන්නේ නැතිව, ඉලාස්ටික් කරන්නේ නැතිව මේ ප්‍රශ්නයට ක්ෂණික විසඳුමක් සොයමු. එලෙස විසඳුමක් ලබා දෙන්න දෙන්න හැකියාව අපට ලැබෙන්න කියලා මා ප්‍රාර්ථනය කරනවා. ඒ වාගේම ඒ පිළිබඳව අපි බොහොම අවධානයෙන් - alert එකේ - ඉන්නවාය කියන එකත් සඳහන් කරමින් මා මගේ කථාව අවසන් කරනවා. බොහොම ස්තූතියි.

ගරු මූලාසනාරූප මන්ත්‍රීතුමා

(මාණ්ඩුමුතු ත්‍යාගමානුරාග උග්‍රාප්පිණි අමාත්‍ය)

(The Hon. Presiding Member)

බොහොම ස්තූතියි.

මිළඟට, ගරු බන්දුල ගුණවර්ධන මන්ත්‍රීතුමා.

[අ.හා. 4.35]

ගරු බන්දුල ගුණවර්ධන මහතා

(මාණ්ඩුමුතු පුත්තල කුණාසේන)

(The Hon. Bandula Gunawardane)

මූලාසනාරූප ගරු මන්ත්‍රීතුමා, දේශපාලන පක්ෂ, පාට හේදයෙන් තොරව ජනතාවට සිදු වුණු මහා බේදවාචකයක් පිළිබඳ පුවතකින් තමයි මේ වර්ෂයේ සිංහල අලුත් අවුරුද්ද ආරම්භ වුණේ. මිනිසුන්වල ජීවිත විශාල සංඛ්‍යාවක් නැති වෙමින්, දේපොළ හා ජීවනෝපාය මාර්ග අහිමි කරමින් කුණු කන්දේ බේදවාචකය ඇති වුණා. පසු දිනම ඒකාබද්ධ විපක්ෂයේ නායක ගරු දිනේෂ් ගුණවර්ධන මන්ත්‍රීතුමා, මම, යථාමිථි ගුණවර්ධන සහ අනික් දේශපාලන බලඅධිකාරීන්, ඒ ප්‍රදේශයේ හිටපු මන්ත්‍රී නාවලගේ බෙනටි කුරේ මහතා, අශෝකා ලංකාතිලක මහත්මිය, සුදසිංහ පදනමේ අය හා ප්‍රාදේශීය දේශපාලන නායකයන් සමඟ සාකච්ඡා කරලා අග්‍රාමාත්‍යතුමා හා වෙනත් වගකිව යුතු දේශපාලන නායකයන් දැනුවත් කරලා, වහාම පාර්ලිමේන්තුව කැඳවලා මේ පිළිබඳ විවාදයක් දෙන ලෙස ඉල්ලා සිටියා. නමුත් අග්‍රාමාත්‍යතුමා එවැනි විවාදයක් දිය නොහැකි බව සඳහන් කළා. ඊට පසුව ජනාධිපතිතුමා විසින් මේ කසළ ප්‍රශ්නය පිළිබඳව හදිසි අවස්ථා රෙගුලාසි යටතේ ගැසට් නිවේදනයක් නිකුත් කරලා, ඒ ගැසට් නිවේදනයට නීත්‍යානුකූලභාවය ලබා දීම සඳහා තමයි ජනාධිපතිතුමා මේ පාර්ලිමේන්තුව කැඳවනු ලැබුවේ. ඒ නිසා කසළ කළමනාකරණය පිළිබඳ විවාදයක් නොවෙයි, අද මේ කෙරෙන්නේ. කසළ බැහැර කිරීම සම්බන්ධයෙන් මතු වෙන ජනතා විරෝධතාවන් මර්දනය කිරීම සඳහා අවශ්‍ය විධිවිධාන ඇතුළත් ගැසට් පත්‍රයක් පිළිබඳ නීත්‍යානුකූල බලය ලබා දීම සඳහා තමයි මේ විවාදය පැවැත්වෙන්නේ.

ගරු මූලාසනාරූප මන්ත්‍රීතුමා

(මාණ්ඩුමුතු ත්‍යාගමානුරාග උග්‍රාප්පිණි අමාත්‍ය)

(The Hon. Presiding Member)

ගරු මන්ත්‍රීතුමා, මේ යෝජනාව විපක්ෂ නායකතුමා විසින් ගෙනෙන ලද සභාව කල් තබන අවස්ථාවේ යෝජනාවක්.

ගරු බන්දුල ගුණවර්ධන මහතා

(மாண்புமிகு பந்துல குணவர்தன)
(The Hon. Bandula Gunawardane)

ඒක ආවේ ඊට පස්සේ. දැන් එය කල් තබන අවස්ථාවේ යෝජනාවක් බවට පත්වෙලා තිබෙනවා. නමුත් විවිධ අංශවලට ප්‍රභාර එල්ල කිරීම සඳහා අපි මේ ප්‍රශ්නය පාවිච්චි කරන්නේ නැතුව ඇත්ත වශයෙන්ම සිදු වූයේ කුමක්ද කියා බැලුවා නම් අපට මේ ජීවිත අනතුරු සංඛ්‍යාව අඩු කර ගන්න තිබුණා; අලාභය අඩු කර ගන්න තිබුණා. මේ සම්බන්ධව ක්ෂණික මැදිහත්වීමක් කරන්න රාජ්‍ය අංශයේ අදාළ නිලධාරීන් ක්‍රියා කළේ නැහැ. නමුත් නිලධාරීන්ට දොස් කියන්නත් බැහැ; ත්‍රිවිධ හමුදාව ඇතුළු අනිත් අයට දොස් කියන්නත් බැහැ. මොකද, රජය පටන් ගත් අවස්ථාවේ සිට අද වෙන තුරු කළේ වෛරී දේශපාලන චේතනාවෙන් සියලු පාර්ශ්වයන් මූල්‍ය අපරාධ විමර්ශන කොට්ඨාසයට ගෙන ගිහිල්ලා විවිධ දේ ගැන ප්‍රශ්න කිරීමට ලක් කිරීමක්. හදිසියක් වුණත් කැටපිලර් එකක් දුන්නේ ඇයි, මුල්බෝසර එකක් දුන්නේ ඇයි, එහෙම නැත්නම් වෙන දෙයක් දුන්නේ, කැම පාර්සලයක් දුන්නේ, ට්‍රැක්ටරයක් දුන්නේ, වෙරලයක් දුන්නේ ඇයි කියලා ප්‍රශ්න කරන්න පටන් ගත්තා. බත් පාර්සලයක් දුන්නත් අද රාජ්‍ය නිලධාරීන්, දිසාපතිතුමා, ප්‍රාදේශීය ලේකම්තුමා, ග්‍රාම නිලධාරීන්, රාජ්‍ය සේවකයන් විශාල සංඛ්‍යාවක්, ත්‍රිවිධ හමුදාව මේ හැම කෙනෙකුම තැනි ගත් ස්වභාවයෙන් තමයි ඉන්නේ. එයට හේතුව මූල්‍ය අපරාධ විමර්ශන කොට්ඨාසයට මේ වෙනකොට නොගිය කෙනෙක් නැති වීමයි. රාජ්‍ය සංස්ථා, ව්‍යවස්ථාපිත මණ්ඩල, රජයේ දෙපාර්තමේන්තුවල සියලු නිලධාරීන් වාගේ එතැනට ගිහිල්ලා තිබෙනවා. සියලු වරද නිලධාරීන් පිට පැටවීම සාධාරණ නැහැ. නිලධාරීන්ගේ මේ හා සමාන ජාවාරමක් තියෙනවා,

අර රන්ජන් රාමනායක මැතිතුමා කිව්වා වාගේ මාගියාවක් තියෙනවා, කුණුවලින් සල්ලි හම්බ කළ අය ඉන්නවා, කොමිස් ගැහු අය ඉන්නවා. තමන්ට කොමිස් ලැබෙන්නේ නැති නිසා මේ ව්‍යාපෘති ගෙනාවේ නැති අය ඉන්නවා. ඒවා ඇත්ත. ඒ සියල්ල තිබුණත් මෙය ජාතික බේදවාක්‍යයක් සිදුවුණු අවස්ථාවක්. අද මේ වාගේ දේවල් වෙන්න පුළුවන්.

සුනාමියක් ආවොත් ජනතාව මේ රජය යටතේ ඉතාම අසරණ තත්ත්වයට පත් වෙනවා. මොකද, අපි දන්නවා, පසුගිය කාලපරිච්ඡේදය තුළ එල්ටීටීඊ ත්‍රස්තවාදය නිම කළාට පසුව transformer එකක්වත් පුපුරන්නේ නැතිව තිබුණු රටක ප්‍රථම වතාවට අවිස්සාවේල්ල මැතිවරණ කොට්ඨාසයේ, සාලාව ප්‍රදේශයේ තිබූ මහ අවි ගබඩාව පිපිරුණා කියලා. එහිදී ජීවිත හානියක් සහ විශාල දේපොළ හානියක් සිද්ධ වුණා. අවිස්සාවේල්ලට යන පාරේ අදත් ගිහින් බලන්න, ඒ ජනතාවට වන්දි ගෙවලා නැහැ. ඒ කාලයෙන් මේ වාගේම පාර්ලිමේන්තුව ඇතුළේ සහ ඉන් පිටත නිලධාරීන් සියලු දෙනා ගිහිල්ලා සාකච්ඡා කළා. අපිත් ගියා. නමුත් අපි මේ තත්ත්වය යටතේ මිනිසාටමුල්ලට ගියේ නැහැ. මොකද, අපි ළඟදී ඉදන් බොහොම ප්‍රවේසම් වෙනවා, පොලිස්පතිතුමා එක්ක ඉන්න තැන්වලදී මහජන නියෝජිතයන් හැසිරෙන්න ඕනෑ ආකාරය පිළිබඳව. මම දැක්කා, අපේ රාජ්‍ය ආරක්ෂක ඇමතිතුමා පොලිසිය වට කරගෙන පොලිස්පතිතුමා සමඟ තමයි මිනිසාටමුල්ලේ කුණු ප්‍රශ්නය විසඳන්න ගියේ කියලා. පොලිස්පතිතුමා lawmakersලා සලකන්නේ tea makersලා විධියට. ඒ නිසා එවැනි පොලිස්පතිවරයෙක් යටතේ මේවා කළමනාකරණය කරන්න ගියා නම් එතැනදී තව අර්බුදයක තමයි අපි පැටලෙන්නේ. රජයේ වගකීම ලෙස මේ කරලා තිබෙන්නේ විහිළු සහගත ප්‍රකාශ. මුදල් අමාත්‍යවරයා වහාම ප්‍රකාශ කළා, නැති වුණු මනුෂ්‍ය ජීවිතයකට රුපියල් ලක්ෂයක් ගෙවන්න ඕනෑ කියලා. මෙහෙම ප්‍රකාශයක් කරනවාද, කොළඹ දිස්ත්‍රික්කය නියෝජනය කරන මන්ත්‍රීවරයෙක් වෙලා?

මූලාසනාරුඬ ගරු මන්ත්‍රීතුමනි, හමුදාවේ රාජකාරිය කළ නිලධාරියෙක් -මේජර් විමල් චිත්‍රමගේ- අත් අඩංගුවට ගන්න ත්‍රස්තවාදියෙක් පැනලා යන අවස්ථාවේදී වෙඩි තිබ්බා. ඔහු රාජකාරිය කළේ. ඔහු ඒ රාජකාරිය කරලා අධිකරණයට ඉදිරිපත් වෙලා, "ත්‍රස්තවාදියෙක් පැනලා යන අවස්ථාවේ වෙඩි තිබ්බා" කියලා ඒ වෝදනාවෙන් නිදොස් වුණා. හමුදා පරීක්ෂණවලදී සම්පූර්ණයෙන් නිදොස් වෙලා, ශිෂ්‍යත්ව ලැබිලා වෙනත් රටවලට පවා ගිහින් පසුව ඔහු හමුදා සේවයෙන් විශ්‍රාම ගියා. ඉන් පසුව අලුතෙන් ඇති වෙලා තිබෙන ජාත්‍යන්තර රණවිරු දඩයමේ එකඟතාව අනුව දිග් ගැස්සුණු මේ පැරණි නඩුව අරගෙන අනියම් මිනී මැරීමේ චෝදනාව යටතේ කොළඹදී නඩුව විභාග කළා. බැන් කී මුත් ලංකාවට එන්න පෙර දිනයේ නඩු තීන්දුවක් දුන්නා, සියලුම පුවත් පත්වල ප්‍රධාන වාර්තාව ලෙස පළ වෙන්නට. "පැන ගිය ත්‍රස්තවාදියාට වෙඩි තැබීමේ අනියම් මිනී මැරීම යටතේ චෝදනාවට මේජර් විමල් චිත්‍රමගේ රුපියල් ලක්ෂ 20ක් පෞද්ගලික දේපොළවලින් ගෙවන්න ඕනෑ. ඒ දිනයට කලින් ගෙව්වේ නැත්නම් බන්ධනාගාරගත කරනවා; සිර දඩුවම් විදින්නට ඕනෑ" කියලා ලංකාවේ අධිකරණය නඩු තීන්දුව දුන්නා. ඒ අවස්ථාවේදී මම මහජන නියෝජිතයෙක් විධියට, -අපි රට රකින්න යන්න කියලා, පස් පිඩක් ගිලිහී නොයන්නට රන් වැටක් ඇත සිව් කොනේ කියලා පිරිත් තුළ ගැට ගහලා අපි වෙනුවෙන් රට බේරා ගන්න යවු අයට රාජකාරිය කළාම මෙහෙම දඩුවම් දෙනකොට- ගිහින් බලන විට ඒ නිලධාරියා පිළියන්දල ප්‍රදේශයේ ගෙයක් තනමින් ඉන්නවා. පාසල් යන දරුවන් තුන් දෙනෙකු ඉන්නවා. ඔහුට ඒ මුදල ගෙවන්නට විධියක් නැහැ. අපි සල්ලි එකතු කරලා, මේ රටේ විවිධ ප්‍රදේශවල ජනතාව රුපියල් ලක්ෂ 20ක් වෙනුවට රුපියල් ලක්ෂ 26ක් ඔහුගේ ගිණුමට බැර කළා. මුදල් ගෙවන්නට උසාවියට යන විට උරුමකරුවන් ඇවිල්ලා හිටියා. එක උරුමකරුවෙක් වන මියගිය ත්‍රස්තවාදියාගේ බිරිඳ කිව්වා, " මම දැන් එව්වර ප්‍රශ්නයක් නැහැ. මම වෙන විවාහයක් කරගෙන ඉන්නේ. ඒ ඉන්නේ මෙයා" කියලා. ඊට පස්සේ උසාවිය කිව්වා, රුපියල් ලක්ෂ 10ක් ඒ තැනැත්තියට සහ අනෙක් රුපියල් ලක්ෂ 10 මිය ගිය ත්‍රස්තවාදියාගේ තාත්තාට ගෙවන්න කියලා. ඊට පස්සේ ඒ විධියට රුපියල් ලක්ෂ 20ක් ගෙව්වා. රාජකාරිය කරන්න ගිහින් නිලධාරියෙකු අනිත් ත්‍රස්තවාදියෙකු මිය ගියාම වන්දිය රුපියල් ලක්ෂ 20යි. කුණු කන්දට යට වෙලා රජයේ වැරද්දෙන්, අපේ වැරද්දෙන්, ඒ ප්‍රශ්නය නොවිසඳීමේ වැරද්දෙන් මනුෂ්‍යයෙක් මිය ගියාම රුපියල් ලක්ෂයක් දෙන්න කියලා මුදල් ඇමති කියන විට, ඒ මුදල් ඇමති ගැන අපි කොළඹ දිස්ත්‍රික්කයේ ජනතාව වෙනුවෙන් කනගාටු වෙනවා. මේ මනුෂ්‍ය ජීවිතවලට ප්‍රමාණවත් වන්දියක් ගෙවන්න-

ගරු ලසන්ත අලගියවත්ත මහතා (මහනගර හා බස්නාහිර සංවර්ධන නියෝජ්‍ය අමාත්‍යතුමා)

(மாண்புமிகு லசந்த அலகியவள்ள - மாநகர மற்றும் மேல் மாகாண அபிவிருத்தி பிரதி அமைச்சர்)
(The Hon. Lasantha Alagiyawanna - Deputy Minister of Megapolis and Western Development)
මම විනාඩියක් දෙන්න.

ගරු මූලාසනාරුඬ මන්ත්‍රීතුමා

(மாண்புமிகு தலைமைதாங்கும் உறுப்பினர் அவர்கள்)
(The Hon. Presiding Member)
ගරු ලසන්ත අලගියවත්ත නියෝජ්‍ය අමාත්‍යතුමා.

ගරු බන්දුල ගුණවර්ධන මහතා

(மாண்புமிகு பந்துல குணவர்தன)
(The Hon. Bandula Gunawardane)

නැහැ, ඔබතුමාගේ කථාවේදී උත්තර දෙන්න. මම මේ කරන්නේ මගේ කථාව නේ.

[ගරු බන්දුල ගුණවර්ධන මහතා]

මීනොටමුල්ලේ දුකට පත්වෙලා සිටින ජනතාවට ගෙවල් කුලියට ගන්නට තිබෙනවා. තමන්ගේ දරුවන්ගේ පාසල් පොතේ ඉඳලා සියලු පෞද්ගලික උපකරණ නැති වෙලා තිබෙනවා. මේ සියල්ල දෙනවා කියලා තිබෙනවා. මේ දෙනවා කියන ඒවා සාලාවේ ජනතාවටත් කියලා තිබෙනවා; කැලණි ගං මීටියාවනේ ගං වතුරට හසු වුණු අයටත් කියලා තිබෙනවා. තමුන්නාන්සේලා සියලුදෙනා මන්ත්‍රීවරුන් ලෙස මැදිහත් වෙලා සාධාරණ ලෙස කඩිනමින් කළ යුතු ප්‍රථම කාර්යභාරය වෙන්නේ මේ ජාතික ප්‍රශ්නය සඳහා ජාතික සංවාදයක් තුළින් විසඳුමක් ලබාදීමයි. අපි ඒ සඳහා එකඟයි.

පළමුව, මීනොටමුල්ලේ දුකට පත්වෙලා සිටින, අසරණභාවයට පත්වෙලා සිටින, හඩක් නහන්නට බැරි, හඩ නහන විට විවිධ ආකාරයේ වෝද්‍රාවලට ගොදුරු වන ජනතාවට ක්ෂණිකව අලුත් වැඩ පිළිවෙළක් යටතේ සහන සැපයීමේ කාර්යයට ප්‍රමුඛතාව දෙන්න කියලා ඒකාබද්ධ විපක්ෂය වෙනුවෙන් අපි ඉල්ලා සිටිනවා.

දෙවනුව, ගරු ඉරාන් වික්‍රමරත්න මැතිතුමා ඉතාම විශාල වෝද්‍රාවක් කළා, අවිස්සාවේල්ල ප්‍රදේශයේ මීපේට මේ කුණු ගෙතිව්වා නම් මේ ප්‍රශ්නය ඇති වෙන්නේ නැහැ කියලා. එතුමාට ඒ ප්‍රදේශය ගැන අවබෝධයක් නැහැ. එතුමා බොහෝ කලක් රාජ්‍ය සේවයේ හෝ පෞද්ගලික අංශයේ නිලධාරී මහත්මයෙක් විධියටයි කටයුතු කළේ. දේශපාලනඥයෙක් නොවෙයි එතුමා. 1505 පරංගින් එන විට සීතාවක රාජසිංහ රජතුමා යටතේ ඇති වුණු සටන්වලදී මුල්ලේරියා වෙල ලේ විලක් වන විට හේවාගම් කෝරළයේ කුණු දාන්නට ගිය මිනිසුන් තමයි, කඩුගොඩ, කොස්ගම, මාවතගම, පිටුම්පෙ, මීපේ වාගේ පළාත්වල ජනයා තමයි අරගළය කළේ. ඒ කාලයේ සිට එන ප්‍රසිද්ධ කවියකුත් තිබෙනවා "...ලෙව්කේ මැතිදු අද තනියම වෙල මැද්දේ...." කියලා. ප්‍රථමයෙන්ම කොළඹ මහ නගර සභාව යෝජනාවක් පාස් කරලා නිරිපොළ ප්‍රදේශයේ ලෙව්කේ මැතිදු සිටි වෙල මැද්දට තමයි කුණු ටික ගොඩ කරන්නට ලැහැස්ති වුණේ.

එතැනින් බොහොම පොඩි දුරක් යන කොට තිබෙන්නේ කැලණි ගහයි. ලෙව්කේ මැතිදු තනිවුණු ඒ මහා වෙලට මේ කුණු ටික දැමීමාම, එතැනින් ඉතාම කෙටි දුරක් තිබෙන කැලණි ගහට ඒ ජලය වැටුණාම, ඕපස් ගලන ඒ කුණු ජලය කැලණි ගහෙන් අඹතලේට එනවා. අඹතලේ තමයි ජලය පිරිපහදු කරලා කොළඹ ජනතාවට බොන්න දෙන්නේ.

ගරු ඉරාන් වික්‍රමරත්න මහතා

(மாண்புமிகு இராண் விக்கிரமரத்ன)
(The Hon. Eran Wickramaratne)

නැගී සිටියේය.

எழுந்தார்.
rose.

ගරු මූලාසනාරූඪ මන්ත්‍රීතුමා

(மாண்புமிகு தலைமைதாங்கும் உறுப்பினர் அவர்கள்)
(The Hon. Presiding Member)

ගරු ඉරාන් වික්‍රමරත්න නියෝජ්‍ය ඇමතිතුමා.

ගරු ඉරාන් වික්‍රමරත්න මහතා

(மாண்புமிகு இராண் விக்கிரமரத்ன)
(The Hon. Eran Wickramaratne)

ගරු මන්ත්‍රීතුමනි, මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය එම යෝජනාව අනුමත කරලායි තිබුණේ. මම දේශපාලනඥයෙක් නොවෙයි කියා

ඔබතුමා කියපු එකත් හොඳයි. දේශපාලනඥයෙක් නොවන නිසා මට කියන්නත් පුළුවන්, ඒ නිලධාරීන් එය අනුමත කළා නම් දේශපාලනඥයන්ට ඇතිලි ගහන්න තිබුණේ නැති බව.

ගරු බන්දුල ගුණවර්ධන මහතා

(மாண்புமிகு பந்தூல குணவர்தன)
(The Hon. Bandula Gunawardane)

ගරු නියෝජ්‍ය ඇමතිතුමනි, නිලධාරීන් බොහෝ දේ අනුමත කරනවා. නිලධාරීන් බිඳුමැත්ඩල් කුණු කන්දත් අනුමත කර තිබෙනවා; මීපේ කුණු කන්දත් අනුමත කර තිබෙනවා. නිලධාරීන් නොවෙයි, ඇමතිවරුන් ව්‍යාපෘති පිළිබඳ අනුගමනය කරන ක්‍රියාමාර්ග පිළිබඳව තමුන්නාන්සේට අත්දැකීම් නැත්නම් නගර සභාවේ ඉන්න අයගෙන් අසා බලන්න. මොකද, හැම දාම වාගේ මේ නගර සභාව එක්සත් ජාතික පක්ෂයේ පාලනය යටතේ තිබ්ලා තිබෙන්නේ. එහිදී සිද්ධ වන දෙය පිළිබඳව ඔබතුමා එතැනින් අහන්න.

ගරු මූලාසනාරූඪ මන්ත්‍රීතුමා

(மாண்புமிகு தலைமைதாங்கும் உறுப்பினர் அவர்கள்)
(The Hon. Presiding Member)

ගරු මන්ත්‍රීතුමනි, ඔබතුමාට තව විනාඩියක කාලයක් තිබෙනවා.

ගරු බන්දුල ගුණවර්ධන මහතා

(மாண்புமிகு பந்தூல குணவர்தன)
(The Hon. Bandula Gunawardane)

හොඳයි, මූලාසනාරූඪ ගරු මන්ත්‍රීතුමනි.

මේ කසළ රඳවනය මීපේ ප්‍රදේශයේ මුහුදු මට්ටමින් අඩි 500ක් උඩ ජල පෝෂිත ප්‍රදේශයක තමයි හඳුන් කිව්වේ. ඒ ප්‍රදේශයේ ජනතාව ඉතිහාසයේ සිට අධිරාජ්‍ය විරෝධී අරගළය කළා. 1915දී ඩී.එස්. සේනානායකලා, එල්.ආර්. සේනානායකලා, පියදාස සිරිසේනලා හිර භාරයට ගත්තා. දිනේෂ් ගුණවර්ධන මැතිතුමාගේ සීයාත් මරණ දඬුවමට නියම වෙලා හිටියා. තමන්ගේ ප්‍රදේශය ආරක්ෂා කර ගැනීමේ වගකීම ඒ ප්‍රදේශයේ ජනතාව පිට පැටවිලා තිබෙනවා. එය ඔවුන්ගේ යුතුකමක්. මොකද, ලබුගම, කලටුවාව ජලාශ දෙකම තිබෙන්නේ ඒ ප්‍රදේශයේයි. වන සම්පත ආරක්ෂා වෙලා තිබෙන්නේ ඒ ප්‍රදේශයේයි. එහෙත් තමයි කොළඹට ජලය එන්නේ. ඒ ජලය එන ප්‍රදේශයේ කියාගෙන මේ ඕපස් ගලන කුණු කළමනාකරණය කරන්න ඉඩ දෙන්නේ නැහැ කියන කාරණය මිසක්, ප්‍රශ්නය විසඳන්න ඉඩ දෙන්නේ නැහැ කියා නොවෙයි කිව්වේ.

ගරු මූලාසනාරූඪ මන්ත්‍රීතුමා

(மாண்புமிகு தலைமைதாங்கும் உறுப்பினர் அவர்கள்)
(The Hon. Presiding Member)

දැන් කථාව අවසන් කරන්න, ගරු මන්ත්‍රීතුමනි.

ගරු බන්දුල ගුණවර්ධන මහතා

(மாண்புமிகு பந்தூல குணவர்தன)
(The Hon. Bandula Gunawardane)

මම තව විනාඩියකින් කථාව අවසන් කරනවා, මූලාසනාරූඪ ගරු මන්ත්‍රීතුමනි.

මේ ප්‍රශ්නය විසඳන්න විශ්වවිද්‍යාලවල ආචාර්යවරු, මහාචාර්යවරු, විද්වතුන් සහ විවිධ ක්ෂේත්‍රවල පරිසරවේදීන් එකතු කරලා ජාතික වැඩසටහනක් කඩිනමින් ක්‍රියාත්මක කරන්න කියා පාර්ලිමේන්තු මන්ත්‍රීවරු ලෙස අප යෝජනා කරන්න කැමැතියි. මේ සඳහා ආදර්ශ ගන්න කොරියාව ඇතුළු රටවලට ගිය අපේ නිලධාරීන් ඉන්නවා. ගෝඨාභය රාජපක්ෂ

හිටපු ආරක්ෂක ලේකම්තුමා යුද්ධයෙන් පසුව කොළඹ නගරය තුළ බොහෝ දේවල් කළා. දැන් එතුමාට වෝදනා කිරීමෙන් පලක් වන්නේ නැහැ. මේ පාර්ලිමේන්තුව පවා යට වෙමින් තිබුණු එක වළක්වන්න එතුමා ගංවතුර වැළැක්වීමේ ව්‍යාපෘති කළා.

රිළඟට, මළ අපද්‍රව්‍ය එක්රැස් වෙලා කොළඹ නගරය තුළ ඒ බට පුපුරා යාමේ ප්‍රශ්නයක් තිබුණා. එතුමා ඒවා විසඳුවා. ඒ විධියට දැවැන්ත ප්‍රශ්න සංඛ්‍යාවක් විසඳලා තියෙද්දි, කසළ ප්‍රශ්නයටත් මහින්ද රාජපක්ෂ රජයේ විසඳුමක් තිබුණා; ඒ සඳහා මුදල් වෙන් කර තිබුණා. නමුත්, පසුගිය කාලය තුළ මහ ඇමතිතුමා, විෂය භාර ඇමතිතුමා, මේ කුණුවල අයිතිකාරයන් අතර ඇති වූ ප්‍රශ්න, ව්‍යාපෘති, ව්‍යාපෘතිවල වාර්තා, ඒවා ඉදිරිපත් කිරීම් වැනි සියලු දේවල්වල ගැටලු දිග් ගැස්සිලා, දිග් ගැස්සිලා අවසානයේ ඒ වෙනුවට මිනිස් ජීවිතවලින් වන්දි ගෙවලා, අද මේ ප්‍රශ්නය කෙරෙහි ජාතියේ අවධානය යොමු කරවලා තිබෙනවා. එම නිසා අප සියලුදෙනා එකතු වෙලා මේ ප්‍රදේශයේ පමණක් නොවෙයි, මහනුවර හා අනික් ප්‍රදේශවලත් තිබෙන කසළ කළමනාකරණය කිරීම පිළිබඳව ජාතික වැඩසටහනක් ක්ෂණිකව ඇති කළ යුතුයි. මර්දනය කිරීම සඳහා අවශ්‍ය අණපනත් සම්මත කරන්න එපාය කියාත් අප ජනාධිපතිතුමාගෙන් ඉල්ලා සිටිනවා.

[අ.හා. 4.49]

ගරු නලින් බණ්ඩාර ජයමහ මහතා

(மாண்புமிகு நலிள் பண்டார ஜயமஹ)

(The Hon. Nalin Bandara Jayamaha)

මූලාසනාරූඪ ගරු මන්ත්‍රීතුමනි, මට කථා කරන්න අවස්ථාව ලබාදීම පිළිබඳව ඔබතුමාට ස්තූතිවන්ත වෙනවා.

"අප්පමාදො අමත පදං - පමාදො මච්චුනො පදං...." කියා අපේ බුද්ධ වචනයේ සඳහන් වෙනවා. එහි අර්ථය, "ඉක්මනින් වැඩ කිරීම සතුටට හේතු වේ, ප්‍රමාදය දුකට හේතු වේ" යන්නයි. ඇත්තටම මිනොටමුල්ල බේදවාකයට දේශපාලනඥයන් විධියට, නිලධාරීන් විධියට, ජනතාව විධියට අප සියලුදෙනාම අඩු වැඩි වශයෙන් වග කිව යුතුයි. මේ ගැන දැන් එක එක පැත්තට ඇහිල්ල දිගු කිරීම නොවෙයි කළ යුත්තේ.

ගරු බන්දුල ගුණවර්ධන මහතා

(மாண்புமிகு பந்துல குணவர்தன)

(The Hon. Bandula Gunawardane)

Sir, I rise to a point of Order.

ගරු මූලාසනාරූඪ මන්ත්‍රීතුමා

(மாண்புமிகு தலைமைதாங்கும் உறுப்பினர் அவர்கள்)

(The Hon. Presiding Member)

ගරු බන්දුල ගුණවර්ධන මන්ත්‍රීතුමනි, ඔබතුමාගේ රීති ප්‍රශ්නය මොකක්ද?

ගරු බන්දුල ගුණවර්ධන මහතා

(மாண்புமிகு பந்துல குணவர்தன)

(The Hon. Bandula Gunawardane)

මූලාසනාරූඪ ගරු මන්ත්‍රීතුමනි, මේක ඉතාම වැදගත් කාරණයක්. මේ වෙනුවෙන් කොළඹ මහ නගර සභාවේ යෝජනා වුණු කරුණු සඳහන් ලේඛන මා ළඟ තිබෙනවා. මේ අවස්ථාවේ මම එම ලේඛන සභාගත* කරනවා.

* ප්‍රයත්නකාලයේ තබා ඇත.

* நூலிணையத்தில் வைக்கப்பட்டுள்ளது.

* Placed in the Library.

මේ වේදනාවට පත් වුණු ජනතාව එය අත්විඳි මොහොත ගැන අප කල්පනා කරන්න ඕනෑ. අපට මෙය ස්වාභාවික විපතක් විධියට දකින්න බැහැ. අපේ ක්‍රියාකාරකම්වල ප්‍රතිඵලයක් විධියට, අපේ ප්‍රමාදයේ ප්‍රතිඵලයක් විධියට, දේශපාලනඥයන්ගේ ප්‍රමාදයේ ප්‍රතිඵලයක් විධියට, තීන්දු තීරණ ගැනීමේ ප්‍රමාදයේ ප්‍රතිඵලයක් විධියට, නිලධාරීන් ක්ෂණිකව ක්‍රියාත්මක නොවීමේ ප්‍රතිඵලයක් විධියට තමයි ඒ ජනතාව මේ වේදනාවට පත් වුණේ.

ඇත්තටම අපි පොඩ්ඩක් මෙනෙහි කරලා බැලුවොත් මේ සිදු වීම සිදු වන අවස්ථාවේ යම් ගෙයක් ඇතුළත පවුලක් සිටියා නම්, ඒ අය කුණු කන්දට කොටු වෙද්දි, ඒ අය ගත කළ ඒ පැය, පැය දෙක, පැය තුන කොහොම ගත කරන්න ඇත්ද? එක පවුලක් විධියට සමහර විට ඊටත් වැඩි වෙලාවක් ගත කළ අය ඇති. අම්මලා, තාත්තලා, දරුවෝ මේ වාගේ මොහොතකට පත් වුණාම ඒක මොන තරම් බේදවාකයක්ද කියලා දැනෙන්න ඒක අත්විඳින්න ඕනෑ. සමහර දරුවෝ කැගහන්න ඇති; අඩන්න ඇති. සමහර දෙමව්පියෝ තමන්ගේ දරුවන් තුරුළු කර ගෙන අඩන්න ඇති. තවත් සමහර පියවරු තමන්ගේ ශක්තිය යොදා ගෙන මේ කුණු කන්ද හිල් කර ගෙන යන්න පුළුවන් කියලා ඒ සඳහා ඔට්ටු වෙන්න ඇති; වෙර විරිය දරන්න ඇති. ඒ ක්‍රියාකාරකම් අපි කවුරුවත් දැක්කේ නැහැ. ඒ ක්‍රියාකාරකම් අපි කවුරුවත් අත්විඳිනේ නැහැ. ඒ ක්‍රියාකාරකම් අත්විඳිලා, පැය ගණනාවක් දුක් විඳලා තමන් ජීවත් වුණු ගේ ඇතුළේ තමන්ගේ පවුලේ අයත් එක්ක මියදෙනවා තරම් අවාසනාවන්ත සිදු වීමක් ගැන අපට හිතාගන්නවත් බැහැ. අරණායක නාය යැමේදී තත්පරයෙන් දෙකෙන් සියලුදෙනාම යටවෙලා යන්න ඇති. මිනිසුන්ට හිතාගන්න තරම්වත් වෙලාවක් තියෙන්න නැතිව ඇති. හැබැයි, මෙතැන එහෙම නොවෙයි. දුක් විඳලා, වේදනා විඳලා තමන්ට වුණේ මොකක්ද කියලා හිතා ගන්න බැරිව අදුරේ - කළුවරේ - මීනෙන් වායුව ආඝ්‍රාණය කරමින් බොහොම වද වේදනා විඳලා තමයි මේ කුණු කන්දට යට වෙලා ඒ අය මිය ගියේ. ඒ නිසා මේ වෙලාවේ අපි සියලුදෙනා එකිනෙකාට ඇහිලි දිගු කරනවා වෙනුවට, සියලුදෙනාම තමන්ගේ දේශපාලන වාසිය වෙනුවෙන් කථා කරනවා වෙනුවට, මේ සිදුවීමත් පාඩමකට අරගෙන කටයුතු කළොත් අපේ රටේ ජාතික ප්‍රශ්නයක් වෙලා තිබෙන මේ කුණු ප්‍රශ්නය, අපද්‍රව්‍ය ප්‍රශ්නය, කසළ ප්‍රශ්නය විසඳන්න පුළුවන් වෙයි. ඒක තමයි ඒ දුක් විඳලා මිය ගිය ඒ ජනතාවට, ඒ දුදරුවන්ට, ඒ දෙමව්පියන්ට කරන ලොකුම ගෞරවය. අපි ඒක මෙතැනින්වත් පටන් ගන්න ඕනෑ.

ජපාන විද්වතුන් පිරිසක් අගමැතිතුමාගේ ප්‍රධානත්වයෙන් කැඳවලා ඉතාම ක්ෂණිකව මේ සම්බන්ධයෙන් කටයුතු කළා. ඒ අය කියලා තිබුණා, 1960දී තමයි ඒ ගොල්ලන්ට මේ වාගේ ප්‍රශ්නයකට මුහුණ දෙන්න වුණේ කියලා. 1960දී ජපානයෙන් මේ වාගේ බේදවාකයක් වෙලා තිබුණා. එතැනින් පස්සේ තමයි ඒ අයත් මේ සම්බන්ධයෙන් වැඩි අවධානයක් යොමු කර තිබෙන්නේ. ඒ නිසා, "අපි මේක කරන්න හිටියා, අපට කරන්න වෙලාව තිබුණේ නැහැ, කරන්න ඕන්න මෙන්න තිබෙද්දි අපි පැරදුණා" කියනවා වාගේ සුරංගනා කථා කියන්නේ නැතිව, පරිසරවේදීන්ට, විද්‍යාඥයන්ට මේ ප්‍රශ්නය විසඳන්න ඉඩ දෙන්නේ නැතිව, ඒවාට එහා ගිය විසඳුම් දෙන්න දේශපාලනඥයෝ උත්සාහ කරන්නේ නැතිව කටයුතු කරන්න ඕනෑ. බන්දුල ගුණවර්ධන මැතිතුමා, රන්ජන් රාමනායක මැතිතුමා, ඉරාන් වික්‍රමරත්න මැතිතුමා කිවවා වාගේ කසළ රඳවන්න මිසේ ස්ථානය සොයා ගත්තේ අපි නොවෙයි; දේශපාලනඥයෝත් නොවෙයි. ඒක මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය ඇතුළු විද්වතුන් පිරිසක් සොයා ගත් තැනක් ඒක අභිබවා ගිහිල්ලා දේශපාලනඥයෝ ඒ කටයුතු විවේචනය කරනවා නම්, ඒකට වෙනත් වෙනත් යෝජනා දෙනවා නම් -ඒවාගේ සිද්ධීන් ගොඩක් වෙනවා- ඒක නොවෙයි විය යුත්තේ. විද්වතුන්ට, මේ සම්බන්ධයෙන් දැනුම තිබෙන

[ගරු බන්දුල ගුණවර්ධන මහතා]

කණ්ඩායම්වලට මේ ප්‍රශ්නය විසඳන්න ඉඩ දීලා, ඒ අය දෙන තීන්දු ක්‍රියාත්මක කරන්න දේශපාලනඥයන්, නිලධාරීන් සහ ජනතාව උදවු කරනවා නම්, මම හිතන විධියට ඒක තමයි වෙනත් ඕනෑ දේ. එහෙම නැතිව අපට කවදාවත් මේ ප්‍රශ්නය විසඳන්න ලැබෙන්නේ නැහැ.

මූලාසනාරූඪ ගරු මන්ත්‍රීතුමනි, ඒ වාගේම අවදානම පිළිබඳව අපේ රටේ ජනතාව තුළ තිබෙන දැනුම ඉතා අල්පයි. විශේෂයෙන්ම ඉදිකිරීම් ක්ෂේත්‍රයේ කටයුතු කළ කෙනෙකු විධියට මම දන්නවා, ඉදි කිරීම් ක්ෂේත්‍රයේ වැඩ බිම්වල ආරක්ෂාව සහ පරිසරය -safety and environment- පිළිබඳව කොච්චර අවධානය යොමු කරනවාද කියලා. හැබැයි, අපේ ජනතාව තුළ එහෙම අවදානමක් පිළිබඳ අවධානයක් නැහැ. මේ මිනිසුන්ගේ ජනතාවටත් සමහර තැන්වලින් ඒ අනතුරු අඟවලා තිබුණා. හැබැයි, අවදානමට එහා ගිය නොදැනුවත්කමක් මෙතැන තිබුණාය කියලා අපට තේරෙනවා. මේ අවදානම දැකපු සමහර පුද්ගලයෝ තමන්ගේ පෞද්ගලික වාසි ප්‍රයෝජන සඳහා සමහර කල්ලි, කණ්ඩායම් එතැනම තියා ගෙන ඒ අය පාවිච්චි කළා. සමහරු තවමත් ඒකම කරමින් ඉන්නවා. මේ අයට ස්ථිරසාර විසඳුමක් දෙන්න ඕනෑය කිය කියා තවදුරටත් මේ අය එතැන තියාගෙන ඉන්නවා.

මේ සිදුවීමට පෙර රජය කටයුතු කරපු ආකාරය ගැන මම සැඟිලිකට පත් වෙනවා කියලා කියන්නේ නැහැ. හැබැයි, මේ සිදුවීමෙන් පසුව, පශ්චාත් ක්‍රියා මාර්ග ගැනීමට රජය ක්‍රියා කළ ආකාරය ගැන මම සියයට සියයක් සතුටු වෙනවා, මූලාසනාරූඪ ගරු මන්ත්‍රීතුමනි. මේ සිදුවීමෙන් දින 8ක් ඇතුළත මේ අයට නිවාස ලබා දෙන්න අපට පුළුවන් වුණා. එතැනදීත් කණ්ඩායමක් කියලා තිබුණා, "අපේ නිවාසයේ වටිනාකමට වඩා අඩු නිවාස ලබා දුන්නේ." කියලා. අපේ රජය පැහැදිලිව කිව්වා, "ඔයගොල්ලන්ගේ නිවාසයේ වටිනාකම ලක්ෂ සියයයි නම්, ලබා දෙන මේ නිවාසයේ වටිනාකම ලක්ෂ පනහයි නම්, ඒ ඉතිරි මුදල ලබා දෙනවා." කියලා. ජනතාව ප්‍රතික්ෂේප කරපු කල්ලි කණ්ඩායම් තමයි වැරදි ප්‍රචාර යවලා ජනතාව මේ විධියට උසිගැන්වුවේ. ඒ වාගේම, අවශ්‍ය ගෘහ භාණ්ඩ ගන්න එක් පවුලකට රුපියල් ලක්ෂ දෙකහමාරක් ලබා දුන්නා. ඒ වාගේම, ඔවුන්ගේ බඩුබාහිරය ප්‍රවාහනය කරන්න මුදලක් දුන්නා. කුලී නිවාසයක් ගන්න මාස තුනක් සඳහා රුපියල් 50,000ක් දෙන්න කටයුතු කළා. ඒ වාගේම, මේ ප්‍රශ්නයට කෙටි කාලීන, දීර්ඝ කාලීන හා මධ්‍ය කාලීන විසඳුම් ගෙනෙන්න ජපන් විද්වතුන් පිරිසක් අගමැතිතුමා කැඳවලා ඉතාම කෙටි දින ගණනකින් ඒ අයගේ වාර්තාව ලබා ගන්නා. ඒ නිසා මේ පශ්චාත් ක්‍රියාමාර්ග ගැන නම් මම සියයට සියයක් නොවෙයි, සියයට දහක් සතුටු වෙනවා, මූලාසනාරූඪ ගරු මන්ත්‍රීතුමනි. හැබැයි, මෙතැනින් එහාට මේ ප්‍රශ්නය විසඳන්න දේශපාලනඥයන් විධියට අපටත් බැහැ; නිලධාරීන් විධියට එතුමන්ලාටත් බැහැ. ජනතාව ඇතුළු මේ සියලුදෙනාම, සියලු කණ්ඩායම් එකතු වුණොත් තමයි මේ ප්‍රශ්නය විසඳන්න පුළුවන්.

විශේෂයෙන්ම තමන්ගේ ගෙදර දවසට එකතු වෙන කුණු ප්‍රමාණය පුරුද්දක් විධියට වෙන් කර ගන්න පුළුවන් වුණොත්, අන්න ඒක අපි ලබන ලොකු ජයග්‍රහණයක්. ඒ වාගේම, අපේ නිලධාරීන්ට පුළුවන් නම් මේ වෙන් කරන කුණු ඒ විධියටම ලබා ගන්න, ඒකත් අපි ලබන ලොකු ජයග්‍රහණයක්. තමන්ගේ නිවසින් ඉවතලන කුණු ඒ විධියට වෙන් කරලා දෙන්නේ නැත්නම්, රජය විධියට අපට දඩයක් ගහන්න පුළුවන්. කුණු ඒ විධියට වෙන් කරලා දෙන්නේ නැත්නම්, නගර සභාවෙන් ඒ කුණු බාරගන්නේ නැතිව ඉන්න පුළුවන්.

මේ ප්‍රශ්නය විසඳන්න මේ විධියේ යම් යම් අලුත් නීති ගෙනෙන්න වෙනවා. එහෙම නැතිව අපි සුරංගනා කථා කියලා මේ බෝලය එහාට පාස් කරලා, අර බෝලය මෙහාට පාස් කරලා මේ ප්‍රශ්නය විසඳන්න බැහැ. හැමතැනම උද්ඝෝෂණය කර කර, "අපේ ගමට කුණු දාන්න එපා, අපේ ගමට කුණු දාන්න එපා" කිය කියා ගියොත්, අපට ලංකාවේ කුණු දාන්න තැනක් නැති වෙනවා. මේ ප්‍රශ්නයට කෙටි කාලීන විසඳුමක් අවශ්‍යයි. මොකක්ද ඒ කෙටි කාලීන විසඳුම? දිනපතා එකතු වන කුණු දාන්න සුදුසු තැනක් තිබෙන්න ඕනෑ. මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය වේවා, යම්කිසි විද්වත් පිරිසක් වේවා ඒ අයට දෙන්න ඕනෑ මේ ගැටලුවට විසඳුමක් තීරණය කරන්න. එහෙම නැතිව දේශපාලනඥයන්ටත්, නිලධාරීන්ටත්, ජනතාවටත් මේ තීන්දු ගන්න බැහැ. මේ ප්‍රශ්නය විසඳන්න මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියට හෝ යම් අධිකාරියකට හෝ කොමිසමකට බලය දෙන්න ඕනෑ.

මේ ප්‍රශ්නයට මධ්‍ය කාලීන විසඳුම් සොයන්න වෙනවා. අපට මේ රටේ කුණු දාන්න තැන් හොයා ගන්න බැරි නැහැ. කුණු දමන්න පුළුවන් ඉඩ-කඩ තිබෙන සුදුසු ස්ථාන අපේ රටේ ඕනෑ තරම් තිබෙනවා. අපට විද්‍යානුකූලව කුණු දාන්න සුදුසු තැනක් සොයා ගන්න පුළුවන්. මූලාසනාරූඪ ගරු මන්ත්‍රීතුමනි, කුණු කොච්චර ප්‍රතිවක්‍රීකරණය කළත්, යම්කිසි කුණු ප්‍රමාණයක් ඉතිරි වෙනවා. Urban waste යොදා ගෙන බලශක්තිය නිෂ්පාදනය කළත්, සියයට විස්සක්වත් කුණු ඉතිරි වෙනවා. ඒ නිසා අපට මේ සඳහා දීර්ඝ කාලීන විසඳුමක් අවශ්‍යයි.

ගරු අගමැතිතුමා මේ ප්‍රශ්නය නිරාකරණය කරන්න ඉතාම යුහුසුලුව කටයුතු කරපු කෙනෙක්. කණ්ඩායම් රැස්වීමේදී වේවා, කැබිනට් රැස්වීමේදී වේවා, ජනාධිපතිතුමා එක්ක එකතු වෙලා මේ ප්‍රශ්නය විසඳන්න හැමදාම කථා කළා.

මේ කුණු ප්‍රශ්නය නිසා වැඩියෙන්ම බැට කාපු කෙනෙක් තමයි මරික්කාර් මන්ත්‍රීතුමා. එතුමා මන්ත්‍රීවරයෙක්. එතුමා මන්ත්‍රීවරයකු විධියට මේ සිදුවීමට පෙර විශාල කැපවීමකින් කටයුතු කළා; කථා කළා. නමුත්, එතුමාගේ ඒ උත්සාහය සාර්ථක වෙන්න කලින් කුණු කන්ද නාය ගියා. අගමැතිතුමා මේ කුණු කන්ද සම්බන්ධයෙන් ක්‍රියා මාර්ගයක් ගන්න කලින් කුණු කන්ද නාය ගියා. ඒ නිසා අපං සියලුදෙනාම එකතු වෙන්න පුළුවන් විශේෂ අවස්ථාව මෙයයි කියා මා හිතනවා. විශේෂයෙන්ම විපක්ෂයේ මන්ත්‍රීවරුන් මේ ප්‍රශ්නය ජාතික ප්‍රශ්නයක් කියලා හිතාගෙන එකට එකතු වෙලා කටයුතු කළ යුතුයි කියලා මා හිතනවා.

ගරු මූලාසනාරූඪ මන්ත්‍රීතුමා

(மாண்புமிகு தலைமைதாங்கும் உறுப்பினர் அவர்கள்)
(The Hon. Presiding Member)

ගරු මන්ත්‍රීතුමාට තව විනාඩි දෙකක කාලයක් තිබෙනවා.

ගරු නලින් බණ්ඩාර ජයමහ මහතා

(மாண்புமிகு நலின் பண்டார ஜயமஹா)
(The Hon. Nalin Bandara Jayamaha)

බන්දුල ගුණවර්ධන මන්ත්‍රීතුමාත් දන්නවා, මේ කුණුවල අයිතිය තිබෙන්නේ පළාත් පාලන ආයතනවලට බව. එහෙම නැත්නම්, පළාත් සභාවට. මේ කුණුවල අයිතිය තිබෙන්නේ මධ්‍යම රජයට නොවෙයි. එහෙම කියලා කවුරුවත් මේ ප්‍රශ්නයේදී අයින් වෙන්නේ නැතිව අපි සියලුදෙනාම එකතු වෙලා, සියලු ආයතන එකතු කරගෙන මේ කුණු ප්‍රශ්නයට තීරසාර විසඳුමක් ගෙනාවේ නැත්නම් මීට වඩා බරපතළ ප්‍රශ්නයකට ඉදිරියේදී මුහුණ දෙන්න සිදු වෙනවා. යම් යම් ආයතන තීන්දු කරලා තිබෙනවා, අලුතින් ඉදිවන නිවාස සංකීර්ණවල කුණු ප්‍රශ්නය ඒ නිවාස සංකීර්ණ තුළම විසඳා ගත යුතුයි කියලා. ඒවා හොඳයි. ඒ වාගේ අලුත් නීති ගේන්න ඕනෑ. ඒ බර මිනිස්සුන්ට දැනෙන්න

ඕනෑම තමන් ඉවතලන කුණු ද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය කරලා එයින් යම්කිසි ප්‍රමාණයක් නිවසේදීම ප්‍රතිවක්‍රීකරණය කරලා, ඉතිරි කොටසක් ගෙදරින් එළියට බැහැර කරනවා නම්, කොළඹ නගරයේ එකතු වන ටොන් 800ක් පමණ වන කුණු ප්‍රමාණය ටොන් 400ක්, 300ක් දක්වා අඩු කරගන්න පුළුවන් කියලා මම විශ්වාස කරනවා.

අපි දන්නවා, කුණු කියන්නේ මිල කරන්න පුළුවන් දෙයක් බව. මම නියෝජනය කරන බිංගිරිය ආසනයේ බෙන්ජි කර්මාන්තශාලාව කියලා විශාල කර්මාන්තශාලාවක් තිබෙනවා. මේ කර්මාන්තශාලාවේ දවසකට එකතු වන ඉදුල් ගන්න එක කණ්ඩායමක් ඉන්නවා. ඒ ගොල්ලන් ඒවා සත්ව කෑම සඳහා ප්‍රයෝජනයට ගන්නවා. දවසකට එකතු වන ඉදුල්වල තිබෙන සත්ව කෑම වටිනාකම රුපියල් 30,000ක් විතර වෙනවා. දවසකට එකතු වන කඩදාසි ටික ගන්න තවත් කණ්ඩායමක් ඉන්නවා. දවසකට එකතු වන ඒ කඩදාසිවල වටිනාකම රුපියල් 20,000ක්, 30,000ක් විතර වෙනවා.

අනෙක් අපද්‍රව්‍ය ගන්න තව කණ්ඩායමක් ඉන්නවා. මේ වාගේ ක්‍රමවේද හදලා, තමන්ගේ කර්මාන්තශාලාවෙන් හෝ වේවා, ගෙදරින් හෝ වේවා අපද්‍රව්‍ය වෙන් කරලා එළියට දෙන්න පුළුවන් නම් ඒවාට මිලක් තිබෙනවා. ඊට අමතරව අපේ ප්‍රදේශවල ඉන්නවා, කුඩා ලොව්වලින් ගෙවල් ගණනේ ගිහිල්ලා බඩු එකතු කරන අය. මේ අයටත් පසුගිය කාලයේ නොයෙක් ප්‍රශ්න තිබුණා. එක්කෝ ඇන්ද උඩට යනතෙක් බඩු පැටව්වොත්, පොලිසියෙන් අල්ලනවා. ඒ අය විශාල සේවයක් කරනවා.

මූලාසනාරුඬ ගරු මන්ත්‍රීතුමනි, ඔබතුමාත් ඒ ගැන දන්නවා ඇති; මිනුවන්ගොඩ ප්‍රදේශයටත් ඒ අය එනවා ඇති. ඒ ගොල්ලන් ජ්‍යෙෂ්ඨ ටික වෙනම එකතු කරනවා; කැඩී තිබෙන පුටු වෙනම එකතු කරනවා; යකඩ කැලී ටික වෙනම එකතු කරනවා; බෝතල් ටික වෙනම එකතු කරනවා. මේ අයත් කරන්නේ ලොකු සේවයක්. මේ අයවත් මෙම කටයුත්තට හවුල් කර ගන්න අපට පුළුවන්. අපේ ගම් ප්‍රදේශවල සිටින එම බඩු එකතු කරන අය පොඩි "බට්ටා" ලොරි අරගෙන උදේ ගමන් පිටත් වෙලා ගිහින් හවසන් එන්නේ භාණ්ඩවලින් ලොරි පුරවාගෙනයි. ඒ අය එය ආදායම් මාර්ගයක් බවට පත් කරගෙන තිබෙනවා. මෙම ව්‍යාපාරයේ යෙදී සිටින අයටත් අත දෙන්න අපට පුළුවන්. පසු ගිය කාලයේ ඒ අයට නොයෙක් ප්‍රශ්න තිබුණු බව අපි දන්නවා. සමාජයේ මේ හැම කෙනෙකුටම මෙම කුණු ප්‍රශ්නය විසඳීමට එකතු කර ගත යුතුයි කියන එක තමයි මගේ මතය වෙන්නේ.

ගරු බන්දුල ගුණවර්ධන මහතා

(மாண்புமிகு பந்துல குணவர்தன)
(The Hon. Bandula Gunawardane)

මූලාසනාරුඬ ගරු මන්ත්‍රීතුමනි, මම පොඩි අදහසක් ඉදිරිපත් කරන්න කැමැතියි. ගරු නලින් බණ්ඩාර ජයමහ මන්ත්‍රීතුමනි, රජයේ කණ්ඩායමට යෝජනාවක් කරන්න ඔබතුමාට පුළුවන්. ලෝකයේ හැම රටකම පොලිතින් සහ ජ්‍යෙෂ්ඨිකවලට සියයට 25ක් හෝ ඊට වඩා වැඩි පරිසර බද්දක් අය කරනවා. එසේ බද්දක් අය කළොත්, ඒවායේ මිල ඉහළ යාම නිසා පොලිතින් හා ජ්‍යෙෂ්ඨික පරිභෝජනය විශාල ලෙස අඩු වෙනවා. ඒ නිසා ඔබතුමා එවැනි යෝජනාවක් රජයට ඉදිරිපත් කරන්න කියා මා ඉල්ලා සිටින්න කැමැතියි.

ගරු නලින් බණ්ඩාර ජයමහ මහතා

(மாண்புமிகு நலின் பண்டார ஜயமஹா)
(The Hon. Nalin Bandara Jayamaha)

ගරු බන්දුල ගුණවර්ධන මැතිතුමාට මා ස්තූතිවන්ත වෙනවා. ඒක තමයි අපි කියන්නේ. ඔබතුමන්ලාගේ පැත්තෙන් හොඳ

යෝජනා එයි; අපේ පැත්තෙන් හොඳ යෝජනා එයි; ජනතාවගෙන් හොඳ යෝජනා එයි; නිලධාරීන්ගෙන් හොඳ යෝජනා එයි. ඒ සියලු දේවල් එකතු කරගෙන අපට කටයුතු කරන්න පුළුවන්. මොකද, භාවිත කරන පොලිතින් ප්‍රමාණය, ජ්‍යෙෂ්ඨික බෝතල් ප්‍රමාණය අඩු කළ යුතුයි. දැන් යුරෝපා රටවල විදුරු බෝතල්වල තමයි ඕනෑම දෙයක් තිබෙන්නේ. අපි ඒ ගැන දන්නවා. අපි පානය කරන වතුර පවා කඩවල තිබෙන්නේ විදුරු බෝතල්වල. අපිත් එතැනට හෙමින්-හෙමින් ගමන් කරන්න ඕනෑ. හෙමින් නොවෙයි, අපි ඉක්මනින් එතැනට ගමන් කරන්න ඕනෑයි කියා මා හිතනවා. ඒ නිසා ගරු බන්දුල ගුණවර්ධන මැතිතුමා ඉදිරිපත් කළ එම යෝජනාවට අපි අත් දෙකම ඔසවා එකඟ වෙනවා.

අතිගරු ජනාධිපතිතුමා, ගරු අගමැතිතුමා, විපක්ෂයේ සියලු මන්ත්‍රීවරුන්, ඒකාබද්ධ විපක්ෂයේ සියලු මන්ත්‍රීවරුන්, නිලධාරීන්, විද්වතුන්, ජනතාව කියන අපි සියලු දෙනාටම එකතු වෙලා අන්න ඒ වාගේ නිවැරදි වැඩ පිළිවෙළක් හදා ගන්න පුළුවන් වුණොත්, තව අවුරුදු දෙක-තුනක් ඇතුළත මෙම ප්‍රශ්නයෙන් සියයට පනහක් අවසන් කරන්න පුළුවන් වේවි කියා මා විශ්වාස කරනවා, මූලාසනාරුඬ ගරු මන්ත්‍රීතුමනි. ඒ වාගේම මේ සඳහා අපට දීර්ඝ කාලීන විසඳුමක් ගෙනෙන්න පුළුවන්. හැබැයි, ජනතාව කුලප්පු කරන කණ්ඩායමක්-දෙකක් ඉන්නවා. අපි ඒ අයට කියන්නේ, බොරුවට ජනතාව කුලප්පු කරන්න එපා කියලායි. මෙම ප්‍රශ්නය විසඳන්න රජයට ඉඩ දෙන්න; විද්වතුන්ට ඉඩ දෙන්න; නිලධාරීන්ට ඉඩ දෙන්න කියලා ආදරයෙන් ඉල්ලා සිටිනවා. මෙම සිදුවීමෙන් මරණයට පත් වුණු අයගේ පවුල්වල සාමාජිකයන් සහ විපතට පත් වුණු සියලුම ජනතාව ඒ අවස්ථාවේ දී පත් වුණු තත්ත්වය මෙනෙහි කරන්න කියලා මා ඉල්ලා සිටිනවා. තමන්ගේ පවුලේ අය ගෙවල් ඇතුළේ සිටියදී කුණු කන්දකට යට වෙනවා කියා මෙනෙහි කරන්න. ඒ අය විදපු දුක, වේදනාව අප සියලු දෙනාටම අත් වුණු දුකක් කියා මොහොතකට හිතලා අදවත් මෙම ප්‍රශ්නය විසඳීමට එකතු වෙන්න කියලා සියලු දෙනාගෙන්ම මම ආදරයෙන් ඉල්ලා සිටිනවා. එම බේදවාචකයෙන් මිය ගිය හා විපතට පත් සියලු ජනතාව වෙනුවෙන් මගේ ශෝකය ප්‍රකාශ කරමින්, මිය ගිය සියලු දෙනාටම නිවන් සුව අත් වේවා! කියා ප්‍රාර්ථනා කරමින් මම නිහඩ වෙනවා. බොහොම ස්තූතියි.

ගරු මූලාසනාරුඬ මන්ත්‍රීතුමා

(மாண்புமிகு தலைமைதாங்கும் உறுப்பினர் அவர்கள்)
(The Hon. Presiding Member)
බොහොම ස්තූතියි.

මිළඟට, ගරු ලසන්ත අලගියවන්ත නියෝජ්‍ය අමාත්‍යතුමා.

[අ.හා. 5.04]

ගරු ලසන්ත අලගියවන්ත මහතා (මහානගර හා බස්නාහිර සංවර්ධන නියෝජ්‍ය අමාත්‍යතුමා)

(மாண்புமிகு லசந்த அலகியவன் - மாநகர மற்றும் மேல் மாகாண அபிவிருத்தி பிரதி அமைச்சர்)
(The Hon. Lasantha Alagiyawanna - Deputy Minister of Megapolis and Western Development)

මූලාසනාරුඬ ගරු මන්ත්‍රීතුමනි, ප්‍රථමයෙන්ම මෙම බේදවාචකය වෙනුවෙන් ජීවිත පූජා කළ සියලු දෙනා වෙනුවෙන් අපේ කනගාටුව පළ කරන්න ඕනෑ. ඒ වාගේම මෙම සිද්ධිය වුණු අවස්ථාවේ සිට මේ දක්වා අතිගරු ජනාධිපතිතුමාත්, ගරු අග්‍රාමාත්‍යතුමාත්, අපේ රජයත්, මගේ අමාත්‍ය ගරු පාඨලී වම්පික රණවක මැතිතුමා ඇතුළු අපි සියලු දෙනාමත් කණ්ඩායමක් විධියට මෙම ප්‍රශ්නයට ඉතාම සාර්ථකව මුහුණ දීලා එම බේදවාචකයට මුහුණ දුන් අයට උපරිම ආකාරයෙන් සහන ලබා

[ගරු ලසන්ත අලගියවන්ත මහතා]

දිලා අද එම ප්‍රශ්නයට ස්ථිරසාර විසඳුමක් ළඟා කර ගැනීමට අවශ්‍ය ක්‍රියාමාර්ග අරගෙන තිබෙනවා. එසේ ජීවිත පූජා කළ අය වෙනුවෙන් අද අපට දක්වන්න තිබෙන උපරිම ගෞරවය විධියට මා පෞද්ගලිකව දකින්නේ එයයි.

අද විවාදයේදී ගරු ඇමතිතුමා මුලින් මේ පිළිබඳව විස්තරාත්මකව කරුණු ඉදිරිපත් කළා. නමුත් ඊට පසුව කථා කළ ගරු මන්ත්‍රීතුමන්ලා කිහිප දෙනෙකු ඉදිරිපත් කළ අදහස් හා යෝජනාවලට මා පිළිතුරු ලබා දෙන්න ඕනෑ. ගරු බන්දුල ගුණවර්ධන මන්ත්‍රීතුමා සඳහන් කළා, රජය රුපියල් ලක්ෂයක වන්දියක් ලබා දීම ප්‍රකාශයට පත් කළා කියලා. එසේ ප්‍රකාශයට පත් කළා. ඒක ඇත්ත. නමුත් අද -වර්තමානයේදී- ආපදා කළමනාකරණ අමාත්‍යාංශය රක්ෂණ ව්‍යාපෘතියක් ආරම්භ කරලා තිබෙනවා.

ඕනෑම කෙනෙක් ස්වාභාවික විපතකින් මිය ගියොත් රුපියල් ලක්ෂයක් ගෙවනවා. ඒ වාගේම, හානි වන දේපොළවලට උපරිම රුපියල් ලක්ෂ 25ක වන්දියක් ගෙවනවා. ඒක රක්ෂණ වැඩ පිළිවෙළ. මේ සිද්ධිය සිදු වුණු අවස්ථාවේ දී ප්‍රකාශයට පත් කළේ රක්ෂණය සඳහා ලබා දෙන වන්දිය පමණයි. නමුත් ඊට දින දෙකකට පසුව සිටි අද දක්වා තක්සේරු දෙපාර්තමේන්තුවේ නිලධාරීන් ක්ෂේත්‍ර වාරිකාවල යෙදෙනවා. අතිගරු ජනාධිපතිතුමා, ගරු අග්‍රාමාත්‍යතුමා ඇතුළු මේ රජය ජීවිත සඳහා - ජීවිත මිල කරන්න බැරි වුණත්- උපරිම වන්දියක් ලබා දීමටත්, දේපොළ සඳහා උපරිම වන්දියක් ලබා දීමටත් මේ වන විට අවශ්‍ය ක්‍රියාමාර්ග ගනිමින් සිටිනවා. ඉතාම කඩිනමින් වන්දි ලබා දීමේ වැඩ පිළිවෙළ නිම කරනවාය කියන එක බොහොම පැහැදිලිව සඳහන් කරන්න ඕනෑ. එම නිසා රුපියල් ලක්ෂයක වන්දිය හුදෙක් දේශපාලනමය කරුණක් කියන එක විශේෂයෙන්ම සඳහන් කරන්න ඕනෑ. ඒක සම්පූර්ණ වන්දි මුදල නොවෙයි කියන එකත් සඳහන් කරන්න ඕනෑ.

කුණු ප්‍රශ්නය සම්බන්ධයෙන් 2017 පෙබරවාරි 08වැනි දින ගරු උදය ප්‍රභාත් ගම්මන්පිල මන්ත්‍රීතුමා පාර්ලිමේන්තුවේ ප්‍රශ්නයක් ඇහුවා. මා එම ප්‍රශ්නයට එදින පිළිතුරු ලබා දුන්නා. එම හැන්සාඩ් වාර්තාව මම දැන් කියව්වා. ගරු උදය ප්‍රභාත් ගම්මන්පිල මන්ත්‍රීතුමා අද මේ සභාවේ දී පටිපාටි අසත්‍යක් කිව්වා. හැන්සාඩ් වාර්තාව කියවන්න කිව්වා. මම එහි වැරදි තොරතුරු ප්‍රකාශ කර තිබෙන බව එතුමා සඳහන් කළා. මම ඒක ප්‍රතික්ෂේප කරනවා. අරුවක්කාලු කුණු ව්‍යාපෘතිය සම්බන්ධයෙන් පැහැදිලි දින වකවානු සහිතව අපේ අමාත්‍යාංශය ගෙන තිබෙන ක්‍රියා මාර්ග පිළිබඳ එම පිළිතුරේ සඳහන් කර තිබෙනවා. ඒක හැන්සාඩ් වාර්තාවේ තිබෙනවා. ඒක කියවා බලන්න කියලා ඉතාම කාරුණිකව ඉල්ලීමක් කරනවා.

අද මේ විවාදය පුරාම මම දැකපු කරුණක් තිබෙනවා. “මේක පොදු ප්‍රශ්නයක්, මේ සඳහා ඒක රාශි විය යුතුයි, පක්ෂ හේද සියල්ල අමතක කළ යුතුයි, සියලු දෙනා මේ සඳහා වගකීම භාර ගත යුතුයි” කියලා බොහෝ දෙනෙකුගෙන් අදහස් ප්‍රකාශ වුණා. නමුත් බොහෝ දෙනෙක් එහෙම කියන අතරතුර, විශේෂයෙන්ම විපක්ෂයේ සමහර අය කිව්වා, “මේ රජය පමණක් මෙහි වගකීම භාර ගත යුතුයි; පැවැති රජය දිගටම තිබුණා නම් මේ ප්‍රශ්නය සඳහා ස්ථිරසාර විසඳුම් ලැබෙනවා, එම නිසා මේ සිද්ධියේ වගකීම අනිවාර්යයෙන්ම මේ රජය භාර ගත යුතුයි” කියලා. විපක්ෂයේ බොහෝ දෙනෙකු එවැනි අදහස් පළ කරනවා අපට ඇහුණා. එම නිසා මේක අලුත් දෙයක් නොවෙයි. බොහොම පැහැදිලිව, අතිගරු ජනාධිපතිතුමා, ගරු අග්‍රාමාත්‍යතුමා ඇතුළු රජය මේ සිද්ධියේ වගකීම භාර ගන්නවා. මේ ප්‍රශ්නයේ වගකීම අපි භාර

ගන්නවා. අපි මොනම ආකාරයකින්වත් මේ සිද්ධියෙන් ඇත් වෙන්න, මේ වගකීමෙන් ඇත් වෙන්න සුදානම් වෙන්නේ නැහැ. ඒ වාගේම අපි මේක ක්‍රියාත්මක නොවීමේ වගදැන්කරුවන්ගේ ගොඩින් ඇත් වෙන්න සුදානම් වෙන්නේ නැහැ. අපි කලින් රජයේත් හිටියා. අපි ඒ වගකීමත් භාර ගන්නවා. ඒ වගකීමෙන් එක පාර්ශ්වයකට පමණක් පවරන්නේ නැහැ. “මේ ප්‍රශ්නය 2015 වසර වෙනකම් අවුරුදු 30ක් තිබුණු ප්‍රශ්නයක්; මේ ප්‍රශ්නය විසඳන්න බැරි වුණා; විසඳන්න බැරි වුණේ ඒ ආණ්ඩුවේ යම් කොටසක් නිසා; ඒ කොටසේ අපි නැහැ” කියලා අපි ඇත් වෙන්නේ නැහැ. ඒකත් බොහොම පැහැදිලිව සඳහන් කරන්න ඕනෑ. එම නිසා මේක ජාතික ප්‍රශ්නයක්; මේක පක්ෂ දේශපාලනයෙන් තොරව බැලිය යුතු ප්‍රශ්නයක්; මේ සඳහා සියලු දෙනා පක්ෂ හේදයකින් තොරව, සැබෑ ලෙස, හදවතට එකඟව දායක වෙලා අනිවාර්යයෙන්ම ස්ථිරසාර විසඳුම් ලබා දිය යුතුයි කියලා මම විශේෂයෙන් සඳහන් කරන්න ඕනෑ.

අපේ අමාත්‍යාංශය විශේෂයෙන් බස්නාහිර පළාත තුළ ප්‍රධාන අභියෝග තුනක් හඳුනා ගෙන තිබෙනවා. ඉන් පළමුවැනි එක තමයි, සෑන අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය. දෙවැනි එක, රටවාහන තදබදය. ඒ ගැන කථා කරන්නේ නැති වුණාට ඒක ප්‍රධාන ප්‍රශ්නයක්. තුන්වැනි එක, කොළඹ නගර ප්‍රදේශයේ ඇති වෙලා තිබෙන ජල ගැලීම් ප්‍රශ්නය.

අපේ අමාත්‍යාංශය මුලින්ම තිබුණේ ආරක්ෂක අමාත්‍යාංශය යටතේ. ඉන් පසුව නගර සැලසුම් හා ජල සම්පාදන අමාත්‍යාංශය යටතට පැවරුණා. ඊට පසුව නව අමාත්‍යාංශයක් හදුවා. 2015 ජනවාරි 08වැනිදාට පසුව අපේ අමාත්‍යාංශය යටතේ තිබුණු සියලුම ආයතන, විෂය පථ කරුණු සහ ලිපිගොනු අමාත්‍යාංශ තුනකට බෙදී ගියා.

ඒ නිසා අපේ අමාත්‍යාංශය යටතේ තිබෙන සෑම ව්‍යාපෘතියකම මාස තුන හතරක ප්‍රමාදයක් තිබෙනවා කියන එක අපි හිතමැනිව පිළිගත යුතුයි. ඒක කාගේවත් වරදක් නිසා සිදු වුණු දෙයක් නොවෙයි. මැතිවරණයකදී ජනතාව ලබා දීපු ඡන්දය නිසා ආණ්ඩුව වෙනස් වුණා; ජනාධිපති වෙනස් වුණා. එම පරිපාලනමය වෙනස් වීම නිසා එම කාර්ය භාරය අනිවාර්යයෙන්ම අමාත්‍යාංශ තුනකට බෙදී ගිය නිසා පරිපාලනමය වශයෙන් මාස තුනක ප්‍රමාදයක් තිබෙනවා. අද අපි ඉතාම සතුටෙන් සඳහන් කරනවා, ඒ පරිපාලනමය හේතු නිසා සමහර ව්‍යාපෘති මාස තුනක් ප්‍රමාද වුණත්, ඒ මාස තුනත් අභිභවා 2019 වසරේදී අවසන් කරන්න තිබුණු ව්‍යාපෘති 2019 වර්ෂය මුලදී අවසන් කරන තත්ත්වයට ගෙන ඒමට අවශ්‍ය ක්‍රියාමාර්ග අපි මේ වන විට අරගෙන තිබෙන බව. ඒක විශේෂයෙන්ම සඳහන් කරන්න ඕනෑ.

මම හිතන විධියට බස්නාහිර පළාතේ දවසකට කුණු මෙට්‍රික් ටොන් 2,000ක්-2,200ක් ඒක රාශි වෙනවා. ඒක වරදවා තේරුම් ගන්න එපා. ඒකට “බස්නාහිර පළාතේ කුණු” කියන එක වැරදියි. බස්නාහිර පළාතේ සමස්ත ග්‍රාම නිලධාරී වසම් ප්‍රමාණයෙන් කුණු ඒක රාශි කරන්නේ සියයට 45ක් පමණ ග්‍රාම නිලධාරී වසම් ප්‍රමාණයක විතරයි. සියයට 55ක් ග්‍රාම නිලධාරී වසම්වල කුණු එකතු කරන්නේ නැහැ. එකතු කරන්නේ කැහැ කියා කියන්නේ ඒ ප්‍රදේශවල කුණු පිළිබඳව ප්‍රශ්නයක් නැහැ කියන එක නොවෙයි. ඒ ප්‍රදේශවල කුණු පිළිබඳව ප්‍රශ්නයක් තිබෙනවා, හැබැයි ඒ ප්‍රදේශවල කුණු පිළිබඳ ප්‍රශ්නය අද එළියට එන්නේ නැහැ. මගේ මැතිවරණ බල ප්‍රදේශයේත් ග්‍රාම නිලධාරී වසම් 26ක පමණයි කුණු එකතු කරන්නේ; ගම්පහ දිස්ත්‍රික්කයේ වැඩිම ජනගහනයක් සිටින ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාසය. බස්නාහිර පළාතේ මේ වන විට කුණු ඒක රාශි කරන්නේ ග්‍රාම නිලධාරී වසම්වලින් සියයට 45ක් පමණ ප්‍රමාණයක පමණයි. 2016 වර්ෂයේදී බස්නාහිර පළාතේ පළාත් පාලන ආයතන රුපියල් මිලියන 5,473ක් වියදම්

කරලා තිබෙනවා, කුණු වෙනුවෙන්. 2016 වසරේදී විතරක් නොවෙයි, පසුගිය අවුරුදු 20-30 තුළම ඒ පළාත් පාලන ආයතන කුණු වෙනුවෙන් ඒ මුදල වියදම් කරලා තිබෙනවා. ඒ තමයි බස්නාහිර පළාතේ කුණු ප්‍රමාණය සහ දරන වියදම් ප්‍රමාණය පිළිබඳ ප්‍රශ්නය. ඒ රුපියල් මිලියන පන්දහස් හාරසිය ගණනම වියදම් කළේ ස්ථීරසාර විසඳුම් ලබා දීමට නොවෙයි. කුණු හැංගීම සඳහා වියදම් කරලා තිබෙන්නේ, කුණුවලට විසඳුම් ලබා දීමට නොවෙයි. එහෙම විසඳුමක් ලබා දුන්නා නම් මෙවැනි කුණු කඳු අද ඉතුරු වෙන්නේ නැහැ. එම නිසා කිසිදු වැඩ පිළිවෙළක් නැතුව තාවකාලික පැලැස්තර දැමීම සඳහා පමණක් බස්නාහිර පළාත තුළ සෑම අවුරුද්දකම රුපියල් බිලියන 6කට ආසන්න මුදලක් පසු ගිය දශක ගණනාව තිස්සේ වාර්ෂිකව වියදම් කරලා තිබෙනවා. ආර්ථිකමය වශයෙන් විතරක් නොවෙයි, අවිධිමත් කසළ කළමනාකරණය නිසා සෞඛ්‍යමය වශයෙන් වාගේම විවිධාකාරයෙන් පාඩු ලබන්න සිදු වෙලා තිබෙනවා. මිල කරන්න බැරි දැවැන්ත ප්‍රශ්න ගණනාවකට අද මේ කුණු ප්‍රශ්නය මුල් වෙලා තිබෙනවා. එම නිසා මේ සම්බන්ධයෙන් කෙටි කාලීන, මධ්‍ය කාලීන සහ දීර්ඝ කාලීන විසඳුම් ක්‍රියාත්මක කළ යුතුයි.

විශේෂයෙන්ම සඳහන් කරන්න ඕනෑ, මිනොටමුල්ල කුණු කන්ද නාය යැමෙන් ඒ ජනතාව විපතට පත් වුණු අවස්ථාවේදී අපේ අමාත්‍යාංශයට ඒ වගකීම පැවරුණා. ගරු පායලි වම්පික රණවක ඇමතිතුමාගේ නායකත්වයෙන් අපි රැස්වීම් පවත්වලා, ත්‍රිවිධ හමුදාවේ සහයෝගය ඇතිව දින තුනක් ඇතුළත අවශ්‍ය කටයුතු සිදු කළා. විශේෂයෙන්ම ත්‍රිවිධ හමුදාවේ දායකත්වය නිසා අපට එය කරන්න පුළුවන්කමක් ලැබුණා. ජපානයෙන් පැමිණි විශේෂඥයන් සඳහන් කරපු එක කරුණක් තමයි අපේ රටේ විශේෂඥයන්, අපේ රටේ උගතුන්, බුද්ධිමතුන්, ත්‍රිවිධ හමුදාව - අපේ රටේ මානව සම්පත- මාස දෙකකින් කරන්න ඕනෑ වැඩ දින කිහිපයකින් -දින තුනක් ඇතුළත- ඉටු කර තිබෙනවාය කියන එක. අන්න ඒවායි අපි ගුණවාදීව දකින්න ඕනෑ.

ගරු බන්දුල ගුණවර්ධන මහතා

(මාණ්ඩුමුතු පත්‍රාල ඉක්කර්තන)
(The Hon. Bandula Gunawardane)
මූලාසනාරූඪ ගරු මන්ත්‍රීතුමනි,-

ගරු ලසන්ත අලගියවත්ත මහතා

(මාණ්ඩුමුතු ලසන්ත අලගියවත්ත)
(The Hon. Lasantha Alagiyawanna)

ඔබතුමා කථා කරන විට, මට බාධා කරන්න දුන්නේ නැහැ. ඔබතුමා ගුරුවරයා නිසා මම කථා කරන්න දෙන්නම්.

ගරු මූලාසනාරූඪ මන්ත්‍රීතුමා

(මාණ්ඩුමුතු තඹලානමාතරු උණුරුමානුරාදි)
(The Hon. Presiding Member)
ගරු බන්දුල ගුණවර්ධන මන්ත්‍රීතුමා.

ගරු බන්දුල ගුණවර්ධන මහතා

(මාණ්ඩුමුතු පත්‍රාල ඉක්කර්තන)
(The Hon. Bandula Gunawardane)

ගරු නියෝජ්‍ය අමාත්‍යතුමනි, කුණු කන්ද නිසා මිය ගිය අයගේ මුළු සංඛ්‍යාව ලෙස ඔබතුමන්ලා අරගෙන තිබෙන්නේ කියද?

ගරු ලසන්ත අලගියවත්ත මහතා

(මාණ්ඩුමුතු ලසන්ත අලගියවත්ත)
(The Hon. Lasantha Alagiyawanna)
දැනට, මිය ගිය සංඛ්‍යාව 33යි.

ගරු බන්දුල ගුණවර්ධන මහතා

(මාණ්ඩුමුතු පත්‍රාල ඉක්කර්තන)
(The Hon. Bandula Gunawardane)
හොඳයි.

ගරු ලසන්ත අලගියවත්ත මහතා

(මාණ්ඩුමුතු ලසන්ත අලගියවත්ත)
(The Hon. Lasantha Alagiyawanna)

මේ වන විටත් එම කුණු කන්ද සම්බන්ධයෙන් ත්‍රිවිධ හමුදාව සහ අපේ අමාත්‍යාංශය ඒකාබද්ධ වෙලා යම් වැඩ පිළිවෙළකට අවතීර්ණ වෙලා තිබෙනවා. මෙම කුණු කන්ද කළු ගලක් බවට පත් කරලා සදාකාලිකවම මේ විධියටම තියයි ද කියලා අද මෙම ගරු සභාවේදී කියවුණා. එහෙම තියන්නේ නැහැ. බිලුමැන්ඩල් කුණු කන්ද -දැන් එය යථා තත්ත්වයට පත් වෙලා තිබෙනවා.- එතැනින් ඉවත් කරලා එතැන උද්‍යානයක් ඉදි කිරීමට මීට මාස හයකට පමණ පෙර අපි පුවත් පත් දැන්වීම් කැඳවලා තිබෙනවා. එතැන අක්කර 25ක් තිබෙනවා. ඒ කුණු කන්ද එතැනින් ඉවත් කරලා ඒ කටයුතු කරන්න වරාය අධිකාරියත් අපිත් ගිවිසුමක් අත්සන් කරලා තිබෙනවා. ඒ ආකාරයෙන්ම තමයි මෙම මිනොටමුල්ල කුණු කන්ද සම්බන්ධයෙන් කටයුතු කරන්නේ. දැනට මේක මේ ආකාරයෙන්ම පවත්වා ගෙන යා යුතුයි. ඉදිරියේදී වර්ෂාපතනය එනවා. ඒ සඳහා අවශ්‍ය තාක්ෂණික පිළියම් යොදවා තිබෙනවා. මාස කිහිපයක් ගත වුණාට පසුව, එම කුණු කන්ද එතැනින් ඉවත් කරලා දීර්ඝ කාලීනව ස්ථීරසාර විසඳුම් ලබා දීමේ වැඩ පිළිවෙළ අනිවාර්යෙන්ම ක්‍රියාත්මක කරනවා. ඒ ප්‍රදේශවාසීන්ට මොනම ආකාරයකවත් හානියක් නැවත වතාවක් ඇති වෙන්නේ නැහැ. ඒ වාගේම ඉදිරියේදී අවදානමක් ඇති වෙයි කියලා හිතන තවත් පවුල් 300 ගණනක් පමණ හඳුනා ගෙන තිබෙනවා. ඒ අයට නිවාස 300 ගණනක් ලබා දීමේ කටයුතු ක්‍රියාත්මක කළ යුතුයි. ඒ සම්බන්ධව ඉදිකිරීම් සමාගමට කියලා තිබෙනවා. ඒ ගෙවල් සාදා අවසන් වන්නේ පුළු මාසය අවසානයේදීයි. නමුත්, ත්‍රිවිධ හමුදාවේ සහයෝගයත් ලබා දීලා පුති මාසය වන විට ඒ නිවාස සාදා නිම කර ඒ අය සඳහාත් නිවාස ලබා දීමේ වැඩ පිළිවෙළක් ක්‍රියාත්මක කර තිබෙනවා. ඒ සඳහා අපේ අමාත්‍යාංශයෙන් නාගරික සංවර්ධන අධිකාරියට මුදල් ප්‍රතිපාදන ලබා දෙනවා. නාගරික සංවර්ධන අධිකාරියට රජයේ මුදල් නඩත්තු කිරීම් සඳහා ලබා දෙන්නේ නැහැ. නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය ගෙවල් හදන්නේ පොලියට ණය අරගෙනයි. එවිට, පොලී ගෙවන්න ඕනෑ. දැනට කොළඹ නගරයේ හඳුනා නිවාස සඳහා මාසයකට පොලිය පමණක් රුපියල් මිලියන තුන්සියයකට ආසන්න ප්‍රමාණයක් නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය ගෙවනවා. රජය ඒ ප්‍රතිපූර්ණය කරන්න දැනට ඉදිරිපත් වෙලා තිබෙන්නේ ඒ නිසායි. මේ ආකාරයෙන් ඒ අයට සහන ලබා දීම සහ කුණු කන්දට මධ්‍ය කාලීන සහ දීර්ඝ කාලීන විසඳුම් ලබා දීමේ වැඩ පිළිවෙළක් ක්‍රියාත්මක කරනවා වාගේම, කසළ කළමනාකරණය සහ කසළ ඉවත් කිරීම වෙනුවෙන් තිබෙන වැඩ පිළිවෙළ මොකක්ද?

විශේෂයෙන්ම මම කියන්න ඕනෑ, ගරු ඇමතිතුමාත් සඳහන් කළා, අපි හිටපු පසුගිය රජය අරුවක්කාලු ප්‍රදේශයට කුණු ගෙන යෑමට වැඩ පිළිවෙළක් ඉදිරිපත් කළ බව. මම හිතන්නේ මම කථා කළාට පසුව ගරු මොහොමඩ් නව්ව් මන්ත්‍රීතුමා කථා කරන්න ඉන්නවා. එතුමා ඒ සම්බන්ධව කථා කරයි. එම ප්‍රදේශයට කසළ ගෙන යාම සම්බන්ධයෙන් විරෝධතාවක් තිබෙනවා. නමුත්, රජය බොහෝම පැහැදිලිව ස්ථීරසාර විසඳුමක්, තීරණයක් අරගෙන තිබෙනවා. මෙම කුණු කොහොට ගෙන ගිහින් මේ කටයුත්ත සිදු කළත් අවම වශයෙන් කාටවත් හානියක් වෙන්නේ නැහැයි කියලා කියන්න පුළුවන් කමක් නැහැ. නමුත්, සියයට 2ක තුනක හානියක් සිදු වෙයි. හැබැයි, මෙහි සියයට 90ක හානියක් සිදු වෙනවා නම්, තවත් තුනක සිදු වන්නේ සියයට 2ක,

[ගරු ලසන්ත අලගියවන්ත මහතා]

සියයට 3ක පමණ හානියක් නම්, මොන අවදානම, මොන අභියෝගය ආවත් ඒ සියයට 2, 3 අභියෝගය ගන්න රජයකට සිදු වෙනවා.

මූලාසනාරූප ගරු මන්ත්‍රීතුමනි, 2013 වර්ෂයේ හිටපු ආරක්ෂක ලේකම්තුමා ලෝක බැංකු ආධාර යටතේ අරුක්කාලු ව්‍යාපෘතිය ශක්‍යතා අධ්‍යයනය කරලා ඒ කටයුතු ආරම්භ කළා. ඒක හොඳ ව්‍යාපෘතියක්. ඒක කළ යුතු ව්‍යාපෘතියක්. හැබැයි, අපි ඒ ව්‍යාපෘතිය නතර කළේ නැහැ. ඒක බොහොම පැහැදිලිව අපි සඳහන් කරන්න ඕනෑ. 2013 පටන් ගන්නට ඒ සඳහා කැබිනට් පත්‍රිකාව දැමීමේ, 2014 නොවැම්බර් මාසයේයි. Proposals call කිරීම සහ අවශ්‍ය කරුණු කිහිපයක් සම්බන්ධයෙන් තමයි අවශ්‍ය කැබිනට් පත්‍රිකාව දැමීමේ. එතකොට පාරිසරික අධ්‍යයන කටයුතු සිදු වෙමින් තිබුණා. 2016 පරිසර ඇගයීම් වාර්තාවෙන් ඒ තෝරා ගත් ඉඩම සඳහා පරිසර බලපත්‍රය ලබා දෙන්න පුළුවන්කමක් නැහැයි කියලා අපට සඳහන් කළා. ඒක වන සංරක්ෂණ ප්‍රදේශයට අයත්ව තිබෙන භූමියක් කියලා කිව්වා.

ඊට පසුව අපේ අමාත්‍යාංශයේ නිලධාරීන්, ගාමිණී ජයවික්‍රම පෙරේරා ඇමතිතුමා ඇතුළු සියලුම අය නිරීක්ෂණ වාරිකාවක් කරලා ඒ තෝරා ගත් ඉඩම නොව, වෙනත් ඉඩමක්, වෙනත් ප්‍රදේශයක් ඒ සඳහා තෝරා ගන්නා. ඒ සඳහා තිරසර සංවර්ධන හා වනජීවී අමාත්‍යාංශයේ එකඟතාව ලැබුණා. ඒ වාගේම කලින් සැලසුම් කරලා තිබුණේ, තිරණය කරලා තිබුණේ, මිනොටමුල්ල ප්‍රදේශයෙන්ම කෝට්ටිවලට කුණු පටවා අරුක්කාලු ප්‍රදේශයට ගෙන යන්නයි. නමුත් මිනොටමුල්ල ප්‍රදේශයෙන් ඒ කටයුත්ත කරන්න පුළුවන්කමක් ලැබුණේ නැහැ. ඒ ප්‍රදේශයේ කුණු කන්ද නිසා ඒ සඳහා වෙන්කර තිබුණු ඉඩම් පවා ඒකට යටවන තත්ත්වයක් තමයි තිබුණේ. ඒ අනුව පැලියගොඩ ප්‍රදේශයේ දැනට තිබෙන කුණු කන්ද -එහෙම නැත්නම් මෙය අලුත් ප්‍රදේශයක් කියලා කියයි.- සහිත ප්‍රදේශයේ අක්කර 10ක් හඳුනා ගෙන, ඒ ප්‍රදේශයේ කුණු කෝට්ටිවලට පටවා අරුක්කාලු ප්‍රදේශයට ගෙන යෑමේ ව්‍යාපෘතිය සඳහා අවශ්‍ය ක්‍රියා මාර්ග ගෙන, පසුගිය කාල සීමාව තුළදී එය ක්‍රියාත්මක වෙමින් තිබුණා.

අවසාන වශයෙන් ගන්න බැරිවෙලා තිබුණු තීන්දු තීරණ - විශේෂයෙන් පාරිසරික වශයෙන් තිබුණු ප්‍රශ්නවලට, මේ පිළිබඳව මහ ජනතාවට විරෝධතා ඉදිරිපත් කරන්න මාස 6ක කාලයක් ලබා දිය යුතුයි යනාදී වශයෙන් තිබුණු ප්‍රශ්නවලට- මේ සිද්ධියෙන් පස්සේ රජය ප්‍රතිපත්තිය වශයෙන් ගන්නා, මාසයක් ඇතුළත පාරිසරික අධ්‍යයන වාර්තා සකස් කරලා අනිවාර්යයෙන්ම මේ ව්‍යාපෘතිය කඩිනමින් ක්‍රියාත්මක කරනවාය කියලා. ඒ අනුව ඒ ව්‍යාපෘතිය දැන් ක්‍රියාත්මක කිරීමට අවශ්‍ය කටයුතු සිදුව තිබෙනවා. විශේෂයෙන්ම අවුරුදු එකහමාරක් ඇතුළත මේ ව්‍යාපෘතිය නිම කරන්න තමයි බලාපොරොත්තුව තිබෙන්නේ. පවතින තත්ත්වය අනුව අපට ඉලක්කවලට යන්න පුළුවන්කමක් තිබෙනවා. අන්න එවැනි කටයුතු සඳහා පාර්ලිමේන්තුවේ සියලුම දේශපාලන පක්ෂවල සහයෝගය, දායකත්වය සැබෑ ලෙස ලබා දීම අවශ්‍යයි කියා මා හිතනවා.

ගරු මූලාසනාරූප මන්ත්‍රීතුමා

(මාණ්ඩුමිතු ත්‍යාගමතාභිමුඛ උග්‍රාප්පිභ්ණර් අචාර්ණ)

(The Hon. Presiding Member)

ඔබතුමාට තව වෙලාව අවශ්‍යද?

ගරු ලසන්ත අලගියවන්ත මහතා

(මාණ්ඩුමිතු ලණ්ණර් අලගියවන්ත)

(The Hon. Lasantha Alagiyawanna)

ඔව්.

ගරු මූලාසනාරූප මන්ත්‍රීතුමා

(මාණ්ඩුමිතු ත්‍යාගමතාභිමුඛ උග්‍රාප්පිභ්ණර් අචාර්ණ)

(The Hon. Presiding Member)

කොපමණ වෙලාවක් අවශ්‍ය වෙයිද?

ගරු ලසන්ත අලගියවන්ත මහතා

(මාණ්ඩුමිතු ලණ්ණර් අලගියවන්ත)

(The Hon. Lasantha Alagiyawanna)

විනාඩි 15ක් පමණ.

ගරු මූලාසනාරූප මන්ත්‍රීතුමා

(මාණ්ඩුමිතු ත්‍යාගමතාභිමුඛ උග්‍රාප්පිභ්ණර් අචාර්ණ)

(The Hon. Presiding Member)

විනාඩි 15ක් නොවෙයි, විනාඩි 5ක් දෙන්න පුළුවන්.

ගරු ලසන්ත අලගියවන්ත මහතා

(මාණ්ඩුමිතු ලණ්ණර් අලගියවන්ත)

(The Hon. Lasantha Alagiyawanna)

පස් වරු 6.30 දක්වා වෙලාව තිබෙනවා නේ.

ගරු මූලාසනාරූප මන්ත්‍රීතුමා

(මාණ්ඩුමිතු ත්‍යාගමතාභිමුඛ උග්‍රාප්පිභ්ණර් අචාර්ණ)

(The Hon. Presiding Member)

ඔබතුමා කථා කරන්න කෝ. කලීකයෝ -මෙතුමන්ලා- වෙනස් කරයි.

ගරු ලසන්ත අලගියවන්ත මහතා

(මාණ්ඩුමිතු ලණ්ණර් අලගියවන්ත)

(The Hon. Lasantha Alagiyawanna)

ඊට අමතරව විශේෂයෙන්ම මිනොටමුල්ල ප්‍රදේශයේම විදුලි නිෂ්පාදනය කිරීම සඳහා 2011දී කොළඹ නගර සභාවෙන් "වෙස්ටර්න් පවර්" කියන සමාගමට ඉඩමක් ලබා දුන්නා. ඉඩමක් ලබා දීලා ඒ ඉඩමට නාගරික සංවර්ධන අධිකාරියට රුපියල් මිලියන 150ක් ගෙව්වා. මේ ව්‍යාපෘතිය 2011 සිටම තිබුණා. හැබැයි, ඒ සමාගමට දීප්‍ර ඉඩමටත් 2012 සිට කුණු දැමීමා. කුණු දැමීමාට පස්සේ ඒ සමාගමට ඒ ව්‍යාපෘතිය කරන්න පුළුවන්කමක් ලැබුණේ නැහැ. ඊට පස්සේ 2016 මුල් භාගයේදී නැවත වතාවක් ඒ සමාගමටම එන්න කියලා මුතුරාජවෙල ප්‍රදේශයෙන් අක්කර 10ක ඉඩමක් අපි ලබා දුන්නා. 2012දී අර ඉඩමට ගෙවපු සල්ලි ශ්‍රී ලංකා ඉඩම් ගොඩකිරීමේ හා සංවර්ධන කිරීමේ සංස්ථාවට ලබාගෙන ඒ සඳහා ගිවිසුම් දැන් අත්සන් කරලා තිබෙනවා. ඒ වාගේම පළාත් සභාවලට, පළාත් පාලන ආයතනවලට කුණු සම්බන්ධව ජාත්‍යන්තර වශයෙන් ගිවිසුම් අත්සන් කිරීමේ හැකියාවක් නැති නිසා 2015දී අමාත්‍ය මණ්ඩලය විසින් අපේ අමාත්‍යාංශයට මේ සම්බන්ධව අවස්ථාව ලබා දුන්නා. අමාත්‍යාංශ තුනක් ඒකාබද්ධ වෙලා ජාත්‍යන්තරව මිල ගණන් කැඳවා, යෝජනා කැඳවා, පුවත් පත් දැන්වීම් පළ කළා; ගම්පහ දිස්ත්‍රික්කය සඳහාත්, කොළඹ දිස්ත්‍රික්කය සඳහාත් කුණු සඳහා ස්ථීරසාර විසඳුම් ලබා දීමේ ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කරන්නාය කියලා. ඒ අනුව පසු ගිය අවුරුද්දක් වැනි කාල සීමාවක් තුළ අපි පුවත් පත් දැන්වීම් පළ කළා. ආයතන 194ක් යෝජනා අරගෙන ගියා. යෝජනා අරගෙන ගියත්, අවසානයේ අපට යෝජනා ලබා දුන්නේ ව්‍යාපෘති 7ක් පමණයි. ව්‍යාපෘති 7 අවසාන වශයෙන් ටෙන්ඩර් මණ්ඩලයෙන් සහ තාක්ෂණික ඇගයීම් කමිටු ඒ අවශ්‍ය කටයුතු, පරීක්ෂණ සියල්ලක්ම කරලා, මේ වන විට මුතුරාජවෙල සඳහා කේසිඑච්ට් කියන ආයතනය දවසකට මෙට්‍රික් ටොන් 630කටත්, විශේෂයෙන්ම කොළඹ කරදියාන ප්‍රදේශයේ ෆොයර්වේ කියන ආයතනය දවසකට මෙට්‍රික් ටොන් 500කටත් මීට මාස එකහමාරකට පෙර ගිවිසුම් අත්සන් කරලා තිබෙනවා.

දැන් බස්නාහිර පළාත් සභාවේ සහ අපද්‍රවාය කළමනාකරණය අධිකාරිය තමයි මෙහි ඉදිරි කටයුතු කරන්නේ. ගිවිසුම් අත්සන්

இந்த நாட்டில் ஒரு புதிய அரசு உருவாக்கப்பட்டால், சிறுபான்மை மக்களுக்குப் பாதகமில்லாமல் ஆட்சி நடக்குமென்ற நம்பிக்கையில் நாங்கள் எல்லோரும் மேதகு ஜனாதிபதி அவர்களினதும் மாண்புமிகு பிரதமர் அவர்களினதும் தலைமையில் இந்த 'நல்லாட்சி' அரசைக் கொண்டுவந்தோம். அவ்வாறான ஆட்சியிலா இந்த மோசமான நடவடிக்கை நடக்கின்றது? என்று எமது மக்கள் இன்று கேள்வியெழுப்புகின்றார்கள். இதனால் எங்களுடைய தலைவர் கௌரவ ரவுப் ஹக்கீம் அவர்களும் தமிழ்த் தேசியக் கூட்டமைப்பின் தலைவர் கௌரவ சம்பந்தன் அவர்களும் இணைந்து இன்று காலை மேதகு ஜனாதிபதி மைத்திரிபால சிறிசேன அவர்களைச் சந்தித்து, இந்த இறக்காமல் மாணிக்கமடுப் பிரதேசத்தில் வணக்கஸ்தலத்தை அமைப்பதற்கு அனுமதிக்காமல் அந்த நடவடிக்கையைத் தடுத்து நிறுத்தி, அங்கு சகஜமான ஒரு நிலைமையைக் கொண்டுவருமாறு வேண்டுகோள் விடுத்திருக்கின்றார்கள். அதற்கான நடவடிக்கையை எடுப்பதாக இன்று மேதகு ஜனாதிபதி அவர்கள் உறுதியளித்துள்ளார். அதனை இந்த நாட்டின் சகல முஸ்லிம் சமூகத்தினரும் தமிழ்ச் சமூகத்தினரும் எதிர்பார்த்துக் கொண்டிருக்கின்றனர். இந்த விடயத்தில் மேதகு ஜனாதிபதி அவர்கள் மிகத் தீர்க்கமான, உறுதியான,

මේ බේදවාක්කයට තව ප්‍රධාන කාරණාවක් තමයි පොලිතින්. ඕනොට්ටුල්ලට එන පොලිතින්වලට වග කිව යුත්තේ සමස්ත ශ්‍රී ලංකාවෙන්ම කොළඹට ඇදී එන ජනතාවයි. තමන්ගේ බත් පත ඔතාගෙන එන ඒ පොලිතින් කඩදාසියේ සිට ඒ සියලු දේවලින් තමයි, මේ කසළ කළමනාකරණය ප්‍රමිතිගත කර ගන්න බැරි වෙලා තිබෙන්නේ, ක්‍රමානුකූල කර ගන්නට බැරි වෙලා තිබෙන්නේ. එම නිසා ප්‍රධාන වශයෙන් අනාගත ජාතික වැඩසටහනක් හරහා moral education system එකක් මේ අධ්‍යාපන ක්‍රමවේදය තුළට ඇතුළත් කළේ නැත්නම් ක්‍රමානුකූලව කසළ separation system එකක් develop කර ගන්න අපට කිසිසේත් හැකියාවක් ලැබෙන්නේ නැහැ. ලෝකයේ රටවල් අතර ජපානයේ යොකොහාමා නගරය, Western Region Megapolis Planning Project එක හා සමානව යන smart city එකක්. මේ ක්‍රමය යටතේ විවිධ ක්‍රමවලට කසළ කළමනාකරණය වෙනවා විතරක් නෙවෙයි, separate වෙනවා.

[ගරු (මහාචාර්ය) ආශ්‍රිත මාතෘකා]

උදාහරණයක් වශයෙන් කියනවා නම් "burnable garbage" හැටියට නැත්නම් plastic containers and packaging cans, bottles, PET bottles, small metal items විධියට, නැත්නම් කඩදාසි විධියට, භාවිත කළ රෙදි විධියට, විශාල garbage විධියට මේ ආදී වශයෙන් separation systems develop වෙලා තිබෙනවා. එසේ නම්, මෙම ක්‍රමවේදය අපි කුඩා දරුවන්ට මුලින්ම උගන්වන්නේ කොහොමද? ප්‍රාථමික අධ්‍යාපනයට මේ ක්‍රමවේදය හරියාකාරව ඉගැන්වුවහොත් වැඩිහිටියන්ගේ ගෙදරදී මෙය හරියාකාරව කරනවා. ඒ මොකද, කුඩා දරුවන් කියනවා, "තාත්තේ, තාත්තේ ඔහොම නොවෙයි ඔය කුණු ටික දාන්නේ. ඔක නොවෙයි නිවැරදි ක්‍රමය" කියා. ඒ විධියට කුඩා දරුවන් දෙමව්පියන්ට උගන්වනවා. මේ moral education එක මේ රටට අවශ්‍යයි. එසේ නැතිවුණොත් අපට කිසිම දවසක ජාතියක් හැටියට ජාත්‍යන්තර ප්‍රමිතිගත ක්‍රමයකට එසේ නැත්නම් අනාගතය දකින දීර්ඝ කාලීන සැලැස්මකට මේ කසළ කළමනාකරණය කර ගන්නට බැරි වෙනවා. අපිට අත් දැකීම් තිබෙනවා. පසුගිය අවුරුදු විස්ස තුළම අපිට බැරි වුණා, මේ කසළ කළමනාකරණය කර ගන්න. මේ අවුරුදු විස්ස තුළම ගිහින් මිනොටමුල්ලේ කුණු ගොඩ ගැහුවා.

ඒ කසළ කළමනාකරණය කරගන්න බැරි වුණා. දැන් කිසිමුල් කළුප හෙළන අයට පසුගිය අවුරුදු 20 ඇතුළත ඒක කර ගන්න බැරිවුණා. දැන් කියනවා, මේක මාස 6න් කරන්න බැහැ; මාස 9න් කරන්න බැහැ; අවුරුදු දෙකක් ගතවෙනවා කියලා. ඔව්, එවැනි කන්දක් ගොඩගැහුවාට පස්සේ ඒක ඉවත් කරන්න දීර්ඝ කාලයක් ගතවෙනවා. එය ක්‍රමානුකූලව කළේ නැත්නම් කළමනාකරණය කරගත නොහැකි වෙනවා.

ජපානයේ යොකොහාමා වැනි නගරවල ගෙවල් 50ක්, 100ක් වගේ එකතු වෙලා කමිටු හදලා තිබෙනවා. එම කමිටු හරහා තමයි තමන්ගේ ප්‍රදේශයේ කසළ කළමනාකරණය නැත්නම් නිවැරදිව separate වෙනවාද කියා සොයා බලන්නේ. ඒ ආකාරයේ කමිටු හරහා නිවාස ආශ්‍රිතව නායකයින් පත් කරගෙන, එම නායකයින් හරහා කසළ කළමනාකරණ වැඩසටහන් නියාමනය කරගන්න පුළුවන් වෙනවා. එය රටේ සියලුම ජනතාව එකතු විය යුතු වැඩසටහනක් වෙනවා. "මේක අයිති අපට නොවෙයි, ඒක අයිති මහ නගර සභාවටයි, ඒක කසළ එකතු කරන සේවකයාට අයිති වැඩක්, එහෙමත් නැත්නම් මේක අයිති දේශපාලනඥයින්ට" කියලා අඟිල්ලේ දිගු කරලා පැත්තකට වෙලා ඉන්න බැහැ. කසළ කළමනාකරණය කරගන්නේ නැත්නම් අපට ගෙවල්වල වාසය කරන්න බැරිවෙනවා. අපි දැක්කා, කසළ කළමනාකරණය හරියාකාරව නොකිරීම නිසා අප්‍රීතාව වාගේ රටවල වසංගත රෝග පවා ඇති වුණා. එවැනි අනාගත ප්‍රශ්නයක් වෙන්න කලින් අපේ රටේ සියලුදෙනා එකතු වෙලා නිවැරදි ජාතික ප්‍රතිපත්තියකට යා යුතුයි.

ගරු ඉරාන් වික්‍රමරත්න නියෝජ්‍ය ඇමතිතුමා සඳහන් කළා, නිවැරදි තීරණ නොගත් රාජ්‍ය නිලධාරීන් මෙයට වග කිව යුතුයි කියලා. ඒ වාගේම ගරු ගාමිණී ජයවික්‍රම පෙරේරා මැතිතුමා යෝජනා කළා, තිරසර සංවර්ධනයක් සහිත අනාගතයකට යාම සඳහා පොලිතින් තහනම් කරන්නේ කොහොමද කියන කාරණය. මම එතුමාත් එක්ක එකඟ වෙනවා. අපි supermarket එකකට ගියොත් අපි දකිනවා, ජනතාව polythene bagsවල තමයි බඩු ගෙනයන්නේ. Recycle කරන්න පුළුවන් bags වර්ග supermarketsවලම තිබෙනවා. එසේ recycle කළ හැකි මල්ලකට බඩු ගත්තොත් පොලිතින් භාවිතය අඩු වෙනවා. එහෙම නම් අපි polythene bagsවලට මුදලක් යෝජනා කරන්න ඕනෑ. අපි දැකලා තිබෙනවා, වෙනත් රටවල polythene bag එකක් ගන්නවා නම්

ලොකු ගණනක් අය කරනවා. Polythene bag එකක් රුපියල් 100ක් විය යුතුයි කියලා අපි යෝජනා කරනවා. රුපියල් 100ක් ගෙව්වේ නැත්නම් polythene bag එකක් ලබා දෙන්නේ නැහැ. එහෙම දෙයක් කළොත් polythene bags නොගෙන ඉන්න ජනතාව පෙළඹෙනවා. එහෙම වුණොත් තමයි recycle bag එකක් ගන්න, එහෙම නැත්නම් මල්ලක් අරගෙන ගිහිල්ලා බඩු ටික දාගෙන ගෙදර ඇවිල්ලා පරිහරණය කරන්න ජනතාව යොමු වෙන්නේ. දැන් කරන්නේ, අපි පොලිතින් ටික ගෙදර ගොඩගසා ගන්නවා. ඊට පස්සේ ඒ පොලිතින් ටික එහෙම පිටින්ම කසළ සමඟ දමනවා. එතකොට මොකද වෙන්නේ? මිනොටමුල්ල වාගේ කුණු කළු ගොඩ ගැහෙනවා. ඒ නිසා අනිවාර්යයෙන්ම පොලිතින් මේ රට තුළ තහනම් කළ යුතුයි. අපට ඒවා කෙටි කාලීනව තහනම් කළ හැකියි. එහෙම නැත්නම් වෙනත් ක්‍රමවේදවලට, නැත්නම් පොලිතින් වෙනුවට භාවිතා කළ හැකි වෙනත් ආදේශකවලට යා හැකි වෙනවා. මේ හරහා අනාගතයේදී තිරසර ශ්‍රී ලංකාවක් සඳහා අවශ්‍ය ජාතික වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කළ හැකි වෙනවා.

ගරු ලසන්ත අලගියවත්ත මැතිතුමා මතක් කළා, අපේ කසළවල වැඩි වතුර ප්‍රතිශතයක් තිබෙනවා, ඒ නිසා කළමනාකරණය කරන්න අමාරුයි කියලා. නමුත්, ලෝකයේ විවිධ රටවල biogasification වාගේ ක්‍රමවේද මගින් වතුරත් එක්කම එකතු කරලා, sludge එකතු කරලා කසළ කළමනාකරණය කරන ක්‍රම තිබෙනවා. එම ක්‍රමවේදවලට අප යා යුතුව තිබෙනවා. මේ ආදී ක්‍රම හරහා දීර්ඝ කාලීන වැඩසටහන් පිළිබඳව අපි අපේ අවධානය යොමු කළ යුතුයි කියා ප්‍රකාශ කරමින්, මට කාලය ලබාදීම පිළිබඳව ස්තූතිවන්ත වෙමින් මගේ කථාව අවසන් කරනවා.

ගරු මූලාසනාරූප මන්ත්‍රීතුමා

(மாண்புமிகு தலைமைதாங்கும் உறுப்பினர் அவர்கள்)

(The Hon. Presiding Member)

බොහොම ස්තූතියි.

The Hon. Mohamed Navavi, please. You have five minutes.

[5.51p.m.]

ගරු මොහොමඩ් නවව් මහතා

(மாண்புமிகு முஹமட் நவவி)

(The Hon. Mohamed Navavi)

Thank you very much, Mr. Presiding Member, for giving me this opportunity. First, my condolences and sympathies are with the families who have lost their kith and kin and their family members, in this tragedy.

Sir, I was listening to the speakers of the Opposition who said that all must take the blame. I disagree. I was the Minister of Environment in the North-Western Provincial Council - I can remember it was the third Provincial Council in the country. We had the same problem in Kurunegala, but we sorted it out within two years. In Aruwakkalu - the famous area which we are talking of - we had the same problem. They had removed Limestone and just left the pits. But, we sorted it out; we got it refilled with soil. Like this, whatever problems we had, we were able to solve them under the leadership of the then Chief Minister, the Hon. S. B. Nawinne.

Sir, today, the Hon. Members of the Opposition cannot point fingers at us, because for the last 10-15

years, all the Provincial Councils were run by them and ninety per cent of the local government bodies were managed by the present Opposition. So, they should have attended to this problem earlier. Today they say that they started something which we did not follow. But, when you think of the last 10-15 years, I am sure, all the mistakes were done by them. Now only His Excellency the President and the Hon. Prime Minister have got the opportunity to attend to them and within the last two years they have started resolving the problem.

I was listening to all the speeches and every other Hon. Member was talking about Aruwakkalu in Puttalam. Sir, just give me a few more minutes. I do not know whether people consider Puttalam as a junkyard. First and foremost, in 1965, they started the Cement Corporation in Puttalam and for 15 - 20 years we were suffering. The dust was swarming around the area and the coconut plantation was severely affected. So, people had to sell their lands. In addition, there were diseases like TB and asthma spreading and unfortunately these were going on for many years. I can remember, during the third Provincial Council Election we promised to attend to this problem. When we won, we fixed electrostatic precipitators and we were able to arrest the problem. That was the first thing we did.

The famous Holcim Cement Plant is in Puttalam. But, you will not believe that out of 1,229 workers there, only 47 workers are from Puttalam. Today, even a small contract is not given to a person in Puttalam; it is given to outsiders. That is also another junkyard in Puttalam. It was dumped there, but the profit is going to some others.

Then, take the famous coal power plant in Norochcholai. The Sampur people objected the setting up of the coal power plant there and they put a stop to it. We, the Puttalam people, also objected. Despite that it was constructed and today we are suffering. The dust is always swarming around and 16,000 acres of cultivable land have got spoiled. That is what is happening in Puttalam today. There too, over 1,200 people are working, but not even 25 - 50 workers are from Puttalam. When it was constructed, they promised so many things. They said, 50 per cent of the workforce would be from Puttalam; they would pay compensation straightaway and the industries there would get 50 per cent of electricity through that project. But, very unfortunately, not even 25 - 30 people of Puttalam are working there today. Even last month, 40 people were taken, all from outside. So, it is another junkyard.

In addition, the Air Force has taken over 2,000 acres of land in Kalpitiya. I am sure the Hon. Members know about it. There, they practise target shooting there. Because of this, five or six people and so many animals have got killed. We have protested. This is another junkyard.

The moment you start dumping garbage, I am sure the people of Puttalam - whether I support or not - will create a problem. They will protest and there will be many problems.

At the Presidential Election, His Excellency won the Puttalam Electorate by 35,000 votes. That is why we won the District. At the Parliamentary Election, we won it by 28,000 votes. That is why we won the District. The people of Puttalam supported the President; the people of Puttalam supported the Hon. Prime Minister and today they are asking me, "Is this what we get in return?" What am I to say?

Sir, if you compare the cost of transporting garbage from Colombo to Puttalam with the installation of machineries - I will submit the estimates - it will be enormous, it will be ten times more. Therefore, I request the Hon. Prime Minister to take this matter into his hands. What is happening today is, the Provincial Councils are pulling in one direction and the Local Government bodies are pulling in another direction just to create a bad impression on the Government. Therefore, I am sure if the Hon. Prime Minister takes this into his hands - under his Ministry which has all the powers - within six months we can solve this problem.

In the morning, I was listening to the Hon. Faiszer Musthapha. He stated that he has already organized to provide a few machineries, one for each province, to arrest this issue without transporting garbage from one point to another. A Canadian company came to me and I took them there. They said it is a goldmine, because fifty per cent of it can be recycled. What is happening today?

ஓர் இராசனார் உத்தரவு

(மாண்புமிகு தலைமைதாங்கும் உறுப்பினர் அவர்கள்)
(The Hon. Presiding Member)

Hon. Member, you have to wind up now.

ஓர் மொகமேட் நவவி

(மாண்புமிகு முஹமட் நவவி)
(The Hon. Mohamed Navavi)

Sir, please give me two more minutes.

I took this company there eight months ago; but for months we are still going round and round, meeting this official and that official. At the same time, that company has gone to Bangladesh and opened a factory. Within one month they have started work there. I think, the Hon. Prime Minister should look into this matter and take it into his hands and solve this problem, because we have been suffering for too long.

Sir, roads have not been constructed in Puttalam; employment has not been given to Puttalam people. I request the Hon. Prime Minister to fulfill our needs first. I am the only Member from that area. But unfortunately, I am not in any of the District Committees. My people tell me that roads have not been constructed and employment has not been given to them. Seventeen thousand acres of vegetable land have been neglected today because of the coal power plant. These things must be corrected before you dump garbage there. I do not say, "Do not do it." But the people of Puttalam will never allow that. Last month, about 5,000 people protested when they came to know about it. With the expenditure of transporting one trainload there, probably five or six factories can be opened.

[ගරු මොහොමඩ් නව්වි මහතා]

Hon. Presiding Member, please give me two more minutes.

ගරු මූලාසනාරූඪ මන්ත්‍රීතුමා

(மாண்புமிகு தலைமைதாங்கும் உறுப்பினர் அவர்கள்)
(The Hon. Presiding Member)

No, I have given you almost nine minutes now. Please wind up.

ගරු මොහොමඩ් නව්වි මහතා

(மாண்புமிகு முஹமட் நவவி)
(The Hon. Mohamed Navavi)

Therefore, I request the Hon. Prime Minister to reconsider and stop this. The people of the Puttalam Electorate which looked after the President and the Hon. Prime Minister are expecting a few things in return. Thank you very much.

ගරු මූලාසනාරූඪ මන්ත්‍රීතුමා

(மாண்புமிகு தலைமைதாங்கும் உறுப்பினர் அவர்கள்)
(The Hon. Presiding Member)

මිළහට, ගරු (වෛද්‍ය) කවින්ද හේෂාන් ජයවර්ධන මහතා. ඔබතුමාට විනාඩි 5ක කාලයක් තිබෙනවා.

[අ.හා. 6.01]

ගරු (වෛද්‍ය) කවින්ද හේෂාන් ජයවර්ධන මහතා

(மாண்புமிகு (வைத்திய கலாநிதி) கவிந்த ஹேஷான் ஜயவர்தன)
(The Hon. (Dr) Kavinda Heshan Jayawardana)
බොහොම ස්තුතියි, මූලාසනාරූඪ ගරු මන්ත්‍රීතුමනි.

ප්‍රථමයෙන්ම මිනោටමුල්ල ජනතාවට අත්වැණු කනගාටුදායක ඉරණම පිළිබඳව අපගේ ශෝකය ප්‍රකාශ කරනවා. ලෝකයේ විවිධ රටවලට ගියාම ඒ රටවල් ළඟා කරගෙන ඇති සංවර්ධනය අපි දකිනවා. ඒ රටවලට බැහැලා ගුවන් තොටුපළෙන් එළියට ආපු ගමන් අපිට දකින්නට ලැබෙන ඒ ලස්සන පරිසරයන් එක්ක තමයි ඒ රටවල්වල සංවර්ධනයේ පැවැත්මත් රඳා පවතින්නේ. නමුත්, දියුණු වෙමින් පවතින රටක් හැටියට අපේ ලංකාවේ පාරකට බැස්සොත් පාරේ තැනින් තැන කුණු ගොඩගැසී ඇති ආකාරය ඉතිහාසයේ ඉඳලාම අපි දැකලා තිබෙනවා. තැනින් තැන කපුටෝ, බල්ලෝ දකින්නට ලැබෙනවා. හිඟනෝ ගැවසෙන් පාරවල් දකින්නට ලැබෙනවා. ඒක ඉතාමත් කනගාටුදායකයි.

අපි විදේශ සංචාරකයන්ට මේ රටට ආරාධනා කරනවා. විදේශ සංචාරකයන් මේ රටේ සංචාරය කරද්දි ඔවුන් දකින දේවල් අනුව තමයි අපේ රට පිළිබඳව ඔවුන්ගේ ආකල්පය එම රටවලට ගෙන යන්නේ. කෙසේ වෙතත් අද ඉතාම වැදගත්, කාලෝචිත මාතෘකාවක් පිළිබඳවයි කථා කරන්නේ. මා හිතන හැටියට මේ කුණු ප්‍රශ්නය ගැන කථා කරන්න මම තමයි පාර්ලිමේන්තුවේ වැඩි කාලයක් ගත කරලා තිබෙන්නේ, මූලාසනාරූඪ ගරු මන්ත්‍රීතුමනි. නමුත් කියන්න කනගාටුයි, මේ වනකොට අපි අරයාට මෙයාට ඇඟිල්ල දිගු කර වැඩක් නැති බව. මොකද, වෙන්න පුළුවන් ලොකුම හානිය වෙලා, ජීවිත තිස් දෙකක් අප අතරින් වෙන් වෙලා අවසන්. ඔවුන් අපේ රටේ අහිංසක ජනතාව.

කුණු කියන දේ අපි හැම වෙලාවේම දැක්කේ සම්පතක් හැටියටයි. මේ සම්පත නිසි ආකාරයෙන් කළමනාකරණය කරන්න අපොහොසත් වීම නිසා අද මේ රටේ ජනතාව ඇතුළු

මුළුමහත් රටම කැලඹිලා තිබෙනවා. අද මුළු මහත් රටේම ජනතාව පාරට බැහැලා සිටිනවා, “අරහෙට කුණු ගෙනෙන්න එපා; මෙහෙට කුණු ගෙනෙන්න එපා” කියලා. නමුත් මේ රටේ ජනතාව හැටියට, ආදරණීය මව්වරු හැටියට, ගුරුවරු හැටියට, ශිෂ්‍යයෝ හැටියට, ලාංකිකයෝ හැටියට, මේ රටට වග කියන නිලධාරීන් හැටියට, දේශපාලනඥයන් හැටියට අප සියලු දෙනාටම වගකීමක් තිබෙනවා. අපේ මව් බිම, අපේ රට, අපේ ජාතිය කියන හැඟීමෙන් අප සියලු දෙනාම එකතු වෙලා මේ සම්පත රැක ගත යුතුයි. අපි වාහනයේ යනකොට ටොරියක් කෑවා නම්, ඒ ටොරි කොළය වීදුරුව පහන් කරලා එළියට දමනවා. අපි පාසලේදී කන බත් පැකට් එකේ ඉතිරි ටික කුණු බක්කියට දමන්නේ නැහැ. ඒක කොහේ හෝ විසි කරලා දමනවා. අප සියලු දෙනාටම යම් වග කීමක් පැවරී තිබෙනවා. අප සියලු දෙනාම ඒ වගකීම පැහැර හැර තිබෙන බව තමයි මම දකින්නේ.

අපි මේ වෙනස ආරම්භ කරන්න ඕනෑ ගෙදරින්; අපි මේ වෙනස ආරම්භ කරන්න ඕනෑ පාසලින්. නමුත් අපි ඒ දේ කළේ නැහැ, මූලාසනාරූඪ ගරු මන්ත්‍රීතුමනි. ඒකේ එල විපාකය තමයි අද අපි බුක්ති විඳින්නේ. ඒ එල විපාකය බුක්ති විඳිද්දි අද සමහර දේශපාලනඥයන් තව කට්ටියකට ඇඟිල්ල දිගු කරනවා. නිලධාරීන් අත් දෙක පිස දමා ගන්නවා. සමාජයේ ඉන්න මිනිසුන් පාරට බැහැලා උද්ඝෝෂණය කරනවා. අද රට අවුල් ජාලාවක් බවට පත් වෙලා. මේකට අප සියලු දෙනාම වග කියන්න ඕනෑය කියන එකයි මා විශ්වාස කරන්නේ.

හැබැයි, මහත්මා ගාන්ධි මැතිතුමා කිව්වා “ඔබ දකින්න ඕනෑ වෙනස දකින්න අවශ්‍ය නම් ඔබ වෙනස් වෙලා ඉන්නට ඕනෑ” කියලා. - "Be the change you want to see in the world."- අපි වෙනස් වෙන්නේ නැතිව මේ ප්‍රශ්නයට කඩදාවත් විසඳුමක් ලැබෙන්නේ නැහැ, මූලාසනාරූඪ ගරු මන්ත්‍රීතුමනි.

මේ ප්‍රශ්නය වෙනුවෙන් මේ රටේ මුදල් කොච්චර වෙන් කළත්, මේ රටේ උත්තරීතර පාර්ලිමේන්තුවේ අපි පැය ගණන් කොච්චර කෑ ගැහුවත්, මේ රටේ සියලු දෙනාම පාරට බැස්සත්, කසුළු ගැස් ගහලා, වතුර ගහලා, ජනතාව පාලනය කරන්න හැදුවත්, මේ පාර්ලිමේන්තුවේ සිටින දේශපාලනඥයන් උගුර ලේ රහ වනතුරු කෑ ගැහුවත් වැඩක් නැහැ, අපි සියලු දෙනා වෙනස් වුණේ නැත්නම්. Factory ඇති කරලා කුණු ප්‍රතිචක්‍රීකරණය - recycle - කළත්, කළමනාකරණය කළත්, වැඩක් තිබෙනවාද, නැවතත් අපි කාපු බත් පැකට් එක, ටොරි කොළය කුණු බක්කියට දමන්නේ නැතිව වාහනයෙන් එළියට දමනවා නම්, ඒවා පාරේ කොහේ හෝ කොනක දමනවා නම්, රට මෝටර් සයිකලයේ නැත්නම් පයින් ගිහිල්ලා අනෙක් මිනිහාගේ ගෙදර ඉස්සරහින් shopping bag එකක දමපු කුණු එක හොරෙන් තියලා එනවා නම්. අපි එහෙම කරන්නේ නැද්ද? එහෙම කරන අය ඉන්නවා. එහෙම කරන නිසා තමයි රුපියල් 5,000ක දඩයක් ගහනවා කියලා නීතියක් ගෙනාවේ. එහෙම දඩ ගහද්දින් අපේ අය ගිහිල්ලා කුණු ටික අනෙක් කෙනාගේ ගේ ඉස්සරහින් දමනවා. එහෙම නැත්නම් තාප්පයෙන් එළියට විසි කරනවා. මේක තමයි යථාර්ථය. අපි වෙනස් වෙන්නේ නැතිව මේ රට වෙනස් කරන්න බැහැ; මේ ලෝකය වෙනස් කරන්න බැහැ කියන කාරණය මා කියන්නට ඕනෑ, මූලාසනාරූඪ ගරු මන්ත්‍රීතුමනි.

මේ ප්‍රශ්නය උත්සන්න වන අවස්ථාවේ සමහර අය දේශපාලන වශයෙන් වාසි ලබා ගන්න, දේශපාලන වීරයෝ වෙන්න, කුණු වීරයෝ වෙන්න උත්සාහ කරනවා. කුණු ප්‍රශ්නය සම්බන්ධයෙන් අද සමහර අය අපේ ආණ්ඩුවට ඇඟිල්ල දිගු කරනවා. අවුරුදු 10ක් තිස්සේ අනෙක් පාර්ශ්වය තමයි ආණ්ඩු කළේ කියන කාරණය අමතක කරන්න එපා. ඔවුන් තමයි මිනොටමුල්ලට ගිහිල්ලා කුණු ටික දැමීමේ. නමුත් අපි දැන් ඔවුන්ට ඇඟිල්ල දිගු කරන්න සූදානම්

නැහැ. හැබැයි, ඔවුන්ටත් වගකීමක් පැවරී තිබෙනවා. අපිට ඇඟිල්ල දිගු කරන කොට ඇඟිලි තුනක් නැත්නම් හතරක් ඒ ගොල්ලන්ගේ පැත්තටත් හැරිලා තිබෙනවාය කියන කාරණයත් ඒ අය අමතක කරන්න හොඳ නැහැ. මොකද, ඒකට ඔවුන් වග කියන්න ඕනෑ. බලෙන් ගිහිල්ලා මිනොටමුල්ලට කුණු ටික දැමීමා. අපි කුණු දමන්න කිව්වේ නැහැ. නමුත් අතිගරු ජනාධිපතිතුමාටත්, ගරු අග්‍රාමාත්‍යතුමාටත් මේ ප්‍රශ්නයට ස්ථිරසාර විසඳුමක් සොයන්න ලොකු ඕනෑකමක් තිබුණා. ඒ නිසා තමයි, මේ රටේ ඇති වෙච්ච මේ ව්‍යසනයට කලින් - අවුරුදු දෙකක් තිස්සේ - සාකච්ඡා ගණනාවක් පැවැත්වුවේ. මෙහෙම දෙයකුත් තිබෙනවා නේ. කුණු ගෙන ගියේ නැති වුණත් ආණ්ඩුවට බණිනවා.

කුණු ගෙන ගිහිල්ලා කොහේ හෝ ප්‍රදේශයකට දැමීමොත් ඒ ප්‍රදේශයේ අයත් ආණ්ඩුවට බණිනවා. එහෙම ප්‍රශ්නයකුත් තිබෙනවා, මූලාසනාරුද්ධ ගරු මන්ත්‍රීතුමනි. ඒ ප්‍රශ්නවලට මුහුණ දෙමින් පරිසර අධ්‍යයනයන් කිරීම ආදී සියලු කටයුතුවලට කාලය ගත වෙනවා. මොකද, ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී, යහ පාලන ආණ්ඩුවක් අද ක්‍රියාත්මක වන්නේ. ඒ වැඩ පිළිවෙළ කරගෙන යද්දී තමයි මේ කනගාටුදායක සිද්ධිය ඇති වුණේ. ඒ අතරතුර ජාඇල ප්‍රදේශයට, එහෙම නැත්නම් ඒකල ඔතේ කැලේ ප්‍රදේශයට කුණු ගෙන යනවා කියා කට කතාවක් ලෙසත්, මාධ්‍ය ඔස්සේත් දැනගන්නට ලැබුණා. ඒ ගැන මම මේ පාර්ලිමේන්තුවේ කරා කළා. ජාඇල ජනතාවත් එක්ක පාරට බැස්සා. ජාඇල ජනතාව එයට විරුද්ධව නැගී සිටියා; අපිත් නැගී සිටියා. ගරු අග්‍රාමාත්‍යතුමාගෙන්, අතිගරු ජනාධිපතිතුමාගෙන් සහ අනෙකුත් ඇමතිවරුන්ගෙන්, "ඒක කරන්න එපා" කියා මම ඉල්ලීමක් කළා. ඒ වාගේම මට මතක් වෙනවා, ගරු සුදර්ශිනී ප්‍රනාන්දුපුල්ලේ රාජ්‍ය අමාත්‍යතුමිය. එතුමියත් අපට සහයෝගය දුන්නා. මම දන්නවා, ජාඇල ජනතාව හැටියට අපි "කොළඹ කුණු ජාඇලට එපා" කියද්දී කොළඹ කුණු ටික දාගන්න වෙනත් තැනක් තිබුණේ නැති බව. ජාඇල ප්‍රදේශයට කුණු දමන එක තර කර ගන්න අපට පුළුවන් වුණා, මූලාසනාරුද්ධ ගරු මන්ත්‍රීතුමනි. නමුත් මේ රටේ කුණු ටික ගෙන යන එක එහෙත් මෙහෙත් නතර කරලා හරි යන්නේ නැහැ. දේශපාලනඥයන් හැටියට අපි කියනවා, "අපේ පැත්තට කුණු ගෙනෙන්න එපා" කියලා. ඉංග්‍රීසි භාෂාවෙන් කියමනක් තිබෙනවා, "Project is good but not in my backyard." කියා. අපි විරුද්ධයි අපේ ප්‍රදේශයට කුණු ගෙන එනවාට. නමුත් අපි ඔක්කෝම දන්නවා, මෙයට නිසි විසඳුමක් අවශ්‍යයි කියා. ඒ නිසා මා කියන්නේ අප එකිනෙකාට ඇඟිල්ල දිගු කරගන්නා එක නතර කරන්න ඕනෑ කියයි.

මූලාසනාරුද්ධ ගරු මන්ත්‍රීතුමනි, මේ රටේ යුද්ධය අවසන් කරන්න අපට පුළුවන් වුණා. මේ රට සංවර්ධනය කරන්න අවශ්‍ය නම් අපි ආයෙන් එකතු වන්න ඕනෑ. මේ රටේ සංවර්ධනය දකින්න අවශ්‍ය නම්, මෙවැනි ප්‍රශ්නවලට මුහුණ නොදී ඉන්න අවශ්‍ය නම් අපි ආයේ වතාවක් එකතු වන්න ඕනෑ. මම බොහොම කාරුණිකව මේ ගරු සභාවෙන් ඉල්ලනවා, "අපි ඇඟිල්ල දිගු කරගන්න එක නතර කරමු. මේ ගැටලුවට අවශ්‍ය කරන නිසි විසඳුම වෙනුවෙන් දේශපාලනඥයන් හැටියට අපි අපේ වගකීම ඉෂ්ට කරමු." කියා. අපේ වගකීම ඉෂ්ට කරද්දී රටේ ජනතාවත්, නිලධාරීන්ත් ඔවුන්ගේ වගකීම ඉෂ්ට කරා විකියන විශ්වාසය මගේ හදවතේ තිබෙනවා.

මූලාසනාරුද්ධ ගරු මන්ත්‍රීතුමනි, ජාඇලට කුණු ගෙන යාම සම්බන්ධයෙන් අපි විරුද්ධ වුණු අවස්ථාවේ, කොළඹ අගරදගුරු අතිරික්ත මැල්කම් රාජීන් කාදිනල් හිමිපාණන්, ඒ වාගේම අතිගරු වර්ගීය භික්ෂූන් වහන්සේලාත් අපත් එක්ක සිටගත්තා. මීට දින කීපයකට කලින්, වත්තලට කුණු ගෙන යනවා කියා ජනතාව පාරට බැස්සා. දොම්මන් ප්‍රදේශයට කුණු ගෙන යනවා කියා ජනතාව පාරට බැස්සා. ඒ මිනිසුන්ට හමුදාව, පොලීසිය, කළුප ගැස් ගැහුවා. ඔවුන් මේ අපේ රටේ අභි-සක ජනතාව. අපි මේ කුණු

ප්‍රශ්නය ගැන ආණ්ඩුවටවත්, නිලධාරීන්ටවත් ඇඟිල්ල දිගු කරලා හරි යන්නේ නැහැ. එයට ස්ථිරසාර විසඳුමක් ලබා දෙන්න නම් දේශපාලන පක්ෂ, පාට හේදයෙන් තොරව කටයුතු කළ යුතුයි. කුහක කෝණයෙන් බලන්නේ නැතිව ආගමික සහජීවනයත්, ජාතීන් අතර තිබෙන සම්බන්ධතාවත්, සුභද්‍රතාවත් තුළින් අප සියලුදෙනාම එකට එකතු වෙන්න ඕනෑ. එහෙම එකතු වෙලා එයට නිසි වැඩ පිළිවෙළක් ක්‍රියාත්මක කරන්න ඕනෑ.

මූලාසනාරුද්ධ ගරු මන්ත්‍රීතුමනි, ඒත් එක්කම අපි අප අතර වෙනසක් ඇති කර ගන්න ඕනෑ. අපි මේ රටේ අනාගතය භාරගන්න සිටින තරුණ තරුණියන්ට, කුඩා දරුවන්ට පාසල් කාලයේ ඉදන්ම පුරුදු කරන්න ඕනෑ, තමන් කන බොන දේවල් අසුරා තිබෙන පොලිතින්, ප්ලාස්ටික් ආවරණ ආදිය අදාළ කුණු බක්කියට දමන්න; කාලා ඉතිරි වන ඉදුල් ටික ඊට අදාළ කුණු බක්කියට දමන්න. ඉවත දමන යකඩ කැලි, වීදුරු කැලි ඒවාට අදාළ කුණු බක්කිවලට දැමීමේ පුරුද්ද ඒ අය තුළ කුඩා කාලයේ සිටම ඇති කරන්න ඕනෑ.

ගරු මූලාසනාරුද්ධ මන්ත්‍රීතුමා

(மாண்புமிகு தலைமைதாங்கும் உறுப்பினர் அவர்கள்)

(The Hon. Presiding Member)

කථාව දැන් අවසන් කරන්න, ගරු මන්ත්‍රීතුමා.

ගරු (වෛද්‍ය) කවින්ද හේෂාන් ජයවර්ධන මහතා

(மாண்புமிகு (வைத்திய கலாநிதி) கவிந்த ஹேஷான் ஜயவர்தன)

(The Hon. (Dr) Kavinda Heshan Jayawardana)

සමාවන්න, මූලාසනාරුද්ධ ගරු මන්ත්‍රීතුමනි. අවසාන තත්පර කීපයයි මා ගන්නේ.

ඒ කටයුත්ත රාජ්‍ය ආයතනවලත් කරන්න ඕනෑ. එය අපේ පාර්ලිමේන්තුවෙන් කරන්න ඕනෑ. අපි කරා කරලා විතරක් වැඩක් නැහැ, මූලාසනාරුද්ධ ගරු මන්ත්‍රීතුමනි. අද අපට බැරි වෙලා තිබෙනවා, අපේ පාර්ලිමේන්තුවේ කුණු කළමනාකරණය කරන්න. අප කියවන මේ කොළ ටික ඔක්කෝම අප දමන්නේ එකම කුණු බක්කියට. මම දන්නේ නැහැ, ඒවා ප්‍රතිවක්‍රීකරණය කරන්න ගෙන යනවාද කියා. නමුත් අපි මෙතැනින් පටන් ගනිමු, මූලාසනාරුද්ධ ගරු මන්ත්‍රීතුමනි. මම යෝජනා කරනවා, පාර්ලිමේන්තුවෙන්, රාජ්‍ය ආයතනවලත්, පාසල්වලත්, රෝහල්වලත් කුණු ප්‍රතිවක්‍රීකරණය සඳහා කුණු වෙන් කරන්න පටන් ගත යුතුයි කියා. එය ඉක්මනින් ආරම්භ කරන්න කියන ඉල්ලීම කරමින් මගේ වචන ස්වල්පය අවසන් කරනවා.

ගරු මූලාසනාරුද්ධ මන්ත්‍රීතුමා

(மாண்புமிகு தலைமைதாங்கும் உறுப்பினர் அவர்கள்)

(The Hon. Presiding Member)

Thank you. The next speaker is the Hon. Seyed Ali Zahir Moulana. You have seven minutes.

[6.10 p.m.]

ගරු සෙයිඩ් අලි සාහිර් මවුලානා මහතා

(மாண்புமிகு செயிட் அலி ஸாஹிர் மௌலானா)

(The Hon. Seyed Ali Zahir Moulana)

Bismillahir Rahmanir Raheem.

Hon. Presiding Member, 14th of April, 2017, the day of the Sinhala and Tamil New Year, was a dark day in our country's history. It was the day that the time bomb known as, "The Meethotamulla Garbage Dump" went off,

[ගරු සෝයිඩි අලි සාහිර් මවුලානා මහතා]

tragically robbing the lives of at least 33 and injuring and rendering homeless close to one thousand.

However, instead of attempting to justify whose fault it is and what got us here, I would like to address the House on what is most important to do now; where we are going and how we can use this opportunity, as unfortunate as it is, to draw up a holistic and sustainable waste management plan in Sri Lanka. The Government has to pursue a reactive action by way of identifying a few key factors. The key question is, whether we are going to dump waste in new areas in future and recreate the same social and environmental pollution that we have already experienced in Meethotamulla. The strong and decisive stance that we should take as the Members of this Government has to be on sustainable and structured approach towards addressing this problem.

This could be started by way of a three-pronged concurrent approach considering the following factors. Firstly, the Government needs to work out a comprehensive and sustainable National Master Plan for Waste Management. Secondly, while working on such a plan, the Government needs to take steps concurrently to evacuate and relocate the people domiciled in the Meethotamulla area and thereafter create a buffer zone around the area. That zone could further be converted into a “controlled dump site,” through which a system is developed ensuring that all hazardous and flammable materials are not trapped within as it was done haphazardly in the past. Thirdly, steps must be taken to create a culture of reusing and recycling the waste which would reduce overall waste dumping in the Island.

Sir, in developing this Master Plan, it is important to consider the mistakes of the past. From a technical standpoint, waste management and waste disposal are essentially divided into two subsections; one being incineration and the other being biomethanation. A good majority of technology currently available has been developed recently. In the unique Sri Lankan context, based on the research conducted, I reliably understand that an integrated approach by combining incineration of materials that can be incinerated and biomethanation of organic materials, which could be used for energy generation, is the most effective solution for this, taking into account the cost, environmental factors and external concerns.

Sir, at this point, it is important to note that since the year 2008, more than 130 proposals of solutions have been received by the Government of Sri Lanka and hardly any have taken off. The primary reasoning behind this is; firstly the lack of adequate policy, secondly the non-existence of an agency or department to take on the responsibility and thirdly the low prioritization of this issue in the past.

I propose an immediate reversal of all of these factors by taking into consideration one very important factor that is the underlying basis to ensuring a successful waste solution for Sri Lanka. That is, waste management, the

investment and the technologies that lie within would inevitably have to be sourced internationally through the private sector. However, to this day, if waste management was in fact a priority to this Government or any government that preceded it, is there an investor-friendly climate or policies adopted that would allow for the influx of various solutions? The answer is, “No.”

Sir, the problem is simple. For example, the foreign entity would invest into technologies applicable to suit our waste management issue in foreign currencies (more than likely the US Dollar) but the counter power purchase agreement that it would sign with the Government of Sri Lanka would be in Sri Lankan Rupees. Further, as there is no Dollar equivalent contract enforced or no policy that promotes it, how does the investor reach financial closure if there are severe currency risks with the Rupee depreciating 3 per cent to 4 per cent annually against the Dollar?

Sir, the solution for this is also simple. If, in fact, this waste management issue is definitely a priority for this Government, then, usher in foreign investments by creating policies to inter into Dollar equivalent contracts, similar to what was entered into with various power generation projects like our diesel power plants.

Given the global effects of climate change, the volatility of the fossil fuel market and the proven renewable sources that Sri Lanka has, why does not the Government give renewable energy the priority it so rightly deserves? Do innocent lives have to be lost in order to reach a consensus on this?

Hon. Presiding Member, taking into account the waste management issue in the Western Province, approximately 1,500 metric tonnes of garbage is generated per day. The conversion of this waste to renewable energy through waste solution projects would directly entail into direct environmental protection. It will bring in Foreign Direct Investments of over US Dollars 200 million and generate direct employment opportunities for over 300 people and indirect employment opportunities for over 2,000 people. This is straightforward.

As politicians, it is our duty to put petty politics and the blame game aside. This is a national issue of high importance. Let us sit and work together. We need to stop talking and start working. We need to start producing results. This cannot go on. Innocent lives cannot be allowed to be lost and our environment should not be made victims because of our mistakes. Let us all get together and fix this right away.

Thank you.

ගරු මූලාසනාරුව මන්ත්‍රීතුමා

(மாண்புமிகு தலைமைதாங்கும் உறுப்பினர் அவர்கள்)

(The Hon. Presiding Member)

මිළඟට, ගරු බුලිප් විජේසේකර නියෝජ්‍ය අමාත්‍යතුමා. ගරු නියෝජ්‍ය අමාත්‍යතුමනි, ඔබතුමාට විනාඩි 12ක කාලයක් තිබෙනවා.

[අ.භා. 6.18]

ගරු මුලින් විපේෂකර මහතා (තැපැල්, තැපැල් සේවා හා මුස්ලිම් ආගමික කටයුතු නියෝජ්‍ය අමාත්‍යතුමා)
(மாண்புமிகு துணிப் விஜேசேகர - தபால், தபால் சேவைகள் மற்றும் முஸ்லிம் சமய அலுவல்கள் பிரதி அமைச்சர்)
(The Hon. Duleep Wijesekera - Deputy Minister of Post, Postal Services and Muslim Religious Affairs)

මූලාසනාරූප ගරු මන්ත්‍රීතුමනි, මීනොටමුල්ල ප්‍රදේශයේ වූ කනගාටුදායක සිද්ධියෙන් ජීවිතක්ෂයට පත් සියලු දෙනාටත්, අනෙකුත් අයටත් අපේ කනගාටුව ප්‍රකාශ කරනවා. අද දවස පුරාවට මේ සභා ගර්භය තුළ ගරු අමාත්‍යතුමා ප්‍රධාන අනෙකුත් සියලුම පක්ෂ විපක්ෂ ගරු මැති ඇමතිවරු, මන්ත්‍රීවරු අදහස් ප්‍රකාශ කළා. විද්‍යාත්මක කසළ කළමනාකරණය පිළිබඳව වර්තමානයේ අපේ රටේ හොඳම මධ්‍යස්ථානය පිහිටි දොම්පේ මැතිවරණ බල ප්‍රදේශය නියෝජනය කරන, දොම්පේ ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාසයේ පදිංචිකරුවකු හැටියටයි මා මෙහිදී අදහස් දක්වන්නේ.

පසුගිය දවසේ, "කොළඹ කුණු ගෙනෙන එකට විරුද්ධයි" කියලා ප්‍රසිද්ධියක් ලැබුවත්, එදා අපි බොහොම පැහැදිලිව කිව්වේ, "අපේ ආයතනයට සරිලන විධියේ තෝරපු කුණු ගෙනෙන්න." කියන එකයි. අද දවස පුරාවටම කරපු කට්ටලට සවිත් දුන්නාම අපට දැක ගන්න ලැබුණේ කුණු කිව්ව හැටියේ එයට තිබෙන විරෝධයයි. මේක දශක ගණනාවක් තිස්සේ තිබෙන ප්‍රශ්නයක්.

1997 මිසේ පටන් ගන්න හදපු එකේ ඉඳලා මේ විරෝධය තිබෙනවා. දොම්පේ එක තමයි හදාගන්න හම්බ වුණේ. මේ වෙනකනුත් කුණු බැහැර කරන ස්ථානවලට එන විරෝධය පිළිබඳව අපට දැක ගන්න පුළුවන්. මම ප්‍රකාශ කර සිටිනවා, දොම්පේ කසළ කළමනාකරණ මධ්‍යස්ථානය මේ සියලු දෙනාටම පෙන්වන්න අවශ්‍යයි කියලා. මෙම කසළ කළමනාකරණ මධ්‍යස්ථානය ස්ථාපිත කළේ, දොම්පේ කොට්ඨාසයේ රජය සතු අක්කර 81ක ඉඩමෙන් අක්කර දහයක් වෙන් කරලායි. මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය ඇතුළු සියලු දෙනා පාර්ලිමේන්තුවේ පක්ෂ - විපක්ෂ අපව දැනුවත් කළා. මෙම ව්‍යාපෘතියට 2009 රුපියල් ලක්ෂ හයදාහක මුදලක් වෙන් කළා. අපි දැකපු අඩු පාඩුව තමයි, මේ ස්ථානවලදී දේශපාලන අධිකාරිය හැටියට අපව දැනුවත් කළත් ඒ අවට ජනතාව දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක වුණා මදිය කියන කාරණය. මෙහිදී තීන්දු අරගෙන තිබුණා, "මේ ස්ථානය හොඳයි. මෙතැන පටන් ගනිමු." කියලා.

එතැන රක්ෂිතයකුයි තිබුණේ. 1982 විතර වවුපු එකක්. එය කෘත්‍රීමව වවුපු රක්ෂිතයක්. වසර සිය ගණනක රක්ෂිතයක් නොවෙයි. මේ ඉඩම තුළ දොම්පේ ආසනයේ කුණු ටික විද්‍යානුකූලව කළමනාකරණය කරන ස්ථානය බවට පත් කරන එක ගැන හරියට පැහැදිලි කිරීමක් කළා නම් කාටවත් විරුද්ධ වෙන්න විධියක් නැහැ. මොකද, දොම්පේ කුණු විතරයි කියන ගිවිසුමක් මත තමයි මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය ඒක පටන් ගත්තේ. අක්කර නවයක ඒ කැලෑව එළි කරන වෙලාවේදී ටෙන්ඩරය දාලා ගස් ටික කපන්න ගන්නාම තමයි, ගමේ ජනතාව මේ මොකක්ද වෙන්නේ කියලා බැලුවේ. "කොළඹ කුණු එනවා." කියලා මහා සංසර්ගය, ප්‍රදේශවාසීන් සංවිධානාත්මකව පාරට බැස්සා. ඒ වෙලාවේ අපටත් විරුද්ධව කටා කළා. මහා සංවිධානයක් වෙලා එදා කරපු විරෝධතාවේදී මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ වාහනවලට ගමේ අය ගහපු සිද්ධිය සම්බන්ධව මේ 25වැනි දා තමයි නඩු තීන්දුව දෙන්න තිබුණේ. ඒ වාගේ තත්ත්වයක් උදා වුණා. ඒ කොහොම වුණත් අනුර ප්‍රියදර්ශන යාපා ඇමතිතුමා ඒ අමාත්‍යාංශය භාර ඇමතිතුමා හැටියට කටයුතු කරපු කාලය තුළ ඒක ආරම්භ කළා.

දැනට වසර දෙකක කාලයක ඉඳන් ඒකට කුණු භාර ගන්නවා. ඒක ඉතාම හොඳින් පවත්වාගෙන යනවා, "දොම්පේ ආසනයේ කුණු විතරක්" කියලා. ලසන්ත අලගියවත්ත නියෝජ්‍ය ඇමතිතුමා කිව්වා වාගේ අපට ග්‍රාම නිලධාරී කොට්ඨාස 133ක් තිබෙනවා. 30ක විතරයි කුණු එකතු කරන්නේ. කුණු එකතු කරන්නේ නගර සීමාවල් ටිකේ විතරයි. මේ කසළ කළමනාකරණ මධ්‍යස්ථානයට යන පාරේ අතුරු විදි දහයක් තිබෙනවා; ගෙවල් දෙසියක් තිබෙනවා. ඒ ටිකේවත් කුණු එකතු කරන්නේ නැහැ. ඒකට අවශ්‍ය යන්ත්‍රසූත්‍ර දීලා ඉතුරු ග්‍රාම නිලධාරී වසම්වලත් කුණු එකතු කරනවා නම් තමයි හොඳ. මේකේ තත්ත්වය එයයි. පසු ගිය 14වැනි දා වුණ සිද්ධියත් එක්ක ලොකු විරෝධයක් ආවා. මීට කලින් ගං වතුර ආපු වෙලාවේත් ඒකට කුණු ගෙනාවා. දොම්පේ කසළ කළමනාකරණ මධ්‍යස්ථානයට තෝරපු කුණු විතරයි භාර ගන්නේ. දොම්පේ ප්‍රාදේශීය සභාවත් එක්ක ගිවිසුම් ගත වෙලා හිටියත් තෝරලා ගෙනාවොත් විතරයි භාර ගන්නේ. ඒක ඉතාමත් හොඳින් එතැන සිදු වෙනවා.

ඒක, ඇත්තටම කසළ කළමනාකරණ විද්‍යා ආයතනයක්; waste management institute එකක්. කදිරුනේ, මීනොටමුල්ලේ වාගේ කසළ ගොඩක් නොවෙයි තිබෙන්නේ. පසුගිය ගං වතුර වෙලාවේත් තෝරපු නැති කුණු ප්‍රමාණයක් ගෙනත් දැමීමා. ඒ වෙලාවේ සිද්ධියත් එක්ක සද්ද නොකර සිටියා. 14වැනි දා සිද්ධියෙන් පස්සේ කුණු ලොරි 11ක් ආවා. ඒ ස්ථානයේ මමත් හිටියා. ඒ වෙලාවේ අපි සියලු දෙනා කටා කරලා, පොලීසිය මැදිහත් වෙලා, "ගෙනාපු කුණු ටික නේ" කියලා ඒ ටික භාර ගන්නා. එදා ඇවිල්ලා හිටියා අබාන්ස් ආයතනයේ නිලධාරී මහත්මයෙක්. කොළඹ මහ නගර සභාවේ නිලධාරීතුමියකුත් ඇවිල්ලා හිටියා. ඒ කුණු බාන කොට අපි හිටියා. තෝරපු නැති ඒවා ඒකට දාන කොට ඒ ආයතනය භාර නිලධාරියාත් කිව්වා, "තෝරපු නැති කුණු භාර ගන්න බැහැ." කියලා. ඒ ගොල්ලනුත් පොරොන්දු වුණා, "අපි ආපහු ගෙනෙන්නේ තෝරපුවා." කියලා.

දවස් තුනකට විතර කලින් පටවපු කුණු ලොරි නවයක් ඊට දවස් දෙකකට පස්සේ අරගෙන ආවා. ඒ කුණු තෝරලා නැහැ. අපි පොලීසිය ගෙන්වා ගෙන එක ලොරියක් ඇරලා බැලුවාම ඒ කුණු ඔක්කෝම කුණු වෙලා තිබුණා. ඒ නිසා තමයි අපේ විරෝධය පැවේ. කිසිම මොහොතක කුණු භාර ගන්න බැහැ කියා අපි කිව්වේ නැහැ. පුවත් පත්වල තිබෙනවා, "කොළඹ කුණු එපා." කියා මමත් කිව්වාය කියලා. නමුත් අපි මොහොතකටවත් එහෙම කිව්වේ නැහැ; එහෙම අසාධාරණ ඉල්ලීම් කළේ නැහැ.

අතිගරු ජනාධිපතිතුමා මේ ආයතනයට කටා කරපු වෙලාවේත් මම කිව්වේ, "සර්, මේකට භාර ගන්නේ තෝරපු කුණු. ඒක නිසා ඒ විධියට ගෙනාවොත් හොඳයි. එදා කොරියානු රජයෙන් model එකක් හැටියට ලංකාවට ලබාදී තිබෙන එකම ආයතනය වන මේ ආයතනය විනාශ නොකර අපි ආරක්ෂා කර ගනිමු. කුණු තෝරලා ගෙනෙන්න කියන්න" කියලා. මේ ගැන කටා කරපු අය කිව්වා, "කොළඹ කුණු ටික එකතු කර ගන්න මොන තරම් මුදලක් වියදම් කරනවාද?" කියලා. ඒ වාගේම, මෙතැන තිබෙන මාරියාව ගැන කටා කළා. ඒ ආයතනයේ නිලධාරී මහත්මයා සහ අප කිව්වේ, "අපිට මේක භාර ගන්නත් ඕනෑ. මේ වෙනුවෙන් ඔය ගොල්ලන්ගේ කැප කිරීම මොකක්ද? මෙව්වර මුදල් සම්භාරයක් මේ ආයතනවලට ගෙවනවා. මේ සම්බන්ධයෙන් කොළඹ නගර සභාවේ කැප කිරීම මොකක්ද? මේක ඔය ගොල්ලන්ගේ ප්‍රශ්නයක්." කියලායි. මේ ස්ථානයට දමන්න පුළුවන් ටොන් 70ක්, 80ක් දක්වා කුණු ප්‍රමාණයක් පමණයි. ඒ කොම්පෝස්ට් අංගනය ටොන් 5කට සීමා වෙලායි තිබෙන්නේ. ඊට වැඩිය දමන්න හැකියාව නැහැ. සේවකයෝ හතර, පස්දෙනෙයි ඉන්නේ. කුණු තෝරන්න හෝ වෙනත් කිසිවක් එතැනදී කරන්න බැහැ. තෝරපු ඒවා ගෙනාවොත් විතරක් මේ

[ගරු ඩුලිප් විජේසේකර මහතා]

අංගනයේ ස්ථානගත කරන්න පුළුවන්. ඒ නිසා තමයි අපි ඒ ආකාරයට කිව්වේ. කෙසේ වුවත්, අපි නැවත නැවතත් කියන්නේ, මේ ස්ථානයට නොතේරු කුණු ගෙනැල්ලා මේ ආයතනයේ ගුණාත්මකභාවය නැති කර ගන්න එපා කියලායි. මේක ආදර්ශයක් -model එකක්- හැටියට අපේ රටේ අනෙක් අයට පෙන්වන්න තිබෙන ස්ථානයක්. සෑම තැනකින්ම විරෝධය එනවා. ඒ නිසා ඒ ආකාරයට එන අය මෙතැනට ගෙනැල්ලා පෙන්වන්න ඕනෑ.

පසුගිය කාලයේ මෙම ආයතනයට විරුද්ධව කටයුතු කරපු අය ගෙන්වලා, ඒ වාගේම අපේ ගෞරවණීය මහා සංඝ රත්නය ඒ ස්ථානයට වැඩම කරලා මේ ස්ථානය පෙන්වුවාම ඒ අය බොහොම පැහැදිලිකට පත් වුණා. අපත් එදා මේ දේට විරුද්ධ වුණා. නමුත් දැන් තමයි මේ වැඩ පිළිවෙළේ ඇත්ත තත්ත්වය දකින්නේ. මේක වටිනා වැඩක්. මේක හරියාකාරව කර ගෙන ගියොත් දොම්පේ කොට්ඨාසයේ අපේ දරුවන්ටවත් නැවත කුණු ප්‍රශ්නයක් වෙන්නේ නැහැ.

නවින් දිසානායක ඇමතිතුමා කිව්වා වාගේ, තේ මිලදී ගන්න විදේශිකයෝ එන කොට හැටන් ටවුමෙන් හැරුණු හැටියේ නුවරඑළිය පැත්තට ලොකු කුණු කන්දක් පල්ලම් වෙලා තිබෙනවා. නුවරඑළිය පටන් ගන්නකොට තව එකක්. කුසපොලන් ඒ විධියමයි. එක පැත්තකින් සත්තු ටික මැරෙනවා; පොලිතින් කාලා පොළොන්නරුවේ අලි ටික මැරෙනවා; මුවෝ ටික මැරෙනවා; අද මුළු රටම කුණුවලින් කුණු වෙලා තිබෙන වෙලාවක, මේ ආයතනය අපේ කොට්ඨාසයට සම්පතක් කියන කාරණය ඒක දැකපු හැම කෙනාම පිළිගන්නා. මම මහා සංඝරත්නය වැඩම කරවුවා වාගේ, ඊයේ හැන්දෑවේ විදුහල්පතිවරු එක්කත් සාකච්ඡා කළා. ඒ වාගේම, මේ ආයතනයේ තිබෙන වැදගත්කම පිළිබඳව ඇස් දෙකෙන් දැකලා තේරුම් ගන්න ඒ අයත් මේ ස්ථානයට කැඳවා ගෙන ගිහිල්ලා පෙන්වුවා. මම ඊයේත් තිබෙනවා දැක්කා, "ජපන්හු ඇවිත් ලබුගම රක්ෂිතයේ කසළ රඳවනයක් හඳුනා බවට බොරු ආරංචියක් පැතිරී ගම්මු කුපිත වෙලා" කියලා. මේක තමයි හැම තැනකම තිබෙන තත්ත්වය. ඒ නිසා අපි ආරාධනා කරනවා දොම්පේ අපේ කසළ කළමනාකරණ මධ්‍යස්ථානයට ඇවිල්ලා බලන්න කියලා. ඒ වෙනුවෙන් වැඩ පිළිවෙළක් හඳුන්වනවා. මේක model එකක් හැටියට තමයි හැදුවේ. කුණු නිකම් ගෙන ගිහින් හලන ස්ථානයක් හැටියට නොව මේ විධියේ ඒවා පෙන්වලා, දොම්පේ වාගේ කසළ කළමනාකරණ මධ්‍යස්ථාන අවශ්‍ය තැන්වල විද්‍යානුකූලව ස්ථානගත කළ යුතුයි. ලසන්ත අලගියවත්ත නියෝජ්‍ය ඇමතිතුමා කිව්වා ආකාරයට, කුණු නිකම් ගෙන ගිහින් හලන කොට සම්පූර්ණ පරිසර පද්ධතිය සහ ජල මූලාශ්‍ර සියල්ලක්ම විනාශ වෙලා යනවා. දිරන්තේ නැති කුණු ඉතාමත්ම විද්‍යානුකූල ආකාරයටයි මෙතැනට දමන්නේ.

සාමාන්‍යයෙන් කුණු ගොඩක් ගන්නාම, සියයට දහයක ප්‍රමාණයක් තමයි වළට දමලා පස් දමා වහන්නේ. දිරන ඒවා කොම්පෝස්ට් කරනවා; අනෙක් ඒවා recycle කරන්න ඒ ස්ථානවලට -ආයතනවලට- යවනවා. ඉතාමත් සුළු ප්‍රමාණයක් තමයි මේ ස්ථානයේ කසළ අංගනයට බැහැර කරන්නේ. ඉදුල් වැනි දේ දැම්මාම විශාල ප්‍රමාණයක juice එකක් හැදෙනවා. මේ කසළ අංගනයට බට system එකක් දමලා තිබෙනවා. තේරන ලද කසළ දැම්මාම ඒවා ඔක්කෝම ඇවිල්ලා වෙනම filter වෙලා treat කරලා තමයි වතුර එළියට එන්නේ. මේකට කළවම් කුණු

දැම්මොත් ඒ බටවලට මහා පරිමාණයෙන් juice ගලලා ඒ systems සියල්ලම සවුන්තු වෙන්නත් පුළුවන්. දැන් කරන ක්‍රමයට තෝරපු, දිරන්තේ නැති ටික දැම්මාම ඉදුල් නැති නිසා එහෙම juice එකක් හැදෙන්නේ නැහැ. එතකොට ඉතාමත්ම හොඳට, ගුණාත්මකභාවයෙන් මෙම ආයතනය කාලයක් පවත්වා ගෙන යන්න පුළුවන්.

මා දිගින් දිගටම නැවත වතාවක් මතක් කරන්නේ, අපි අසාධාරණ විධියට කුණු වෙනුවෙන් සටන් කළේ නැහැයි කියන එකයි. අපි එදා දොම්පේ කසළ කළමනාකරණ මධ්‍යස්ථානය හඳුනා වෙලාවෙන් මැදිහත් වුණා, දැන් මේක ආරක්ෂා කර ගන්න මැදිහත් වන්නත් අපට සිද්ධ වෙලා තිබෙනවා.

සමහර අය කියනවා, මේකෙන් දේශපාලන වාසි ගන්න හඳුනා කියලා. මේකෙන් අපට කිසිම දේශපාලන වාසියක් අවශ්‍ය නැහැ. අපේ ප්‍රදේශයේ ජනතාවත් එක්ක ජීවත් වන නියෝජිතයෝ හැටියට ජනතාවත් සමඟ අපි ඒ කටයුතු කරනවා. අපි මේ ආයතනය ආරක්ෂා කර ගන්න ඕනෑ. අප සියලු දෙනාටම මේ ස්ථානය පෙන්වා, සියලු දෙනා දැනුවත් කරලා, මේ වාගේ තවත් ආයතන පිහිටුවා මේ ප්‍රශ්නය විසඳන්න ඕනෑ. මීට පෙර කිව්වා වාගේ එක එක්කෙනාට ඇඟිල්ල දිගු කරලා වැඩක් නැහැ. අප සියලු දෙනා මේ සම්බන්ධයෙන් වගකීම භාර ගන්න ඕනෑ. මේ සිද්ධියේදී එහාට මෙහාට බෝලය pass කරලා වැඩක් නැහැ. වැල්ලම්පිටියේ කුණු කන්දට අඩුම ගණනේ lunch sheet එකකින් හරි මේ සියලු දෙනාම දායක වෙලා ඇති. ඒක තමයි ඇත්ත.

මූලාසනාරූඪ ගරු මන්ත්‍රීතුමනි, මට මේ අවස්ථාව ලබා දීම සම්බන්ධයෙන් ඔබතුමාට ස්තූතිවන්ත වනවා. විශේෂයෙන් අද දවසේ සාකච්ඡා කළ දේවල් සියල්ල හොඳින් තේරුම් ගෙන, මේ තුළින් සිදු වුණු ජීවිත හානිත් එක්ක ඇති වූ අවාසනාවන්ත තත්ත්වය පිළිබඳව තේරුම් ගෙන මෙතැනින්වත් අපේ මේ සුන්දර දිවයිනේ කසළ කළමනාකරණය කරන්න කටයුතු කරන්න සියලු දෙනාට ශක්තිය ලැබේවා කියලා මා ප්‍රාර්ථනය කරනවා.

බොහොම ස්තූතියි.

ගරු මූලාසනාරූඪ මන්ත්‍රීතුමා

(மாண்புமிகு தலைமைதாங்கும் உறுப்பினர் அவர்கள்)
(The Hon. Presiding Member)

බොහොම ස්තූතියි.

එකල්හි වෙලාව අ. හා. 6.30 වුයෙන් මූලාසනාරූඪ ගරු මන්ත්‍රීතුමා විසින් ප්‍රශ්නය නොවීමසා පාර්ලිමේන්තුව කල් තබන ලදී.
පාර්ලිමේන්තුව ඊට අනුකූලව, අද දින සභා සම්මතිය අනුව, 2017 මැයි මස 03වන බදාදා අ. හා. 1.00 වන තෙක් කල් ගියේ ය.

அப்பொழுது பி.பு. 6.30 மணிவாக்கிவிடவே, மாண்புமிகு தலைமைதாங்கும் உறுப்பினர் அவர்கள் வினா விடுக்காமலேயே பாராளுமன்றத்தை ஒத்திவைத்தார்.

அதன்படி பாராளுமன்றம், அதனது இன்றைய தீர்மானத்திற்கிணங்க, 2017 மே 03 புதன்கிழமை பி.பு. 1.00 மணிவரை ஒத்திவைக்கப்பட்டது.

It being 6.30 p.m., MR. PRESIDING MEMBER adjourned Parliament without Question put.

Parliament adjourned accordingly until 1.00 p.m. on Wednesday, 03rd May, 2017, pursuant to the Resolution of Parliament of this Day.

සැ.සු.

මෙම වාර්තාවේ අවසාන මුද්‍රණය සඳහා ස්වකීය නිවැරදි කළ යුතු තැන් දක්වනු ලබන මන්ත්‍රීන් මෙන් පිටපතක් ගෙන නිවැරදි කළ යුතු ආකාරය එහි පැහැදිලිව ලකුණු කොට, පිටපත ලැබී දෙසතියක් නොඉක්මවා හැන්සාඩ් සංස්කාරක වෙත ලැබෙන සේ එවිය යුතුය.

குறிப்பு

உறுப்பினர் இறுதிப் பதிப்பிற் செய்யவிரும்பும் பிழை திருத்தங்களைத் தமது பிரதியில் தெளிவாகக் குறித்து அதனைப் பிழை திருத்தப்படாத பிரதி கிடைத்த இரு வாரங்களுள் **ஹன்சாட்** பதிப்பாசிரியருக்கு அனுப்புதல் வேண்டும்.

NOTE

Corrections which Members suggest for the Final Print should be clearly marked in their copy and sent to the Editor of HANSARD within two weeks of receipt of the uncorrected copy.

Contents of Proceedings :

**Final set of manuscripts
Received from Parliament :**

Printed copies dispatched :

හැන්සාඩ් වාර්තා
කොළඹ 5, පොල්හේන්ගොඩ, කිරුළපන පාර, අංක 163 දරන ස්ථානයෙහි පිහිටි
රජයේ ප්‍රවෘත්ති දෙපාර්තමේන්තුවේ පිහිටි රජයේ ප්‍රකාශන කාර්යාංශයෙන්
මිල දී ගත හැක.

මෙම හැන්සාඩ් වාර්තාව www.parliament.lk වෙබ් අඩවියෙන්
බාගත හැක.

ஹன்சாட் அறிக்கையின் பிரதிகளை
இல. 163, கிருலப்பனை வீதி, பொல்ஹேன்கொட, கொழும்பு 5இல் அமைந்துள்ள
அரசாங்க தகவல் திணைக்களத்தின் அரசாங்க வெளியீடுகள் அலுவலகத்தில்
பணம் செலுத்திப் பெற்றுக்கொள்ளலாம்.

இந்த ஹன்சாட் அறிக்கையை www.parliament.lk எனும் இணையத்தளத்திலிருந்து
பதிவிறக்கம் செய்ய முடியும்.

Hansard Reports can be purchased from the Government Publications Bureau
at the Department of Government Information,
No. 163, Kirulapone Avenue, Polhengoda, Colombo 5.

This Hansard Report can be downloaded from
www.parliament.lk